

การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่

นางมาลินี อาชายุทธการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

Thai Dance Creation Using Conservation and Creative Ideas
for the New Generation

Mrs. Malinee Achayutthakan

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Thai Theater and Dance
Department of Dance
Faculty of Fine and Applied Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2013

มาลินี อาชายุทธ์การ : การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่. (Thai DanceCreation Using Conservation and Creative Ideas for the New Generation) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศ. ดร.นราพงษ์ จรัสศรี, หน้า 312.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษารูปแบบและแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอนเวสต์ อิน อะไลฟ์ออฟฟานซ์” ซึ่งสร้างสรรค์และแสดงเดี่ยวโดย นราพงษ์ จรัสศรี ในปี พ.ศ. 2526 ณ เมืองเวลส์ ประเทศสหราชอาณาจักร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้วิธีการ 1) เก็บข้อมูลจากงานเอกสาร 2) ร่วมสัมภาษณ์ 3) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 4) สื่อสารสนเทศอื่นๆ 5) การสำรวจข้อมูลภาคสนาม 6) การทดลองสร้างผลงานการแสดงเพื่อทดสอบแนวคิด 7) การทำการแสดงซ้ำ (Reproduction) โดยทดลองสร้างการแสดงชุด “เพนดูลัม” ขึ้นใหม่และประเมินผลเพื่อหาวิธีการทำงาน 8) เกณฑ์มาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์ โดยเก็บข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2556

ผลการวิจัยพบว่าการแสดงชุดเพนดูลัม สามารถเป็นตัวแทนของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยสำหรับคนรุ่นใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 1) บทการแสดงใช้เพื่อเล่าเรื่องราว 2) ลีลาการแสดงแบบนาฏศิลป์ไทย บัลเลต และนาฏศิลป์ร่วมสมัย 3) นักแสดงคนเดียวที่มีความสามารถหลากหลายทางการแสดง 4) เครื่องแต่งกายออกแบบบนพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรมไทยและตะวันตกที่ใช้เทคนิคการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีแสดง 5) เสียงและดนตรีใช้ดนตรีไทยเดิมและเสียงพูดที่ออกแบบให้เหมาะสมกับเรื่องราว 6) พื้นที่เวทีสำหรับการแสดงถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องของที่ว่าง 7) แสงสำหรับการแสดงถูกใช้เพื่อแนะนำสายตาผู้ชม 8) อุปกรณ์การแสดงใช้เป็นสัญลักษณ์ประกอบเรื่องราวที่แสดง และแนวคิดในการสร้างงานที่สำคัญ 3 ประการที่พบ คือ 1) การใช้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ให้ศิลปวัฒนธรรมไทยโดดเด่นท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมอื่นอย่างสร้างสรรค์ 2) การใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารเพื่อสร้างอารมณ์ในการแสดง 3) การใช้เทคโนโลยีมีเดียเดียว ในการแสดงตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ภาควิชา.....นาฏศิลป์.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....นาฏศิลป์ไทย.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา.....2556.....

##5486822535: MAJOR THAI DANCE

KEYWORD: THAI DANCECREATING / CONSERVATION / CREATIVE/ THE NEW GENERETION

MALINEE ACHAYUTTHAKAN: THAI DANCECREATING USING CONSERVATION AND
CREATIVE FOR THE NEW GENERETION. ADVISOR: PROF. NARAPHONG

CHARASSRI,Ph.D., 312 pp.

The scope of this dissertation is to study forms and concepts of producing Thai dance for the purposes of cultural preservation and creativity aiming at the new generation. The study places an emphasis on an investigation of *Pendulum: East and West in a Life of Dance*, a dance solo created by NarahpongCharassri. It was world premiered in 1983 in Wales, The United Kingdom. This study employs qualitative research methods by 1) Document survey 2) Attending a seminar 3) Interviews 4) Multi media 5) Field study 6) Experimental performances and evaluation of the performances 7) Reproduction of *Pendulum: East and West in a Life of Dance*, assessment and evaluation of the reproduction in order to find out the working procedure. 8) Criteria of traditional Thai Dance. The period of collecting data started from 1983 to September 2013.

The study reveals that *Pendulum: East and West in a Life of Dance* is capable of representing Thai contemporary dance for the new generation in which constitutes the followings: (1) dialogue for telling a story; (2) a combination of Thai dance, ballet, and contemporary dance; (3) a soloist possessing performing versatility; (4) costume design on the basis of Thai and western cultural elements that must be changeable on stage; (5) usage of sound, Thai traditional music, and spoken words designed specifically to fit in a story; (6) efficient utilization of stage area; (7) lighting for guiding audience view; (8) symbolic implications of props. The three major concepts of constructing such a creative work of Thai dance contemporary with the purposes of cultural reservation for the new generation include: (1) using the concept of cultural diversity enhancing Thai culture to become eminent among other mainstream cultures creatively; (2) using symbols to communicate and to build performance aesthetics; (3) using technology and multi-media in a performance. The analysis confirmed these propositions.

Department :..... Dance..... Student's Signature.....

Field of Study :..... Thai Dance..... Advisor's Signature.....

Academic Year : 2013.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เมตตาและกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ การกำกับดูแลงานวิทยานิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างมาก ขอกราบขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้งและเคารพยิ่ง

ในโอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. วิชชุตา วุฒาทิตย์ อาจารย์จิรายุทธ พนมรักษ์ อาจารย์ ดร. ศุภวิน วัชรมูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรประพิตร เฝ้าสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติภรณ์ นพอุดมพันธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำที่มีคุณค่าในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์สถาพร สันทอง อาจารย์นพรัตน์ หวังในธรรม อาจารย์ไพฑูรย์ เข้มแข็ง อาจารย์สมพิศ สุขวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ผุสดี หลิมสกุล อาจารย์จุลชาติ อรัญยะนาถ และคณาจารย์อีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนามที่กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่เป็นกำลังใจ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณนิติตระดับปริญญาบัณฑิต ภาควิชานาฏยศิลป์ที่เป็นกำลังสำคัญในการทดสอบ สร้างงานและแสดงความคิดเห็นในฐานะคนรุ่นใหม่อย่างเต็มกำลังความสามารถ

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่ให้ชีวิตและเลี้ยงดูจนมีวันนี้ กราบขอบพระคุณ ครูนาฏยศิลป์ไทยที่ล่วงลับไปแล้วและยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันที่เมตตา ประสิทธิ์ประสาทความรู้ คุณพระ อาชายุทธการ สามีที่คอยสนับสนุน ห่วงใยและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา หากมี ข้อผิดพลาดในเนื้อหาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยต้องกราบขอภัยและขออภัยไว้ด้วยความเคารพ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 อารัมภบท.....	1
1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.3 คำถามในการวิจัย.....	5
1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.8 เอกสารงานวิจัย.....	9
1.9 สรุปบท.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 อารัมภบท.....	11
2.2 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2.3 การอนุรักษ์และสร้างสรรค์.....	13
2.4 คนรุ่นใหม่.....	14
2.5 การแสดงออกทางนาฏศิลป์.....	16
2.6 นาฏศิลป์สร้างสรรค์.....	20
2.7 นราพงษ์ จรัสศรี กับประสบการณ์ทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ.....	22

	หน้า
2.8	30
2.9	31
2.10	33
บทที่ 3	35
3.1	35
3.2	35
3.3	40
3.4	37
3.5	41
3.6	43
3.7	45
3.8	46
3.9	47
บทที่ 4	48
4.1	48
4.2	48
4.3	58
4.4	77
4.5	84
บทที่ 5	85
5.1	85
5.2	85
5.3	154
5.4	160

บทที่ 6 บทสรุป.....	161
6.1 อารัมภบท.....	161
6.2 ผลที่ได้จากการวิจัยเรื่อง การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่ออนุรักษ์และ สร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่.....	161
6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัยต่อไป.....	167
รายการอ้างอิง.....	168
ภาคผนวก.....	171
ภาคผนวก ก.....	172
ภาคผนวก ข.....	174
ภาคผนวก ค.....	176
ภาคผนวก ง.....	310
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	312

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลงานการสร้างสรรค์และการแสดงของ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี(พ.ศ.2513 - 2556).....	28
ตารางที่ 2 ตารางกำหนดการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	43
ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางแนวคิด.....	57
ตารางที่ 4 ตารางสรุปการแสดงทั้ง 6 กลุ่ม.....	81
ตารางที่ 5 แสดงเนื้อหาของบทบรรยายในการแสดงชุด เพนดูลัม.....	89
ตารางที่ 6 ตารางแสดงชุดการแสดงและเหตุผลในการเลือกมาแสดง.....	96
ตารางที่ 7 ตารางแสดงตำแหน่งของการแสดงที่สัมพันธ์กับเรื่อง/บท.....	98
ตารางที่ 8 ตารางแสดงระยะเวลาในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและระยะเวลา ในการแสดงแต่ละชุด.....	125
ตารางที่ 9 ตารางแสดงการใช้พื้นที่บนเวทีในการแสดงชุด เพนดูลัม.....	128
ตารางที่ 10 ตารางแสดงการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง.....	139

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 นราพงษ์ จรัสศรี.....	27
ภาพที่ 2 ภาพแสดงฉากนางเงือกถูกชาวประมงจับ.....	61
ภาพที่ 3 ภาพแสดงฉากหญิงสาว(นางเงือก)ใช้ชีวิตอยู่กับชาวประมง.....	62
ภาพที่ 4 ภาพการแสดงช่วงนทกล้างเท้าให้บรรดาเทวดานางฟ้า.....	66
ภาพที่ 5 ภาพการแสดงช่วงนทกลขอพรจากพระอิศวร.....	66
ภาพที่ 6 ภาพการแสดงหญิงชราที่ภาพตนเองในอดีตครั้งยังเป็นสาว.....	68
ภาพที่ 7 ภาพการแสดงหญิงชรากลับมาอยู่กับตนเองในปัจจุบัน	69
ภาพที่ 8 ภาพการแสดงเดินกำรำเคียว.....	71
ภาพที่ 9 ภาพการแสดงเกิดเหิง.....	71
ภาพที่ 10 ภาพการแสดงของภาพที่ฉายวิดีโอแมปปีง (VDO Mapping) บนจอรับภาพ.....	73
ภาพที่ 11 ภาพการแสดงชุดสุโขทัย แสดงสมัยสุโขทัยและชุดเรารู้ แสดงสมัยธนบุรี	74
ภาพที่ 12 ภาพการแสดงประกอบการตีบทของตัวละครหลัก.....	76
ภาพที่ 13 ภาพการแสดงระบำดอกบัวของตัวละครหลัก.....	77
ภาพที่ 14 ภาพแสดงลักษณะการแกว่งของลูกตุ้ม.....	86
ภาพที่ 15 ประมวลภาพการแสดงชุด Alegria ของคณะ Cirque du Soleil.....	93
ภาพที่ 16 ภาพรำสีภาคในลักษณะต่างๆ.....	94
ภาพที่ 17 ภาพระบำศิลปะ.....	94
ภาพที่ 18 ภาพรำตราสบา.....	95
ภาพที่ 19 ภาพรำฝรั่งคู่.....	95
ภาพที่ 20 ภาพรำแม่บท ใน เพนดูลัม.....	102
ภาพที่ 21 ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในส่วนรำแม่บท.....	103
ภาพที่ 22 ภาพรำฉายฉายพราหมณ์ ใน เพนดูลัม.....	104
ภาพที่ 23 ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในส่วนรำฉายฉายพราหมณ์.....	104
ภาพที่ 24 ภาพแสดงเครื่องแต่งกายรำฉายฉายพราหมณ์.....	105
ภาพที่ 25 ภาพรำศรีวิชัย ใน เพนดูลัม.....	106

ภาพที่ 26	ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในส่วนรำศรีวิชัย.....	107
ภาพที่ 27	ภาพเครื่องแต่งกายระบำศรีวิชัยตามแบบแผน.....	107
ภาพที่ 28	ภาพนางคำป็นขอฝน ใน เพนดูลัม.....	108
ภาพที่ 29	ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในส่วนรำนางคำป็นขอฝน.....	109
ภาพที่ 30	แสดงเครื่องแต่งกายพื้นเมืองเหนือแบบชาวบ้าน.....	109
ภาพที่ 31	ภาพรำชัตชาติรี ใน เพนดูลัม.....	111
ภาพที่ 32	ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในส่วนรำชัตชาติรี.....	111
ภาพที่ 33	ภาพเครื่องแต่งกายรำชัตชาติรีตัวพระ(ผู้ชาย)	112
ภาพที่ 34	ภาพฟ้อนสาวไหม ใน เพนดูลัม.....	113
ภาพที่ 35	ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในส่วนฟ้อนสาวไหม.....	114
ภาพที่ 36	เครื่องแต่งกายฟ้อนสาวไหม.....	114
ภาพที่ 37	ภาพแสดงละครก่อนบัลเลต์ ใน เพนดูลัม.....	116
ภาพที่ 38	ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงแสดงละครก่อนบัลเลต์	116
ภาพที่ 39	ภาพแสดงบัลเลต์โรแมนติก ใน เพนดูลัม.....	117
ภาพที่ 40	ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงแสดงบัลเลต์โรแมนติก.....	117
ภาพที่ 41	แสดงชุด Romantic Tutu.....	118
ภาพที่ 42	ภาพแสดงบัลเลต์คลาสสิก ใน เพนดูลัม.....	118
ภาพที่ 43	ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงแสดงบัลเลต์คลาสสิก.....	119
ภาพที่ 44	แสดงชุด Classical Tutu ในยุคคลาสสิก.....	119
ภาพที่ 45	แสดง Solf shoes ของผู้หญิง	120
ภาพที่ 46	แสดง pointe shoes ของผู้หญิง	120
ภาพที่ 47	แสดงการสวมถุงน่องก่อนใส่ เลียทาร์ด(Leotard).....	120
ภาพที่ 48	ภาพรำมโนห์ราบุชายัญ ใน เพนดูลัม.....	122
ภาพที่ 49	ภาพจากการทำซ้ำการแสดงชุด เพนดูลัม ในส่วนรำมโนห์ราบุชายัญ.....	122
ภาพที่ 50	ภาพแสดงแผนผังสรุปการใช้พื้นที่ในการแสดงชุด Pendulum.....	137

ภาพที่ 51	แสดงตั้งโต๊ะขนาดกลาง ที่มีผ้าลายไทยผูกตกแต่งใช้สำหรับวางชญา.....	141
ภาพที่ 52	แสดงกระจกเงา แป้งฝุ่น และน้ำตม ที่ผู้แสดงใช้ในช่วง Acting	141
ภาพที่ 53	แสดงกระเป๋าเดินทางขนาดใหญ่.....	142
ภาพที่ 54	แสดงกระโปรง บัลเลต์แบบยาว (Half Classical Tutu) และ กระโปรงบัลเลต์แบบสั้น (Half Romantic Tutu) คละสีและรองเท้า Soft shoes.....	143
ภาพที่ 55	แสดงหนังสือบัลเลต์ปักแข็งเล่มใหญ่ ที่ถูกเตรียมไว้บริเวณหน้าเวที.....	143
ภาพที่ 56	แสดงช่อดอกไม้ชนิดก้านยาวที่ถูกโยนขึ้นมาหน้าเวที.....	144
ภาพที่ 57	แสดงการจัดวางอุปกรณ์ Media (โทรทัศน์) บริเวณมุมซ้ายบนของเวที.....	145
ภาพที่ 58	นายวุฒิชัย เรื่องศักดิ์.....	149

บทที่ 1

บทนำ

1.1 อารัมภบท

ในบทที่ 1 ของวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ สำหรับคนรุ่นใหม่”นี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและเอกสารงานวิจัย

1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์ไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติที่ทรงคุณค่าอันเก่าแก่ ดำรงสืบทอดต่อกัน มาจากรุ่นสู่รุ่นจวบจนถึงปัจจุบัน การธำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมดังกล่าวได้มีการดำเนินการ ในหลายวิธี เช่น การอนุรักษ์และการเผยแพร่ในรูปแบบของการแสดง การเรียนการสอนใน สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ทั้งนี้ การดำรงอยู่ได้ในสภาพการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงและเปิดกว้างอยู่ตลอดเวลาตามสภาวะแวดล้อมที่ เปลี่ยนไป นาฏศิลป์ไทยจะต้องเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของบริบททางสังคมซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้สามารถ ดำรงอยู่ได้อย่างยาวนานและยั่งยืนในอนาคต โดยวิธีนำเสนอนาฏศิลป์ไทยให้มีความหลากหลาย มากขึ้น ด้วยแนวทางการประยุกต์หรือบูรณาการอย่างมีหลักการนั่นเอง

ปัจจุบันพบว่าการสร้างสรรค์งานการแสดงนาฏศิลป์ไทยในหลากหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบ มาตรฐาน พื้นเมือง หรือแบบร่วมสมัย ล้วนแล้วแต่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการแสดงให้เกิดความ สดynamically ใหม่ ให้ถูกใจผู้ชมซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่ชอบตามกระแสสังคม ในการออกแบบสร้างงาน การแสดงนาฏศิลป์นั้น

นราพงษ์ จรัสศรี ผู้บุกเบิกนาฏศิลป์สมัยใหม่ (Modern dance) ของประเทศไทย(ตั้งแต่ ปี 1978 เป็นต้นมา) ได้สร้างผลงานการแสดงต่างๆมากมายทั้งในฐานะนักแสดง ผู้ออกแบบ

นาฏยศิลป์และผู้สืบทอดงานนาฏยศิลป์อย่างต่อเนื่องจวบจนถึงปัจจุบัน จนกระทั่งได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย อันสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นบุคคลคุณภาพทางด้านนาฏยศิลป์ได้เป็นอย่างดี ดังตัวอย่าง เช่น

ปี 1961 การประกวดรำเพลงช้าเพลงเร็ว ถ่ายทอดออกอากาศ ณ ทีวีช่อง 4 บางขุนพรหมและ ได้รับรางวัลสูงสุดในระดับประเทศ

ปี 1975 ได้รับรางวัล “Award Winning for an Outstanding Choreographer” จากการ ออกแบบ การแสดงบัลเลต์ ‘Perfume Air’ ที่ The Royal Ballet School

ปี 1976 ได้รับรางวัล “Award Winning for an Outstanding Choreographer” จากการ ออกแบบการแสดง New Dance ‘Moth’ ที่ The Royal Ballet School

ปี 1992 ร่วมงานกับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยในฐานะศิลปินรับเชิญตัวแทนประเทศไทยให้เข้าร่วมในงาน 1st ASEAN Dance Festival จัดที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

ปี 1992 ร่วมงานกับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยในฐานะศิลปินรับเชิญเข้าออกแบบ นาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย “La Foule” ให้คณะบัลเลต์ Le Jeune Ballet de France แสดง ณ เมืองลาโบ ประเทศฝรั่งเศส

ปี 1992 ได้รับรางวัล จากการแสดง E-Toor ในงาน The 16th Festival of Asian Arts, Hong Kong

ปี 2002 ได้รับการคัดเลือกจาก European Union ให้เป็นผู้บุกเบิกนาฏยศิลป์สมัยใหม่ (Modern dance) ของประเทศไทย โดยให้ Jukka O. Miettinen ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านศิลปะการแสดง ระดับโลกจาก Finland เขียน และจัดพิมพ์หนังสือประกาศเกียรติคุณ

ปี 2004 รางวัลคะแนนยอดเยี่ยมปริญญาดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปริญญา ดุษฎีบัณฑิตคนแรกของมหาวิทยาลัยศิลปากร)

ปี 2006 รางวัลอาจารย์ดีเด่นระดับหน่วยงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปี 2010 รางวัล “ศิลปินผู้บุกเบิกนาฏยศิลป์สมัยใหม่” (ในฐานะนักแสดง) รางวัลที่วัดตาม เกณฑ์งานวิจัยทางวิชาการเรื่อง “เกณฑ์การยกย่องมาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏยศิลป์” ของ ดร.วิษณุตา วุธาพิศย์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนจุฬา 100 ปี

ปี 2011 รางวัล “ศิลปินผู้บุกเบิกนาฏศิลป์สมัยใหม่” (ในฐานะผู้ออกแบบนาฏศิลป์) รางวัลที่วัดตามเกณฑ์งานวิจัยทางวิชาการเรื่อง “เกณฑ์การยกย่องมาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์” ของ ดร. วิชชุตา วุฑฒิตย์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนจุฬา 100 ปี

ปี 2012 รางวัล “ศิลปินผู้บุกเบิกนาฏศิลป์สมัยใหม่” (ในฐานะผู้สืบทอดงานนาฏศิลป์) รางวัลที่วัดตามเกณฑ์งานวิจัยทางวิชาการเรื่อง “เกณฑ์การยกย่องมาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์” ของ ดร. วิชชุตา วุฑฒิตย์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนจุฬา 100 ปี

ปี 2012 รางวัล “มาตรฐานศิลปินต้นแบบผู้บุกเบิกนาฏศิลป์สมัยใหม่” จากโครงการงานวิจัยทางวิชาการเรื่อง “เกณฑ์การยกย่องมาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์” ของ ดร. วิชชุตา วุฑฒิตย์ ที่ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากกองทุนจุฬา 100 ปี

ปี 2013 รางวัลสถาปัตยกรรมศาสตร์ รางวัลบุคคลตัวอย่างผู้มีผลงานศิลปะยอดเยี่ยม จัดโดยสมาคมนิสิตเก่าคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการสืบค้นข้อมูลทำให้ทราบว่า เมื่อปีค.ศ. 1983 นราพงษ์ จรัสศรี ได้ออกแบบและแสดง การแสดงชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ซึ่งเป็นการแสดงเดี่ยวเรื่องแรกของโลก แสดงครั้งแรก ณ คลูอิธ เบียร์เตอร์ เมือง South Wales กรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร โดยใช้นาฏศิลป์ไทยทั้งแบบราชสำนักและแบบพื้นเมือง ร่วมกับบัลเลต์ การแสดง(Acting) เทคโนโลยีมัลติมีเดีย(TV) และเครื่องแต่งกาย นำเสนอโดยใช้เทคนิคแบบปะติด (Collage) ซึ่งการแสดงดังกล่าวมี แนวความคิด (Theme) เดียวกันตลอดทั้งเรื่อง จึงทำให้เกิดความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งในระยะเวลากว่า 50 นาทีและด้วยความโดดเด่นของการแสดงนี้เองจึงได้รับเชิญให้แสดงอีกครั้ง ณ แกลลอรี่ อาร์ต Liverpool University เมืองLiverpool ประเทศสหราชอาณาจักร (ส่งผลให้มีการปรับการแสดงเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมกับสถานที่)และประสบความสำเร็จอย่างมาก จนได้รับคำวิจารณ์ลงหนังสือพิมพ์เผยแพร่อย่างกว้างขวาง ดังตัวอย่างที่ มาร์กาเรต ราลลิห์ / เกล เอ เซล – เวลส์อาร์ตเจอนัล ได้วิจารณ์ถึงการแสดงชุดนี้ว่า

“การแสดงชุด Pendulum: East and West in a Life of Dance ของตั้ม (Tam) นั้น เป็นการแสดงเดี่ยวที่น่าประทับใจ ที่คิดและแสดงออกมาด้วยตัวเองเองในฐานะนักเต้นและนักออกแบบการแสดง ตั้งแต่ตอนเปิดเรื่อง แทมปรากฏตัวในเครื่องแต่งกายไทยดั้งเดิมเป็นประกายแวววาวและชฎาสีทอง มีเพียงแค่แสงเทียนดวงเดียว เพียงแค่นั้นก็ดึงดูดความสนใจจากผู้ชมไว้ได้แล้ว ตั้ม (Tam)พา

เราย้อนกลับไปสมัยที่เขาเป็นเด็กอายุแปดขวบ เป็นประสบการณ์น่าตื่นเต้นครั้งแรกของเขาที่ได้สัมผัสกับการรำไทย ภาระหน้าที่ที่หนักแน่นเดี่ยวทุกคนต้องประสบคือ ทำอย่างไรที่จะดำเนินการแสดงไปโดยดึงความสนใจจากผู้ชมเอาไว้ให้ได้ตลอด ตัม (Tam) ใช้กลยุทธ์มากมายที่ทำให้ประสบความสำเร็จ เราดูเขาถอดเสื้อผ้าและสวมเสื้อผ้าตามพิธีการ และเมื่อเราคิดว่าเราจับรูปแบบของเขาได้แล้ว เขาก็เปลี่ยนวิธีการดำเนินเรื่องไปอีก เขาได้เดินทางมายังดินแดนตะวันตกและประสบการณ์ของเขาด้านบัลเลต์คลาสสิกก็เป็นตัวอย่างได้ดี เราไม่ได้ชมเขาแสดงบนเวทีเท่านั้น ยังเห็นเขาแสดงในวิดีโออีกด้วย ซึ่งเป็นจุดที่ค่อนข้างเล็ก จากจุดนี้ในการแสดงนับเป็นการให้โอกาสแก่เขาที่จะเพิ่มอรรถรสอารมณ์ขันเข้าไปได้ด้วย เราเห็นว่าเขามีความชื่นชอบการเต้นบัลเลต์แบบผู้หญิงโดยดูได้จากกระโปรงบัลเลต์ที่เขาสวมใส่

การแสดงนี้เป็นการผสมผสานอย่างชาญฉลาดของการรำไทย ให้เข้ากับดนตรีและเสื้อผ้าของจริง รวมถึงเป็นสื่อที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของเขาในฐานะนักเต้นบัลเลต์คลาสสิก เขาพาผู้ชมท่องเที่ยวไปด้วยกันจากตะวันออกสู่ตะวันตก ดึงผู้ชมไว้อยู่หมัดจนกระทั่งลำแสงสุดท้ายของเปลวเทียนดับไป”

จะเห็นได้ว่าการแสดงชุดนี้ นราพงษ์ จรัสศรี เลือกร่างเรื่องจากเรื่องราวชีวิตจริงบางส่วนของตน แล้วเลือกใช้ชุดการแสดงนาฏศิลป์ไทยมาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร โดยนำมาร้อยเรียงต่อกัน ตามนัยยะของเรื่องราวและความชอบส่วนตัว เพื่อสะท้อนคนคนหนึ่งแห่งซีกโลกตะวันออก(ไทย) ได้แก่ รำแม่บทเล็ก รำฉุยฉายพราหมณ์ รำศรีวิชัย รำชัชชาติรี รำนางคำปิ่นขอฝน ฟ้อนสาวไหม จากนั้นใช้ศิลปะการละครคอนมาเชื่อมจุดเปลี่ยนสู่การเดินทางมายังซีกโลกตะวันตกเล่าเรื่องผ่านการละครและการแสดงบัลเลต์ Sleeping Beauty และ Dying Swan ก่อนที่จะกลับมาจบด้วยรำโนห์รา บุญช้อย ทั้งนี้ยังปรากฏการใช้มัลติมีเดีย(TV) การเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย(บนเวที) การใช้พื้นที่ว่างบนเวที เพื่อสร้างความน่าสนใจและดึงดูดสายตาผู้ชมได้อย่างแยบยล และยังเป็นสิ่งที่สังเกตว่าการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละชุดนั้น ล้วนแสดงแบบเต็มไม่มีการตัดทอนทำรำแต่อย่างใด ซึ่งผู้สร้างงานได้แสดงให้เห็นถึงความภาคภูมิใจ ตั้งใจในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยเลือกการแสดงชุดนี้เป็นกรณีศึกษา เพราะการแสดงชุดนี้ ปรากฏการแสดงนาฏศิลป์ไทยมากกว่านาฏศิลป์ตะวันตก ผู้สร้างงานและผู้แสดงต้องเป็นผู้ที่มีทักษะทางนาฏศิลป์ไทยเป็นอย่างดี และแม้ว่าจะเป็นผลงานเมื่อ 30 ปีที่แล้วก็ตาม แต่เพราะเล็งเห็นถึงกระบวนการทางความคิดที่มีความล้ำสมัยในยุคนี้ ซึ่งศิลปินอื่นๆยังนำแนวคิดหรือเทคนิคต่างๆ ที่ปรากฏในเพนดูลัมมาใช้เป็นระยะจนถึงปัจจุบัน

ด้วยสภาพการณ์ในปัจจุบัน การอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยยังขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจริงจัง ทำให้การเผยแพร่เป็นไปอย่างจำกัด หรือด้วยเกรงการออกจากกรอบจะเป็นการผิดจารีตประเพณี จึงทำให้ขาดการสร้างสรรคผลงานที่มีความร่วมสมัยสามารถเข้าถึงคนรุ่นใหม่ได้เพราะคนรุ่นใหม่มีแนวคิดที่ทันสมัย เปิดกว้างในการยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่างมากขึ้น กล้าแสดงออก ชอบอะไรที่เข้าใจง่าย รวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย ปรับตัวเข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆของโลกอยู่ตลอดเวลา มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว ดังนั้น หากศิลปินมุ่งแสดงความสามารถทางทักษะดีเพียงอย่างเดียวเพื่อหวังการอนุรักษ์ คงจะไม่สามารถรักษามรดกของชาติไว้ได้อย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องนำความรู้จากศาสตร์อื่นๆเข้ามาบูรณาการร่วมกันให้เกิดความแปลกใหม่ที่น่าสนใจ โดยไม่ทำลายศิลปวัฒนธรรมประจำชาติแบบดั้งเดิม ซึ่งจากปัญหาเหล่านี้เอง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาหารูปแบบและแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ โดยมีกรณีศึกษาการแสดงชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี เพื่อวิเคราะห์หาแนวคิด กลวิธีและองค์ประกอบของการแสดง อันนำมาซึ่งการทำซ้ำ (Reproduction) โดยทดลองสร้างงานตามหลักแนวคิดดังกล่าว ก่อนที่จะสรุปเป็นแนวคิดในการสร้างงานการแสดงนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ บนหลักการอย่างมีคุณภาพ อันเป็นการสืบทอด อนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติ เพราะการแสดงเดี่ยวยังเป็นการเพิ่มโอกาสให้ได้แสดงผลงานอย่างแพร่หลาย ทั้งในและต่างประเทศมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุที่การแสดงเดี่ยวสามารถเข้าถึงผู้ชมได้ง่ายกว่าในแง่ของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่างๆ และความสะดวกคล่องตัวในการเดินทาง จึงเหมาะสมที่จะสร้างสรรค์ผลงานให้ร่วมสมัยพร้อมเผยแพร่สู่ประชาคมโลกอย่างภาคภูมิใจ

1.3 คำถามในการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ มีความประสงค์ที่จะศึกษาการออกแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี เพื่อหาแนวทางในการอนุรักษ์มรดกทางนาฏศิลป์ไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติชาติผ่านการสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เพื่อคนรุ่นใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นคำถามตามลำดับดังนี้

1. งานการแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี เป็นอย่างไร โดยแบ่งเป็นประเด็นตามองค์ประกอบการแสดงนาฏศิลป์ ดังนี้

- การสร้างเรื่อง/บทการแสดง
- สีลาการแสดง
- การใช้นักแสดงสำหรับการแสดง
- เครื่องแต่งกาย
- เสียง /เพลงดนตรีสำหรับการแสดง
- พื้นที่เวทีสำหรับการแสดง
- แสงสำหรับการแสดง
- อุปกรณ์การแสดง

2. แนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่เป็นอย่างไร

1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาวิเคราะห์หาแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ ดังนั้นจึงมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์การแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี
2. ศึกษาวิเคราะห์หาแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะผลงานชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งเป็นการแสดงเดี่ยวทางนาฏศิลป์ไทย

ร่วมสมัยเรื่องแรกของโลก ที่จัดแสดงขึ้นในปี พ.ศ.2526 ถึงกันยายน พ.ศ.2556 เท่านั้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้เวลาศึกษาผลงานชิ้นนี้ยิ่งลึกซึ้งและสมบูรณ์มากที่สุด

1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่นี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1.6.1 การสำรวจข้อมูลเชิงเอกสาร

ศึกษาข้อมูลเอกสารจากหนังสือ ตำรา งานวิจัยและบทความทางวิชาการต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ไทยและงานนาฏศิลป์ร่วมสมัย

1.6.2 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แสดงและบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจากหลายสาขาทั้งใน ด้านวิชาการและการแสดงที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” และศิลปะการแสดงในแต่ละด้าน รวมถึงผู้แสดงและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจำลอง การแสดงชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2555 ณ หอแสดงดนตรี หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) และการสร้างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีทั้งเชิงลึกแบบเดี่ยว และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

1.6.3 การสัมมนา

ผู้วิจัยได้เข้าร่วมสัมมนาในประเด็นความรู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่ทั้งในบทบาท ของผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนา และการเป็นผู้เข้าร่วมการสัมมนา ได้แก่ โครงการสัมมนาการสร้าง มาตรฐานการยกย่องศิลปินต้นแบบทางด้านนาฏศิลป์ ครั้งที่ 2(ผู้เอกแบบนาฏยประดิษฐ์)วันที่ 31 สิงหาคม 2554 โครงการนาฏศิลป์เพื่อห่มวลมนุษยชาติ (Dance for All) ครั้งที่ 3 ณ หอ ศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 25 กรกฎาคม 2555 และโครงการสัมมนาการสร้างมาตรฐานการยก ย่องศิลปินต้นแบบทางด้านนาฏศิลป์ ครั้งที่ 3(ศิลปินต้นแบบทางด้านนาฏยประดิษฐ์)วันที่ 27 กรกฎาคม 2555

1.6.4. สื่อสารสนเทศอื่นๆ

ศึกษาสื่อสารสนเทศอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) และการแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ใช้เทคนิคในการแสดงใกล้เคียงกัน

1.6.5. การสำรวจข้อมูลภาคสนาม

การรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ชมจากผู้เข้าร่วมสัมมนาโครงการ Dance for All ครั้งที่ 3 ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 25 กรกฎาคม 2555 ที่ได้ชมการทำซ้ำการแสดง “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) รวมถึงผู้แสดงและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจำลองการแสดงดังกล่าว

1.6.6. การทดลองสร้างผลงานการแสดงเพื่อทดสอบแนวคิดที่ได้

จากข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ได้นั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาทดลองสร้างผลงานการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยใช้วัสดุชั้นปีที่ 2-3 สาขานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้แสดงและกลุ่มผู้ชม

1.6.7. การทำการแสดงซ้ำ (Reproduction)

โดยทดลองสร้างการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์ (Pendulum: East and West in a Life of Dance)” ขึ้นใหม่ ในโครงการนาฏศิลป์เพื่อหม่อมหลวงมนุษยชาติ (Dance for All) ครั้งที่ 3 ณ หอแสดงดนตรี หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2555 และประเมินผลเพื่อหาวิธีการทำงาน (ดูรายละเอียดในหัวข้อ 4.2.1 รูปแบบของของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance)

1.6.8. เกณฑ์มาตรฐานศิลปิน

จากการศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานศิลปิน ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงเกณฑ์มาตรฐานในการสร้างสรรค์งานระดับชาติ อันจะเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ที่จะนำไปสู่การยอมรับในระดับชาติและนานาชาติต่อไป ตลอดจนทราบถึงจรรยาบรรณและคุณธรรมในการ

สร้างสรรค์ผลงานที่ควรตระหนักและยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ (ดูรายละเอียดในหัวข้อ 2.9 เกณฑ์มาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์)

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบหลักแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ เกิดความเข้าใจในงานการแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย ที่ส่งเสริมนาฏศิลป์ไทยไปสู่ทางการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
2. ได้แนวทางการสืบทอด อนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติอย่างยั่งยืน

1.8 เอกสารงานวิจัย

การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ แบ่งออกได้เป็น 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย นิยามศัพท์เฉพาะ นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ตะวันตก นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย นาฏศิลป์สร้างสรรค์ การสร้างงานนาฏศิลป์ อนุรักษ์สร้างสรรค์ คนรุ่นใหม่ การแสดงออกทางนาฏศิลป์ นราพงษ์ จรัสศรีกับประสบการณ์ทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับนาฏศิลป์สร้างสรรค์และเกณฑ์มาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์

บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบด้วยรูปแบบงานวิจัย การออกแบบงานวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตารางกำหนดการสัมภาษณ์ ตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม แผนการดำเนินงาน และขั้นตอนดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 แนวคิดในการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ ประกอบด้วยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แสดงและบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางนาฏยศิลป์ มาวิเคราะห์ แล้วทดลองสร้างผลงานการแสดงเพื่อทดสอบแล้วนำมาประเมิน

บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล การแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” ประกอบด้วยแนวคิด รูปแบบการแสดง องค์ประกอบการแสดงที่ประกอบไปด้วย 1) บทการแสดง 2) การออกแบบการแสดง 3) ผู้แสดง 4) การออกแบบเครื่องแต่งกาย 5) การออกแบบเสียงและเพลงดนตรี 6) การออกแบบพื้นที่เวที 7) การออกแบบแสง 8) การออกแบบอุปกรณ์การแสดง และแนวคิดในการงานนาฏยศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่นั้น และอภิปรายผล

บทที่ 6 บทสรุป ประกอบด้วย ผลของการวิจัยเรื่อง การสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ ซึ่งเรียงลำดับตามหัวข้อต่างๆ ได้แก่ รูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) และแนวคิดการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัยต่อไป

1.9 สรุปบท

ในบทที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการวิจัยวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เอกสารงานวิจัย ดังนั้นในบทที่ 2 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย นิยามศัพท์เฉพาะ นาฏยศิลป์ไทย นาฏยศิลป์ตะวันตก นาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย นาฏยศิลป์สร้างสรรค์ การสร้างงานนาฏยศิลป์ อนุรักษ์ สร้างสรรค์ คนรุ่นใหม่ การแสดงออกทางนาฏยศิลป์ นราพงษ์ จรัสศรี กับประสบการณ์ทางนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับนาฏยศิลป์สร้างสรรค์และเกณฑ์มาตรฐาน ศิลปินทางด้านนาฏยศิลป์ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 อารัมภบท

ในบทที่ 1 ของวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ สำหรับคนรุ่นใหม่” นี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เอกสารงานวิจัย สำหรับในบทที่ 2 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย นิยามศัพท์เฉพาะ นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ตะวันตกนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย นาฏศิลป์สร้างสรรค์ การสร้างงานนาฏศิลป์ อนุรักษ์ สร้างสรรค์ คนรุ่นใหม่ การแสดงออกทางนาฏศิลป์ นราพงษ์ จรัสศรีกับประสบการณ์ทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับนาฏศิลป์สร้างสรรค์และเกณฑ์มาตรฐานศิลปในด้านนาฏศิลป์

2.2 นิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.1 **นาฏศิลป์ไทย** หรือคำว่า นาฏศิลป์ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายไว้ว่า ศิลปะแห่งการละคร หรือการฟ้อนรำ ธนิต อยู่โพธิ์(2516: 1) ได้กล่าวว่า นาฏศิลป์ หมายถึง การฟ้อนรำ ซึ่งประทีน พวงสำลี (2514: 1) พาณี สีสวย (2523: 6-7) อมรา กล้าเจริญ (2542: 3) รานี ชัยสงคราม (2544: 39) เรณู โกศินานนท์ (2544: 51) ได้ให้ความหมายโดยรวมของคำว่านาฏศิลป์(หรือนาฏศิลป์) ที่สอดคล้องกันโดยสรุปได้ว่า นาฏศิลป์หมายถึง ศิลปะการฟ้อนรำ หรือความรู้แบบแผนของการฟ้อนรำ ที่มนุษย์ประดิษฐ์ดัดแปลงขึ้นด้วยความประณีตงดงาม เพื่อให้ความบันเทิงอาศัยดนตรีและการขับร้องอันโน้มน้าวอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมให้คล้อยตามแสดงถึงวัฒนธรรมที่เก่าแก่มีความเจริญรุ่งเรืองและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ว่า นาฏยศิลป์ไทย หมายถึง ศิลปะการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งรวมไปถึงศิลปะการร้องรำทำนองเพลงที่มนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์โดยประดิษฐ์ขึ้นอย่างประณีต และมีแบบแผน ให้ความรู้ ความบันเทิง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมความรุ่งเรืองของชาติได้เป็นอย่างดี

2.2.2 นาฏยศิลป์ตะวันตก (Western Dance) หมายถึง การแสดงของชาติตะวันตกที่มีลักษณะของตนเองในแต่ละเชื้อชาติ ซึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี กล่าวว่า “เป็นการแสดงของชาติตะวันตกที่มีลักษณะของตนเองในแต่ละเชื้อชาติที่มีความแตกต่างของ ลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกาย การจัดองค์ประกอบของส่วนต่างๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหวซึ่งแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมประจำชาตินั้นๆ” (นราพงษ์ จรัสศรี, สัมภาษณ์, 9 2556)

2.2.3 นาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย หมายถึง การบูรณาการนาฏยศิลป์ไทยและนาฏยศิลป์จากหลากหลายวัฒนธรรมแล้วสร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งนราพงษ์ จรัสศรี ได้กล่าวถึง นาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยว่าเป็นการเต้นรำหรือฟ้อนรำที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน โดยบูรณาการนาฏยศิลป์ไทยและนาฏยศิลป์จากหลากหลายวัฒนธรรม ที่ต่างยุคต่างสมัยกันมาร่วมแสดงในคราวเดียวกัน (นราพงษ์ จรัสศรี, 2550 : 13)

2.2.4 นาฏยศิลป์สร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงการฟ้อนรำให้แปลกใหม่ ไม่เหมือนใคร ซึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี กล่าวว่า “การทำการฟ้อนรำให้วิจิตรพิสดารในแนวทาง หรือหลักการที่เป็นข้อมูลใหม่ แปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร” (นราพงษ์ จรัสศรี สัมภาษณ์ 10 เมษายน 2555)

2.2.5 การสร้างงานนาฏยศิลป์ หมายถึง การออกแบบ ผลิตผลงาน การทำให้เกิดขึ้นเป็นผลงานการแสดงนาฏยศิลป์ อย่างมีระบบ ชัดเจน

2.2.6 การอนุรักษ์ หมายถึง การรักษาองค์ความรู้และภูมิปัญญาของบูรพาจารย์ อันสื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรม จารีตอันดีงามไว้ให้คงอยู่ต่อไป ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ให้ความหมายว่าหมายถึงการรักษาไว้ให้คงอยู่ต่อไป นอกจากนี้ สุวรรณี ชลานุเคราะห์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง ปี พ.ศ. 2530 ได้ให้ความหมายของคำว่า อนุรักษ์ ว่า “การแสดงถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาของบูรพาจารย์ สืบให้เห็นถึงวัฒนธรรม จารีตอันดีงาม” (สุวรรณิชลานุเคราะห์, **สัมภาษณ์**, 9 เมษายน 2556)

2.2.7 สร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างการแสดงขึ้นมาใหม่ โดยผ่านกระบวนการคิดออกแบบและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการรับรู้ใหม่ในเชิงสุนทรียรส ซึ่งสถาพร สันทอง ได้แสดงความเห็นถึงคำว่า “สร้างสรรค์”ว่า เป็นการใช้ความคิดริเริ่ม จินตนาการในการสร้างงานให้ใหม่ขึ้นได้ตามที่ต้องการ สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป(สถาพร สันทอง, **สัมภาษณ์**, 9 กันยายน 2556)

2.2.8 คนรุ่นใหม่ หมายถึง กลุ่มคน Generation Z ที่เกิดหลัง พ.ศ. 2540 ขึ้นไป มีแนวคิดที่ทันสมัย เปิดกว้างในการยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่างมากขึ้น เน้นข้อมูลสั้นๆที่เข้าใจง่าย ทำอะไรอย่างรวดเร็ว ไม่ชอบรอคอย ปรับตัวเข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆของโลกอยู่ตลอดเวลา มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่างๆ และเรียนรู้ได้เร็ว กล้าแสดงออก (แหล่งที่มา <http://www.dek-d.com/education/32292/>)

2.3 การอนุรักษ์และสร้างสรรค์

อนุรักษ์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ให้ความหมายว่า หมายถึงการรักษาไว้ให้คงอยู่ต่อไป ซึ่งนอกจากนี้ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิทางนาฏศิลป์ไทยได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับคำว่า “อนุรักษ์” ไว้ดังนี้

สถาพร สันทอง ได้ให้ความหมายของคำว่า อนุรักษ์ ว่า “การทำให้ดำรงอยู่ ไม่เปลี่ยนแปลง” (สถาพร สันทอง, **สัมภาษณ์**, 1 กันยายน 2556) นอกจากนี้ จิรายุทธ์ พนมรักษ์ ได้แสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับผู้วิจัย เกี่ยวกับการอนุรักษ์สำหรับคนรุ่นใหม่ไว้ว่า “การอนุรักษ์โดยการสร้างสรรค์ของใหม่โดยทำให้เห็นภาพของภูมิปัญญารุ่นเก่า ซึ่งสามารถทำให้งานด้านอนุรักษ์ยังคงอยู่ต่อไปในจิตใจของคนรุ่นใหม่ (จิรายุทธ์ พนมรักษ์, **สัมภาษณ์**, 9 เมษายน 2556)

สร้างสรรค์ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แสดงความหมายของคำว่า สร้างสรรค์ว่า หมายถึง สร้างให้ มีให้ เป็นขึ้น(มักใช้ทางนามธรรม) เช่น สร้างสรรค์ความสุขความเจริญ

ให้แก่สังคม มีความริเริ่มในทางที่ดี เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะสร้างสรรค์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

กิลฟอร์ด (Guilford, 1959) กล่าวว่า "สร้างสรรค์เป็นความสามารถในการค้นหาแนวทางใหม่ๆ หรือวิธีการแปลกๆ แตกต่างกันไป" (อ้างจาก กรรณิการ์ สุขุม, 2533: 145 – 151)

นราพงษ์ จรัสศรี ได้กล่าวถึงนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ว่า "นาฏยศิลป์เป็นหนึ่งในศิลปะการแสดงที่มีบทบาทต่อสังคมมาช้านาน ได้มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจนสร้างรูปแบบที่มีอัตลักษณ์ใหม่ เฉพาะตนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่รู้จบ ปัจจุบันได้ขนานนามกันว่า นาฏยศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อสร้างสรรค์การรับรู้ใหม่ในสุนทรียรสของศิลปะการแสดง" (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 2554.)

อุษา สบฤกษ์ (2545 : 14) ได้เคยใช้คำว่า "นาฏยสร้างสรรค์" โดยให้ความหมายว่า "การคิดประดิษฐ์ท่ารำจากกระบวนการคิดสร้างสรรค์และการฝึกปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน คือ ชั้นศึกษา เนื้อหา ชั้นฝึกปฏิบัติ ชั้นฝึกการสังเกตและการวิเคราะห์ ชั้นฝึกประดิษฐ์ท่ารำอย่างอิสระ ชั้นนำเสนอผลงานเชิงสร้างสรรค์ ชั้นสรุปและประเมินผล เพื่อให้ได้ท่ารำที่ถูกต้องตามแบบมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการสร้างสรรค์ท่ารำ และพัฒนาจนสามารถค้นพบลักษณะการเคลื่อนไหวหรือลีลาการรำที่สวยงามเหมาะสมกับตัวเอง รวมทั้งสามารถคิดประดิษฐ์ท่ารำตามรูปแบบที่ต้องการทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม"

สรุปได้ว่า การอนุรักษ์และสร้างสรรค์ในงานนาฏยศิลป์นั้นหมายถึง การสร้างการแสดงขึ้นมาใหม่ โดยผ่านกระบวนการ คิดออกแบบและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการรับรู้ใหม่ในเชิงสุนทรียรส โดยรักษาองค์ความรู้และภูมิปัญญาของบูรพาจารย์ อันสื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรม จารีตอันดีงามไว้ให้คงอยู่ต่อไปในจิตใจของคนรุ่นใหม่ได้

2.4 คนรุ่นใหม่

ตามหลักสากลมีการแบ่งกลุ่มคนออกเป็นรุ่นต่างๆหรือที่เรียกว่า Generation (n. การกำเนิด, การก่อให้เกิด, การแพร่พันธุ์, ยุค, สมัย, ปุณ, ชั้นอายุ, รุ่น.) (พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มอันได้แก่ Generation B (Baby Boomer Generation) คือ กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2489 – 2507 หรือที่มีอายุ 44–62 ปี เป็นคนที่มีชีวิตเพื่อการทำงาน เคารพกฎเกณฑ์ กติกาและอดทน Generation X (Extraordinary Generation) คือ กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2508 –

2522 หรือที่มีอายุ 29 – 43 ปี มีลักษณะพฤติกรรมชอบอะไรง่าย ๆ ไม่ต้องเป็นทางการให้ความสำคัญกับเรื่องความสมดุลระหว่างงานกับครอบครัว (Work-life Balance) มีแนวคิดและการทำงานในลักษณะรู้ทุกอย่างทำทุกอย่างได้เพียงลำพัง ไม่พึ่งพาใคร มีความคิดเปิดกว้าง พร้อมรับฟังข้อติติงเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง Generation Y (Why Generation) คือ กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2523–2533 หรือที่มีอายุ 38–28 ปี เป็นกลุ่มคนที่โตมาพร้อมกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี มีลักษณะนิสัยชอบแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบอยู่ในกรอบ และไม่ชอบเงื่อนไข และ Generation M (Millennium Generation) อายุปัจจุบันจะอยู่ในช่วง 18-24 ปี หรือในบางตำรารวมเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือบางตำราเรียกว่า Generation Z หมายถึงคนที่เกิดหลัง พ.ศ. 2540 ขึ้นไป จะเติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายที่อยู่แวดล้อม มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว

นอกจากนี้ ยังปรากฏคำว่า Generation C ซึ่งบริษัทวิจัยข้อมูลด้านการตลาด “นิลเส็น” (Nielsen) นิยามกลุ่มลักษณะประชากรกลุ่มใหม่ที่ไม่ได้ใช้หลักอ้างอิงตามช่วง พ.ศ.เกิด อีกต่อไป แต่นิยามตามอัตราความกระตือรือร้นของการเป็นคนในยุคดิจิทัล โดยเรียกพวกเขาว่า คน “เจน-ซี” (Gen-C) หรือ “Generation C” ตัวนี้ย่อมาจากคำว่า “Connectedness” โดยเป็นการรวมกลุ่มประชากรใน “Gen Y” และ “Gen Z” เข้าด้วยกัน (ที่มาเนื้อหา โดย โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ www.matichon.co.th)

ทั้งนี้ ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิทางนาฏศิลป์ไทยได้ให้ความหมายของ “คนรุ่นใหม่” (ผู้ชม) ไว้หลากหลาย ดังนี้

ไพฑูริย์ เข้มแข็ง ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคคลที่ในระหว่างช่วงอายุของเขา ได้พบเห็นแต่สิ่งใหม่ๆ ที่ทันสมัยแล้ว อาจไม่เคยเห็นของเก่าอันเป็นรากเหง้าที่ควรศึกษาให้เห็นถึงที่มาที่ไป (ไพฑูริย์ เข้มแข็ง, **สัมภาษณ์**, 20 สิงหาคม 2556)

สมพิศ สุขวิวัฒน์ ได้ให้ความหมายว่า บุคคลที่มีอายุระหว่าง 5 -30 ปีที่มีความสนใจและกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ประกอบการชมการแสดง ซึ่งยอมรับสิ่งใหม่ๆ ได้มากขึ้นโดยไม่ยึดติดกับจารีตมากนัก (สมพิศ สุขวิวัฒน์, **สัมภาษณ์**, 26 สิงหาคม 2556)

ผู้สตี หลิมสกุล ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคนรุ่นใหม่ว่า คือคนในยุค IT ที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี ที่มีความสนใจในเทคโนโลยี เรียนรู้อะไรได้ไว ต้องการความใหม่ รวดเร็ว ง่าย ไม่น่าเบื่อและให้แง่คิดหรือทัศนคติที่ดี (ผู้สตี หลิมสกุล, **สัมภาษณ์**, 27 สิงหาคม 2556)

จิรายุทธ พนมรักษ์ กล่าวถึงคนรุ่นใหม่ว่า หมายถึงมนุษย์ที่มีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพและแนวคิดที่มีความทันสมัย กล่าวแสดงออกและมีความรู้ความสามารถในการอธิบายหาเหตุผล ที่สามารถวิเคราะห์และเล่าเรื่องในความเป็นมา (จิรายุทธ พนมรักษ์, **สัมภาษณ์**, 29 มีนาคม 2556)

สหรัฐ สมบุญกิจ กล่าวว่า คือเยาวชนที่เกิดในช่วงหลังปี 2000 จะมีความคิดสร้างสรรค์ในเชิงต่างๆ ทั้งทางบวกและทางลบ (สหรัฐ สมบุญกิจ, **สัมภาษณ์**, 29 มีนาคม 2556)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า คนรุ่นใหม่ หมายถึง บุคคลที่ใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีแนวคิดที่ทันสมัย ปรับตัวเข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของโลกอยู่ตลอดเวลา มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่างๆ และเรียนรู้ได้เร็ว กล่าวแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งในเชิงบวกและลบ เปิดกว้างในการยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่างมากขึ้น ชอบอะไรที่เข้าใจง่าย ชอบความรวดเร็วและไม่ชอบการรอคอย

2.5 การแสดงออกทางนาฏศิลป์

อารยธรรมกรีกโบราณซึ่งส่งอิทธิพลไปยังหลายประเทศในโลกตะวันตก มีความเห็นว่า “นาฏศิลป์เป็นการแสดงออกของร่างกายและจิตใจที่รวมตัวกันได้อย่างสมดุลย์ (Dance as the expression of mind & body in perfect harmony) (Steeh, Judith, 1982 : 8)” คัมภีร์ไบเบิล (The Bible) ก็ยังได้กล่าวถึงนาฏศิลป์อยู่บ่อยครั้ง (Jonas, Gerald, 1992 : 38) (นราพงษ์ จรัสศรี 2548 : 2) ในโลกตะวันออก ตำรานาฏศาสตร์ โดย ภรตมูณี (แสง มนวิฑูร, 2511: 279) ได้อธิบายถึงปรากฏการณ์ของภาวะและรสอันเกิดขึ้นขณะแสดงหรือฟ้อนรำ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้วิเคราะห์ภาวะของผู้แสดงและรสที่เกิดขึ้นกับผู้ชม ทั้งนี้ นาฏศาสตร์ยังกล่าวถึงคุณสมบัติของผู้แสดงที่สำคัญ ผู้วิจัยจึงนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้แสดง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังนำมาใช้วิเคราะห์บทละครและการเขียนบทละครอีกด้วย

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ได้อธิบายเกี่ยวกับการสวมบทบาทของตัวละครโนตาม ทฤษฎีพุชิคาเดง โดย โมโตกิโย ชิอามิ ว่า “ผู้แสดงจะต้องศึกษาบทบาทที่ตนจะแสดงได้อย่างถ่องแท้ ศิลปะแห่งการสวมบทบาทตัวละครตั้งอยู่บนรากฐานของการ “เลียนแบบ” เรียกว่า “โมโนมานะ” เป็นศิลปะการแสดงเลียนแบบที่แยบยล โดยศึกษาให้ละเอียดเข้าใจ นำสิ่งนั้นมาเลียนแบบเท่าที่จำเป็นต่อการแสดง ให้สมบทบาทของตัวละครและเหมาะสมกับรสนิยมของคนดู” (Thomas and Yamazaki Masakazu Translator, 1984 อ้างถึงใน สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547: 100) ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์และแนะแนวทางให้แก่ผู้แสดงในการจำลองการแสดงเพนดูลัม เนื่องจากโมโตกิโย ชิอามิ ได้อธิบายถึงละครโนที่ใช้ผู้ชายแสดงล้วน (เช่นเดียวกับที่เพนดูลัมใช้ผู้แสดงชายสวมบทผู้หญิง) ว่า “ผู้ชายหนุ่มๆ มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะสวมบทสตรี ผู้แสดงควรทำให้อ่อนไหวและไม่ใช้พลังจากกล้ามเนื้อ ช่วงตัวและลำคอจะต้องไม่แข็งเพราะสตรีต้องมึนกริยามารยาทที่นุ่มนวล” (Thomas and Yamazaki Masakazu Translator, 1984 อ้างถึงใน สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547:101)

ส่วนทฤษฎีการใช้อารมณ์ในการเดินของ โนแวย์ จูดิท สตีห์ ได้อธิบายว่า “แนวคิดของโนแวย์ จะมีลักษณะที่ใช้ลีลาละครซึ่งมีส่วนทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจและมีอารมณ์คล้อยตามไปกับการเดินรำมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วยการแสดงละครใบ้ที่มีความหลากหลายต่อเนื่องกันไป โดยมีลักษณะที่ผสมกันระหว่างลีลาท่าทางแบบคนปกติและการเดินแบบประเพณีนิยม การที่มีละครใบ้และการเดินรำนั้นเพื่อทำให้การเดินเรื่องเป็นไปได้อย่างรวดเร็วต่อเนื่องกันไปแบบละคร ซึ่งการบอกเล่าเรื่องก็จะทำให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายขึ้น” (Steeh and Judith, 1982: 18) ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้แนะแนวทางให้แก่ ผู้แสดงในการจำลองการแสดง เพนดูลัม เพื่อให้การแสดงออกมาใกล้เคียงกับการแสดงต้นแบบและยังใช้วิเคราะห์หากวิธีในการแสดงโดยการนำละคร(ใบ้)และการ(เดิน)รำ มาใช้ในการเดินเรื่องเพื่อความรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งการบอกเล่าเรื่องนั้นทำให้ผู้ชมเข้าใจการแสดงได้ง่ายขึ้น

ทฤษฎี The Method โดยคอนสแตนติน เซอเกยวิช สตานิสลาฟสกี ทฤษฎีนี้ว่าด้วยเรื่องการสวมบทบาททางการแสดง อันเป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้แสดงสามารถเข้าถึงอารมณ์จิตวิญญาณ ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครนั้นๆได้ โดยต้องแสดงออกมภายนอกผ่านทางท่าทาง กิริยา ให้ผู้ร่วมแสดงสามารถรับรู้” (Thomas and Yamazaki Masakazu Translator, 1984 อ้างถึงใน สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547:300)

ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้แนะแนวทางให้แก่ผู้แสดงในการจำลองการแสดงชุด เพนดูลัม เพื่อให้ใกล้เคียงกับการแสดงต้นแบบ โดยใช้สมมติภาวะ (The magic “ IF “) ให้ผู้แสดงสมมติขึ้นในใจ

ว่าตนเองกำลังเป็นตัวละครตัวนั้นอยู่ และศึกษาถึงบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของตัวละครอย่างถ่องแท้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถแสดงออกมาได้ตรงตามต้นแบบ ทั้งนี้ยังใช้จินตนาการ (Imagination) คือศึกษาให้เข้าถึงภูมิหลังของตัวละครนั้นๆ เพื่อให้สามารถนำความเข้าใจส่วนนี้ให้ใช้เป็นเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกในฐานะที่กำลังสวมบทบาทตัวละครนั้นๆอยู่ รวมถึงต้องจินตนาการตามเรื่องให้ได้ว่า ควรแสดงความรู้สึกของตัวละครอย่างไรและสื่อออกมาให้ผู้ชมรับรู้ให้ได้ โดยสร้างความเชื่อมั่นให้กับคนดู ให้ผู้ชมเชื่อในสิ่งที่ตัวละครเป็นอยู่ ตลอดจนผู้แสดงจะต้องสื่อสารกับผู้ชมให้ได้ว่าตนกำลังแสดงหรือทำอะไรอยู่ ด้วยท่าทางหรือคำพูดโดยจะเป็นการสื่อสารทางอ้อมให้ได้ ทฤษฎีนี้ยังใช้ได้ครอบคลุมถึงการแสดงทุกๆประเภทอีกด้วย

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ได้กล่าวถึงทฤษฎีโพเอติกา โดย อริสโตเติล “ไว้ว่า” Immitation การเลียนแบบ โดยสัญชาตญาณ ส่วนการฟอนร่าเพื่อเลียนแบบตัวละครนั้น อารมณ์และการออกท่าทางจะแสดงได้ด้วยการเคลื่อนไหวตามจังหวะนั่นเอง ศิลปะย่อมแตกต่างกันด้วยสื่อหรือปัจจัยที่นำมาใช้ในการเลียนแบบ การเลียนแบบแต่ละชนิดมีส่วนประกอบที่แตกต่างอยู่ 3 ประเภท คือ 1. สื่อ 2. สิ่งที่เป็นต้นแบบ และ 3. วิธีการนำเสนอ” (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547:89) ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้แนะแนวทางให้แก่ผู้แสดงในการจำลองการแสดง เพนดูลัม เพื่อให้ใกล้เคียงกับการแสดงต้นแบบ โดยให้ผู้แสดงเลียนแบบผู้แสดงต้นแบบตามวิถีทัศนียภาพมากที่สุด ซึ่งการเลียนแบบนี้ ผู้แสดงยังมีโอกาสได้ศึกษากับศ.ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ทำให้เห็นบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยอันจะเอื้อต่อการเลียนแบบศิลปินต้นแบบได้มากขึ้น

ในราวปลายศตวรรษที่ 19 จนถึงต้นศตวรรษที่ 20 ได้มีการขยายความคิดและการเปลี่ยนแปลงทางความคิดในการนำเสนอรูปแบบการเต้นที่มีลักษณะใหม่ๆ ขึ้น อิสดอรา ดันแคน (Isadora Duncan ค.ศ. 1878-1927) ผู้นำทางด้านโมเดิร์นแดน (Modern dance) ผู้ที่นำเสนอการแสดงแบบทัศนคติจิตวิญญาณแห่งความอิสระ หรือฟรีสปิริต (Free Spirit) มีลักษณะที่ดูเหมือนการเต้นแบบต้นสด (Improvisation) แต่แท้ที่จริงมีการออกแบบไว้ก่อนนำเสนอเป็นการแสดง นราพงษ์ จรัสศรี กล่าวว่า “เป็นการแสดงลีลาท่าทางของคนธรรมดาทั่วไปซึ่งจะไม่มีเทคนิคของการเตะขาสูง กระโดดสูงหรือแม้กระทั่งการหมุนตัว” (นราพงษ์ จรัสศรี 2548 : 110) จึงเป็นลีลาการแสดงออกของอารมณ์ มาธา เกรแฮม (MathaGraham ค.ศ.1894-1991)สตรีนักสร้างสรรค์อีกท่านหนึ่งที่ใช้ลักษณะการแสดงที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันออก มีการเน้นการหายใจซึ่งถือเป็นการปฏิบัติขั้นพื้นฐานของการเคลื่อนไหวของการเต้นทั้งหมดควบคู่ไปกับการแสดงลีลาท่าทางที่ไม่สวຍแต่่น่าสนใจ (นราพงษ์

จรัสศรี, สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2556) พอล เทย์เลอร์ (Paul Taylor ค.ศ.1930) ผู้สร้างสรรคัลลีลาท่าเต้นที่ประกอบไปด้วยการวิ่ง กระโดด เดินและแม้แต่การคลานซึ่งเทย์เลอร์ได้นำเอาท่าธรรมดาสามัญของมนุษย์มาใช้อย่างสร้างสรรค์จนดูสง่างามชวนติดตามเรียกว่า Everyday Movement หรือท่าธรรมดาสามัญที่พบในประจำวัน (นราพงษ์ จรัสศรี, สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2556) เจมส์ แวริง (James Waring ค.ศ.1922-1975) ซึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี กล่าวว่า “จะแสดงเทคนิคของการเต้นบัลเลต์ก่อนแล้วทิ้งเทคนิคเหล่านั้นเปลี่ยนเป็นละครใบ้หรือท่าธรรมดาสามัญของคนปกติ” (นราพงษ์ จรัสศรี 2548 : 135)

ส่วน ทฤษฎีการใช้แสงและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง โดย อัลวิน นิโคไลส์ (Alwin Nikolais) นั้น อัลเลน โรเบิร์ตสัน และ โดนัลด์ ฮูเตอรา ได้อธิบายถึงหลักการของทฤษฎีนี้ว่า “มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างงานให้ผู้พบเห็นตื่นตาตื่นใจไปกับงานโดยใช้การผสมผสานเทคนิคต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น ภาพเสียงและแสง” (Robert, Allen and Hutera, Donald, 1988 : 212) ซึ่งผู้วิจัยใช้อ้างอิงถึงการใช้นิโคไลส์ และอุปกรณ์การแสดงเพื่อให้งานแสดงมีความน่าสนใจด้วยเทคนิคต่างๆ ในบทที่ 4 ต่อไป

การมาถึงของยุค “โพสต์โมเดิร์นแดนซ์” (Post-Mordern Dance) ต่อมาราวต้นปี 1960 ได้เกิดนาฏศิลป์ตะวันตกแนวใหม่ที่ได้รับการขนานนามว่ายุค “โพสต์โมเดิร์นแดนซ์” (Post-Mordern Dance) ซึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี ได้อธิบายถึงแนวคิดของศิลปินในยุค “โพสต์โมเดิร์นแดนซ์” ไว้ว่า

อีวอน เรนเนอร์ (Yvonne Rainer) ได้ใช้คำว่า “นาฏศิลป์ยุคโพสต์โมเดิร์น” ในความหมายที่รวมถึง งานในแบบทดลอง (Experiment Dance) ที่สร้างขึ้นราวต้นปี ค.ศ.1960 จนถึงปี ค.ศ. 1990 ลักษณะงานของศิลปินที่สร้างสรรค์ขึ้นในยุคนี้ จะมีความแตกต่างแตกแยกกันออกไป จนไม่สามารถจะจำกัดเป็นลักษณะเฉพาะได้ (นราพงษ์ จรัสศรี 2548 : 137)

เดวิด กอร์ดอน (David Gordon) หนึ่งในศิลปินยุค “โพสต์โมเดิร์นแดนซ์” (Post-Mordern Dance) ซึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี ได้เคยร่วมงานด้วยเมื่อครั้งที่ยังเป็นนักเต้นรำอยู่ในคณะเอกเทมโปรารีแดนซ์เธียเตอร์ (Extemporary Dance Theatre) ณ กรุงลอนดอน ในปี ค.ศ. 1984 และ 1987 เป็นผู้ก่อตั้ง คณะพิคอัพแดนซ์คอมปานี (Pick Up Dance Company) ในกรุงนิวยอร์ก นอกจากนี้แล้วยังออกแบบงานให้กับอเมริกันเธียเตอร์ (American Ballet) และปารีสโอเปราแอนด์บัลเลต์ (Paris Opera and Ballet) เขาเรียกตัวเองว่า “ผู้สร้าง” (Constructor) โดยยึดติดกับความไม่เป็นทางการจนบางครั้งทำให้ดูเป็นการบังเอิญซึ่งแสดงออกมาโดยไม่เจตนา ส่วน สตีฟ แพกซ์ตัน (Steve Paxton) บิดาแห่งคอนแทคอิมโพรไวเซชัน (Contact improvisation) ก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่ นราพงษ์ จรัสศรี ได้เคย

ร่วมงานด้วยเมื่อครั้งที่ยังเป็นนักเต้นรำอยู่ในคณะเอกเทมโปราลีตานิซึเอเตออร์ (Extemporary Dance Theatre) ณ กรุงลอนดอน ในปี ค.ศ.1986 ซึ่งนราพงษ์ จรัสศรี ได้อธิบายว่า

การเต้นแบบคอนแทคอิมโพรไวเซชัน (Contact improvisation) ที่แพกซ์ตันเป็นผู้คิดค้นนั้น เป็นการเต้นรำแนวใหม่ที่ใช้น้ำหนักของร่างกายให้เกิดความสัมพันธ์กับธรรมชาติของแรงโน้มถ่วงของโลก ขณะที่เต้นนักเต้นต่างผลัดกันส่งและรับแรงกับคู่ของตน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎแรงโน้มถ่วงของโลกและความสามารถในการเคลื่อนไหวของแต่ละบุคคลด้วย (นราพงษ์ จรัสศรี 2548 : 139)

นอกจากนี้ในทวีปยุโรป พินา บาซซ์ (Pina Bausch) ผู้บุกเบิกนาฏศิลป์จากประเทศเยอรมันนี่ เป็นผู้นำทางเลือกใหม่ที่สำคัญของวงการนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ที่นอกเหนือไปจากนาฏศิลป์ตามความนิยมในลัทธิโพสต์โมเดิร์น (Post-Modernists) ดังเช่นศิลปินจากอเมริกาในเวลานั้น เธอเป็นผู้สร้างสรรค์นาฏศิลป์คนสำคัญ ที่มีผลงานที่ปรากฏขึ้นพลิกความคาดหมายด้วยนาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) ของเธอ

ทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะเป็นกรอบทฤษฎีที่น่าสนใจ ที่จะใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์รูปแบบ และแนวคิดของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอนด์ เวสต์ อิน อะ लाईฟ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) เพื่อศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่” ในครั้งนี้ต่อไป

2.6 นาฏศิลป์สร้างสรรค์

นาฏศิลป์ (Dance) มาจากคำที่ประกอบกันระหว่างคำว่า “นาฏย-“ ซึ่งมีกล่าวไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า เกี่ยวกับการฟ้อนรำ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2524 : 576) และ “ศิลป์-“ “ศิลป์” “ศิลปะ” หมายถึง ฝีมือ หรือ การทำให้วิจิตรพิสดาร (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542 : 1101) เมื่อรวมคำว่านาฏศิลป์แล้วจะหมายถึงการทำการฟ้อนรำให้วิจิตรพิสดาร คำว่า “ฟ้อน” หมายถึงการรำหรือกราย เช่น ฟ้อนแพนในนาฏศิลป์ไทย (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542 : 955) ส่วนคำว่า “รำ” นั้น หมายถึงแสดงท่าเคลื่อนไหว โดยมีลีลาและแบบท่าเข้ากับจังหวะเพลงร้องหรือเพลงดนตรี (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542 :810) ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้เมื่อรวมแล้วจะมีความหมายเดียวกันกับเต้นระบำซึ่งจะใช้ในวัฒนธรรมอื่นทั่วไป ในขณะที่ฟ้อนรำ จะใช้กับวัฒนธรรมไทยในโลกใบนี้ (นราพงษ์ จรัสศรี, 2548 : 1)

ส่วนคำว่า “สร้างสรรค์” นั้น หมายความว่า สร้างให้มีให้ดีขึ้น เช่น สร้างสรรค์ความสุขความเจริญให้แก่สังคม มีลักษณะริเริ่มในทางดี เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะสร้างสรรค์ มานพ ถนอมศรี ได้กล่าวถึง การแสดงออกทางศิลปะสร้างสรรค์ว่า

“เป็นเครื่องมืออันเหมาะสมกับวัยและธรรมชาติของเด็กมากที่สุดกิจกรรมหนึ่งการส่งเสริมให้เด็ก ๆ ได้แสดงออกด้วยการวาดรูป ร้องเพลง เดินรำ ต่อเติมเสริมแต่ง ประดิษฐ์ หรือเล่นสนุกกับกิจกรรมต่างๆ ล้วนเป็นกระบวนการที่เรียกว่า ศิลปะศึกษาทั้งสิ้น” (มานพ ถนอมศรี, 2534 : 2)

นาฏยศิลป์ เป็นหนึ่งในศิลปะการแสดงที่มีบทบาทต่อสังคมมาช้านาน ได้มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจนสร้างรูปแบบที่มีอัตลักษณ์ใหม่เฉพาะตนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่รู้จบ ปัจจุบันได้ขนานนามกันว่า “นาฏยศิลป์สร้างสรรค์” เพื่อสร้างสรรค์การรับรู้ใหม่ในสุนทรียรสของศิลปะการแสดง (นราพงษ์ จรัสศรี, 2554 : สัมภาษณ์) ส่วนในด้านของละคร ปาฐกาตี จิ่งวิวัฒน์ภรณ์ ได้ให้ความหมายของ ‘ละครสร้างสรรค์’ ว่า

“รูปแบบของการเล่นสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูล และวางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่น โดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติของการเล่นเอาไว้เป็นอย่างดี กล่าวคือ การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นจะต้องเล่นในสถานที่ที่ผู้ร่วมกิจกรรมรู้สึกปลอดภัย ไม่เครียด ไม่กังวลใจ และสามารถแสดงออก (ภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงร่วมกัน) อย่างเสรี โดยมุ่งประโยชน์ไปที่พัฒนาของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นหลัก “ (ปาฐกาตี จิ่งวิวัฒน์ภรณ์, 2544 : 23)

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของบุคคลในการสร้างสิ่งแปลกใหม่ โดยบูรณาการความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้กับสถานการณ์ใหม่ ปัญหาใหม่ โดยอาจนำเสนอในรูปแบบของผลิตภัณฑ์หรือเพียงกระบวนการหรือวิธีการ (Dravdaht : 1960 อ้างใน ชาญญรงค์ พรุ่งโรจน์, 2546 : 3)

อารี สุทธิพันธุ์ (2532:108-109) ได้กล่าวถึง ประเภทของความคิดสร้างสรรค์ไว้ 3 ประเภท คือ

1. ความคิดสร้างสรรค์ทางความคิด (Creative in thinking) หมายถึง การที่บุคคลพยายามคิดหาแนวทางต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นความคิดภายใน (insight thinking) ความคิดตามลำดับ (Sequential thinking) และความคิดพลิกแพลง (Strategic thinking)

2. ความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in beauty) หมายถึง การสร้างความงามใหม่ให้แปลกไปจากเดิม

3. ความคิดสร้างสรรค์ทางประโยชน์ใช้สอย (Creative in function) หมายถึง ความพยายามที่จะใช้สิ่งของที่มีประโยชน์อยู่แล้ว ทำประโยชน์อื่น ๆ นอกเหนือจากที่รู้จักกัน

นอกจากนี้ อารี สุทธิพันธุ์ (2532:178-181) ได้กล่าวถึงหลักหรือกระบวนการในการสร้างสรรค์ที่สำคัญ คือ

1. การสลับให้ต่างไปจากที่เคยเห็น (Misplacing) เช่น การสลับให้ผิดตำแหน่งที่เคยเห็นมาก่อน เป็นต้น

2. การสร้างความคิดให้สับสน (Ambiguity) คือ การพยายามให้ผู้ชมได้ใช้ความคิดและการสังเกตต่อเรื่องราวที่เห็น

3. การปรุงแต่งดัดแปลงใหม่ (Adjustable) คือ การดัดแปลงของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ใหม่ขึ้น แปลกไปจากเดิม ด้วยวิธีทำใหม่โดยปรับปรุงจากของเดิม จากความคิดเดิม หรือการปรับให้เหมาะสมกับเวลาและบริเวณว่าง

ซึ่งผู้วิจัยนำการแบ่งประเภทของความคิดสร้างสรรค์และหลักหรือกระบวนการในการสร้างสรรค์ที่สำคัญนี้ มาใช้วิเคราะห์กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของการแสดงชุด เพนดูลัม แล้วพบว่าการบูรณาการความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้กับสถานการณ์ใหม่อย่างชัดเจน โดยเป็นผลงานความคิดสร้างสรรค์ทางความคิด (Creative in thinking) ด้วยวิธีการคิดพลิกแพลง ทั้งยังเป็นผลงานความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in beauty) ที่สร้างความงามใหม่ให้แปลกไปจากเดิม ซึ่งกระทำโดยการสร้างความคิดให้สับสนนั่นเอง

2.7 นราพงษ์ จรัสศรี กับประสบการณ์ทางนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การสร้างงานนาฏยศิลป์ในประเทศไทยในอดีต มีจุดประสงค์เพื่อพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ การศาสนา เพื่อแสดงกิจกรรมตามวิถีประจำวันของมนุษย์ และเพื่อเป็นเครื่องราชูปโภคในราชสำนัก นราพงษ์ จรัสศรี กล่าวถึงความเป็นมาของนาฏยศิลป์ไว้ว่า

นาฏยศิลป์ เป็นศิลปะที่เก่าแก่ชนิดหนึ่งของโลกในยุคก่อนประวัติศาสตร์ นาฏยศิลป์ถือเป็นการแสดงออก (Express) ของอารมณ์ความรู้สึก (Feeling) ที่แสดงออกมาในรูปแบบของกิจกรรมของมนุษย์ บรรพบุรุษของมนุษย์ในอดีตกาลเคยลอกเลียนท่าทางของสัตว์และธรรมชาติแล้วจัดเป็นการ

แสดงขึ้น เพื่อเป็นการเอาใจหรือแสดงความเคารพต่ออำนาจทางธรรมชาติ ที่มนุษย์ไม่สามารถจะหาคำตอบได้ในสมัยนั้น นาฏยศิลป์จะมีความผูกพันซึ่งเกี่ยวกับจิตวิญญาณของมนุษย์เสมอ และมักจะเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ เขตแดนพื้นที่ สงคราม ภูติผีปีศาจ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการทางด้านนาฏยศิลป์ของตัวเอง จนหล่อหลอมออกมาเป็นอารยธรรม ทำให้เกิด “นาฏยศิลป์ไทย” ซึ่งเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 เป็นต้นมาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนาฏยศิลป์รุ่นใหม่ในประเทศไทย ได้เริ่มเรียนรู้นาฏยศิลป์ตะวันตกเพื่อเตรียมพร้อมที่จะเข้าสู่ยุคแห่งการเกิดความคิดใหม่ๆ ทางนาฏยศิลป์อย่างเป็นรูปธรรม (นราพงษ์ จรัสศรี, 2548 : 2-3)

นาฏยศิลป์ในยุคต่อมาได้มีการพัฒนาไปเป็นการแสดงเพื่อสังคมและความบันเทิงอย่างเต็มตัวควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจและวงการบันเทิง

การกลับมาจากโลกตะวันตกของศิลปินไทยหัวคิดสร้างสรรค์ในงานด้านนาฏยศิลป์คนสำคัญ ได้นำเสนอประเด็นใหม่ในงานนาฏยศิลป์ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องราวทางสังคมที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น อาทิ นราพงษ์ จรัสศรี ศิลปินผู้บุกเบิกทางด้านนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ และนาฏยศิลป์ร่วมสมัยในประเทศไทย ได้สร้างสรรค์ผลงานนาฏยศิลป์ไว้มากมาย รวมทั้งบทบาทใหม่ในฐานะนักวิชาการในสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ได้เป็นผู้นำร่อง เขียน หนังสือนารายณ์อวตาร (Narai Avatara) งานวิจัยทางด้านนาฏยศิลป์เรื่อง “การสร้างสรรค์งานและออกแบบลีลาของผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์ การแสดงมหานาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติพระมหาชนก และ วิจิตรนาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติพระมหาชนก” และหนังสือ เดอะพีสดีเธลด์อินดีสบูคแคนปีซินทูแพพเซนส์เดอะเฟสออฟแดนซ์อินไทยแลนด์ (The pieces detailed in this book can be seen to have changed the face of dance in Thailand) นราพงษ์ จรัสศรี ผู้สร้างสรรค์ทางด้านนาฏยศิลป์ที่เป็นทั้งนักวิชาการและผู้มีประสบการณ์ทางการสร้างสรรค์โดยตรง ได้อธิบายถึงขั้นตอนของประสบการณ์ในการสร้างงานนาฏยศิลป์อย่างละเอียดทุกขั้นตอนทั้งในด้านของการบริหารจัดการ และด้านสุนทรีย์ะ ครบทุกขั้นตอนตามหลักวิชาการ ได้แสดงจริงต่อหน้าสาธารณชน เป็นประโยชน์ต่อผู้สร้างสรรค์งานและวงการวิชาการทางด้านศิลปะไทยและนานาชาติ

นราพงษ์ จรัสศรี เกิดเมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2496 ณ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นราพงษ์ จรัสศรี เริ่มต้นสร้างสรรค์ผลงานการแสดงตั้งแต่อายุ 3 ขวบ โดยจัดการแสดงเดี่ยวนาฏยศิลป์ไทยตามประสาเด็ก เพื่อต้อนรับบิดาที่รับราชการในตำแหน่งปลัดอำเภอในต่างอำเภอ ที่กลับมาเยี่ยมครอบครัวเกือบทุกสัปดาห์ ต่อมาเริ่มนำเด็กในชุมชนมาฝึกหัดและจัดการแสดง

ที่หลากหลายรูปแบบมากขึ้น โดยจัดสร้างเทริดนางมโนห์ราที่ทำด้วยกระดาษเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์สำหรับการแสดงนาฏศิลป์ไทยขึ้นเป็นชิ้นแรก จนต่อมาเด็กชายนราพงษ์ จรัสศรี ก็เป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นเด็กนักจัดการแสดงแห่งอำเภอฝักไถ่ ซึ่งในขณะนั้นอุดมไปด้วยศิลปะการแสดงท้องถิ่นประเภทละคร ลิเก โขนสด ตลอดจนลำตัด ซึ่งทำให้ นราพงษ์ จรัสศรี ได้สัมผัสเอานาฏศิลป์ไทยประเภทต่างๆ ivo อย่างเต็มเปี่ยม

ต่อมาบิดาได้นำ นราพงษ์ จรัสศรี เข้ามาศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนอนุบาลปฐมวัยซึ่งเป็นโรงเรียนประจำ ที่ตั้งอยู่ที่มิมอนุสวารีย์ชัยสมรภูมิ ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่สนับสนุนศิลปะการแสดงเป็นอย่างดี โดยให้นักเรียนจำแม่บทหลังเคารพธงชาติทุกเช้า และนักเรียนประจำจะต้องเข้าแถวเดินทูกม้อ จนในที่สุดก็ได้รับการฝึกฝนนาฏศิลป์ไทยอย่างจริงจังและได้รับเกียรติเป็นตัวแทนของโรงเรียน ให้เข้าร่วมประกวดรำเพลงช้าเพลงเร็ว (ถ่ายทอดออกอากาศทางทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม) และได้รับรางวัลสูงสุดในระดับประเทศร้องเพลงไปรับประทานอาหาร

ท่ามกลางความคิดในเรื่อง “เดินกินรำกิน” ของผู้ปกครองไทยที่ไม่สนับสนุนให้ลูกเป็นนักแสดง แต่นราพงษ์ จรัสศรีกลับสนใจนาฏศิลป์ไทยมาตั้งแต่ในเด็ก เมื่อผู้ปกครองไม่ประสงค์จะสนับสนุนในเรื่องนี้ ทำให้นราพงษ์ต้องศึกษาต่อในสายวิทย์ แต่ก็ได้เลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในคณะที่ชอบจัดกิจกรรมทางด้านการแสดงในขณะนั้น คือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และต่อมาได้มีโอกาสเรียนบัลเลต์กับท่านผู้หญิงวราพร ปราโมช ณ อยุธยา และ อาจารย์กาญจนา ชลวิจารณ์ ซึ่งสอนอยู่ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ (ในขณะนั้น) ทำให้นราพงษ์มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อน นักเรียน ศิลปินในกองการสังคีตและคณาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ซึ่งครั้งหนึ่งก็ได้เข้ารับการฝึกฝนดาบกับอาจารย์สรราชย์ มีบ่อทรัพย์เพื่อแสดงบัลเลต์หน้าพระที่นั่งเรื่อง “ปางปฐม” แต่ในขณะเดียวกันก็ยังให้ความสนใจและศึกษานาฏศิลป์ไทยตามโอกาส จนได้เข้าร่วมแสดงในละครเรื่องขุนช้างขุนแผน ในบทพระพันวษา ซึ่งอยู่ในการดูแลฝึกซ้อมของคุณครู ลมุล ยมะคุปต์

หลังจากจบปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (ออกแบบอุตสาหกรรม) บิดาได้ส่งนราพงษ์ จรัสศรี ไปเรียนบัลเลต์ในระดับอาชีพที่ เดอะรอยอัลบัลเลต์ สคูลล์ ประเทศสหราชอาณาจักร ตามความปรารถนาของนราพงษ์ ซึ่งเป็นชายไทยคนแรกและคนเดียวที่ได้เข้าเรียนบัลเลต์ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงระดับโลก และในขณะที่เรียน(ในปี ค.ศ. 1975) ได้รับรางวัล “Award winning for an outstanding Choreographer” จากการออกแบบการแสดงบัลเลต์ ‘Perfume Air’ และ (ในปี ค.ศ.

1976) ได้รับรางวัล “Award winning for an outstanding Choreographer” จากการออกแบบการแสดง New Dance ‘Moth’

และเมื่อจบการเรียน 3 ปี ได้เข้าทำงานระดับอาชีพในคณะนาฏศิลป์ร่วมสมัย สไปร์ลด์ตันซ์ คอมพานี แห่งเมืองลิเวอร์พูล ประเทศสหราชอาณาจักรเป็นเวลา 4 ปีเต็ม นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522-2527 จึงทำให้ นราพงษ์ จรัสศรี ได้เพิ่มพูนศิลปะการเต้นร่วมสมัยและการออกแบบนาฏศิลป์สากลจากประสบการณ์การแสดงในระดับอาชีพจากคณะนาฏศิลป์ร่วมสมัยคณะนี้

ต่อมานราพงษ์ก็ได้ถูกรับเชิญให้เข้าร่วมทำงานกับ คณะเอกซ์เทมโพรารีตันซ์เธียเตอร์ คณะนาฏศิลป์แบบทดลองชั้นแนวหน้าแห่งกรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร ในช่วงสมัยของ โพลโมเดิร์นตันซ์เฟื่องฟู ซึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี ได้รับประสบการณ์การแสดงและการออกแบบนาฏศิลป์สากลในงานทุกชิ้นในคณะนาฏศิลป์นี้เป็นเวลากว่า 3 ปีเต็ม นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527-2530 ซึ่งคณะนี้จะมีศิลปินนำออกแบบจากนานาชาติหมุ่นเวียนกันมาสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์หลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะได้แสดงให้กับ Steve Paxton บิดาแห่งการเต้นในเทคนิค Body Contact Improvisation จากนิวยอร์ก และได้รับคำชมเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรว่า “เป็นผู้ที่มีลีลาที่ชัดเจนสื่อได้ประดุจเหลี่ยมเพชรที่แวววาวและใสบริสุทธิ์” นอกจากนี้บุคคลสำคัญทางด้าน โพล-โมเดิร์นตันซ์ที่เลือกให้ นราพงษ์ จรัสศรี ได้เป็นนักแสดงให้แล้ว ยังมีศิลปินที่สำคัญท่านอื่นๆที่ต่างเลือก นราพงษ์ จรัสศรี เป็นนักแสดงให้ ดังนี้

- David Gordon ผู้ออกแบบท่าเต้น และ ก่อตั้ง คณะ Pick Up Dance Company กรุงนิวยอร์ก
- Dans Wagner อดีตผู้กำกับ London Contemporary Dance Theatre กรุงนิวยอร์ก
- Kate Flatt นักออกแบบท่าเต้นใน อุปรากร และละครเวทีจาก West End และ Broadway เรื่อง Les Miserables
- Richard Alston อดีตผู้กำกับ Rambert Dance Theatre และ Richard Alston Dance company กรุงลอนดอน
- Michael Clark ศิลปิน “Punk” ชาวอังกฤษ กรุงลอนดอน
- Lloyd Newson ผู้กำกับชาวออสเตรเลีย แห่งคณะ Physical Theatre DV 8
- Kim Brandstrup ผู้ออกแบบท่าเต้นชาวเดนมาร์กผู้ได้รับรางวัล Olivier Award ในปี 1990

- Jonathan Borrows ผู้ออกแบบท่าเต้นและนักเต้นจาก The Royal Ballet กรุงลอนดอน
 - Katie Duck นักออกแบบการแสดงแนว นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) ชาวอเมริกันที่อาศัยอยู่ในอิตาลี
 - Muna Tseng นักออกแบบชาวจีนฮ่องกงที่อาศัยอยู่ใน New York
 - Keiko Takeya นักออกแบบและผู้อำนวยการคณะ Keiko Takeya Dance Company กรุงโตเกียว
 - Teru Goi ศิลปิน Butoh กรุงโตเกียว
 - Daniel Larrieu นักออกแบบท่าเต้น ชาวฝรั่งเศส
 - Lebadev นักออกแบบท่าเต้น ชาวรัสเซีย
 - Pip Simmons ผู้กำกับละครแบบ Experimental Theatre กรุงลอนดอน
- ฯลฯ

หลังจากที่นราพงษ์ได้สร้างชื่อเสียงในฐานะนักเต้นไทยที่มีพรสวรรค์ ตามที่หนังสือพิมพ์ระดับชาติของประเทศสหราชอาณาจักรได้วิจารณ์ไว้หลายฉบับ ต่อมาด้วยความสำนึกรักบ้านเกิด (ประเทศไทย) และความกตัญญูห่วงใยบุพการีซึ่งมีอายุมากแล้ว นราพงษ์ จรัสศรีจึงได้นำความรู้และประสบการณ์กลับสู่มาตุภูมิและเป็นผู้บุกเบิกงานนาฏยศิลป์ร่วมสมัยในประเทศอย่างแท้จริง โดยเป็นนักเต้นและนักออกแบบนาฏยศิลป์สากลคนแรกที่ได้รับการยอมรับของวงการศิลปะการแสดง ดังที่ เลิศ อัสเวศน์ กล่าวไว้ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐว่า “หนึ่งเดียวในสยาม” เป็นผู้นำ สร้างงาน สอนศิษย์ และเป็นตัวอย่างให้กับศิลปินที่สร้างงานนาฏยศิลป์ประเภทนี้ต่อมาจนทุกวันนี้

ภาพที่ 1 นราพงษ์ จรัสศรี เมื่อ ค.ศ. 2010 หรือ พ.ศ. 2554
ที่มา : นราพงษ์ จรัสศรี

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลงานการสร้างสรรค์และการแสดงของศาสตราจารย์ ดร.
นราพงษ์ จรัสศรี (พ.ศ.2513 - 2556)

ผลงานการสร้างสรรค์และการแสดงของ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี (พ.ศ.2513 - 2526)	
ในประเทศ	ต่างประเทศ
<p>Yellow Birds (2514)</p> <p>Kook ka da ja (2515)</p> <p>ราชอาณาจักรไทย (2516)</p>	<p>Perfume Air (2516)</p>
	<p>Moth (2519)</p> <p>Mother and Daughter(2520)</p> <p>Monkey of the Inkpot(2521)</p> <p>Waiting for the blow to fall(2522)</p> <p>Impersonations(2522)</p> <p>Aeon(2522)</p> <p>Tea Dance(2523)</p> <p>Ophamin(2523)</p> <p>No doves only Hawks(2523)</p> <p>Circuit 5(2523)</p>
<p>Solo dance(2525)</p> <p>Candle Flame(2525)</p> <p>Tam & company(2526)</p>	<p>Elegy(2525)</p> <p>Vignettes(2525)</p> <p>Ripe of spring(2525)</p> <p>The Narrow Road to the Deep(2526)</p> <p>Last dream of a Wounded Man(2526)</p> <p>Cloister(2526)</p> <p>Last dream of a Wounded Man(2526)</p> <p>Pendulum (East and West in a life time)(2526)</p> <p>'Sat Chatri'(2526)</p>

ผลงานการสร้างสรรคและการแสดงของ ศาสตราจารย์ ดร.นราพจน์ จรัสศรี (พ.ศ. 2527 – 2538)	
ในประเทศ	ต่างประเทศ
	<ul style="list-style-type: none"> 3 Solos(2527) Ombres electriques(2527) Spiked sonata(2527) 12XU (2527) Field study(2527) Beauty,art,and the kitchen sink(2527) Butterfly Man(2527) Thai Dance(2528) On the Breadline(2528) Cutter(2528) Water water(2528)
	<ul style="list-style-type: none"> Audible scenery(2529) Elbow's room Games(2529) Parfum(2529) Crossing the water(2530) Pier Rides(2530) Bach and Often Bach(2530) Take-away (2530) Winter Rumours(2530) Moon dance,(2531)
<ul style="list-style-type: none"> TACT Award(2532) วลัยราตรี(2532) Perfum(2532) Fancy sonata(2533) Contemporary Visuality Of Thai Philosophy of Life,(2533) Ancient place to sleep(2533) Glass study(2533) Thai drama 1990(12533) Nostalgia(2533) 	<ul style="list-style-type: none"> Ancient place to sleep(2533)
<ul style="list-style-type: none"> dancing(2534) แสง-เสียง ประกอบจินตภาพ 'คนตีศรียุทธยา 1'(2535) ปัจเจยที่หาย(2535) ฤ โลกร้าย(2536) La Foule(2536) War and peace(2537) Golden spirit(2537) Tonpu(2537) Golden barge(2537) แสง-เสียง ประกอบจินตภาพ 'คนตีศรียุทธยา 2'(2537) Blue Bird(2537) เงาป่า(2537) 	<ul style="list-style-type: none"> นาฏยศิลป์ร่วมสมัยแบบ รัสเซียม์(2534) La Foule(2536) Dong Feng(2537) Tonpu(2538)

จากประวัติความเป็นมา และประสบการณ์ทางนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศของนราพงษ์ จรัสศรี ทำให้เห็นถึงรากเหง้าของความเป็นไทยในตัวของนราพงษ์ผ่านกระบวนการเรียนรู้ซึ่งรอบตัวด้วยการพบเห็น ได้แก่ ลิเก โขนสด การแสดงวงดนตรีลูกทุ่ง จนเกิดความชอบแล้วได้เรียนนาฏยศิลป์ไทยตั้งแต่พื้นฐาน สืบสานด้วยการแสดงและการประกวด สิ่งสมความรู้เป็นระยะๆ จนกระทั่งเข้าศึกษาต่อที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ได้มีโอกาสเรียนรู้อิทธิพลศิลปะการแสดงประเภทอื่นๆ โดยเฉพาะนาฏยศิลป์ตะวันตก(บัลเลต์) จนกระทั่งไปศึกษาต่อด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกอย่างจริงจัง เก็บเกี่ยวประสบการณ์เพิ่มเติมความรู้อยู่เสมอ ตลอดจนได้มีโอกาสร่วมงานกับศิลปินนักคิดระดับแนวหน้าในยุคนั้น จึงทำให้นราพงษ์ จรัสศรีมีผลงานการแสดงแนวใหม่โดดเด่น ไม่เหมือนใครและยากจะหาผู้ใดเสมอเหมือนอย่างชัดเจน

2.8 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับนาฏยศิลป์สร้างสรรค์

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ ทำให้เห็นถึงสิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ควรคำนึงถึงโดยเฉพาะในฐานะผู้สร้างสรรค์งาน อันได้แก่ องค์ความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ แล้วนำมาบูรณาการให้เกิดความแปลกใหม่ ดังที่ สถาพร สนทอง ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การสร้างงานนาฏยศิลป์ เป็นงานที่ละเอียดอ่อน ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและชำนาญเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ยังต้องมีใจกว้างที่จะเปิดรับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมอยู่ตลอดเวลา การที่จะนำศิลปะของแต่ละสังคมมาหลอมหลอมรวมกันเพื่อให้ได้ใจความในการสื่อสารงานศิลปะ เป็นผู้ที่เข้าใจความเป็นตัวตน และรากเหง้าของตนให้ถ่องแท้เสียก่อนที่จะนำมาสร้างสรรค์งานให้เกิดคุณภาพและเข้าใจได้” (สถาพร สนทอง, **สัมภาษณ์**, 26 กุมภาพันธ์ 2554)

นอกจากนี้ จิรายุทธ พนมรัักษ์ ยังอธิบายว่า เป็นการนำแนวคิดในการสร้างสรรค์งานศิลปะที่เกิดจากแนวคิดในการประดิษฐ์และสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏยศิลป์ขึ้นมาใหม่ โดยได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างงานที่มีลักษณะแปลก แตกต่าง โดยที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน หรือเพื่อการพัฒนาของเดิมให้ดีขึ้นจนทำให้เกิดผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตน ในงานด้านนาฏยศิลป์ เน้นการทำเพื่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ (จิรายุทธ พนมรัักษ์, **สัมภาษณ์**, 29 มีนาคม 2556)

ส่วนของการสร้างสรรค์งานนาฏยศิลป์ไทยสำหรับคนรุ่นใหม่ นั้น นพรัตน์ หวังในธรรม ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การสร้างงานนาฏยศิลป์หากแสดง แนวความคิด (Theme) เดียว จะทำให้

การแสดงตั้งแต่ ต้นจนจบมีความกลมกลืน สิ่งที่จะช่วยดึงดูดความสนใจของคนดูได้เป็นอย่างดีคือเรื่องที่จะแสดง ยิ่งบทการแสดงดี และผู้แสดงแสดงได้ดีก็ไม่จำเป็นต้องนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง ส่วนระยะเวลาในการแสดงไม่ควรนานเกิน 1-1.30 ชั่วโมง เพื่อไม่ให้เกิดความน่าเบื่อและควรคงรูปแบบ แบบแผนของความเป็นไทยเอาไว้ในการแสดง” (นพรัตน์ หวังในธรรม, **สัมภาษณ์**, 27 สิงหาคม 2556)

ซึ่ง รองศาสตราจารย์ผู้สดี หลิมสกุล ได้แสดงความคิดเห็นว่า “การสร้างสรรค์การแสดงขึ้นใหม่นี้ องค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยที่จำเป็นต้องรักษาไว้ คือบทเพราะองค์ประกอบอื่นๆสามารถประยุกต์ได้หมดและถ้าหากคงรูปแบบการแสดงให้มีความเป็นไทยไว้ก็จะดี ส่วนรูปแบบการแสดงและผู้แสดงที่เข้าถึงบทบาท ก็สามารถดึงดูดความสนใจจากคนดูได้ แม้การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia) ถ้ามีแล้วทำได้ดี ก็จะทำให้เกิดความน่าสนใจได้เช่นกัน การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่อง 30 นาที ไม่เกินนี้” (ผู้สดี หลิมสกุล, **สัมภาษณ์**, 29 สิงหาคม 2556) และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุกุล โจรนสุขสมบุรณ์ ได้แสดงความคิดเห็นว่า “การสร้างสรรค์การแสดงใหม่นั้น แนวคิด รูปแบบ และองค์ประกอบ (โดยเฉพาะเพลงดนตรี เครื่องแต่งกาย และบท)ควรคงไว้ซึ่งความเป็นไทย เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และศึกษา แต่อาจจะปรับระยะเวลาให้พอดีกับคนรุ่นใหม่ และอาจจะเพิ่มเทคนิคในการแสดงเพื่อดึงดูดความสนใจ ถ้าออกแบบได้น่าสนใจแล้ว เทคนิคอื่นๆก็ไม่จำเป็น ส่วนรูปแบบน่าจะเป็นนาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) จะทำให้การแสดงมีความน่าสนใจมากขึ้น และเข้าถึงคนรุ่นใหม่ได้ดี”(อนุกุล โจรนสุขสมบุรณ์, **สัมภาษณ์**, 29 สิงหาคม 2556)

จากความคิดเห็นต่างๆของผู้เชี่ยวชาญกับนาฏศิลป์สร้างสรรค์นี้ ย่อมทำให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญ ที่ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 และ 5 ต่อไป

2.9 เกณฑ์มาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์มาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์ของวิซุตา วุธาติตย์ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. **มีจิตวิญญาณความเป็นศิลปิน** หมายถึงการมีพลังจากชีวิตจิตใจ มุ่งหมายเพื่อผดุงชีวิตและให้ความหมายที่สำคัญที่สุดแก่ชีวิตและมีปณิธานแน่วแน่ ในทางนาฏศิลป์เพื่อเป็นนักแสดงหรือศิลปิน ผู้สร้างสรรค์ ผู้ถ่ายทอด จะต้องอาศัยจิตวิญญาณเพื่อสร้างงานศิลปกรรมเสนอผู้ชม ทั้งนี้

อาจอาศัยอารมณ์ ความรู้สึก ความรัก ความสัมพันธ์ ความผูกพัน เป็นต้น การที่จะเข้าถึงจิตวิญญาณ ศิลปิน ซึ่งเริ่มจากประสบการณ์ เวลาที่สม่ำเสมอ ทำให้เกิดความชำนาญ จนเข้าถึงแก่น มีความลึกซึ้ง อันที่เรียกว่าสภาวะจิตวิญญาณของศิลปิน

2. **มีประสบการณ์การเรียนรู้และการทำงาน** หมายถึงผ่านการฝึกศึกษา ได้สั่งสมบ่มเพาะทักษะทางศิลปะ มีความรู้หลากหลายและรู้จักประมวลสิ่งที่ได้รู้ได้เห็นมา ได้ลองผิดลองถูกจนเห็นถึงการนี้ไกลและมีความชำนาญทางศิลปะ

3. **มีความสามารถหลากหลาย(เป็นพหุสูต)** หมายถึงเป็นผู้นำความรู้และประสบการณ์รอบตัวมาบูรณาการศิลปกรรม และปรับเปลี่ยนสร้างงานให้เหมาะสมแก่กาลและสถานที่ มีมุมมองรอบด้าน แบบสหศาสตร์ และมีความสามารถอันพิเศษไม่สิ้นสุดเพื่ออุทิศให้การสร้างศิลปกรรมอย่างเต็มที่

4. **เป็นผู้นำและผู้บุกเบิก** หมายถึงเป็นผู้สร้างศิลปกรรมที่มีอิทธิพลต่อวงการศิลปะหรือสังคม อาจเป็นผู้คิดค้นทดลองทางศิลปะ สร้างงานที่แสดงออกทางความคิด รสนิยม และสะท้อนเอกลักษณ์ของตน อาจมีงานที่เป็นที่นิยมและยอมรับในสังคม เพราะรู้จักแสวงหาวิธีการและรูปแบบศิลปะใหม่

5. **มีปรัชญาการทำงาน** หมายถึงมีเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจที่ว่าด้วยความรู้และความจริงนำไปสู่การดำเนินชีวิตอันทรงคุณค่า เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ มีศรัทธายึดมั่นไม่สั่นคลอน มีอุดมการณ์ที่สะท้อนออกมาเป็นงานศิลปกรรม เพื่อให้สังคมได้ซึมซับและเรียนรู้ รวมถึงประยุกต์ไปเป็นการดำเนินชีวิตของแต่ละปัจเจกบุคคล

6. **มีการสร้างสรรค์** หมายถึงมีความสามารถสร้างศิลปกรรม ที่จะประยุกต์ความรู้และความงามให้เข้ากับบริบทต่าง ๆ และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องมาใช้ในงานศิลปะ ด้วยทัศนะและวิธีการที่ดี ทั้งที่ปรากฏเป็นผลงานของตนและถ่ายทอดความรู้ ว่าด้วยการสร้างสรรค์ผลงานที่จะนำไปสู่การสืบทอดจิตวิญญาณของศิลปกรรม

7. **มีรสนิยม** หมายถึง มีความนิยมชอบทางศิลปะที่งามถึงขนาด กล่าวคือเป็นความงามระดับสุนทรีย์ะ ทั้งในแง่ความชื่นชมทางศิลปะและการแสดงออกทางศิลปะ รู้จักเลือกสรรทั้งอรรถ คือ สาระและรส คือภาวะทางอารมณ์จากการเสพงานศิลปะอายตนะทั้ง 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กายและใจ

8. **มีการถ่ายทอดความรู้** หมายถึง มีการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพสูงให้แก่ทางนาฏศิลป์ มีความเป็นครู มีคุณธรรมของครู รู้จักวิธีการถ่ายทอดทางศิลปะอย่างเหมาะสม

มีกระบวนการและระบบทางความรู้ รู้จักปรัชญาของความรู้และเชิดชูความรู้รวมถึงปลูกฝังคุณธรรมของครูแก่ศิษย์

9. **เป็นผู้หายาก (rareness)** หมายถึง เป็นปราชญ์ที่รอบรู้ หานุบุคคลใดจะมาเทียบเคียงได้ยาก และหาไม่ได้แล้ว

10. **มีจรรยาบรรณ** หมายถึงทำเพ็ญตนเป็นศิลปินผู้ใหญ่ อยู่ในศีลธรรมจรรยา มีทัศนคติและจุดยืนที่ชัดเจนว่าด้วยศีลธรรม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของศิลปิน ทั้งนี้ต้องตระหนักคุณค่าและมีจิตสำนึกของความเป็นศิลปิน เป็นแบบอย่างแก่ศิลปินทั้งหลายและคนทั่วไปในสังคม (วิชชุตา วุฒาทิตย์, **สัมภาษณ์**, 28 สิงหาคม 2555)

จะเห็นได้ว่า ในการสร้างผลงานการแสดงขึ้นมาสักชุดหนึ่งนั้น จำเป็นต้องเรียนรู้ สังเกต ประสพการณ์และสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆมาใช้ให้เป็นประโยชน์สูงสุด การที่ผู้วิจัยได้เลือกการแสดงชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอนด์ เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์ ” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของนราพงษ์ จรัสศรี มาเป็นกรณีศึกษานั้นเพราะการแสดงชุดนี้ ปรากฏการแสดงนาฏยศิลป์ไทยมากกว่านาฏยศิลป์ตะวันตก ซึ่งจากการจำลองการแสดงยิ่งทำให้เห็นชัดเจนว่าผู้แสดงที่มารับบท ตัม (Tam) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะทางนาฏยศิลป์ไทยเป็นอย่างไรดี ดังนั้นจึงไม่สามารถใช้ผู้แสดงที่มีทักษะทางนาฏยศิลป์ตะวันตกเป็นหลักได้ และแม้ว่าจะเป็นผลงานเมื่อ 28 ปีที่แล้วก็ตาม แต่เพราะเล็งเห็นถึงกระบวนการทางความคิดที่มีความล้ำสมัยในยุคหนึ่งๆ ซึ่งศิลปินอื่นๆยังนำแนวคิดหรือเทคนิคต่างๆที่ปรากฏในเพนดูลัมมาใช้เป็นระยะจนถึงปัจจุบัน นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า นราพงษ์ จรัสศรี สมควรที่จะเป็นศิลปินต้นแบบตามมาตรฐานศิลปินซึ่งตรงกับที่วิชชุตา วุฒาทิตย์ ได้สรุปเกณฑ์มาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏยศิลป์ไว้

2.10 สรุปบท

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย นิยามศัพท์เฉพาะ การอนุรักษ์และสร้างสรรค์ คนรุ่นใหม่ การแสดงออกทางนาฏยศิลป์ นาฏยศิลป์สร้างสรรค์ นราพงษ์ จรัสศรี กับประสบการณ์ทางนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ทั้งในในประเทศและต่างประเทศ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับนาฏยศิลป์สร้างสรรค์นราพงษ์ จรัสศรี กับประสบการณ์ทางนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ทั้งในในประเทศและต่างประเทศและเกณฑ์

มาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์ ซึ่งในบทต่อไป จะได้กล่าวถึง รูปแบบของงานวิจัย การออกแบบงานวิจัยซึ่งประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย ผลงานที่ได้จากงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ตารางกำหนดการสัมภาษณ์ ตัวอย่างคำถามในการสัมภาษณ์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 อารัมภบท

ในบทที่ผ่านมาผู้วิจัยได้กล่าวถึงนิยามศัพท์เฉพาะ ทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้อง นาฏยศิลป์ร่วมสมัย นาฏยศิลป์สร้างสรรค์และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยเพื่อคนรุ่นใหม่ ดังนั้นในบทที่ 3 นี้ จะกล่าวถึงรูปแบบงานวิจัย การออกแบบงานวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการปฏิบัติวิจัย ตารางกำหนดการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ประเด็นในการสัมภาษณ์ เพื่อให้เห็นถึงวิธีดำเนินการวิจัย

3.2 รูปแบบงานวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative research) ด้วยกระบวนการค้นคว้าความจริงจากเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ตามความเป็นจริงซึ่งไม่สามารถวัดปริมาณได้ โดยการรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร การสัมภาษณ์และการสัมภาษณ์ เป็นต้น (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์, 2548 : 39) ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลเฉพาะแต่พิจารณาลงลึกโดยศึกษาข้อมูลซ้ำๆ เพื่อให้เห็นรายละเอียดต่างอย่างใกล้ชิดทุกแง่มุม (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547:53) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ วิเคราะห์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ในเชิงลึกแล้วเรียบเรียงอันจะนำมาซึ่งคำตอบของคำถามการวิจัย

3.3 การออกแบบงานวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง การสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์หาแนวคิดในการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทย เชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์

สำหรับคนรุ่นใหม่ โดยอาศัยแนวทางการออกแบบงานวิจัยด้วยการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาวิเคราะห์หาแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ ดังนั้นจึงมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์การแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี
2. ศึกษาวิเคราะห์หาแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่

3.3.2 คำถามในการวิจัย

3.3.2.1 งานการแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี เป็นอย่างไร โดยแบ่งเป็นประเด็นตามองค์ประกอบการแสดงนาฏศิลป์ ได้แก่

- การสร้างเรื่อง/บทการแสดง
- การออกแบบลีลาการแสดง
- การใช้นักแสดงสำหรับการแสดง
- เครื่องแต่งกาย
- เสียง /เพลงดนตรีสำหรับการแสดง
- พื้นที่เวทีสำหรับการแสดง
- แสงสำหรับการแสดง
- อุปกรณ์การแสดง

3.3.2.2 แนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลที่ได้จากการวิจัย

ในการดำเนินงานผ่านกระบวนการของงานวิจัยเพื่อหาแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ จะทำให้ได้ผลจากการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบและองค์ประกอบของการแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance”)ของ นราพงษ์ จรัสศรี
2. แนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.4.1 การสำรวจข้อมูลเชิงเอกสาร

ในการสำรวจข้อมูลเชิงเอกสารนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากตำรา หนังสือ และบทความทางวิชาการต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย ดังนี้

3.4.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีทางนาฏศิลป์ ผู้วิจัยต้องการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อใช้เป็นทฤษฎีวิเคราะห์แนวคิดและองค์ประกอบในการแสดงในบทที่ 4 และ 5

3.4.1.2 ข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ในระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ที่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อให้ได้คำตอบของงานวิจัย

3.4.2 การสัมมนา

ผู้วิจัยได้เข้าร่วมสัมมนาในประเด็นความรู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่ทั้งในบทบาทของผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนา และการเป็นผู้เข้าร่วมการสัมมนา ได้แก่ โครงการสัมมนาการสร้างมาตรฐานการยกย่องศิลปินต้นแบบทางด้านนาฏศิลป์ ครั้งที่ 2 (ผู้ออกแบบนาฏยประดิษฐ์) วันที่ 31 สิงหาคม 2554 โครงการนาฏศิลป์เพื่อหนุ่มลมนุชชชาติ (Dance for All) ครั้งที่ 3 ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 25 กรกฎาคม 2555 และโครงการสัมมนาการสร้างมาตรฐานการยก

ย่องศิลปินต้นแบบทางด้านนาฏศิลป์ ครั้งที่ 3(ศิลปินต้นแบบทางด้านนาฏยประดิษฐ์)วันที่ 27 กรกฎาคม 2555

3.4.3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แสดงและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจากหลายสาขาทั้งในด้านวิชาการและการแสดงที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) และศิลปะการแสดงในแต่ละด้าน รวมถึงผู้แสดงและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจำลองการแสดงชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2555 ณ หอแสดงดนตรี หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งจุฬาฯ) และการสร้างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งเชิงลึกแบบเดี่ยว และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (ดูหัวข้อ 3.6 ตารางกำหนดการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย 3.7 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และ3.8 ประเด็นในการสัมภาษณ์ ประกอบ)

3.4.4 สื่อสารสนเทศอื่นๆ

ศึกษาสื่อสารสนเทศอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแสดงชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” “Pendulum : East and West in a Life of Dance” และการแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ใช้เทคนิคในการแสดงใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาสื่อสารสนเทศอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่

3.4.4.1 การแสดงชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) จากแถบบันทึกภาพการแสดงครั้งแรก ณ คลุอิธ เบียร์เตอร์ เมือง South Wales ประเทศสหราชอาณาจักร ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ออกแบบสร้างงานและเป็นศิลปินผู้แสดงเองอย่างละเอียด

3.4.4.2 การแสดงชุดตราแบหระ (รำกริช) การแสดงชุดนี้เป็นการรำเดี่ยวมาตรฐานที่มีความยาว 18 นาที โดยมีจำนวนเพลงที่ใช้ในการแสดงรวม 5 เพลง โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ ฝรั่งควง 1 นาที เพลงสระระหม่า 5 นาที เพลงตะเข็ง-เจ้าเซ็น 8 นาที เพลงโอด 1 นาที เพลงเชิดฉิ่ง 2 นาที และเพลงโอด(ซ้ำ) 1 นาที (นฤมล ณ นคร. 2548 :73)

3.4.4.3 การแสดงเทวดาเบญจพรรณ หรือการแสดงเบญจพรรณของตัวเทวดาตลก ตามแบบแผนโบราณมีอยู่ 2 ชนิด คือ เบญจพรรณร้อง และ เบญจพรรณหน้าพาทย์ เบญจพรรณร้อง เป็นการแสดงที่ได้ตอบกันระหว่างเทวดาตลกกับลูกคู่ ผู้แสดงเทวดาตลกออกเบญจพรรณร้องนี้ จะต้องสามารถร้องเพลงเบ็ดเตล็ดได้มากพอที่จะร้องตามลูกคู่ได้ เมื่อเปลี่ยนร้องเพลงไปหลายเพลงพอสมควรแล้ว ตัวเทวดาก็ทำโกรธเลิกร้อง บอกปีพาทย์ให้ทำเพลงเซ็ด แล้วเปลี่ยนไปเล่นเบญจพรรณหน้าพาทย์ต่อไป การแสดงเบญจพรรณหน้าพาทย์ เป็นการเล่นระหว่างเทวดาตลกกับปีพาทย์ ผู้แสดงเป็นเทวดาจะต้องสามารถรำหน้าพาทย์ได้ทุกเพลง และฝ่ายปีพาทย์ก็ต้องรู้ท่ารำ เพราะจะต้องหยุดลงในท่ารำที่จะทำให้เกิดความขบขันได้ ซึ่งจะใช้เวลาในการแสดงไม่ต่ำกว่า 20 นาที (แหล่งที่มา http://thairoyalorchid.blogspot.com/2007_12_01_archive.html)

3.4.4.4 การแสดงระบำศิลปะของไทย ออกแบบการแสดงโดยท่านผู้หญิงแก้ว สนิทวงศ์เสนี ระหว่างปี พ.ศ.2529 การแสดงชุดดังกล่าวเป็นการนำระบำที่แสดงถึงอาชีพต่างๆของคนไทยในแต่ละภาคมาเรียงร้อยต่อกันตามเนื้อหาที่นำเสนอ เพื่อให้เห็นถึงความสวยงามและความแตกต่างกันของศิลปวัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคของไทย

3.4.4.5 การแสดง Alegria เป็นการแสดงร่วมสมัยของคณะ Cirque du Soleil ที่จัดแสดงบนเวที ในลักษณะมีการเล่นกายกรรมผาดโผนต่างๆคล้ายละครสัตว์ การเต้นรำ และการร้อง โอเปร่าดำเนินเรื่องผสมผสานเกิดเป็นเรื่องราว มี Title ก่อนการแสดงสั้นๆ เพื่อให้คิดตามในสิ่งที่จะเริ่มแสดง

3.4.4.6 การแสดงนาฏศิลป์ญี่ปุ่น ที่มีลักษณะการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที (ฮายานูกิ) อาทิการแสดงชุดฟูจิมิซิมะและมิซึเมะโคโจจิ เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายนั้นจะเปลี่ยนไปตามเนื้อหาของเรื่อง โดยใช้เวลารวดเร็วมาก วิธีการเปลี่ยนชุดดังกล่าวจะใช้วิธีสวมชุดซ้อนทับกันไว้ภายใน การเปลี่ยนชุดมีทั้งที่ผู้แสดงเปลี่ยนเองและมีผู้ช่วยเปลี่ยนให้

3.4.5 การสำรวจข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลภาคสนาม จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูล โดยอาศัยการดำเนินการต่อไปนี้

- 1) ผู้เข้าร่วมสัมมนาโครงการนาฏศิลป์เพื่อห่มมวลมนุษยชาติ (Dance for All) ครั้งที่ 3 ณ หอศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 25 กรกฎาคม 2555 ที่ได้ชมการทำซ้ำการแสดง “

เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ โลฟ ดานซ์” รวมถึงผู้แสดงและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจำลอง การแสดงดังกล่าว

2) ความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1-2 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ลงเรียนรายวิชานาฏยประดิษฐ์ 1 ที่ได้ดำเนินการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานการแสดงที่ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการทดลองสร้างงานการแสดงเพื่อทดสอบแนวคิดที่ได้ตั้งการทดลองในหัวข้อ 3.4.6

3.4.6 การทดลองสร้างผลงานการแสดง

ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างงานการแสดงเพื่อทดสอบรูปแบบที่ได้ โดยให้นิสิตชั้นปีที่ 1-2 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ลงเรียนรายวิชานาฏยประดิษฐ์ 1 ดำเนินการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานการแสดง ผู้วิจัยได้ แจกวัสดุประสงค์ กรอบความคิด อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นิสิตเข้าใจ นิสิตแบ่งกลุ่มกันทำงานออกเป็น 6 กลุ่ม นำเสนอการแสดง 6 ชุดการแสดง ซึ่งแต่ละกลุ่มจะเริ่มดำเนินการตามกระบวนการของศิลปิน ตามที่ผู้วิจัยได้ เคยมีโอกาสร่วมตรวจงานการสร้างสรรค์การแสดงในโครงการปริญญาโทผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์(Creative Dance Projects) ของนิสิตชั้นปีที่ 4 ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี และคณะกรรมการอื่นๆ นิสิตได้ดำเนินการตามคำแนะนำเพื่อหาข้อสรุป จากนั้นนิตได้กลับไปทำงานจริง แล้วมานำเสนองาน เพื่อให้ได้ผลงานแสดงจริง ในระหว่างการพัฒนางาน ผู้วิจัยได้มอบหมายให้นิสิตนำเสนอความคืบหน้าของการทำงานเป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ จากนั้นกลุ่มนิตเริ่มลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นลำดับ และเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ผู้วิจัยได้ใช้สถานที่ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ คือ เวทีบริเวณโถง อาคารศิลปกรรม 2 เป็นสถานที่แสดงผลงาน ซึ่งการดำเนินการต่างๆใช้ระยะเวลาประมาณ 15 วัน

จากการทดลองที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยจะได้กระบวนการทำงานที่ประกอบไปด้วย ปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบงานวิจัยในครั้งนี้ต่อไป

3.4.7 การทำการแสดงซ้ำ (Reproduction)

โดยทดลองสร้างการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์ (Pendulum: East and West in a Life of Dance)” ขึ้นใหม่ ในโครงการนาฏศิลป์เพื่อห่มวลมนุษยชาติ (Dance for All) ครั้งที่ 3 ณ หอแสดงดนตรี หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2555 และประเมินผลเพื่อหาวิธีการทำงาน (ดูรายละเอียดในหัวข้อ 4.2.1 รูปแบบของของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance)

3.4.8 เกณฑ์มาตรฐานศิลปิน

จากการศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานศิลปิน ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงเกณฑ์มาตรฐานในการสร้างสรรค์งานระดับชาติ อันจะเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ที่จะนำไปสู่การยอมรับในระดับชาติและนานาชาติต่อไป ตลอดจนทราบถึงจรรยาบรรณและคุณธรรมในการสร้างสรรค์ผลงานที่ควรตระหนักและยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ (ดูรายละเอียดในหัวข้อ 2.9 เกณฑ์มาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์)

3.5 ขั้นตอนการปฏิบัติวิจัย

3.5.1 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเอกสารทางวิชาการ ตำรา งานวิจัย บทความวารสาร สื่อสารสนเทศอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3.5.2 ศึกษาการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) จากแถบบันทึกภาพการแสดงครั้งแรก ณ คลุอิธ เธียเตอร์ เมือง South Wales ประเทศอังกฤษ และจากการสัมภาษณ์ผู้ออกแบบสร้างงานอย่างละเอียด

3.5.3 การทำซ้ำ (Reproduction) โดยทดลองสร้างการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ในโครงการ Dance for All ครั้งที่ 3 ณ หอแสดงดนตรี หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2555

3.5.4 การสำรวจความคิดเห็นของผู้ชม จากแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมสัมมนาที่ได้ชมการทำซ้ำโดยการทดลองสร้างการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์”

(Pendulum : East and West in a Life of Dance”) รวมถึงผู้แสดงและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำซ้ำการแสดงดังกล่าว

3.5.5 ศึกษาข้อมูลและสังเกตการณ์ การแสดงนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงอื่น ๆ ที่มีรูปแบบและลักษณะของการแสดงที่เกี่ยวข้องและ/หรือใกล้เคียงกัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.5.6 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ร่วมสมัย เกี่ยวกับแนวคิด ข้อคิดเห็นและการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์

3.5.7 นำข้อมูลมาสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบของงานวิจัย แล้วนำแนวคิดที่ได้จากการแสดง ชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ โลฟ ออฟ ดานซ์”(Pendulum : East and West in a Life of Dance) มาประเมิน แล้วทดสอบ ด้วยการทดลองสร้างงานขึ้นมาใหม่ในหลายๆแบบโดยใช้แนวคิดใหม่ที่พบเป็นเกณฑ์

3.5.8 นำข้อมูลมาสังเคราะห์ เรียบเรียงและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบของงานวิจัย แล้วเรียบเรียงเป็นบทต่างๆ

3.5.9 นำเสนอรูปเล่มงานวิจัยแก่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อแก้ไขและปรับปรุงงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5.10 พัฒนางานวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อจัดพิมพ์และจัดทำรูปเล่มรายงานการวิจัย

3.5.11 จัดพิมพ์และจัดทำเอกสารการวิจัยเพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทำการเผยแพร่ต่อไป

3.6 ตารางกำหนดการสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ตารางที่ 2 ตารางกำหนดการสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

วันที่สัมมนา	ชื่อผู้ให้สัมมนา	ประเด็นที่ทำการสัมมนา
24-25 กรกฎาคม 2555	ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี	รายละเอียดการแสดง เพนดูลัม
30-31 กรกฎาคม 2555		รายละเอียดการแสดง เพนดูลัม
2-3,6 สิงหาคม 2555		รายละเอียดการแสดง เพนดูลัม
12-13 พฤศจิกายน 2555		แรงบันดาลใจ,แนวคิดและการ เลือกชุดการแสดง
8 ธันวาคม 2555		การตั้งชื่อชุดการแสดง,ผู้บรรยาย
9 เมษายน 2556		รายละเอียดการแสดง เพนดูลัม (เพิ่มเติมและตรวจสอบข้อมูล)
9 กรกฎาคม 2556		
9 เมษายน 2556	อาจารย์สุวรรณี ชลานุเคราะห์	ความหมายของคำว่าอนุรักษ์
9 กรกฎาคม 2556		ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
30 กรกฎาคม 2556		สร้างสรรค์นาฏศิลป์ไทยร่วม สมัยเพื่อคนรุ่นใหม่ และ องค์ประกอบการแสดง
8 ธันวาคม 2555	อาจารย์สถาพร สันทอง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
1 มีนาคม 2556		สร้างสรรค์งาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสัญลักษณ์
27 สิงหาคม 2556	อาจารย์นพรัตน์ หวังในธรรม	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ สร้างสรรค์นาฏศิลป์ไทยร่วม สมัยเพื่อคนรุ่นใหม่ และ องค์ประกอบการแสดง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วันที่สัมภาษณ์	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นที่ทำการสัมภาษณ์
27 สิงหาคม 2556 29 สิงหาคม 2556	รองศาสตราจารย์ผู้สตี หลิมสกุล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคนรุ่นใหม่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ สร้างสรรค์นาฏยศิลป์ไทยร่วม สมัยเพื่อคนรุ่นใหม่ และ องค์ประกอบการแสดง
28 สิงหาคม 2556	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวภา เวชสุรภักษ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ สร้างสรรค์นาฏยศิลป์ไทยร่วม สมัยเพื่อคนรุ่นใหม่ และ องค์ประกอบการแสดง
29 สิงหาคม 2556	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุกุล โรจนสุขสมบุญรณ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ สร้างสรรค์นาฏยศิลป์ไทยร่วม สมัยเพื่อคนรุ่นใหม่ และ องค์ประกอบการแสดง
26 สิงหาคม 2556 19 สิงหาคม 2556	อาจารย์สมพิศ สุขวิวัฒน์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคนรุ่นใหม่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ สร้างสรรค์นาฏยศิลป์ไทยร่วม สมัยเพื่อคนรุ่นใหม่ และ องค์ประกอบการแสดง
20 สิงหาคม 2556	อาจารย์ไพฑูรย์ เข้มแข็ง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคนรุ่นใหม่
28 สิงหาคม 2555	อาจารย์ ดร.วิษุตา วุธาพิติย์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ มาตรฐานการยกย่องศิลปิน ทางด้านนาฏยศิลป์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วันที่สัมมนา	ชื่อผู้ให้สัมมนา	ประเด็นที่ทำการสัมมนา
29 มีนาคม 2556 9 เมษายน 2556	อาจารย์จิรายุทธ พนมรักษ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคนรุ่นใหม่ และอนุรักษ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ และผู้แสดง
9 เมษายน 2556	อาจารย์จุลชาติ อรัญะนาค	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พื้นที่
29 สิงหาคม 2556	อาจารย์คยาโอะ อากิโมโต	ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที
30 สิงหาคม 2555	นายวุฒิชัย เรืองศักดิ์	ความคิดเห็นในประเด็นต่างๆใน ฐานะผู้แสดงต่อการแสดงชุด เพน ดูล์ม

3.7 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญกับงานวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์และผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้บุกเบิกและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ร่วมสมัย
2. อาจารย์สถาพร สนทอง ผู้เชี่ยวชาญทางนาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร
3. อาจารย์สุวรรณี ชลานุเคราะห์ ศิลปินแห่งชาติ ปี 2535 สาขาศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทย
4. อาจารย์นพรัตน์ หวังในธรรม ศิลปินแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญทางนาฏศิลป์ไทย
5. รองศาสตราจารย์ผู้สดี หลิมสกุล อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวภา เวชสุรกัษ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. อาจารย์ ดร.วิษุตา วุฒาติตย์ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8. อาจารย์จิรายุทธ พนมรักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏยศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุกุล โรจนสุขสมบูรณ์ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10. นายวุฒิชัย เรืองศักดิ์ นิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชานาฏยศิลป์ไทย ภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (แสดงเป็น Tam)

11. กลุ่มผู้ชมการทำซ้ำโดยการสร้างการแสดงชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ได้แก่ นิสิต นักศึกษา คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญทางนาฏยศิลป์และประชาชนทั่วไป

12. กลุ่มนิสิตสาขาวิชานาฏยศิลป์ไทยชั้นปีที่ 2 -3 (ในปีการศึกษา 2555) ที่ทดสอบแนวคิดด้วยการทดลองสร้างผลงาน สังกัดภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.8 ประเด็นในการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางนาฏยศิลป์ไทย ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัยฉบับนี้ สัมภาษณ์นิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขานาฏยศิลป์ไทย นาฏยศิลป์สากล ศิลปการแสดง และสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงซึ่งเป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ โดยการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นต่อไปนี้

1. ข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์ไทยเพื่อคนรุ่นใหม่
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการออกแบบและองค์ประกอบการแสดงสำหรับการแสดงเดี่ยวนาฏยศิลป์ไทยเพื่อคนรุ่นใหม่

3. เอกลักษณ์ความเป็นไทย(ของนาฏยศิลป์ไทย)ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ในการออกแบบการแสดงนาฏยศิลป์ไทยเพื่อคนรุ่นใหม่

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดง ชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” ในประเด็นแนวคิด รูปแบบ การเลือกชุดการแสดง เครื่องแต่งกาย เทคนิคที่นำมาใช้ ผู้แสดง อุปกรณ์ประกอบการแสดง ฯลฯ

5. ลักษณะการแสดง รูปแบบการแสดง องค์ประกอบของการแสดงที่คนรุ่นใหม่คาดหวัง

3.9 สรุปบท

ในบทนี้ที่กล่าวถึงรูปแบบงานวิจัย การออกแบบงานวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการปฏิบัติวิจัย ตารางกำหนดการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ประเด็นในการสัมภาษณ์ ในบทต่อไปจะได้กล่าวถึงผลสรุปความเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แสดงและบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางนาฏยศิลป์ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ แล้วทดลองสร้างผลงานการแสดงเพื่อทดสอบแนวคิดที่ได้แล้วนำมาประเมิน

บทที่ 4

การทดลองสร้างผลงานการแสดง

4.1 อารัมภบท

ในบทที่ 3 นั้น ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงรูปแบบงานวิจัย การออกแบบงานวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการปฏิบัติวิจัย ตารางกำหนดการ สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ประเด็นในการสัมภาษณ์ เพื่อให้เห็นถึงวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งในบทนี้ ผู้วิจัยได้สรุปความเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แสดงและบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางนาฏยศิลป์ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ แล้วทดลองสร้างผลงานการแสดงเพื่อทดสอบแล้วนำมาประเมินผล

4.2 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แสดงและบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้เข้าชมการจำลองการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของนราพงษ์ จรัสศรี

การแสดงดังกล่าวได้แสดงในโครงการสัมมนา Dance for All ครั้งที่ 3 ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(วันที่ 25 กรกฎาคม 2555) โดยกลุ่มผู้ชมที่เข้าร่วมสัมมนาในครั้งนี้ส่วนใหญ่มีความรู้ทางนาฏยศิลป์เป็นอย่างดี มีจำนวนผู้ส่งแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 55 คน อายุระหว่าง 18 - 64 ปี (ตัวอย่างแบบสอบถามอยู่ใน ภาคผนวก ก) ซึ่งพบว่าจากข้อมูลที่ได้นี้ แสดงความแตกต่างในหลายประการที่ไม่เหมือนกับความคิดเห็นของผู้ชมที่ได้ชมการแสดงต้นแบบ เพราะต่างที่ ต่างเวลา ต่างวัฒนธรรมและต่างชนชาติ ดังนั้นเมื่อทดลองทำซ้ำการแสดงขึ้นมาใหม่อีกครั้งแล้วสอบถามความคิดเห็นของผู้ชม ซึ่งกลุ่มผู้ชมนี้เป็นคนไทยที่มีความรู้ทางนาฏยศิลป์ไทยเป็นอย่างดี ย่อมไม่รู้สึกถึงความแปลกใหม่ ความตื่นตาตื่นใจในศิลปวัฒนธรรมที่มีบริบทที่แตกต่างออกไป (เพราะเมื่อนราพงษ์สร้างสรรค์และแสดงการแสดงชุดนี้ เป็นการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยให้ชาวอักษรที่จัดว่าเป็นคนรุ่นใหม่ในสมัยนั้นได้ชม) จึงทำให้แนวคิดในการนำเสนอบางอย่าง ลดคุณค่าลง

เพราะช่วงระยะเวลาของการสร้างงานได้ผ่านมาแล้วถึง 28 ปี จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สามารถสรุปประเด็นต่างๆได้ดังนี้

1. การออกแบบการแสดงโดยเป็นการแสดงเดี่ยว (Solo) ในระยะเวลาประมาณ 60 นาทีนั้น นานเกินไป ระยะเวลาที่เหมาะสมประมาณ 20 นาที แต่ถ้าเป็นการแสดงละครทั้งเรื่อง ควรใช้เวลาประมาณ 40 – 90 นาที

2. การกำหนดรูปแบบการแสดง เป็นนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบ นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) นั้น มีความน่าสนใจ เพราะสามารถนำการแสดงรูปแบบอื่นๆเข้ามา ผสมผสาน ให้เกิดความแปลกใหม่

น่าสนใจ น่าติดตาม

3. กำหนดองค์ประกอบการแสดงให้ชัดเจน ได้แก่

3.1 บทที่มีลักษณะเป็นแนวความคิด (Theme) เดียวกันตลอดทั้งเรื่องนั้น มีความเหมาะสมทำให้การแสดงมีเอกภาพ การมีบทบรรยายทำให้สามารถเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น แต่ควรใช้บทหรือภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ชม

3.2 การออกแบบการแสดงโดยใช้เทคนิคต่างๆมาบูรณาการการแสดงให้เกิดความน่าสนใจ แปลกใหม่ มากกว่า 1 เทคนิคนั้น เป็นการแสดงความสามารถของผู้สร้างงานที่ควรสนับสนุน และชื่นชม ทั้งนี้ควรเลือกใช้อย่างเหมาะสมด้วยเพราะบางเทคนิคอาจยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาให้น่าสนใจ (เช่น การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที) ดังนั้นควรพิจารณาการนำเสนอเป็นเทคนิคการแสดงอย่างรอบคอบ

3.3 เครื่องแต่งกาย การออกแบบเครื่องแต่งกายมีเหมาะสมกับเนื้อหาการแสดง แต่ให้คำนึงถึงความถูกต้อง ความสร้างสรรค์และความสวยงามเป็นปัจจัยสำคัญ อันจะทำให้การแสดงได้รับการชื่นชมจากผู้ชม เช่น หากเป็นการแสดงประเภทมาตรฐาน ควรรักษาจารีตในการแต่งกายให้ถูกต้องตามแบบแผน แต่ถ้าเป็นงานสร้างสรรค์ก็สามารถออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

3.4 เสียงและดนตรีประกอบการแสดง มีการออกแบบให้เหมาะสมกับการแสดง สอดคล้องกับเรื่องและบทที่นำมาใช้ ผู้ชมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณภาพเสียงและควรเลือกใช้เพลงที่มีความแปลกใหม่ สร้างความน่าสนใจ ย่อมทำให้การแสดงได้มาตรฐานและเป็นที่ชื่นชม

3.5 การใช้พื้นที่ประกอบการแสดง มีการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการวางแผนการใช้อย่างชัดเจนเป็นการแสดงความใส่ใจของผู้สร้างงาน สมควรเป็นแบบอย่างแก่ผู้สร้างงานคนอื่น ๆ ต่อไป

3.6 แสงที่ใช้ในการแสดง ผู้ชมเข้าใจว่ามีข้อจำกัดเรื่องแสง(ในการจำลองการแสดง) ซึ่งแสงมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้ชม ดังนั้นในปัจจุบันควรให้ความสำคัญต่อแสงเพราะการออกแบบแสงที่ดีย่อมทำให้การแสดงนั้นดูดีขึ้นไปได้

3.7 อุปกรณ์ประกอบการแสดง นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมในการแสดง ให้สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงต้องผ่านกระบวนการคิด สร้างสรรค์เพื่อให้เหมาะสม ไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการแสดง จากการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงชุดนี้ ทำให้เห็นถึงการใช้อย่างมีประสิทธิภาพสื่อความหมาย อันเป็นการสร้างความน่าสนใจให้ชวนติดตามได้อย่างดี

3.8 ผู้แสดง ผู้แสดงเป็นหัวใจสำคัญของการแสดง ดังนั้นผู้แสดงต้องเป็นผู้มีความสามารถทางทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเอก และควรมีความสามารถอื่นๆประกอบด้วยเพื่อช่วยส่งเสริมในการแสดง ฉะนั้นในการสร้างงาน ผู้ออกแบบผลงานอาจต้องใช้วิธีเลือกผู้แสดงจากความสามารถที่มีอยู่ หรือค้นหาผู้แสดงที่มีความสามารถดังที่ต้องการ แล้วใช้ประโยชน์จากผู้แสดงอย่างเต็มที่โดยเฉพาะในการแสดงเดี่ยว ซึ่งการแสดงชุดนี้ที่ผู้แสดงต้องรับบทเป็น ตัม (Tam) ผู้ที่มีตัวตนอยู่จริงในปัจจุบัน และต้องแสดงการแสดงหลายๆชุดต่อเนื่องกัน ต้องใช้พลังและสมาธิเป็นอย่างมาก ต้องมีการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี ผู้แสดงจึงจะสามารถแสดงได้ดีเช่นนี้

จะเห็นได้ชัดเจนว่า การแสดงความคิดเห็นของผู้ชมที่ได้ชมการทำซ้ำการแสดงขึ้นมาใหม่นี้เป็นคนไทยที่มีความรู้ทางนาฏศิลป์ไทยเป็นอย่างดี ย่อมไม่รู้สึกถึงความแปลกใหม่ ความตื่นตาตื่นใจในศิลปวัฒนธรรมไทยที่ผู้สร้างสรรค์พยายามนำเสนอในกระบวนการทำงานที่แตกต่างออกไป จึงทำให้อารมณ์ในการนำเสนออย่างถูกมองข้ามไป

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างสรรค์การแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยสำหรับคนรุ่นใหม่ ถึงแนวคิด รูปแบบ องค์ประกอบ ระยะเวลาในการแสดง เทคนิคในการแสดงและการรักษาความเป็นนาฏศิลป์ประจำชาติไว้ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ศึกษาวิชาเอกนาฏศิลป์หรือศิลปะการแสดง แล้วนำมาสรุปอีกครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นพรัตน์ หวังในธรรม ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การสร้างงานนาฏศิลป์หากแสดง แนวความคิด (Theme) เดียว จะทำให้การแสดงตั้งแต่ ต้นจนจบมีความกลมกลืน สิ่งที่จะดึงดูด ความสนใจของคนดูได้เป็นอย่างดีคือเรื่องที่แสดง ยิ่งบทการแสดงดี และผู้แสดง แสดงได้ดีก็ไม่ จำเป็นต้องนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง ส่วนระยะเวลาในการแสดง ไม่ควรนานเกิน 1-1.30 ชั่วโมง เพื่อไม่ให้เกิดความน่าเบื่อ และควรคงรูปแบบ แบบแผนของความเป็นไทยเอาไว้ในการแสดง” (นพรัตน์ หวังในธรรม, **สัมภาษณ์**, 27 สิงหาคม 2556)

รองศาสตราจารย์ ผุสดี หลิมสกุล ได้แสดงความคิดเห็นว่า “การสร้างสรรค์การแสดงขึ้นมาใหม่ นี้ องค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยที่จำเป็นต้องรักษาไว้ คือ บทเพราะ องค์ประกอบอื่นๆสามารถประยุกต์ ได้หมดและถ้าหากคงรูปแบบการแสดงให้มีความเป็นไทยไว้ก็จะดี ส่วนรูปแบบการแสดงและผู้แสดงที่ เข้าถึงบทบาท ก็สามารถดึงดูดความสนใจจากคนดูได้ แม้การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia) ถ้ามีแล้วทำได้ดี ก็จะทำให้ ความน่าสนใจได้เช่นกัน การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ นี้ ควรจะมีระยะเวลาต่อเนื่อง 30 นาที ไม่เกินนี้” (ผุสดี หลิมสกุล, **สัมภาษณ์**, 29 สิงหาคม 2556)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุกุล โรจนสุขสมบูรณ์ ได้แสดงความคิดเห็นว่า “การสร้างสรรค์การ แสดงใหม่นั้น แนวคิด รูปแบบ และองค์ประกอบ (โดยเฉพาะเพลงดนตรี เครื่องแต่งกาย และบท) ควร จะคงไว้ซึ่งความเป็นไทย เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และศึกษา แต่อาจจะปรับระยะเวลาให้พอดีกับคน รุ่นใหม่ และอาจจะเพิ่มเทคนิคในการแสดงเพื่อดึงดูดความสนใจ ถ้าออกแบบได้น่าสนใจแล้ว เทคนิค อื่นๆก็ไม่จำเป็น ส่วนรูปแบบน่าจะเป็น นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) จะทำให้การแสดง มีความน่าสนใจมากขึ้น และเข้าถึงคนรุ่นใหม่ได้ดี” (อนุกุล โรจนสุขสมบูรณ์, **สัมภาษณ์**, 29 สิงหาคม 2556)

นางสาวธัญญ์กร กล้าแดง นิสิตชั้นปีที่ 3 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาควิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงความคิดเห็นว่า “แนวคิด ควรสอดแทรก แนวคิดที่ดี เหมาะสม เข้ากับสังคมในปัจจุบัน รูปแบบการแสดงเน้นความเป็นไทย เข้าใจง่าย สร้างสรรค์ แหวกแนว สวยงาม มีจุดดึงดูดผู้ชม หลากหลายอารมณ์องค์ประกอบการแสดง เพลงดนตรี ที่มีหลากหลาย จังหวะไพเราะ เครื่องแต่งกายที่ดูสวยงาม แปลกใหม่ ฉากหลากหลายเข้ากับเรื่องที่ แสดง แสง/สี ที่น่าตื่นตาตื่นใจ ส่วนระยะเวลาในการแสดง 15-20 นาที ต่อ 1 ชุดการแสดง ไม่ควร ยืดเยื้อเพราะผู้ชมอาจเกิดความเบื่อหน่าย ควรใช้เทคนิคในการแสดง เอฟเฟ็คต่างๆ เช่น ไดรฟ์ไอซ์ หรือ

แสงเสียงฟ้าผ่า ฟ้าย่อง การชักกรอก เป็นต้น และคงความเป็นไทยควรมีการไหว้ครูก่อนการแสดง มีการแสดงนำท่ารำไทยมาใช้ประกอบ เช่น การตั้งวง จีบ การเล่นเท้าต่างๆ”(ธัญญ์กร กล้าแดง, **สัมภาษณ์**, 29 เมษายน 2556)

นางสาวกนกวรรณพร ผดุงชาติ นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาควิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงความคิดเห็นดังนี้

ท่าทาง : ควรมีท่าทางที่แปลกใหม่มีรูปแบบลีลาการเคลื่อนไหวที่ดึงดูด เช่น การเคลื่อนไหวในช่วงแรกช้า ช่วงหลังเร็ว มีท่าทางทักตะและเทคนิคที่ไม่เคยเห็นมาก่อน เช่น การใช้สลิงการชักกรอกประกอบการแสดง

เรื่อง : เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวในการแสดงจะต้องแปลกใหม่และดึงดูดผู้ชม มีจุดให้คิดและจุดไคลแมกซ์ มีการสร้างสถานการณ์ให้ผู้ชมได้มีสิทธิ์คิดและมีอารมณ์ร่วม ว่าฉากและเรื่องราวที่จะเกิดขึ้นต่อไปจุดจบจะเป็นอย่างไร

ดนตรี : ไม่ว่าจะเป็นครีไทยหรือนครีสากลที่ในการบรรเลง ถ้านำเพลงที่ไม่ค่อยคุ้นหูข้าพเจ้าจะไม่ค่อยสนใจ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงคิดว่า ดนตรีที่ใช้ในการแสดงควรเลือกเพลงที่เป็นที่นิยมเป็นที่รู้จักคุ้นหู จะเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้

เครื่องแต่งกาย : ประยุกต์ใช้จากของเดิมที่มีอยู่ มาเพิ่มเติมลูกเล่น เสริมแต่งให้มีความสวยงามสะดุดตา แปลกใหม่

อุปกรณ์การแสดง : ท่าทางการรำการเดินที่มีความแปลกใหม่ สามารถดึงดูดความสนใจอยู่แล้ว เมื่อเพิ่มอุปกรณ์ประกอบการแสดงเข้าไป ก็จะช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้แก่ชุดการแสดงมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ เมื่อนักแสดงเลือกที่จะเล่นกับอุปกรณ์แล้ว ก็ควรที่จะใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์นั้นให้ได้มากที่สุด จะต้องคิดนอกกรอบและเล่นกับอุปกรณ์ได้อย่างกลมกลืน จะต้องทำความรู้จักกับอุปกรณ์ให้มากที่สุดพร้อมกับฝึกซ้อมให้ชำนาญ ให้รู้จักอ่อนจุดแข็งของอุปกรณ์นั้นๆ เพื่อป้องกันการเกิดข้อผิดพลาดระหว่างการแสดง” (กนกวรรณพร ผดุงชาติ, **สัมภาษณ์**, 29 เมษายน 2556)

น.ส.ธัญญาเรศ แก่นจำปี นิสิตชั้นปีที่ 3 ภาควิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงความคิดเห็นว่า “ควรมีแนวคิดเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว เพราะปัจจุบัน คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับสถาบันนี้น้อยลง หรือนึกถึงเป็นครั้งสุดท้าย รูปแบบการแสดงเป็นแบบ นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) องค์ประกอบบนการแสดง ใช้บทเพลงที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบ ความหดหู่และความสดใส ระยะเวลา

ในการแสดง ไม่ควรเกิน 20 นาที เทคนิคในการแสดง ใช้แสงสีเข้าช่วยเพื่อให้สังเกตเห็นอารมณ์ และนักแสดงใช้อารมณ์ส่งถึงคนดู สิ่งที่คงความเป็นไทยคือ นอกจากจะใช้บทเพลงและท่ารำแบบไทยแล้ว เครื่องแต่งกายก็ยังใช้แบบไทย เพียงแต่ปรับเปลี่ยนเพื่อให้สะดวกแก่การเคลื่อนไหวและสวยงาม แต่คงความถูกต้องเอาไว้ ยังสื่อถึงการให้ความสำคัญของคนไทยกับสถาบันครอบครัวอีกด้วย” (ธัญญาเรศ แก่นจำปี, **สัมภาษณ์**, 29 เมษายน 2556)

นางสาวชนรรค์พร เมฆมหารณพ์ นิสิตชั้นปีที่ 3 ภาควิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แสดงความคิดเห็นว่า “เรื่องของแนวคิด ควรเป็นเรื่องที่ทันสมัย คนรุ่นใหม่สามารถเข้าใจได้ง่าย หรืออาจจะกำลังประสบอยู่ในเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น สังคมออนไลน์ เป็นต้น เพื่อให้คนรุ่นใหม่เข้าถึง และตระหนักถึงสิ่งที่กำลังเป็นไปของโลกสังคมปัจจุบันนี้ เหมือนเป็นกระจกสะท้อนให้คนรุ่นใหม่เห็นตนเอง

- รูปแบบ ควรเป็นนาฏศิลป์ร่วมสมัย คงเอกลักษณ์การย่อ การงอ(Flex) มือและเท้าแบบไทย แต่เล่าเรื่องราวของเหตุการณ์ปัจจุบัน ผสมผสานเทคนิคของนาฏศิลป์สากลเข้าไปเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ และมีความร่วมสมัย สร้างความน่าตื่นตาตื่นใจให้กับคนรุ่นใหม่

- องค์ประกอบ ได้แก่ ดนตรีประกอบ ดนตรีเป็นการผสมผสานดนตรีในแบบไทยกับแบบตะวันตก โดยนำเพลงไทยมาในจังหวะ และคอร์ดแบบสากล รวมถึงใส่เอฟเฟคเสียงต่างๆเข้าไป เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการแสดง และเครื่องแต่งกาย เนื่องจากเป็นนาฏศิลป์ที่มีความร่วมสมัย จำมีการลด ตัด ทอน เครื่องแต่งกายลงเพื่อให้เรียบง่ายขึ้น ดูทันสมัยมากขึ้น โดยยังคงต้องคงเอกลักษณ์ความเป็นไทย เช่น การนุ่งผ้ายก หรือผ้าแถบ นอกจากจะดูสวยงามทันสมัยแล้ว ยังทำให้สะดวกในการแสดงอีกด้วย เนื่องจากเสื้อผ้าที่หลายชิ้นอาจจะเป็นอุปสรรคในการแสดงได้ สีของเครื่องแต่งกายก็ควรเป็นสีที่เรียบง่ายแต่สวยงาม

- ระยะเวลาในการแสดง ควรมีความกระชับ โดยควรใช้เวลาประมาณ 5-7 นาที เพื่อให้การแสดงไม่น่าเบื่อจนเกินไป และในเวลาประมาณเท่านี้ จะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ดีที่สุด

- เทคนิคในการแสดง ควรมีการจัดรูปแบบแถว หรือแพทเทิร์น ผสมผสานกับการจัดคอมโพสิชัน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับการแสดง ใช้แสงสีให้เป็นประโยชน์ในการเล่าเรื่องราวต่างๆ และใช้อารมณ์ รวบรวมบรรยากาศในการแสดงนั้นๆ อาจมีอุปกรณ์ประกอบเพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการแสดง เช่น ผ้า เครื่องดนตรี เชือก เป็นต้น

- คงความเป็นไทยสามารถทำได้ด้วยการใช้เอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทย เช่น นาฏยศัพท์ต่างๆ โดยอาจจะตีบทไปตามเรื่องราวนั้นๆ หรืออาจจะใช้แค่การงอ (Flex) มือ และเท้า และการย่อ ที่เป็นเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทย องค์ประกอบอื่นๆ เช่น เครื่องแต่งกาย ก็ควรนำรูปแบบของการแต่งกายแบบไทย แล้วนำมาดัดแปลงให้ดูทันสมัย และง่ายต่อการใช้งานมากขึ้น ดนตรีที่ใช้ประกอบก็ควรนำพื้นของเพลงไทย แล้วค่อยนำมาเพิ่มเติมให้ดูร่วมสมัย โดยอาจจะนำเพลงไทยไปบรรเลงโดยเครื่องดนตรีสากล หรือใส่คอร์ดแบบสากล โดยสรุปคือจะใช้ความเป็นไทยเป็นแกนหลักพื้นฐานเสียก่อน แล้วค่อยสอดแทรกความเป็นสากล หรือความร่วมมือเข้าไป (ชนรรค์พร เมฆมหารณพ์, **สัมภาษณ์**, 27 เมษายน 2556)

นางสาวอรุณิชา จิระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 ภาควิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แสดงความคิดเห็นว่า “สิ่งสำคัญที่สุดไม่ว่าจะนำเสนอในรูปแบบไหน ผู้แสดงต้องมีความแม่นยำและความรู้ในพื้นฐาน ข้อกำหนดของการแสดงนาฏศิลป์อย่างถ่องแท้ เช่น ภาษาท่า เป็นต้น ไม่ให้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากเดิม ในเรื่องการสร้างสรรค์ให้ทันสมัยอย่างไรไม่ควรทิ้งบรรทัดฐานเดิมแต่โบราณไป เช่น การจีบซ้าย หมายถึง ตัวเรา ก็ควรคงไว้ เป็นต้น” (อรุณิชา จิระเกียรติ, **สัมภาษณ์**, 26 เมษายน 2556)

นางสาวธัญมถล ควะชาติ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “ควรมีแนวคิดที่แตกต่างออกไปจากแบบเดิม มองออกมานอกกรอบมุมมองใหม่ แล้วหยิบยกความน่าสนใจของเรื่องราวออกมา รูปแบบควรปรับรูปแบบให้เข้ากับสมัยปัจจุบัน หยิบเอาเหตุการณ์ที่เป็นไปได้ในปัจจุบันเข้ามาในเรื่อง เพื่อให้แสดงเข้าถึงกลุ่มคนดูวัยรุ่นได้มากขึ้น องค์ประกอบ มีการนำเทคนิคมัลติมีเดีย (Multimedia) แสง สี เสียงในการสื่อเรื่องราวให้เด่นชัดน่าสนใจ น่าติดตามมากขึ้น คงความเชื่อเรื่องจารีตต่างๆของโบราณไว้ ถึงจะเป็นนาฏศิลป์สร้างสรรค์ก็สามารถสร้างแบบคงแบบเดิมไว้ได้อย่างงดงาม” (ธัญมถล ควะชาติ, **สัมภาษณ์**, 26 เมษายน 2556)

นายพีระ กิจแพ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะนาฏดุริยางคศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แสดงความคิดเห็นว่า “การนำเรื่องที่คนรู้จัก ทันสมัย เรื่องที่น่าสนใจ มาเป็นแนวคิดในการคิดผลงานรูปแบบการแสดงก็เป็นนาฏศิลป์ไทยแบบร่วมสมัย องค์ประกอบควรมีทุกอย่างถ้าขาดอะไรไปอาจไม่สมบูรณ์ ระยะเวลาไม่น้อยและไม่มากจนเกินไป เทคนิคการแสดงอาจมีเข้ามาใช้ได้เพื่อความทันสมัย

คงความเป็นไทยเอาไว้ นำความทันสมัยเข้ามาอาจจะเป็นทางด้านดนตรีประกอบ” (พีระ กิจแพ, **สัมภาษณ์**, 26 เมษายน 2556)

จากตัวอย่างความคิดเห็นของตัวแทนคนรุ่นใหม่และกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค) สามารถสรุปสิ่งที่คนรุ่นใหม่คาดหวังและคิดว่าจะได้เห็นเป็นรูปธรรม ได้ดังนี้

1. การแสดงเป็น แนวความคิด (Theme) เดียว จะทำให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายขึ้น การดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน
2. รูปแบบการแสดง ใช้นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยผสมกับ ละครและการแสดง (Acting) จะทำให้การดำเนินเรื่อง รวดเร็ว เข้าใจง่าย สวยงาม แปลกตา แต่ถ้าต้องการอนุรักษ์ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามจารีต และสิ่งที่ควรระวังรักษาไว้ ได้แก่ เครื่องแต่งกาย เนื้อเรื่อง ดนตรี และท่ารำ
3. ระยะเวลาในการแสดงขึ้นอยู่กับลักษณะการแสดง หากเป็นการแสดงระบำชุดสั้นๆ ควรใช้เวลาประมาณ 7 – 15 นาที และหากแสดงเป็นการแสดง นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) ควรใช้เวลาประมาณ 20 – 45 นาที
4. การใช้ผู้แสดงคนเดียว (Solo) ควรเป็นการแสดงชุดสั้นๆ ถ้าเป็นการแสดงขนาดยาวควรเพิ่มจำนวนผู้แสดงให้เหมาะสมกับรูปแบบและเรื่องราว เพื่อสร้างความน่าสนใจ เกิดความหลากหลาย ไม่น่าเบื่อ
5. การมีบทบรรยายจะทำให้ผู้ชมเข้าใจได้ดีขึ้นก็จริง แต่ถ้าไม่ใช้บทบรรยายแล้วนำเสนอให้ชัดเจน ให้ผู้ชมค่อยๆ จินตนาการตาม ก็จะทำให้การแสดงดูน่าสนใจขึ้นได้เช่นกัน
6. การใช้เทคนิคต่างๆ เช่น แบบปะติด ยังสามารถนำมาใช้ได้ดีในปัจจุบัน ส่วนการใช้เทคนิคการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย สามารถสร้างความน่าสนใจได้แต่ต้องมีการออกแบบที่ดี
7. การใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง จะช่วยให้การแสดงน่าสนใจขึ้น ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมและคุ้มค่า
8. การใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia) ต่างๆ กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน สามารถสร้างจินตนาการให้ดูเสมือนจริง เกิดความตื่นตาตื่นใจได้เป็นอย่างดี
9. ผู้แสดงต้องมีความสามารถสูง แสดงถึงความชำนาญและแม่นยำในพื้นฐานความรู้ ตลอดจนมีความสามารถที่หลากหลาย
10. เพลงดนตรีที่ใช้ต้องมีความไพเราะ เหมาะสม น่าสนใจ

11. เครื่องแต่งกาย จะต้องมีความโดดเด่น สร้างสรรค์ สะดุดตา และสอดคล้องกับแนวความคิด

12. ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องมีกระบวนการทางความคิดแบบคิดนอกกรอบ จะช่วยให้การแสดงมีความแปลกใหม่ ทำทนาย ชวนให้ติดตาม

เนื่องจากผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ตัวแทนคนรุ่นใหม่และกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์กับผลการวิเคราะห์การแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี จึงขอสร้างตารางเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นตัวแทนคนรุ่นใหม่ที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อนี้กับข้อมูลของชุดเพนดูลัม จากรายละเอียดในหัวข้อ 5.2.1 รูปแบบของของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ในบทที่ 5 มาแสดงไว้ ณ ตารางนี้

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์กับผลการวิเคราะห์การแสดงชุดเพนดูลัม

หัวข้อ	เพนดูลัม	ความคิดคนรุ่นใหม่	สรุป
1. เรื่อง	เล่าเรื่องTheme เดียว	เล่าเรื่องTheme เดียว	เหมือนกัน
2. การนำเสนอ	Dance Theatre	Dance/Dance Theatre	มีทั้งเหมือนและต่างกัน
3. รูปแบบการแสดง	นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย และActing	นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ระบำและActing	มีทั้งเหมือนและต่างกัน
4. จำนวนผู้แสดง	เดี่ยว(คนเดียว)	เดี่ยวหรือกลุ่ม	มีทั้งเหมือนและต่างกัน
5. บท	Voice over	มีหรือไม่มีก็ได้	มีทั้งเหมือนและต่างกัน
6. การใช้เทคนิค	ใช้เทคนิคปะติด	ใช้เทคนิคปะติด/ไม่ใช้ เทคนิค/ใช้เทคนิคอื่น	มีทั้งเหมือนและต่างกัน
7. การเปลี่ยนชุด	มีการเปลี่ยนชุด	เปลี่ยนหรือไม่ก็ได้	มีทั้งเหมือนและต่างกัน
8. ระยะเวลา	60นาที(แต่การแสดง ย่อยแต่ละชุดใช้เวลา 3-5.30 นาที)	7- 20 นาที	ต่างกัน
9. อุปกรณ์ ประกอบการแสดง	ใช้อุปกรณ์ (เป็นสัญลักษณ์)	ใช้อุปกรณ์	เหมือนกัน
10. มัลติมีเดีย	ใช้มัลติมีเดีย	ใช้มัลติมีเดีย	เหมือนกัน
11. ความสามารถของ ผู้แสดง	มีความสามารถ หลากหลาย	มีความสามารถ หลากหลาย	เหมือนกัน
12.เพลงดนตรี	เหมาะสมกับการแสดง	เหมาะสมกับการแสดง	เหมือนกัน
13.เครื่องแต่งกาย	เหมาะสมกับกาแสดง	เหมาะสมกับกาแสดง	เหมือนกัน
14. เอกลักษณ์ไทย	รักษาเอกลักษณ์ไทย	รักษาเอกลักษณ์ไทย	เหมือนกัน

จากผลสรุปของตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นสิ่งที่แตกต่างโดยสิ้นเชิงเพียงหัวข้อเดียว คือ ระยะเวลาในการแสดงเท่านั้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่า แนวคิดของการแสดงชุด เพนดูลัม มีความสอดคล้องกับความคิดของคนรุ่นใหม่ที่มีแนวคิดที่ทันสมัย แปลกใหม่ ชอบคิดนอกกรอบ ชอบความหลากหลาย แต่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ชอบความรวดเร็ว น่าตื่นเต้น ไม่ชอบบรคอยปรับตัวเข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆของโลกอยู่ตลอดเวลา ผูกติดกับเทคโนโลยีต่างๆและเรียนรู้ได้เร็ว กล้าแสดงออก ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ สะท้อนออกมาเป็นรูปแบบและแนวคิดของคนรุ่นใหม่ในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ ได้ดังนี้

1. นำเสนอการแสดงที่มีเนื้อหาร่วมสมัย เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน น่าสนใจ
2. ใช้รูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ประกอบระบำและการแสดง (Acting) เพื่อให้เข้าใจง่าย กระชับ รวดเร็ว
3. มีความหลากหลาย ไม่น่าเบื่อ
4. มีองค์ประกอบน่าสนใจ มีการใช้เทคนิคใหม่ๆประกอบการแสดง เพื่อสร้างความแปลกใหม่ น่าตื่นเต้นสนใจ ทำท่าย
5. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น สิ่งที่ต้องรักษาไว้ให้เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ ทำรำ เพลงดนตรีและเครื่องแต่งกาย

ซึ่งจากผลสรุปนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาประเมินด้วยการนำแนวคิดไปทดลองสร้างงานการแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยสำหรับคนรุ่นใหม่ จากนั้นจะสรุปวิเคราะห์อีกครั้งเพื่อให้มั่นใจได้ว่า แนวความคิดที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 การทดลองสร้างงานการแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ สำหรับคนรุ่นใหม่

ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างงานการแสดงเพื่อทดสอบแนวคิดที่ได้ โดยให้นิสิตชั้นปีที่ 1-2 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปี 1 ดำเนินการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานการแสดง โดยให้กรอบความคิด ดังนี้

1. เป็นการแสดงเดี่ยวให้ผู้แสดงคนเดียวเป็นตัวละครหลัก
2. ใช้แนวความคิด (Theme) เดี่ยว แบบนาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) ก็ได้

3. นำเสนอแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยหรือแบบอื่นก็ได้
4. จะมีบทบรรยาย แบบ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) หรือไม่มีก็ได้
5. ใช้เทคนิคในการแสดงต่างๆ เช่น เทคนิคแบบปะติดหรือเปลี่ยนเครื่องแต่งกายหรือเทคนิคอื่นๆอย่างไรก็ได้
6. มีการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงตามความเหมาะสม
7. มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการแสดงในรูปแบบใดหรือไม่ก็ได้
8. สามารถออกแบบเสียงและเพลงดนตรีได้ตามความเหมาะสม
9. แสดงเอกลักษณ์นาฏศิลป์ไทยอย่างชัดเจน
10. ใช้ระยะเวลาในการแสดงไม่ต่ำกว่า 30 นาที

เมื่อผู้วิจัยได้มอบหมายงาน แจ้งวัตถุประสงค์ มอบกรอบความคิด พร้อมอธิบายและยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นิสิตเข้าใจอย่างชัดเจน จากนั้นให้นิสิตแบ่งกลุ่มกันทำงานออกเป็น 6 กลุ่ม นำเสนอการแสดง 6 ชุดการแสดง ซึ่งแต่ละกลุ่มจะเริ่มดำเนินการตามกระบวนการของศิลปิน กล่าวคือ จากการที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสตรวจผลงานการแสดงในโครงการสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ (Creative Dance Projects) ของนิสิตชั้นปีที่ 4 ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ร่วมกับศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรีและคณะกรรมการอื่น ๆ นั้น ทำให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้และการทำงาน ผู้วิจัยจึงใช้กระบวนการเดียวกันในการสอนและแนะนำวิธีการดำเนินงานแก่กลุ่มนิสิต โดยเริ่มจากหาแรงบันดาลใจ แล้วนำไปสู่การค้นคว้าข้อมูล เพื่อหาแนวคิดของการแสดง ซึ่งกลุ่มนิสิตได้ดำเนินการตามคำแนะนำแล้วระดมความคิดเพื่อหาข้อสรุป จากนั้นนิสิตได้กลับไปเรียบเรียงความคิดแล้วจึงนำเสนอแนวคิด โครงเรื่อง การออกแบบการแสดง แผนงานรายละเอียดการแสดง เพื่อพิจารณาให้เป็นไปตามกรอบแนวคิด จากนั้นผู้วิจัยได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความชัดเจนของภาพการแสดงและข้อพึงระวัง ที่จะพบได้ในการทำงานจริง ซึ่งนิสิตบางกลุ่มต้องกลับไปปรับปรุงความชัดเจนของการแสดง แผนงาน แล้วมานำเสนอใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ผลงานออกมา แสดงได้จริงตามที่คิดไว้ โดยผู้วิจัยมอบหมายให้นิสิตนำเสนอความคืบหน้าของการทำงานเป็นระยะๆ เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ จนไม่สามารถแก้ไขปัญหาค้นหาได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด จากนั้นกลุ่มนิสิตเริ่มลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นลำดับ ขั้นตอน เรียนรู้ปัญหาและการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากการทำการแสดงจริงตามที่วางแผนไว้ต้องใช้งบประมาณสูงมากต่อการแสดง 1 ชุด ดังนั้นในการทดลองสร้างงานการแสดงครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงอนุโลมให้ใช้สถานที่ของ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ คือ เวทีบริเวณโถง อาคารศิลปกรรม 2 เป็นสถานที่แสดงผลงานแทนหอแสดงดนตรี หอศิลปวัฒนธรรมแห่งจุฬาฯ และอนุโลมเรื่องการใช้นวัตกรรมพิเศษที่ไม่สามารถเข้า ยืม จัดสร้างเองได้(ด้วยติดเรื่องงบประมาณ) จึงอนุญาตให้กลุ่มนิสิตสมมติการใช้เทคนิคเงาหรือ วิดีโอ แมปปิง (VDO Mapping) โดยให้สมาชิกในกลุ่มแสดงแทนเงาหรือภาพวีดิทัศน์ (VIDEO)ด้วยการสวมชุดสีดำแสดงหลังแนวกั้นที่สมมติเป็นจอรับภาพหรือเงา ซึ่งการดำเนินการต่างๆใช้ระยะเวลาประมาณ 15 วัน โดยมีรายละเอียดการแสดงของ 6 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1** การแสดงชุด มัจฉานารี โดย
1. นางสาวกฤตพร หาญโยธิน
 2. นางสาวนนทชา แพทย์สมาน
 3. นางสาวยศพร ลีกุล
 4. นางสาวสิริลักษณ์ ประทุมวัน
 5. นางสาวอสมภรณ์ สุขพลอย

แนวคิด ด้วยลึขิตแห่งโชคชะตาทำให้เกิดความรักจากต่างสายพันธุ์ ระหว่างนางเงือกกับหนุ่มชาวประมง

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่ง มีนางเงือกสาวอาศัยอยู่ในท้องทะเลทางภาคใต้ ได้ขึ้นมาว่ายน้ำและเล่นน้ำอย่างสนุกสนาน ระหว่างเล่นน้ำได้ไปติดกับแหจับปลาของชาวประมงเข้า ด้วยความตกใจและหวาดกลัวนางเงือกทำให้ทะเลที่สดใสกลับมืดมัว เกิดฝนตกและมีพายุกระหน่ำอย่างรุนแรง ท้องทะเลดูน่าเวท เมื่อชาวประมงได้เห็นนางเงือกก็หลงรักแต่ด้วยความรู้สึกสงสาร จึงปล่อยเธอไว้ที่ชายหาด นางเงือกที่นอนสลบอยู่เมื่อตื่นขึ้น พบว่าหนุ่มชาวประมงรูปงามคนนั้นกำลังออกเรือและจากไป เธอสัมผัสได้ถึงจิตใจที่เมตตาและชื่นชม หลงรักเขา เธอจึงอ้อนวอนขอเทพแห่งท้องทะเลและเทพใต้เนรมิตขาให้เธอกลายเป็นมนุษย์ เธอจึงร่ำรำถวายเป็นเทพแห่งท้องทะเลเพื่อแสดงความขอบคุณ จากนั้นนางเงือกได้ใช้ชีวิตอยู่ใกล้ชายหาด ด้วยหวังว่าจะได้พบชาวประมงคนนั้นอีก ในที่สุดชาวประมงก็กลับมา ทั้งสองได้พบกัน ความต่างทางสายพันธุ์จะไม่เป็นอุปสรรคอีกต่อไป นางเงือกสาวกับหนุ่มชาวประมงจึงได้ครองคู่รักกันอย่างมีความสุขตลอดไป

การนำเสนอรูปแบบ

ฉากที่ 1 : ฉายภาพฉากหลังเป็นทะเล ระบุว่าเงือก นางเงือกเล่นน้ำอย่างสนุกสนาน ใช้เสียงคลื่น และทำนองของเพลงภาคใต้ประกอบ จากนั้นก็มีเรือประมงแล่นเข้ามา ใช้เทคนิคแสงเงาโดยใช้คนใส่ชุดดำอยู่บนเรือ เหยียงแหล่งมาที่นางเงือก นางเงือกพยายามดิ้นรนให้หลุดพ้นออกจากแหให้ได้ ใช้เทคนิคไฟ

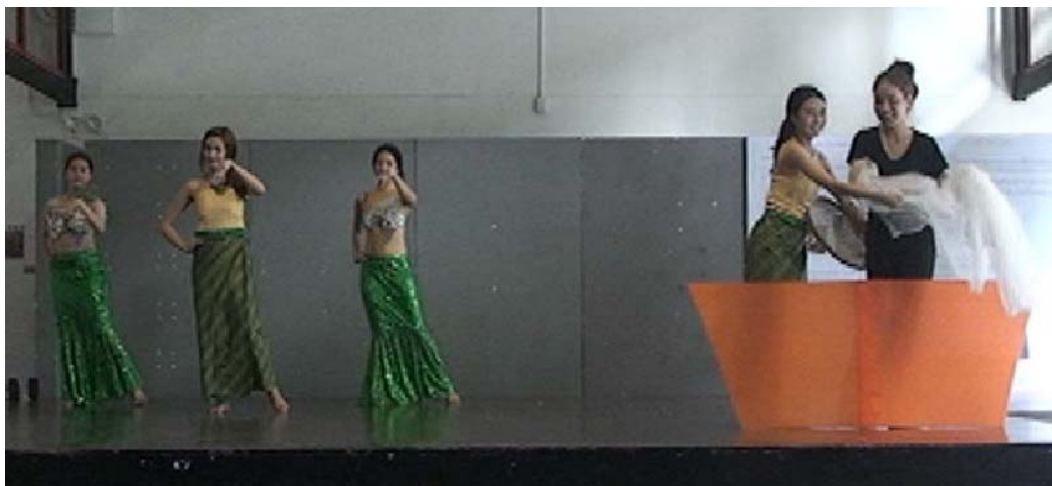
ด้วยการใช้ไฟสตrobe ใส่เสียงฝนตกและเสียงลมพายุ และเพลงประกอบในทำนองที่ตื่นเต้น วุ่นวาย สุดท้ายทุกอย่างดับลงและเงียบสนิท ใช้เวลาประมาณ 8 นาที

ฉากที่ 2 : รุ่งเช้า ฉายภาพหลังเป็นชายหาด มีเรือจอด ใช้ทำนองเศร้า นางเงือกนอนสลบอยู่ คนใส่ชุดดำที่กำลังจะจากไป โดยเดินเข้าไปในฉาก แล้วนางเงือกก็ฟื้นขึ้นแล้วพบว่าชายหนุ่มชาวประมงรูปงาม คนนั้นกำลังออกเรือและจากไป เธอรู้สึกใจหายและรู้ว่าตนเองคงหลงรักเขาเข้าแล้ว นางเงือกรู้สึกเสียใจและร้องไห้ เปลี่ยนภาพเป็นเทพแห่งท้องทะเล ใช้ทำนองที่มีความรู้สึกยิ่งใหญ่ประทานพรให้นางเงือกกลายเป็นมนุษย์ จากนั้นใช้ไฟสตrobe แสดงนางเงือกกำลังจะแปลงร่างเป็นคน แล้วดับไฟมืด นางเงือกเข้าไปในฉาก ใช้เวลาประมาณ 6 นาที

ฉากที่ 3 : (เปลี่ยนตัวนางเงือกเป็นคน)หญิงสาวในชุดชาวบ้าน ร่ายรำระบำตาสีบุหงารำไป ใช้เวลาประมาณ 6 นาที ฉายภาพชายหาดเดิม ใช้เสียงคลื่นและเสียงนกร้อง หญิงสาวร่ายรำและนั่งเล่นอยู่ที่ชายหาด เรือประมงค่อยๆเคลื่อนออกมาพร้อมกับคนใส่ชุดดำ ทั้งสองพบกันด้วยความดีใจจึงรำคู่กันในรำรองเง็ง จากนั้นทั้งคู่ก็ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขบนเกาะแห่งนี้ ชาวประมงยังยึดอาชีพจับปลา เช่นเดิม ใช้เทคนิคแสงเงาแสดงระบำติดกุง ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

ภาพที่ 2 ภาพแสดงฉากนางเงือกถูกชาวประมงจับ โดยใช้เทคนิคเงาจากจอด้านหลัง ผู้แสดงหลักคือนางเงือก ส่วนเทคนิคเงาของชาวประมงแทนด้วยคนที่สวมชุดดำ
ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์แสดงผลงานการแสดงชุดมัจฉานารี

ภาพที่ 3 ภาพแสดงฉากหญิงสาว(นางเงือก)ใช้ชีวิตอยู่กับชาวประมง โดยใช้เทคนิคเงาจากจอด้านหลัง ผู้แสดงหลักคือหญิงสาวที่อยู่บนเรือ ส่วนเทคนิคเงาแสดงชาวประมงชุดดำและชาวบ้านที่แสดงระบำดีดกุ่ม

ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์แสดงผลงานการแสดงชุดมัจฉานารี

กลุ่มที่ 2	การแสดงชุด แค้น โดย	1.นางสาว ธิดามาศ	ผลไม้
		2.นางสาว ธัญญ์กร	กล้าแดง
		3.นางสาว ธัญภา	เลาหัดมนโชติ
		4.นางสาว ณัฐธยาน์	ทรัพย์วิมล
		5.นางสาว พัชโรภิต	มาลัย

แนวคิด ความรู้สึกแค้นใจของนนทกที่ถูกกลั่นแกล้ง จนเกิดเรื่องราววุ่นวายบนสวรรค์ จนเป็นเหตุให้พระนารายณ์ต้องเสด็จมาแก้ปัญหา อันเป็นที่มาของเรื่องรามเกียรติ์

เนื้อเรื่อง

นนทก เป็นยักษ์ที่ทำหน้าที่ล้างเท้าเทวดาอยู่ที่เชิงเขาไกรลาส ถูกพวกเทวดาแกล้งตบหัวบ้าง ถอนผมบ้าง จนหัวโล้น นนทกมีความแค้นมาก จึงเข้าเฝ้าเพื่อร้องเรียนแก่พระอิศวร แล้วขอพรให้มีนิ้วเป็นเพชร สามารถชี้ให้ผู้ใดตายก็ได้

จากนั้นนันทกก็ใช้นิ้วเพชรชี้ให้เทวดาตายเกลื่อนกลาด พระอิศวรจึงบัญชาให้พระนารายณ์เสด็จไปปราบนันทก ก่อนตายนันทกต่อว่าพระนารายณ์ว่า ตนเองมีเพียงสองมือเท่านั้นจะชนะพระนารายณ์ที่มีถึงสี่กรได้อย่างไร พระนารายณ์จึงประทานพรให้นันทกไปเกิดเป็น ยักษ์มีสิบหน้า ยี่สิบมือ แล้วพระองค์จะไปเกิดเป็นมนุษย์มีเพียงสองมือ เพื่อปราบนันทกในชาติใหม่ ให้หมดสิ้นทั้งวงศ์ยักษ นันทกจึงกลับชาติมาเกิดเป็นทศกัณฐ์

การนำเสนอรูปแบบ

การแสดงแบบ นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) การแสดงแนวร่วมสมัยที่มีลีลาการรำ รำผสม Dance มีการใช้ในเรื่อง การแสดง (Acting) เข้ามาประกอบกับการแสดง บ่งบอกกิริยาอารมณ์ต่างๆของผู้แสดง รวมถึงการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ที่จะพูดถึงเรื่องราวก่อนเข้าสู่ฉากให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงเรื่องราวต่อไปในแต่ละฉากอีกด้วย

ฉากที่ 1 : (ฉากเขาไกรลาส) เปิดการแสดงด้วยฉากบันไดทางขึ้นเขาไกรลาส มี การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) บรรยายถึงเขาไกรลาสอันเป็นที่ประทับของพระอิศวร ผู้แสดงนันทกนั่งอยู่ที่เชิงบันได (ใช้ไฟFollow) คอยล้างเท้าให้เหล่าเทวดานางฟ้าที่จะขึ้นเฝ้าพระอิศวร(ใช้เทคนิค วีดีโอ แมปปิ้ง (VDO Mapping)) นันทกแสดงท่าทางสื่อถึงความเจ็บปวดจากการโดนกลั่นแกล้งของเทวดานางฟ้า จากนั้นไฟมืด เพลงทำนองเศร้าฉายไฟFollow ที่นันทก) นันทกแสดงลีลาการแสดงร่วมสมัย ชื่อชุดการแสดงว่า “สูมอก” เป็นการแสดงย่อยที่ถ่ายทอดอารมณ์ของนันทก แสดงถึงความเศร้าและโกรธแค้นที่ถูกเทวดานางฟ้ากลั่นแกล้ง เปรียบเสมือนไฟแค้นที่สูมอยู่ในอกของนันทก ช่วงที่แสดงลีลาอาการโกรธแค้น จะเปลี่ยนทำนองเพลงจากทำนองเศร้าเพิ่มเป็นจังหวะที่มีความตื่นเต้น ดุดัน แสงจะเป็นสีม่วงหมองแสดงถึงความเศร้าจากนั้นเปลี่ยนเป็นสีแดงที่เข้มขึ้นดุเดือด น่ากลัวให้ความรู้สึกโกรธแค้น

ฉากที่ 2 : (วิมานพระอิศวร) ต่อเนื่องจากฉากที่ 1 หลังจากที่นันทกแสดง ภาพฉายเงาพระอิศวรค่อยๆ ขยายใหญ่มาจากทางด้านขวา นันทกจะเคลื่อนไหวตัวมาทางด้านซ้าย ไปพร้อมกับภาพฉายเงาพระอิศวร นันทกขึ้นเฝ้าพระอิศวรทูลขอประทานนิ้วเพชรไว้ป้องกันตัวเวลาโดนรังแก เมื่อพระอิศวรประทานนิ้วเพชรให้นันทก(ใช้ไฟสโตปตอนที่พระอิศวรประทานนิ้วให้ และมีแสงวิบวับอยู่ที่นิ้วของนันทก) จากนั้นภาพฉายพระอิศวรจะค่อยๆ ออกไป จากนั้นนันทกแสดงนาฏยศิลป์ร่วมสมัยชื่อชุด “ระบำนิ้วเพชร (วีดีโอ แมปปิ้ง (VDO Mapping)+ฉาก) เป็นการแสดงย่อยที่มีลีลาท่าทางดีใจของนันทกที่ได้นิ้วเพชร

ฉากที่ 3 : (ฉากกลวงพระนารายณ์) ต่อเนื่องจากฉากที่ 2 ใช้ วีดีโอ แมปปิง (VDO Mapping) เป็นเหล่าเทวดา นางฟ้าที่จะมาขึ้นเฝ้าพระอิศวรอย่างเช่นเคย ค่อยๆ เคลื่อนเข้ามา เมื่อมาถึงเชิงเขา นนทก แสดงท่าทางไล่ขึ้นนิ้วเพชรทำลายเทวดานางฟ้าทั่วสวรรค์ ทำนองเพลงแสดงถึงความวุ่นวาย ตื่นตกใจ น่ากลัว มี การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) เป็นเสียงพระอิศวรสั่งพระนารายณ์ให้ไปปราบนนทก นนทกวิ่งไล่เทวดานางฟ้า เข้าไปในเวที และฉายเงาพระนารายณ์แปลงกายเป็นนางฟ้า เลอโฉม ออกมาร่ำรำไร เปิดทำนองเสภาเพลงแม่บท นนทกออกมาจากในเวที เห็นความงามของนางฟ้าแปลง ก็ไล่เกี้ยวพาราสีด้วยความเสนาหา โดยใช้ท่วงทีลีลาการแสดงแบบร่วมสมัย เมื่อถึงบทที่ว่า "ถึงท่านาจาม้วนหางลง" นนทกทำท่ารำตามนางฟ้าแปลง

ฉากที่ 4 : นนทกขึ้นนิ้วถูกขาจนล้มลง (จากนั้นเงานางฟ้าแปลงกลับคืนร่างเป็นเงาพระนารายณ์) การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ขึ้นบทนนทกตัดพ้อพระนารายณ์ จบการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ด้วยคำพูดของพระนารายณ์ว่า “หากในชาตินี้เ็งมีเพียงแค่สองมือที่ไม่สามารถสู้ข้าที่มีสี่มือได้ เ็งจงไปเกิดใหม่ชาติหน้าให้มีสิบหัว สิบหน้า ยี่สิบมือ และเหาะเหินเดินอากาศได้ ส่วนตัวข้าจะไปเกิดเป็นมนุษย์สองมือเดินดิน”แล้วพระนารายณ์ก็แกว่ง พระแสงตรีไปที่นนทก(ตอนนี้จะมีแสงไฟที่แสดงให้เห็นถึงพระแสงตรีที่มีแรงอนุภาพอันยิ่งใหญ่) จบลงด้วยพระนารายณ์สังหารนนทก(ไฟสโตป แล้วดับลง) จบการแสดง

ระยะเวลาในการแสดง : ใช้เวลาการแสดง 30 นาที

เทคนิคที่ใช้ในการแสดง : มีการใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ในการบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ นำเนินเรื่องในแต่ละฉาก และบรรยายขยายความระหว่างการแสดงเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจในการแสดงมากขึ้น การใช้ วีดีโอ แมปปิง (VDO Mapping) เป็นการโดยการนำเทคนิคดังกล่าวมาฉายภาพเป็นพื้นฉาก ฉายภาพอยู่ด้านหลังเสมือนเป็นมิติเดียวกัน พร้อมใช้แสง สีและเสียงเคลื่อนไหวตามจังหวะเพลง เป็นเครื่องมือกลม่อมให้ผู้ชมรู้สึกเกิดอารมณ์ร่วมไปกับเรื่องราวภาพแสดงเรื่องราว ไปพร้อมๆกับการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over)ไปด้วย การใช้เลนเงา ที่นำเทคนิคในส่วนนี้เข้ามาใช้ในการสื่อให้ผู้ชมเห็นภาพที่ชัด เช่น ภาพนารายณ์ที่มีสี่กร ให้คนสองคนทำมือเป็นพระนารายณ์สี่กร โดยผ่านผ้าขาวเป็นฉาก และส่องไฟจากด้านหลังทำให้เกิดเงาเป็นรูปร่างของตัวแสดง ทำให้การแสดงมีความหลากหลายในแต่ละฉากที่ไม่ซ้ำกัน การใช้ไฟ Follow ที่เป็นการใช้ในเรื่องของการเล่นไฟเข้าไปในการประกอบการแสดงให้เกิดอรรถรสน่าตื่นตื่น และน่าสนใจมากขึ้น

อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง

นิ้วปลอมซุบกากเพชร (สำหรับสวมเมื่อได้นิ้วเพชร)

องค์ประกอบในการแสดง

ฉาก คือ ผ้าขาว เป็นพื้นสำหรับฉายเทคนิค วีดีโอ แมปปิ้ง (VDO Mapping) (ด้านหน้า) และ ฉายเงา(ด้านหลัง) ฉากในการแสดงคือบนสวรรค์ เริงบันไดขึ้นเขาไกรลาส

ตัวละครหลัก (ใช้ผู้แสดงจริง) คือ นนทก, ตัวละครรอง(ใช้การฉายเงา) คือ พระอิศวรและพระนารายณ์, (ใช้เทคนิค วีดีโอ แมปปิ้ง (VDO Mapping)) คือ เหล่าเทวดานางฟ้า

เครื่องแต่งกาย ผู้แสดงแต่งหน้ายักษ์ สวมบอดี้สูทสีเขียว นุ่งโจงกระเบนผ้าลายมีเชิง ใส่ห้อยข้างและห้อยหน้า สวมเครื่องประดับคือ สร้อย สังกวาล ต้นแขน ข้อมือ เข็มขัด กำไลเท้า

แสง ในการแสดงชุดแค่นี้ จะไม่ใช้ไฟสว่างมาก เนื่องจากมีการใช้เทคนิคการเล่นเงา และเทคนิค วีดีโอ แมปปิ้ง (VDO Mapping) ใช้ไฟ Follow สำหรับตัวนนทก มีการหรี่ไฟและปรับแสงให้เป็นสีหม่นแล้วเปลี่ยนเป็นสีแดงในการแสดงย่อยชุด "สูมอก" มีการเล่นไฟสโตป ในช่วงที่นนทกไล่ขึ้นวิไลเทวดา และช่วงที่พระนารายณ์กำลังจะสังหาร นนทกแล้วดับไฟทั้งหมด จบการแสดง

เสียง ใช้ทำนองเพลงไทยธรรมดาเปิดคลอระหว่างการแสดง และใช้ทำนองเพลงที่ให้ความรู้สึกเศร้าแล้วค่อยๆปรับเปลี่ยนเป็นจังหวะเร้าให้ความรู้สึกถึงความแค้น ในการแสดงย่อยชุด "สูมอก" จากนั้นค่อยๆปรับจังหวะใช้ช้าและเบาลงในช่วงที่เข้าเฝ้าพระอิศวร แล้วเปลี่ยนเป็นทำนองที่แสดงถึงความดีใจในการแสดงย่อยชุด "ระบำนิ้วเพชร" เมื่อถึงช่วงที่นนทกไล่ขึ้นวิไลเทวดานางฟ้า เพิ่มเทคนิคเสียงฟ้าผ่าเป็นจังหวะการขึ้นวิไล และมีเสียงอื้ออึง กรีดร้องของเหล่าเทวดานางฟ้าลงไปในทำนองเพลงที่ให้ความรู้สึกถึงความวุ่นวาย ต่อมาในฉากกลวงพระนารายณ์ ใช้ทำนองเพลงแม่บทเมื่อถึงช่วงที่นนทกขึ้นขาตัวเอง เพิ่มเทคนิคเสียงฟ้าผ่าอีกครั้ง แล้วจะไม่มีทำนองเพลงจนกระทั่ง การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) สิ้นสุดคำพระนารายณ์ซึ่งจะใช้ทำนองเพลงรัวๆเร็วๆแล้วปิดเพลงเมื่อจบการเล่นไฟสโตปเพิ่มเติม

ภาพที่ 4 ภาพการแสดงช่วงนนทกล้างเท้าให้บรรดาเทวดานางฟ้า ผู้แสดงหลักคนเดียวคือนนทก มีการใช้เทคนิคเงา(แทนด้วยผู้แสดงที่สวมชุดสีดำ)และใช้อุปกรณ์ฉากประกอบการแสดง
ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์การแสดงชุดแค้น

ภาพที่ 5 ภาพการแสดงช่วงนนทกขอพรจากพระอิศวร ผู้แสดงหลักคนเดียวคือนนทก มีการใช้เทคนิคเงา(แทนด้วยผู้แสดงที่สวมชุดสีดำ)และใช้อุปกรณ์ฉากประกอบการแสดง
ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์การแสดงชุดแค้น

- กลุ่มที่ 3** การแสดงชุด จุดเริ่มต้นของจุดจบ โดย
1. นางสาว กวีธิดา	เทศแก้ว
2. นางสาว ธิดารัตน์	คำธัญญา
3. นางสาว พรภัทธา	ธรรมพันธ์
4. นางสาว พิชญา	สังข์เรือง
5. นาย วุฒิชัย	เรืองศักดิ์

แนวคิด : จากความไม่แน่นอนของชีวิตผู้หญิงคนหนึ่งกับนาฏยศิลป์ไทยอันเป็นที่รัก ที่ทำให้เธอได้รับสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตและเลวร้ายที่สุดในชีวิตเช่นกัน

ลำดับการนำเสนอ

ฉากที่ 1 : ใช้ไฟ Follow จับที่หญิงชรา นั่งมองกระจก ถือผ้าแดงด้วยความอาลัยอาวรณ์ คิดถึง และกำลังนั่งนึกถึงอดีตของตนตั้งแต่เริ่มรู้จักกับนาฏยศิลป์ไทย (ดับไฟ ตัดภาพไปที่อดีตสมัยยุคเปลี่ยนแปลงการปกครอง) ไฟสว่างบนเวที ปรากฏเด็กหญิงแสดงลีลาทำความสะอาดบ้าน เช็ดกระจก ทำไปทำมาก็ทำรูปบนโต๊ะตก เป็นรูปที่คุณยายที่แต่งชุดราชมัยยงสาว เด็กจึงเกิดความใฝ่ฝันอยากที่จะแต่งตัวจะเป็นแบบนั้นบ้าง ก็มองดูรูปอย่างละเอียดพลางมองกระจกไปด้วย

ฉากที่ 2 : เด็กหญิงได้เริ่มไปเรียนรำ พร้อมเอารูปคุณยายไปเป็นกำลังใจ ดัดมือ ดัดแขน รำเพลงช้า – เร็ว มีความสุขกับสิ่งที่ใฝ่ฝัน แล้วก็เปลี่ยนเป็นเพลงที่ยากขึ้น เด็กหญิงพัฒนาฝีมือ (เพลงแม่บทเล็ก) เริ่มรู้สึกถึงความยากในการรำให้สวย เกิดความท้อใจในตัวเองว่าทำไมถึงรำไม่ได้เสียที แต่เมื่อมองไปเห็นรูปถ่าย (รูปของคุณยาย) จึงทำให้มีกำลังใจ มีมานะต่อไป จากนั้นเข้าไปในห้องเก็บเครื่องแต่งกายนาฏยศิลป์ เห็นเครื่องประดับและชุดรำ จึงหยิบมาลองใส่ แล้วชื่นชมความสวย

ฉากที่ 3 : (เปลี่ยนฉากและตัวแสดง) จากเด็กหญิงเป็นหญิงสาว รำเพลงวระเชษฐ์ เริ่มได้ออกงานแสดงถึงความเชี่ยวชาญในการรำมากขึ้น แต่เกิดอุปสรรคทางสังคมจากเพื่อน เมื่อเข้าห้องเรียนขณะรำอยู่โดนเพื่อนแกล้งจนขาพลิก แล้วฝันรำต่อไป เมื่อวันซ้อมใหญ่ก่อนแสดงจริง ซึ่งได้รับบทบาทสำคัญเป็นนางนุชบา อันเป็นโอกาสแรกที่สำคัญที่สุดในชีวิตขณะนั้น ทุกคนฝากความหวังไว้ที่หญิงสาวคนนี้ แต่กลับผิดหวังเพราะการบาดเจ็บ(ขาแพลง)ทำให้งานเสียหาย ไม่ได้ได้รับความไว้วางใจจากครูอีกต่อไป ทั้งโดนเยาะเย้ยจากเพื่อนๆ โดนว่ากลับหลัง จนตัวเองรู้สึกกลัวในความผิดที่ทำเก็บไปคิดมากจนจิตหลอน

ฉากที่ 4 : ในตอนที่เก็บตัวเงียบคนเดียว ตระหนักถึงความผิดพลาดที่ผ่านมา จึงขอขมาครู พยายามจะเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง พลังคิดถึงเพลงช้าเพลงเร็วที่เริ่มเรียนตอนเด็กๆ คิดถึงอดีตเมื่อเคยออกงานแสดง เคยเป็นศิษย์ที่ครูรัก

ฉากที่ 5 : ในสมัยนั้นเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ฝ่ายพันธมิตรได้ทิ้งระเบิดปรมาณูเป็นระยะๆ หญิงสาวลืมนึกที่จะสนใจสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป เอาแต่ฝึกซ้อมรำไปเรื่อยๆ จนกระทั่งได้รับผลกระทบโดนสะเก็ดระเบิดที่ขา แต่สิ่งที่เธอนึกถึงเป็นครั้งแรกคือสิ่งที่ตนเองรัก คิดถึงพ่อแม่ครูบาอาจารย์ (เปลี่ยนฉาก ภาพตัดมาที่ปัจจุบัน) ดับไฟ ฉายไฟ Follow ที่หญิงชรานั่งมองอดีตตัวเอง ลูกขึ้นและ คิดว่าจะเป็นอย่างไร อย่างน้อยครั้งหนึ่งที่เคยเป็นจุดเริ่มต้น แม้จะจบลงแต่ก็ได้ลงมือทำอย่างที่ฝัน ตั้งใจ

เวลาการแสดง : 30 นาที

สถานที่แสดง : เวที โถงอาคารศิลปกรรม 2 คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉาก : แสง สี เปลี่ยนไปตามท้องเรื่อง

เทคนิคที่ใช้ : ไฟ Follow , การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), ฉากล้อเลียน, การเปลี่ยนตัวผู้แสดงให้เหมาะสมกับช่วงวัย

ภาพที่ 6 ภาพการแสดงของเด็กหญิง ตัวละครหลักตัวเดียวคือหญิงชรา แต่ใช้เทคนิคเปลี่ยนผู้แสดงตามช่วงวัย ใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ใช้เทคนิคแสงและใช้อุปกรณ์ฉากประกอบการแสดง

ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศนกรรมการแสดงจุดจุดเริ่มต้นของจุดจบ

ภาพที่ 7 ภาพการแสดงหญิงชรากลับมาอยู่กับตนเองในปัจจุบัน การแสดงช่วงนี้กำลังเฉลย
ผลที่เกิดขึ้น จากเหตุการณ์ต่างๆที่ผ่านมาในอดีต
ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์การแสดงชุดจุดเริ่มต้นของจุดจบ

กลุ่มที่ 4 การแสดงชุด สู่วัฒนข้าว โดย 1. นางสาวกัญญาณัฐ คงนุรัตน์
2. นางสาวธัญญาเรศ แก่นจำปี
3. นางสาวนิตยา ทองอาจ
5. นางสาวรสสุคนธ์ อุทธิโยธา

แนวคิด

วิถีชีวิตของชาวนา ตั้งแต่การเริ่มทำขวัญข้าว การปลูกข้าว จนถึงการเก็บเกี่ยวและกิจกรรม
ผ่อนคลายความอ่อนล้าหลังการเก็บเกี่ยว

เนื้อเรื่อง

เริ่มจากชาวนาได้ปลูกข้าวเสร็จแล้วได้รวงข้าวที่เหลืองอร่ามไปทั่วทุ่งนา จึงทำขวัญข้าวเพื่อขอ
อภัยแม่โพสพ รวมทั้งเรียกขวัญแม่โพสพเพื่อเป็นสิริมงคล ด้วยความเชื่อที่ว่าแม่โพสพเป็นมนุษย์หรือ
สิ่งมีชีวิต พอข้าวตั้งท้องจึงเชื่อว่าอยากทานอาหารเหมือนคนท้อง ชาวนาในชุมชนจึงทำพิธีทำขวัญแม่
โพสพที่แปลงนาพร้อมกัน โดยจัดนำอาหารคาวหวานมาเป็นเครื่องไหว้แม่โพสพ ความสำคัญก็คือ เป็น

พิธีกรรมสำคัญที่ชาวนาเชื่อว่าจะทำให้ผลผลิตข้าวอุดมสมบูรณ์ อีกทั้งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับชาวนา ต่อด้วยชาวนาเก็บเกี่ยวข้าวกันอย่างรื่นเริง และจบลงด้วยชาวนาได้ออกมาแสดงความคิดเห็นมีความสุข ที่เกี่ยวข้าวจนหมดแล้ว พวกเขาภูมิใจที่ได้เป็นกระดูกสันหลังของชาติ ประชาชนก็ได้กินข้าวที่พวกเขาปลูก

การนำเสนอในรูปแบบของ นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) โดยแบ่งออกเป็น 5 ฉาก ดังนี้
 ฉากที่ 1 : เปิดการแสดงด้วยบทบูชาพระแม่โพสพ ใช้ฉากทุ่งนา(ใช้ฉากนี้ตลอดทั้งเรื่อง) ใช้ระบำพระแม่โพสพ

ฉากที่ 2 : แสดงถึงการบูชาพระแม่โพสพ การทำนาเก็บเกี่ยวใช้ระบำขวัญข้าว

ฉากที่ 3 : แสดงถึงการเก็บเกี่ยวข้าวใช้ระบำชาวนา

ฉากที่ 4 : เต้นกำรำเคียว

ฉากที่ 5 : ปิดท้ายการแสดงด้วยฉากที่แสดงความคิดเห็นใช้รำเกิดเท็ง

องค์ประกอบที่ใช้ในการแสดง

ฉาก : ใช้จอ VDO.Mapping ฉายภาพท้องนา และ ใช้ฉากจำลองเป็นบ้าน และกองฟาง

ผู้แสดง : ใช้ผู้แสดงจำนวน 3 คน โดยเล่นเป็นตัวละครตัวเดียวกัน สลับกันออกมาแสดง

แสง : ใช้เทคนิคการเล่นเงาแสดงให้เข้ากับเนื้อหา และบรรยากาศของการแสดง

เสียง : ใช้เพลงไทยเดิม นำมาปรับแต่งให้เข้ากับเนื้อหา และ บรรยากาศของการแสดง

เครื่องแต่งกาย : ชุดชาวนา เสื้อแขนกระบอก ผ้าโจงกระเบน สไบ งอบ

ชุดแม่โพสพ ฟ้านุ่งจีบหน้านาง เสื้อแขนกระบอก สไบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง : เคียว รวงข้าว และกระบุง

ระยะเวลาในการแสดง : ประมาณ 30 นาที

เทคนิคในการแสดง : ใช้เทคนิคการแสดงภาพพื้นหลังจาก VDO.Mapping เพื่อความสมจริง และเข้าใจง่าย และใช้เทคนิคการสลับตัวนักแสดง(แทนการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย)

ภาพที่ 8 ภาพการแสดงเต้นกำรำเคียว ตัวละครหลักคนเดียวคือหญิงสาว(เสื้อสีฟ้า) ใช้เทคนิคเปลี่ยนตัวผู้แสดงเพราะมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ใช้ วีดีโอ แมปปิ้ง (VDO Mapping) ฉายบนจอด้านหลัง(แทนด้วยผู้แสดงที่สวมเสื้อสีน้ำเงิน แสดงอยู่หลังแนวจอ) ใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) และอุปกรณ์ประกอบการแสดง
ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์การแสดงชุดสูชวีญข้าว

ภาพที่ 9 ภาพการแสดงเถิดเทิง ตัวละครหลักตัวเดียวคือหญิงสาว(หมอสไบพริต) ใช้เทคนิคเปลี่ยนตัวผู้แสดงเพราะมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ใช้เทคนิค วีดีโอ แมปปิ้ง (VDO Mapping) ฉายด้านหลัง(แทนด้วยผู้แสดงที่สวมเสื้อสีน้ำเงิน)
ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์การแสดงชุดสูชวีญข้าว

กลุ่มที่ 5	การแสดงชุด ดิถีแห่งกาลผ่านสมัย โดย 1. น.ส.มนทกานติ ร้อยแก้ว
	2. น.ส.นภสร เอกพันธ์กุล
	3. น.ส.กนกพร จินนำหน้า
	4. น.ส.ภัทราพร แวมมโนรา
	5. น.ส. วิไลลักษณ์ กฤษฎาเรืองชัย

แนวคิด

ความเป็นอยู่ของคนไทยในแต่ละยุคสมัย กว่าจะเป็นประเทศไทยในทุกวันนี้บรรพบุรุษของเรา ต้องเสียสละเลือดเนื้อและชีวิตมากมายเพื่อรักษาผืนแผ่นดินไว้ให้ลูกหลาน

เนื้อเรื่อง

ในช่วงสมัยสุโขทัยนั้น อาณาจักรไทยได้แผ่กว้างใหญ่ไพศาลมาก สมัยนี้ประเทศไทยตกเป็นเมืองขึ้นของขอมทำให้สมัยสุโขทัยได้รับอิทธิพลจากขอมในด้านศิลปะต่างๆ ในสมัยสุโขทัยนี้ แทนด้วยระบำสุโขทัย ต่อมาก็จะเล่าถึงสมัยอยุธยา ที่มีความรุ่งเรืองทางด้านการค้าขาย ด้านวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งในสมัยอยุธยานั้นมีความอุดมสมบูรณ์ในทุกๆด้านผ่านระบำวรเชษฐ ต่อมาในสมัยกรุงธนบุรี หลังจากที่พระเจ้ากรุงธนบุรีกอบกู้เอกราชได้ ก็ต้องรวบรวมประเทศไทยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจึงมีการปราบปรามชุมนุมต่างๆ จึงนำเสนอด้วยรำปลุกใจเพลงเราสู้ และสุดท้ายสมัยรัตนโกสินทร์ได้ชื่อว่าเป็นสยามเมืองยิ้ม เราภูมิใจที่บรรพบุรุษของเราเสียสละชีวิตเพื่อให้พวกเรามีผืนแผ่นดินได้อยู่อาศัย จวบจนถึงปัจจุบัน

การนำเสนอรูปแบบ

ฉากที่ 1 : สมัยสุโขทัย

เปิดการแสดงด้วย การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) เป็นกลอนรวม 4 สมัย ต่อมาเริ่มด้วยสมัยสุโขทัย มี การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) เกี่ยวกับ สมัยสุโขทัย แสดง ระบำสุโขทัย

ฉากที่ 2 : สมัยอยุธยา

เปิดการแสดงด้วย การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) เป็นกลอนเกี่ยวกับ สมัยอยุธยา การแสดง รำต้นวรเชษฐ์

ฉากที่ 3 : สมัยกรุงธนบุรี

เปิดการแสดงด้วย การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ก่อนขึ้นเพลงแล้วต่อด้วยการแสดงเพลงเราสู้ และ จบด้วย การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over)

ฉากที่ 4 : สมัยรัตนโกสินทร์

เปิดการแสดงด้วย การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ผู้แสดงรำเพลงแผ่นดินทอง แล้วจบด้วย การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ปิดท้ายด้วย นักแสดงทั้ง 4 ยุค ออกมา ทำท่ากลุ่มเดียวกันแล้วเดินเข้าหลังเวที

ภาพที่ 10 ภาพแสดงภาพที่ฉาย วีดีโอ แมปปีง (VDO Mapping) บนจอรับภาพ (แทนด้วยผู้แสดงที่รำตามบทหลังแนวจอ) ใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ที่มา : ภาพจากวิดิทัศน์การแสดงชุดดิถีการผ่านสมัย

ภาพที่ 11 ภาพการแสดงชุดสุโขทัย แสดงสมัยสุโขทัยและชุดเรไรส์ แสดงสมัยธนบุรี
ตัวละครหลักคนเดียวคือหญิงสาว ใช้เทคนิคเปลี่ยนตัวผู้แสดง
เพราะมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายตามชุดการแสดงแต่ละสมัย และใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง
(Voice Over)

ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์การแสดงชุดดีทีกาลผ่านสมัย

กลุ่มที่ 6 การแสดงชุด นาฏยศิลป์ โดย	1. นางสาว อติตยา	วรรณาม
	2. นางสาว สรัลชญา	วิฒนศิริ
	3. นางสาว ธนันยวรรณ	ศรียุทธิโยทัฬ
	4. นางสาว ชนรรค์พร	เมฆหรรพ์
	5. นางสาว พัชรดา	หงส์ษา

แนวคิด

การที่บุคคลหนึ่งจะประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้น ไม่ใช่เรื่องง่ายตาย หากแต่ต้องผ่านการฝึกฝนทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจ รวมทั้งฝ่าฟันอุปสรรคมากมาย จนกลายมาเป็นที่ยอมรับ

รูปแบบการแสดง

การแสดงชุดนี้ เป็นการเล่าเรื่องราวผ่านความคิดของนาฏยศิลป์ท่านหนึ่ง ในรูปแบบนาฏยศิลป์ไทย ผสมผสานกับเทคนิคของการแสดงในรูปแบบต่างๆ

การนำเสนอการแสดง

ฉากที่ 1 : ปัจจุบัน ห้องเรียน

เปิดม่าน คุณครูท่านหนึ่งกำลังสอนเด็กนักเรียนรำเพลงแม่บทเล็กอยู่ (ฉายวีดีโอ แมปปี้ง (VDO Mapping)) แล้วกลับมานั่งมองเด็กนักเรียนซ้อมรำ เลยนึกถึงตอนที่ตัวเองเป็นเด็กนักเรียน ที่ต้องมีครูมาคอยฝึกซ้อม ได้ผ่านการฝึกฝนมากมาย จนจะประสบความสำเร็จอย่างเช่นทุกวันนี้ เป็นความคิดของคุณครูนึกถึงตัวเองในสมัยก่อน มี การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) แล้วย้อนกลับไปอดีต

ฉากที่ 2 : อดีต ห้องเรียน

มีเด็กนักเรียนเข้ามาในห้องแล้วนั่งผ้าแดง แล้วเข้าไปรวมกลุ่มกับเพื่อนๆ เพื่อตัดมือ (ท่า Dance) ครูเดินเข้ามาในห้อง นักเรียนนั่งลง ครูทำท่าสื่อความหมายว่า จะมีการแสดงเกิดขึ้น แล้วมอบดอกบัวให้กับนักเรียน เป็นอุปกรณ์สำหรับใช้ในการประกอบการแสดง นักเรียนวิ่งเข้าเวที ตามด้วยครู

ฉากที่ 3 : เวทีการแสดง

ม่านเปิดพร้อมเสียงปรบมือ ฉาย วีดีโอ แมปปี้ง (VDO Mapping) เป็นการแสดงระบำดอกบัว แล้วค่อยๆ ให้เด็กผู้หญิงออกมารำ จนจบเพลง ม่านปิด มีเสียงปรบมือ

ฉากที่ 4 : ห้องเรียน

ครูเข้ามาในห้องเรียน เห็นนักเรียนซ้อมรำเพลงมยุราภิรมย์ จบแล้วก็นั่งลง ครูก็ได้เลือกนักเรียนเพื่อที่จะนำไปแสดง ในที่สุดก็ได้นักเรียนคนหนึ่งแล้ว ครูได้ซ้อมรำ เพลงกินนรีร่อน ให้กับนักเรียน และปล่อยให้เด็กนักเรียนซ้อมรำกันเอง นักเรียนซ้อมรำกันอยู่นานจนเหนื่อย หันไปมองเพื่อนๆที่กำลังวิ่งเล่นอยู่ ก็รู้สึกเศร้าใจที่ไม่ได้เล่นกับเพื่อนๆ ครูเห็นเช่นนั้นจึงเข้ามาปลอบ ให้นักเรียนรู้ว่าภาระหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายนั้นมีความสำคัญและมีเกียรติมาก

ฉากที่ 5 : เวทีการแสดง

ไฟค่อยๆ สว่าง ฉาย VDO.Mapping เด็กนักเรียนเดินเข้ามาหาครู ครูแต่งกายแล้วสวมศิระษะละครให้ เด็กก้มลงกราบครู แล้วปิดไฟเวที ม่านปิด ไฟเวทีเปิด ม่านเปิดพร้อมเสียงปรบมือ เป็นภาพการแสดงชุดกินนรีร่อน แสดงเสร็จมีเสียงปรบมือดังกึกก้อง ม่านปิด

ฉากที่ 6 : ปัจจุบัน ห้องเรียน

ม่านปิด กลับมาที่ปัจจุบัน เป็นครูนั่งมองเด็กซ้อมรำอยู่ พอเด็กรำเสร็จ ก็นั่งลง ก้มลงกราบครู แล้วมีบทกลอนดังขึ้น ม่านปิด
ระยะเวลาในการแสดง 30 นาที

ภาพที่ 12 ภาพการแสดงประกอบการตีบทของตัวละครหลักคือหญิงสาว(เสื้อสีขาว) ใช้เทคนิคเงาฉายด้านหลัง(แทนด้วยผู้แสดงที่สวมเสื้อสีดำ แสดงอยู่หลังแนวจอ)

ใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) และใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง

ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์การแสดงชุดนาฏยศิลป์

ภาพที่ 13 ภาพการแสดงระบำดอกบัวของตัวละครหลักคือหญิงสาว(เสื้อสีขาวหมสไบสีชมพู) ใช้เทคนิคเปลี่ยนตัวผู้แสดงเพราะมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายหลายชุดการแสดง ใช้เทคนิคเงาฉายด้านหลัง(แทนด้วยผู้แสดงที่สวมเสื้อสีดำ แสดงอยู่หลังแนวจอ)

ใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) และใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง
ที่มา : ภาพจากวิดีโอทัศน์การแสดงชุดนาฏยศิลป์

จากการทดลองสร้างงานการแสดงนี้ นอกจากจะได้ทดสอบแนวคิดแล้ว ยังเห็นถึงความคิดของคนรุ่นใหม่ที่จะสะท้อนผ่านการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งในฐานะผู้สร้างผลงานที่มีส่วนช่วยอนุรักษ์และสร้างสรรค์การแสดงนาฏยศิลป์ไทยและในฐานะของผู้ชม ซึ่งผู้วิจัยได้บันทึกวิทัศน์ในการทดลองสร้างงานไว้ด้วย

4.4 ประเมินผลการทดสอบการแสดงที่ทดลองสร้างขึ้น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำปรึกษากับกลุ่มนิสิตในฐานะอาจารย์ผู้สอนรายวิชานาฏยประดิษฐ์ 1 และ 2 โดยติดตามงานเป็นระยะๆ ตั้งแต่มอบแนวคิดในการทำงานเรื่อยมา จึงเห็นกระบวนการการทำงานและวิธีการคิดของกลุ่มนิสิต จนกระทั่งวันแสดงผลงานซึ่งเปิดโอกาสให้นิสิตกลุ่มอื่นๆที่รอแสดงผลงาน บุคคลทั่วไป(ส่วนใหญ่เป็นเพื่อนนิสิตต่างภาควิชาและเพื่อนต่างสถาบัน)ได้มีโอกาสชมการแสดงครั้งนี้ด้วย เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อการแสดงครั้งนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอความคิดเห็นที่ได้จากการทดลองแนวคิด โดยแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การแสดงชุด มัจฉานารี โดยนิสิตชั้นปีที่ 1 ซึ่งสร้างเรื่องให้มีแนวคิดเกี่ยวกับความรัก ที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างของสายพันธุ์ (ระหว่างนางเงือกสาวกับมนุษย์หนุ่มชาวประมง) ได้มาพบรักและสมหวังจากอภินิหารของโชคชะตา เป็นการสร้างเรื่องราวขึ้นมาใหม่แบบจินตนาการ ตัวละครหลักคือนางเงือก ในการแสดงปรากฏการใช้เทคนิคปะติดโดยนำระบำต่างๆเข้ามาแสดงเป็นสำคัญอันได้แก่ ระบำเงือก ระบำตาลีบุหงารำไป ระบำรำทรีกีบัสและระบำดีดกุ่ม นอกจากนี้ยังใช้วิธีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายผู้แสดงหลัก 1 ครั้งคือ ช่วงจากนางเงือกเมื่อได้รับพรแล้วกลายเป็นมนุษย์ โดยอาศัยเทคนิคแสงช่วยพรางสายตาผู้ชมก่อนถอดชุดนอกออก ส่วนในช่วงอื่นๆเป็นการเพิ่มเติมเครื่องแต่งกายบางชิ้นให้เหมาะสมกับเนื้อหา มีความสวยงามแปลกตาขึ้น ส่วนการใช้กลวิธีแสดงค่อนข้างเรียบง่ายไม่ซับซ้อน เน้นระบำที่นำมาใช้มีความยาวปกติ เป็นที่สังเกตได้ว่าวิธีการคิดของกลุ่มที่ 1 นี้ยังพัฒนาไปได้ไม่มากเท่าที่ควร อันเนื่องมาจากเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 สมาชิกของกลุ่มเป็นนักกิจกรรมการแสดงเป็นส่วนใหญ่ จึงถนัดในการปฏิบัติงานเบื้องหน้ามากกว่าเป็นนักคิดเบื้องหลัง ตลอดจนขาดประสบการณ์ในการแสดงที่หลากหลาย จึงทำให้ยังไม่สามารถพัฒนางานให้น่าสนใจได้มากนัก

กลุ่มที่ 2 การแสดงชุด แค้น โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 มีแนวคิดที่จะสื่อถึงความรู้สึกของชนบทที่เกิดความแค้นใจ จนเกิดเรื่องราวความวุ่นวายบนสวรรค์ กลุ่มนี้เลือกเรื่องที่เป็นที่รู้จักของคนส่วนใหญ่ จึงอาจทำให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น แต่ก็ปรากฏใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ในช่วงสุดท้ายที่สำคัญของการแสดง รูปแบบการแสดงที่ใช้เป็นนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย ใช้ผู้แสดงคนเดียว (ไม่เปลี่ยนเครื่อง แต่งกาย) ความท้าทายจึงอยู่ที่วิธีการนำเสนอซึ่งใช้เทคนิคฉายบนจอแทนตัวละคร (พระอิศวรและ พระนารายณ์)มีการฉายวีดีโอ แมปปิ้ง (VDO Mapping)(แทนเหล่าเทวดานางฟ้า) มีการบริหารการใช้พื้นที่ด้วยการแบ่งฉาก ใช้อุปกรณ์ฉากเชิงสัญลักษณ์เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกายผู้แสดงออกแบบใหม่โดยคงความเป็นนาฏยศิลป์ไทยไว้ อย่างชัดเจน การแสดงของตัวละครหลักใช้หลักการตีบท การแสดง (Acting) และระบำที่ออกแบบขึ้นมาใหม่(ระบำสูมอกและนิ้วเพชร) ได้อย่างน่าสนใจกับเพลงประกอบการแสดงที่ค่อยๆร่วมสมัยขึ้น ส่วนการแสดงที่เป็นจุดสำคัญของเรื่องคือรำแม่บท ยังคงรักษาจารีตแบบแผนเดิมไว้ จากวิธีการนำเสนอแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการทางความคิดจากประสบการณ์การแสดงในรูปแบบต่างๆได้เป็นอย่างดี สมาชิกในกลุ่มประกอบด้วยผู้ที่ถนัดเชิงวิชาการและนักแสดงที่ดี มีการวางแผน ทดลองและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ผลงานออกมาได้ดี

กลุ่มที่ 3 การแสดงชุด จุดเริ่มต้นของจุดจบ โดย นิสิตชั้นปีที่ 2 มีแนวคิดจากความไม่แน่นอนของชีวิต โดยกล่าวถึง ชีวิตของผู้หญิงคนหนึ่งกับนาฏศิลป์ไทย ที่ทำให้ชีวิตได้รับสิ่งที่ดีที่สุด และเลวร้ายที่สุด กลุ่มนี้แต่งเรื่องขึ้นมาใหม่โดยสร้างเรื่องให้เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ไทยเพื่อให้สะดวกต่อรูปแบบการแสดงคือการแสดง (Acting) และนาฏศิลป์ไทย ตลอดจนการใช้เทคนิคปะติดคือเลือกกระบำมาใส่ในการแสดง อันได้แก่ รำเพลงช้า-เร็วแบบตัด(ทำให้สั้นลงกว่าเดิม) แม่บทเล็ก ระบำ วรเชษฐ์ ระบำชามศาล(บางช่วงเท่านั้น) ซึ่งเป็นรำแบบสั้นๆพอให้เห็นหรือเข้าใจได้ในบางช่วงของละคร ส่วนการเคลื่อนไหวในการแสดงมีลักษณะท่าทางที่ร่วมสมัย นอกจากนี้ใช้การเปลี่ยนตัวผู้แสดงให้เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะในแต่ละช่วงวัยด้วย(ไม่ใช่เหตุผลของเครื่องแต่งกาย) สำหรับกลุ่มนี้มีการใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) และการใช้ฉากล้อเลียนสลับตัวผู้แสดงเฉพาะช่วงเปิดและปิดเรื่องแสดงเหตุการณ์ปัจจุบันของหญิงชรา เน้นการใช้แสงสร้างบรรยากาศ และอารมณ์ พบการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงเล็กน้อย จะเห็นได้ว่านิสิตชั้นปีที่ 2 ที่มีประสบการณ์สูงกว่า สามารถคิดและสร้างงานให้เกิดความซับซ้อนได้มากกว่า เพราะสามารถบูรณาการความรู้จากหลักวิชาที่เรียนมาได้มากกว่า แต่ข้อด้อยของกลุ่มนี้คือการแสดง(Acting)มากกว่าการแสดงนาฏศิลป์ไทย อาจเป็นเพราะสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถในการแสดง(Acting) เป็นอย่างดี จึงพยายามนำเสนอให้เข้าใจได้ง่ายและดำเนินเรื่องได้รวดเร็ว แต่ก็พบว่าฉากสำคัญของเรื่องคือฉากที่ 5 กลับไม่สามารถถ่ายทอดเหตุการณ์ให้ผู้ชมเข้าใจถึงสิ่งที่เกิดขึ้นได้ด้วยการแสดง (Acting)เพียงอย่างเดียว จึงควรปรับปรุงในเรื่องนี้

กลุ่มที่ 4 การแสดงชุด สู่ขวัญข้าว โดย นิสิตชั้นปีที่ 1 มีแนวคิดเรื่องวิถีของชาวนาสมัยก่อน โดยผูกเรื่องเกี่ยวกับข้าวและชาวนา การแสดงของกลุ่มนี้ใช้รูปแบบนาฏศิลป์ไทย ใช้ตัวละครหลักเพียงตัวเดียว(แต่สลับผู้แสดงเพราะเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย) ร่วมกับเทคนิค วีดีโอ แมปปิง (VDO Mapping) และเทคนิคแบบปะติด โดยนำระบำที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนามาเรียงร้อยให้เป็นเรื่องราว ได้แก่ ระบำแม่โพสพ ระบำขวัญข้าว ระบำชาวนา เต็นท์กำเคียว และเถิดเทิง ลักษณะการแต่งกายสวยงามเหมาะสมกับเรื่องราว ใช้ฉากเดียวตลอดการแสดง(ทุ่งนา) มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามสมควร เพลงดนตรีตามแบบฉบับ ทำรำในระบำใช้วิธีตัดทอนการแสดงให้สั้นลง ส่วนท่าเชื่อมระหว่างการแสดงเป็นการออกแบบลีลาการเคลื่อนไหวแบบนาฏศิลป์ไทย จะเห็นได้ว่าผลงานของกลุ่มนี้มีความเป็นเอกภาพ เรียบง่าย แต่ชัดเจน เพราะออกแบบโดยมองภาพรวมแล้ว

จากการแสดงทั้ง 6 กลุ่มตามกรอบแนวคิดที่กำหนดให้ นั้น จะเห็นได้ว่าแต่ละกลุ่มล้วนแสดงออกตามแนวทางที่ชอบหรือถนัด ซึ่งมีจุดอ่อนจุดแข็งที่แตกต่างกันออกไป โดยผู้วิจัยจะสรุปออกมาให้เห็นเป็นตาราง ดังนี้

*** หมายถึง มีลักษณะกรอบแนวคิดเหมือนกันทั้งหมด

* หมายถึง มีลักษณะกรอบแนวคิดเหมือนกันบางส่วน

ตารางที่ 4 ตารางสรุปการแสดงทั้งหมดจำนวน 6 กลุ่ม

หัวข้อ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6
Theme เดียว	***	***	***	***	***	***
แสดงเดี่ยว	***	***	***	***	***	***
นาฏศิลป์ไทย ร่วมสมัย	นาฏศิลป์ไทย และ Acting	***	นาฏศิลป์ไทย และ Acting	นาฏศิลป์ไทย และ Acting	นาฏศิลป์ไทย และ Acting	นาฏศิลป์ไทย และ Acting
Dance Theatre	***	***	***	***	***	***
บท Voice over	ไม่มี	*	*	ไม่มี	***	***
เทคนิคปะติด	***	***	***	***	***	***
เปลี่ยนเครื่องแต่ง กาย	***	ไม่มี	ไม่มี	***	***	***
เสียง/เพลงดนตรี	***	***	***	***	***	***
อุปกรณ์การแสดง	***	***	***	***	***	***
มัลติมีเดีย	***	***	***	***	***	***
แสง	***	***	***	***	***	***
ความสามารถของ ผู้แสดง	***	***	***	***	***	***
การใช้พื้นที่	***	***	***	***	***	***
ระยะเวลา 30 นาที	***	***	***	***	***	***
เอกลักษณ์ไทย	***	***	***	***	***	***

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า การกำหนดกรอบไม่สามารถปิดกั้นความคิดของคนรุ่นใหม่ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับให้ความสำคัญของแต่ละบุคคล เช่น 83%ใช้นาฏยศิลป์ไทยและการแสดง (Acting) มากกว่านาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย 66%ใช้ การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) และ66% มีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายการแสดง เป็นต้น และการนำแนวคิดที่ได้จากการแสดงชุด เพนดูลัม มาใช้ทดสอบสร้างเป็นการแสดงโดยคนรุ่นใหม่สำหรับคนรุ่นใหม่ นั้น จากการประเมินผลพบว่า การตีความ (Interpretation) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์งานนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยผ่านระบำและการตีบท (Acting) และการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น สามารถใช้ท่ารำ เพลงดนตรีและเครื่องแต่งกายให้เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์ จึงสามารถนำแนวคิดนี้มาใช้เป็นหลักการได้เป็นอย่างดี โดยผู้สร้างงานสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงลงในรายละเอียดต่างๆตามความรู้ ความสามารถ จินตนาการและการบูรณาการของแต่ละบุคคล ซึ่งแนวคิดนี้ยังปรากฏการใช้อย่างแพร่หลายและสม่ำเสมอทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงผลงานการแสดงเดี่ยวที่สามารถเห็นได้ทั่วไป ของศิลปินร่วมสมัยที่นิยมนำเสนอผลงานนาฏยศิลป์ไทย เช่น มานพ มีจำรัส, พิเศษฐ์ กลั่นชื่น, แววดาว ศิริสุข เป็นต้น

จากรูปแบบของการแสดงเดี่ยวนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด “ เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี ได้ผ่านกระบวนการทดลองสร้างผลงานการแสดงเพื่อทดสอบรูปแบบที่ได้ แล้วนำมาประเมินออกได้ เป็นรูปแบบของการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ ประกอบด้วย

1. มีลักษณะเป็นแนวคิด(Theme) เดี่ยวตลอดการแสดง
2. วิธีการนำเสนอแบบ นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) และการแสดง (Acting)เข้ามาผสมเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย กระชับ รวดเร็ว
3. ใช้ลีลาการแสดงแบบนาฏยศิลป์ไทย นาฏยศิลป์ร่วมสมัย และ การแสดง (Acting)
4. มีบทบรรยาย (Voice over) เพื่อใช้เล่าเรื่องให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น
5. ใช้เทคนิคปะติด(Collage)
6. เครื่องแต่งกายออกแบบบนพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรมไทย
7. ผู้แสดงคนเดียวที่มีความสามารถหลากหลาย

8. อุปกรณ์การแสดงใช้เป็นสัญลักษณ์ประกอบเรื่องราวที่แสดงอย่างเหมาะสม
9. เสียงและดนตรีออกแบบให้เหมาะสมกับเรื่องราว
10. แสงสำหรับการแสดงถูกใช้เพื่อแนะนำสายตาผู้ชม เพื่อเสริมอารมณ์ และสร้างบรรยากาศของการแสดง
11. มีการใช้มัลติมีเดีย (Multimedia) ต่างๆ เพื่อช่วยเสริมให้งานน่าสนใจยิ่งขึ้น
12. มีการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
13. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น สามารถใช้ทำรำ เพลงดนตรีและเครื่องแต่งกายให้เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์

กล่าวโดยสรุปคือ มีการใช้แนวคิดเดียวที่ไม่เน้นเนื้อเรื่อง แต่สมจริงตามสภาวะธรรมชาติของโลก การถอดสร้างนาฏยลักษณ์ด้วยการปะติด การใช้เครื่องแต่งกายที่อยู่บนพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรมไทย การใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและการใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia) ในการแสดงและผลจากการประเมินแนวความคิดพบว่า การสร้างแนวคิดการแสดงที่ร่วมสมัย เรียบง่ายและการนำเรื่องที่รู้จักกันดีมาตีความใหม่ สามารถสร้างความน่าสนใจ ได้ดีกว่าการสร้างเรื่องที่ปราศจากการตีความ ในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยประกอบระบำและ การแสดง (Acting) เพื่อให้เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน กระชับ รวดเร็ว หลากหลาย มีองค์ประกอบน่าสนใจ มีการใช้เทคนิคแสงเงาและมัลติมีเดีย (Multimedia) ประเภท วีดีโอ แมปปิง (VDO Mapping) ประกอบการแสดง เพื่อสร้างความแปลกใหม่ น่าตื่นตาด้านสนใจ ส่วนการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น สามารถใช้ทำรำ เพลงดนตรีและเครื่องแต่งกายให้เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์

ทั้งนี้ ผู้ออกแบบสร้างงานจะต้องแสดงความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากความรู้ ความสามารถ จินตนาการโดยบูรณาการออกมา แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นการแสดงที่มีคุณภาพเพื่อให้คนรุ่นใหม่เกิดความเข้าใจในงานการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ที่ส่งเสริมนาฏศิลป์ไทยไปสู่ทางการสร้างสรรค์ การแสดงนาฏศิลป์เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ตลอดจนเป็นการสืบทอด อนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติอย่างยั่งยืนอีกด้วย ซึ่งประเด็นต่างๆ ที่ได้รับการทดลองในบทนี้ จะได้นำไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อหาคำตอบงานวิจัยในเรื่องการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์ และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ ต่อไปในบทที่ 5

4.5 สรุปบท

ในบทที่ 4 นี้ ผู้วิจัยได้สรุปความเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แสดงและบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางนาฏศิลป์ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ แล้วทดลองสร้างผลงานการแสดงเพื่อทดสอบแนวคิดที่ได้แล้วนำมาประเมินอีกครั้ง แล้วสรุปผลการวิจัย ซึ่งในบทต่อไป ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเรียงลำดับตามหัวข้อต่างๆ ประกอบไปด้วยประเด็นที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ รูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) และแนวคิดการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่ออนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่และอภิปรายผล

บทที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 อารัมภบท

ในบทที่ 4 ผู้วิจัยได้กล่าวถึงผลสรุปความเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แสดงและบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางนาฏยศิลป์ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ แล้วทดลองสร้างผลงานการแสดงเพื่อทดสอบแล้วนำมาประเมิน ในบทที่ 5 นี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเรียงลำดับตามหัวข้อต่างๆ ประกอบไปด้วยประเด็นที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ รูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) และแนวคิด การสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยเพื่ออนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่และอภิปรายผล

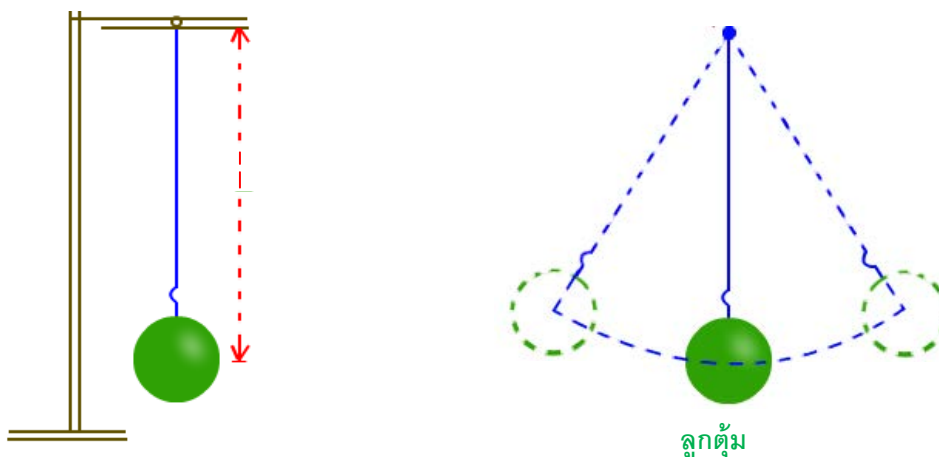
5.2 ประเด็นที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์งานวิจัยเรื่อง การสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นคำถามไว้ 2 ข้อหลัก ซึ่งผู้วิจัยจะได้แยกวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

5.2.1 รูปแบบของของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance)

ชื่อชุดการแสดง เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์ (Pendulum : East and West in a Life of Dance) หากแปลความหมายจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือชื่อหลัก “เพนดูลัม” (Pendulum) และชื่อที่เป็นส่วนขยายความของชื่อหลัก คือ “อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (East and West in a Life of Dance)

“เพนดูลัม” (Pendulum) หมายถึง ลูกตุ้ม, ลูกตึง, สิ่งที่แกว่งไปมา ซึ่งเจียรชัย เขียมวรเมธ ได้ให้ความหมายไว้ในพจนานุกรมแปลอังกฤษไทยไว้ว่า “(น.) คน(สิ่งของ)แกว่งไปมา, การแกว่ง (ไกว)(ของนาฬิกา)” (เจียรชัย เขียมวรเมธ, 2547: 907)

ภาพที่ 14 ภาพแสดงลักษณะการแกว่งของลูกตุ้ม

ที่มา : www.tutorvista.com

“อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์ (East and West in a Life of Dance) ซึ่งหมายถึง นาฏศิลป์ตะวันออก (ไทย) และนาฏศิลป์ตะวันตก ซึ่งเป็นชีวิตการเต้นของนราพงษ์ จรัสศรี

สำหรับการตั้งชื่อชุดการแสดงนี้ นราพงษ์ จรัสศรี ได้กล่าวว่า”มันดูเหมือนจะพอเหมาะพอดีกับสิ่งที่ผมต้องการจะแสดง นั่นคือการเหวี่ยงไปเหวี่ยงมาจากอิทธิพลหรือบทบาทต่างๆ ไปยังสิ่งอื่นๆ ระหว่างบทบาทที่เป็นชายมากกว่ากับเป็นหญิงมากกว่า ระหว่างอิทธิพลของไทยกับตะวันตก ระหว่างพฤติกรรม “เจียมเนื้อเจียมตัว” ที่ผมได้รับการเลี้ยงดูมาด้วยความยกย่องชื่นชมในวัฒนธรรมไทยกับความปรารถนาที่จะ “แสดงออก” บนเวที แต่สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจของลูกตุ้มคือมันสามารถเหวี่ยงไปมาได้จากศูนย์กลาง (Center)ผมต้องการจะสื่อความคิดด้านการสำนึกบุญคุณต่ออิทธิพลต่างๆ ที่ผมได้รับได้ประสบมา จนสามารถทำให้จุดกลางเข้มแข็งขึ้นมาและเป็นจุดที่ผมจะสามารถสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ ผลงานชิ้นนี้ยังนับเป็นโอกาสที่จะขอบคุณ และแสดงความซาบซึ้งใจและความรักให้แก่รูปแบบการเต้นมากมายหลากหลายที่ช่วยกระตุ้นผมอย่างต่อเนื่องให้เกิดแรงบันดาลใจในการเต้นและการออกแบบการแสดง” (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 12 พฤศจิกายน 2555)

พอจะสรุปได้ว่า ชื่อนี้สะท้อนความเป็นตัวตนของนราพงษ์ จรัสศรี ผ่านผลงานชุดนี้ได้ อย่างชัดเจนและลงตัวโดยตรงไปตรงมาที่สุด กล่าวคือ ลูกตุ้มที่ถูกเหวี่ยงไปตามแรงทำให้แกว่งไป ด้านซ้ายและขวาสลับไปมาโดยผ่านจุดศูนย์กลางเสมอ นั่น ลูกตุ้มคือนราพงษ์ที่อยู่กับนาฏยศิลป์ ตะวันออก(ไทย)และนาฏยศิลป์ตะวันตก สลับไปมาอย่างต่อเนื่อง เกิดความเชื่อมโยง ลื่นไหลของ ผลงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของนราพงษ์ จรัสศรี สามารถพบ ปรากฏการณ์นี้อยู่เสมอ เช่น นาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติ “พระมหาชนก” เป็นต้น

ความเป็นมาของการออกแบบการแสดง

การแสดงชุด“เพนดูลัม: อีสท์ แอนด์ เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) นราพงษ์ จรัสศรีได้ออกแบบการแสดงดังกล่าวด้วย วัตถุประสงค์อันเนื่องมาจากทางคณะ Spiral Dance Company ได้เปิดโอกาสให้ศิลปินในสังกัด ได้มี โอกาสออกแบบสร้างผลงานการแสดง ซึ่งนราพงษ์ จรัสศรีมีความต้องการที่จะแสดงผลงานเดี่ยว (Solo) ที่ประสงค์ที่จะนำนาฏยศิลป์ไทยมาสร้างสรรค์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์มรดกทาง นาฏยศิลป์ของชาติ ร่วมด้วยการแสดงนาฏยศิลป์ตะวันตกซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมาก ให้มาอยู่ ในการแสดงชุดเดี่ยว ในลักษณะของนาฏยศิลป์ร่วมสมัย(Contemporary Dance)เพราะต้องการให้ คนหลายๆกลุ่มได้ดู ตลอดจนเป็นแนวทางหนึ่งในการอนุรักษ์ กล่าวคือเป็นเทคนิคที่ทำให้คนที่ไม่เคยดู นาฏยศิลป์ไทยมาก่อน ได้ดูและเข้าใจ (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 13 พฤศจิกายน 2555) ซึ่งการ แสดงในครั้งนั้นแสดงที่คูลูอิธ เธียเตอร์ เมือง South Wales กรุงลอนดอน ประเทศ สหราชอาณาจักร กลุ่มผู้ชมเป็นชาวต่างชาติ กระบวนการสร้างสรรค์จึงเน้นไปที่แนวคิดในการออกแบบเป็น สำคัญ ซึ่งแนวคิดจัดเป็นภาพพจน์ที่เกิดมาจากการแสดง แนวคิดในการสร้างสรรค์งานเป็นแนวคิด โดยรวมที่ศิลปินใช้ในการสร้างสรรค์งาน ไม่ได้เฉพาะเจาะจงเฉพาะการแสดงชุดเดี่ยว” (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 9 กรกฎาคม 2556)

นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้สัมภาษณ์ถึงการแสดงชุดนี้ว่า “เพนดูลัม เกิด ขึ้นมาจากความปรารถนาที่จะแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลต่างๆทั้งจากตะวันออกและตะวันตกที่ช่วยกัน ก่อสร้างผมให้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาในฐานะนักเต้นและนักออกแบบการแสดง ผลงานการแสดงเดี่ยวให้ โอกาสผมที่จะแสดงหลายอย่างที่ผมไม่เคยแสดงมาก่อน หรือถูกห้ามไม่ให้แสดงในอดีตที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่น ตอนที่ผมอยู่ในประเทศไทย ผมไม่ได้รับโอกาสมากนักที่จะแสดงการรำไทย เพราะมี

ผู้เชี่ยวชาญการรำไทยทำหน้าที่นั้นอยู่แล้ว และเมื่อผมมาศึกษาที่รอยัลบัลเลต์สคูล แม้ว่าผมต้องการจะแสดงรำไทยผมก็ไม่ได้รับอนุญาตอีก อย่างไรก็ตามในเรื่องเพนดูลัม ผมสามารถแสดงรำไทยได้ตามที่ต้องการซึ่งผมรู้สึกขอบคุณต่อสิ่งต่างๆที่ส่งผลจนผมสามารถแสดงได้ในประเด็นนี้ เพนดูลัม จึงเป็นเสมือนผลงานส่วนตัวที่บอกเกี่ยวกับรากและความเป็นตัวตนของผมและอิทธิพลมากมายหลากหลาย ที่ส่งผลให้ผมมาทำงาน ด้านการเต้นและการออกแบบการแสดง นับเป็นผลงานที่ไม่ธรรมดาที่ผมได้เติมเต็มอิสระเสรีทางศิลปะลงไป มันเป็นผลงานของผมโดยแท้ และถือเป็นเรื่องไม่ธรรมดาที่จะมีอิสระเสรีเช่นนี้หากเป็นการออกแบบการแสดงที่มีคนอื่นมาขอรับรองหรือว่าจ้าง” (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 12 พฤศจิกายน 2555)

จะเห็นได้ว่า การแสดงชุด เพนดูลัม การนำเสนอความแตกต่าง(ความขัดแย้ง)ของตัวศิลปินที่มีความสามารถหลากหลายทางนาฏศิลป์ตะวันออก(ไทย)และนาฏศิลป์ตะวันตก แล้วแสดงออกมา โดยใช้เทคนิคต่างๆได้อย่างน่าสนใจ

ด้วยคุณสมบัติที่นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญสูงทางด้านนาฏศิลป์ มีใจกว้างในการยอมรับความเปลี่ยนแปลงของสังคมตลอดเวลา แสวงหาและทำความเข้าใจความเป็นตัวตน และรากเหง้าของตนอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะนำมาสร้างสรรค์ผลงานคุณภาพ ดังที่สถาพร สนทอง นาฏศิลป์ผู้เชี่ยวชาญ กรมศิลปากร ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การสร้างงานนาฏศิลป์ เป็นงานที่ละเอียดอ่อน ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและชำนาญเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ยังต้องมีใจกว้างที่จะเปิดรับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมอยู่ตลอดเวลา การที่จะนำศิลปะของแต่ละสังคมมาหลอมรวมกันเพื่อให้ได้ใจความในการสื่อสารงานศิลปะ เป็นผู้ที่เข้าใจความเป็นตัวตน และรากเหง้าของตนให้ถ่องแท้เสียก่อนที่จะนำมาสร้างสรรค์งานให้เกิดคุณภาพและเข้าใจได้”(สถาพร สนทอง, **สัมภาษณ์**, 8 ธันวาคม 2555) นอกจากนี้รนาพงษ์ ยังได้บูรณาการความรู้และประสบการณ์ต่างๆ เพื่อใช้กับสถานการณ์ใหม่อย่างชัดเจน โดยแสดงความคิดสร้างสรรค์ทางความคิด (Creative in thinking) คือการคิดหาแนวทางต่างๆด้วยวิธีการคิดพลิกแพลง ทั้งยังเป็นการคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in beauty) ที่สร้างความงามใหม่ให้แปลกไปจากเดิม ซึ่งกระทำโดยพยายามให้ผู้ชมได้ใช้ความคิดและสังเกตเรื่องราวที่เห็น เช่น ดำเนินเรื่องแล้วขมวดปมให้คิด เป็นต้น แล้วนำมาออกแบบการแสดงโดยการกำหนดให้อยู่ในหนึ่งนาฏยจารีต ซึ่งในความเป็นจริงแม้ว่าจะปรากฏนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตก(บัลเลต์) แต่ก็มิได้นำทั้งสองจารีตมาผสมกัน แต่เป็นการแสดงที่ละจารีตตามแบบแผน กล่าวโดยสรุปคือการแสดงชุด เพนดูลัม ใช้วิธีการกำหนด แนวความคิด

(Theme) ของเรื่องให้มีเอกภาพในความหลากหลายโดยใช้ผู้แสดงคนเดียว แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลต่างๆทั้งจากตะวันออกและตะวันตกที่ช่วยเสริมให้ตัวละคร(ผู้แสดง)ดำเนินเรื่องแล้วขมวดปมให้คิด โดยใช้เทคนิคต่างๆมาสร้างงานให้เกิดความน่าสนใจ ติดตามตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการแสดง

ต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะได้แยกวิเคราะห์รูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอนด์ เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ตามองค์ประกอบของนาฏยศิลป์ ดังนี้

5.2.1.1 บทการแสดง

ในการแสดงชุดนี้ บทนับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การแสดงมีเอกภาพและสร้างความเข้าใจแก่ผู้แสดงได้ดียิ่งขึ้น บทบรรยายดังกล่าวถูกใช้เป็นระยะๆเพื่อเล่าเรื่องราวและเป็นเครื่องมือในการเชื่อมการแสดงให้ต่อเนื่องกัน ดังปรากฏบทบรรยายทั้งสิ้น 6 ช่วง ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงเนื้อหาของบทบรรยายในการแสดงชุด เพนดูลัม

ช่วงที่	บทบรรยาย
1	My name is Tam. I was born when I was 8 years old. I say this because nothing else suggested for me before I saw my first Thai dancing.
2	I used to watch them dressed and I'm dressed
3	I began to dances myself. It didn't matter how. A thai dance is lied across so many cultures, the Burmese, the Khmer, so many, but this didn't matter to me, I was being born

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ช่วงที่	บทบรรยาย
4	The mountains and jungle at home became a vast stage. Men and women sit to exist. The Thai boy becomes a man and a woman. Dance merges the sexes for me. My father did not like it. My mother loves this. My mother loves this. I divine the gods and my father and dance for rain.
5	There seems no end to the meet between my country, tradition and my body.
6	But a bigger world that side holds that to me. I went to the west. That sort of music made me realize that everyone else wanted to escape and dance but there was the sound of the night. By day there was the ballet school. And what wonder. The Fahrang, the foreigners away from the bar at Patpong. The Fahrang's stretching and straining like me. Suddenly there was no difference between the colors of their skin of mine. But I was.. I love the ballerinas, I though the perfection of western ballet was a ballerina on her point.

จะเห็นได้ว่า ผู้สร้างงานนำเรื่องราวชีวิตจริงบางส่วนของตนตั้งแต่เด็กจนถึงขณะนั้น นำมาร้อยเรียงเป็นเรื่องราวที่มีความน่าสนใจ หลากหลายแง่มุมได้อย่างน่าติดตาม ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตได้ว่าการใช้บทบรรยายประกอบการแสดงเป็นปัจจัยสำคัญที่สื่อผู้ชมเข้าถึงแก่นแท้การแสดงได้ง่ายขึ้น นั่นคือ รากเหง้าและตัวตนซึ่งการแสดงชุด เพนดูลัม นี้ ใช้กลวิธีสร้างความซับซ้อนให้เกิดขึ้นแก่ผู้ชมเป็นการเสริมอรรถรสในการรับชมการแสดง โดยเมื่อนำวิเคราะห์ตามทฤษฎีนาฏยศาสตร์อันว่าด้วยบทละครแล้ว พบว่ามีลักษณะเป็นโลกธรรม คือบทที่มีเนื้อหาที่เป็นสภาพสมจริงตามธรรมชาติ การดำเนินเรื่องเป็นไปโดยปกติวิสัยของมนุษย์ อันเป็นเรื่องราวในอดีตหรือปัจจุบันก็ได้ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547: 77) ได้เป็น 5 ส่วน คือ

मुखे सन्धि คือ การเริ่มเรื่อง เป็นการแนะนำผู้ชมให้เข้าใจความเดิมและตัวละครสำคัญในเรื่องซึ่งตรงกับบทการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงที่ 1

ประติมากรรม คือ การขยายเรื่อง เป็นการดำเนินเรื่องให้เห็นปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น แสดงพฤติกรรมของตัวละครต่างๆตามที่แสดงเจตนาไว้ในमुखะ สันธิ ซึ่งตรงกับบทการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงที่ 2

การภาะ สันธิ คือ การพัฒนาเรื่อง เป็นการแสดงความขัดแย้งของตัวละครที่เข้มข้นขึ้น ซึ่งตรงกับบทการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงที่ 3 และ 4

อวมรณะ สันธิ คือ การที่พระเอกตกอยู่ในสถานการณ์ที่ล่อแหลมถึงขั้นต้องมีการตัดสินใจกระทำการบางอย่างให้เด็ดขาดลงไป ซึ่งตรงกับบทการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงที่ 5

นิรวานะ สันธิ คือ การสรุปเรื่องหรือการดำเนินเรื่องไปสู่จุดจบบริบูรณ์ ซึ่งตรงกับบทการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงที่ 6

สรุปได้ว่า ลักษณะบทที่ปรากฏในการแสดงชุด เพนดูลัม เป็นไปตามหลักทฤษฎีนาฏยศาสตร์ ส่วนการสร้างเรื่องแม้ว่าจะเป็นการอธิบายเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงบางส่วนของตนก็ตาม แต่ผู้สร้างงานสามารถเลือกใช้นาฏยศิลป์คนละจารีตที่ตนมีความสามารถนั้น มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในฐานะที่เป็นทั้งผู้แสดง และผู้ออกแบบสร้างงานโดยคำนึงถึงกลุ่มผู้ชมเป็นสำคัญ ซึ่งจากคำบอกเล่าของ นราพงษ์ จรัสศรี ที่บาร์บารา ฟิวสเตอร์ ผู้อำนวยการและหัวหน้าสาขาการเต้น ได้ดูผลงานการแสดงที่เขาออกแบบภายใต้การแนะนำของ ริชาร์ด แกลสตัน และ เคท แพลตต์ ซึ่งเป็นอาจารย์สอนด้านการออกแบบการแสดง ได้กล่าวไว้ว่า “คุณโชคดีนะแถม คุณได้เหยียบย่างลงไปในเรื่องทั้งสองลำ” ซึ่งจากประโยคนี้เองทำให้ นราพงษ์ตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่ามีความพิเศษที่แตกต่าง จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นแรงผลักดันส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดผลงานการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance)

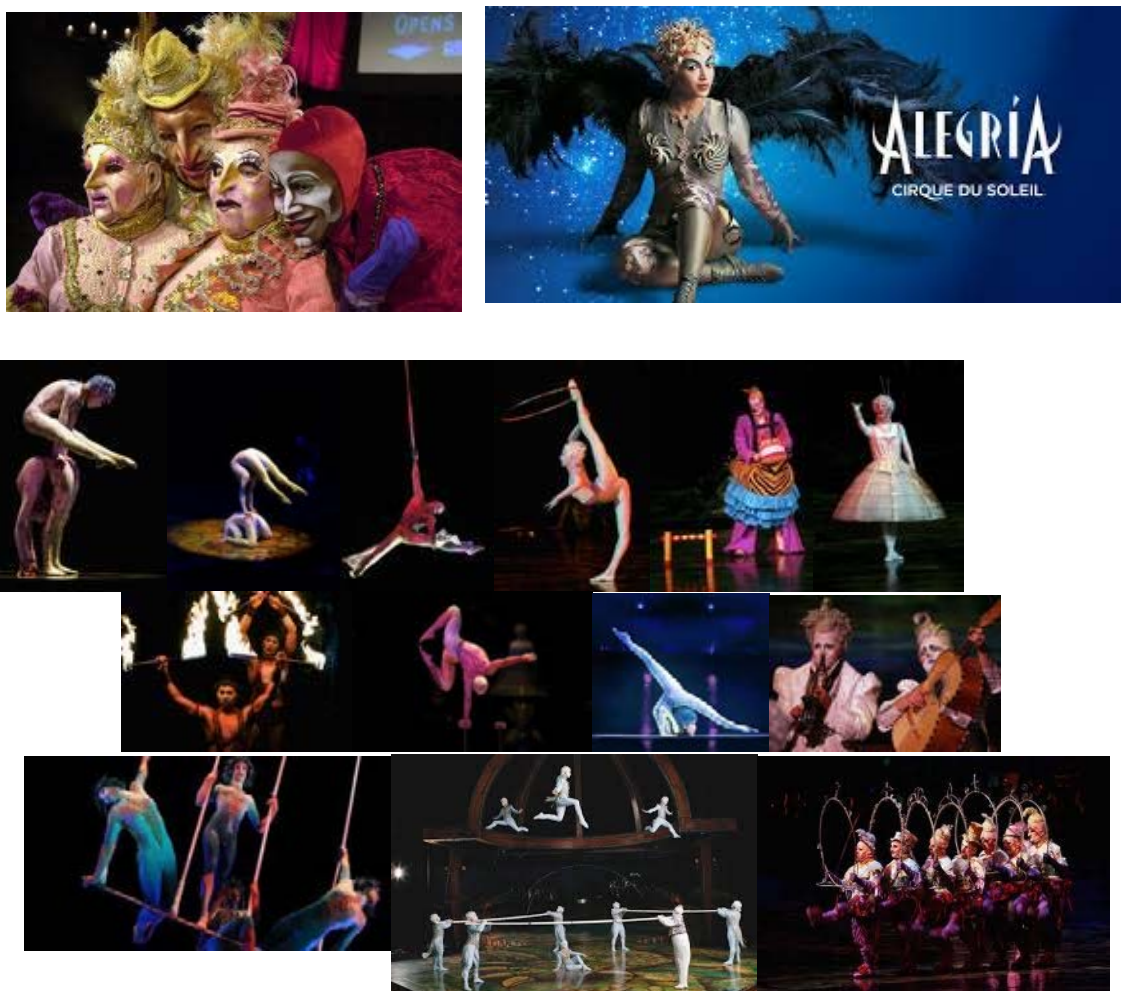
5.2.1.2 การออกแบบลีลาการแสดง

การออกแบบการแสดงนี้ นราพงษ์ จรัสศรี ได้กล่าวว่า โลกของการแสดงเป็นการสื่อสารระหว่างผู้แสดงและผู้ชม (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 9 เมษายน 2556) ซึ่งจุลชาติ อรัณยะนาค ได้เสริมว่า “การสื่อสารสามารถสร้างพลังให้กับการแสดงได้” (จุลชาติ อรัณยะนาค, **สัมภาษณ์**, 9 เมษายน 2556) ดังนั้นการออกแบบการแสดงย่อมเป็นวิธีการที่จะทำให้การแสดงสามารถสื่อสารออกมาให้ผู้ชมได้ภาวะและรสอย่างแยบยล สร้างน่าสนใจตลอดเวลา

ในการสร้างงานครั้งนั้น นราพงษ์ จรัสศรี ใช้เทคนิคแบบปะติด(Collage) ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์งานทางทัศนศิลป์ในลักษณะของการนำการแสดงชุดต่างๆมาปะติดปะต่อกัน จนเกิดเป็นงานชิ้นใหม่ ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีการแสดงอื่นๆอีกหลายชุดที่ใช้เทคนิคปะติดเช่นนี้ ตัวอย่างเช่น การแสดงชุด Alegria ของคณะ Cirque du Soleil (ปี ค.ศ. 2009) ที่มีลักษณะของการร้องโอเปร่าดำเนินเรื่อง การละครและการเล่นกายกรรมผสมการเต้นรำ อันประกอบด้วยการแสดง 9 ชุดหลัก ได้แก่

- Aerial high bar
- Contortion
- Fire knife dance
- Hand balancing
- Flying man
- Manipulation 2 hoops
- Power track 2 fast track
- Russian bars
- Synchronized trapeze

ใช้เวลาทั้งสิ้น 90 นาที การแสดงดังกล่าวดำเนินการอย่างมืออาชีพ โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาและใช้ผู้แสดงที่มีทักษะเฉพาะด้านจำนวนมาก ที่ผ่านการคัดเลือกและฝึกฝนมาเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงเพียงการใช้เทคนิคในลักษณะการปะติดเช่นเดียวกันกับการแสดงชุด เพนดูลัม เท่านั้น

ภาพที่ 15 ประมวลภาพการแสดงชุด Alegria ของคณะ Cirque du Soleil (ปี ค.ศ. 2009)
ที่มา : จาก <http://www.fanpop.com/clubs/cirque-du-soleil>

นอกจากนี้ ยังพบในการแสดงของไทยก็ปรากฏการใช้เทคนิคนี้เช่นกัน เช่น ระบำไตรภาคี (ที่ประกอบด้วย การแสดง 3 ภาคมาเรียงร้อยต่อกันได้แก่ สีนวล รำกระทบไม้และเถิดเทิง) ระบำตรีลีลา (ประกอบด้วย การฟ้อน 3 แบบคือ ฟ้อนเทียน ฟ้อนแพน และฟ้อนเงี้ยว) รำสี่ภาค (ประกอบด้วยฟ้อนมลายู ชัดชาติรี ระบำต้นนรเชษฐ และฟ้อนภูไท พ.ศ.2524 หรือนำชุดอื่นมาแทน ก็ได้) ระบำศิลป์ชีพ (ผู้สติ หลิมสกุล, **สัมภาษณ์**, 19 สิงหาคม, 2556) มีที่มาจากการประชุมของยูเนสโก เมื่อราวปี พ.ศ.

2513 เพื่อที่จะส่งเสริมและฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมประจำภาคในท้องถิ่นต่างๆ จึงได้มีการนำเอาการประกอบอาชีพต่างๆ มาจัดทำเป็นชุดการแสดงขึ้น การแสดงลักษณะนี้จึงสะท้อนให้เห็นขั้นตอนในการประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยการนำอาชีพต่าง ๆ มาประดิษฐ์เป็นการรำยาว ต่อมาท่านผู้หญิงแล้ว สนิทวงศ์เสนีได้ออกแบบการแสดงขึ้นมาใหม่โดยใช้ชื่อว่า ระบำศิลปอาชีพ เป็นการแสดงที่บรรยายถึงความอุดมสมบูรณ์ของผืนแผ่นดินไทย ภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยสร้างเรื่องให้ครอบครัวทุกภูมิภาคตั้งแต่มรุ่งอรุณจนถึงยามตะวันตกดิน ชาวไทยทุกภูมิภาคต่างออกมาหากินด้วยความสดชื่น สนุกสนานกับการทำงาน คือภาคเหนือเก็บใบชา ภาคใต้ร่อนแร่ ภาคกลางทำนาเกี่ยวข้าว และภาคอีสานเก็บหน่อไม้ การแสดงชุดนี้จัดแสดงครั้งแรกในงานเอ็กซ์โป ณ ประเทศแคนาดา เมื่อปี พ.ศ. 2529 เป็นต้น (แหล่งที่มาจาก www.bloggang.com/viewdiary.php?id=rouenrarai&month=112011&date=21&group=16&gblog=15)

ภาพที่ 16 ภาพรำสี่ภาคในลักษณะต่างๆ

ภาพที่ 17 ภาพระบำศิลปอาชีพ

ที่มา : จาก <http://krupanomporn.blogspot.com/2012/11/blog-post.html>

ทั้งนี้ จากการศึกษาค้นคว้ายังปรากฏพบการแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย 2 ชุดการแสดงที่ใช้ระยะเวลาในการแสดง 18-20 นาที ได้แก่ การแสดงชุดตราแบหลา และการแสดงชุดเทวดาเบญจพรภณ แต่การแสดงทั้ง 2 ชุดดังกล่าว ไม่ได้มีลักษณะแบบปะติดชุดการแสดง แต่ใช้การเรียงร้อยเพลงประกอบการแสดงหลายเพลงเพื่อสื่อความหมายต่างๆ หรือเป็นการทดสอบความสามารถ ไหวพริบ

ของผู้แสดง กล่าวคือ เป็นการแสดงความสามารถในเชิงฝีมือของผู้แสดงที่ต้องมีทั้งความรู้ ความจำ กำลัง(พลัง)ในการแสดง เช่นเดียวกับการแสดงชุดรำฝรั่งเศส (ที่ผู้แสดงต้องรำประกอบเพลงชุดซึ่งมี สำเนียงฝรั่งเศส-โบราณ-แขก-ไทย-จีน ต่อเนื่องกันประมาณ 9 เพลงฝรั่งเศสทำ เพลงตะเข็ง เพลงเจ้าเขิน เพลงเร็วเพลงฉิ่ง เพลงจันทน์ เพลงจีนถอน เพลงจีนรำพัด และเพลงจีนถอน)

ภาพที่ 18 : ภาพรำตราสาแบหลา
ที่มา : จากพิมพ์ิกา มหาผาติย์

ภาพที่ 19 : ภาพรำฝรั่งเศส
ที่มา : หนังสือทะเบียนข้อมูล : วิพิธทัศนา
ชุดระบำ รำ ฟ้อน เล่ม 2 โดย กรมศิลปากร

นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรียังใช้เทคนิคแบคทูฟรอนท์ (Back to Font) โดยได้แรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ในวัยเยาว์ที่ได้ชมการแสดงลิเก (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 12 พฤศจิกายน 2555) กล่าวคือก่อนเริ่มการแสดงลิเก ผู้แสดงจะเตรียมแต่งตัวอยู่ด้านหลังเวที ซึ่งจะมีผู้ชมจำนวนหนึ่งสนใจติดตามชมขั้นตอนการแต่งตัวที่มีรายละเอียดต่างๆมากมายอันเป็นเบื้องหลัง ก่อนที่จะปรากฏการแสดงอย่างสวยงามหน้าเวที จากจุดนี้เองผู้สร้างงานจึงนำรายละเอียดเบื้องหลังนี้ มาผนวกใช้กับการแสดงนาฏยศิลป์ไทย(แบบมาตรฐาน) ที่มีขั้นตอนการแต่งกายประกอบการแสดงที่มีความละเอียด ซับซ้อน วิจิตรงดงาม น่าสนใจทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง ซึ่งแม้ว่าเครื่องแต่งกายบางชุดการแสดงจะไม่ใช่แบบมาตรฐาน(เป็นเครื่อง)ก็ตาม ล้วนแล้วแต่สามารถสร้างความหลากหลาย น่า

ตื่นตาตื่นใจแก่ผู้ชมได้เช่นกัน ตลอดจนเป็นความท้าทายให้ศิลปินต้องสร้างงานอย่างไรให้ดึงดูดผู้ชมให้ได้ ตลอดระยะเวลาการแสดง สามารถควบคุมเวลาในการถอดและใส่เครื่องแต่งกาย ไม่ให้ผู้ชมรอนานเกินไป ซึ่งแนวคิดในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีนี้ พบว่าในการแสดงนาฏยศิลป์ ญี่ปุ่น ประเภทโน คานูกิ หรือรำ/ระบำก็ตาม ก็ปรากฏลักษณะการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที(ฮายานูกิ) ซึ่งคายาโอะ อากิโมโตได้กล่าวว่า "โดยการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายนั้นจะเปลี่ยนไปตามเนื้อหาของเรื่อง ด้วยวิธีสวมชุดซ้อนทับกันไว้ภายใน(รูปแบบเป็นชุดกิโมโนทั้งหมด) ใช้วิธีคลายเชือกที่รัดชุดไว้ แล้วปลดชุด/ดึงออกอย่างรวดเร็ว ในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายมีทั้งที่ผู้แสดงเปลี่ยนชุดเองและมีผู้ช่วยเปลี่ยนชุดให้ (คายาโอะ อากิโมโต, **สัมภาษณ์**, 29 สิงหาคม 2556)

ผู้สร้างงานได้เลือกใช้เทคนิคต่างๆดังที่กล่าวมาในการออกแบบการแสดง ซึ่งเป็นการนำการแสดงชุดต่างๆทั้งประเภทนาฏยศิลป์ไทยแบบมาตรฐาน แบบพื้นเมืองและนาฏยศิลป์ตะวันตก(บัลเลต์) มาเรียงร้อยต่อกันให้เป็นการแสดงที่มีความหลากหลายน่าสนใจในแนวความคิด (Theme) เดียวกัน โดยการแสดงแต่ละชุดถูกเลือกให้เหมาะสมกับเรื่อง(บท)และตามความชอบส่วนตัว ประกอบกับกระแสความนิยมการแสดงชุดนั้นๆในช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 6 ตารางแสดงชุดการแสดงและเหตุผลในการเลือกมาแสดง

รายการแสดง	เหตุผลที่เลือก
1. รำแม่บท(เล็ก)	-เป็นรำมาตรฐานที่แต่งกายยืนเครื่องตามแบบแผนของไทย อันมีความประณีตงดงาม และเป็นรำพื้นฐานที่ถือเป็นแม่ท่าของนาฏยศิลป์ไทย จึงเหมาะสมที่จะนำมาเป็นการแสดงชุดแรก (ซึ่งรำแม่บทนี้เป็นรำชุดแรกที่ผู้สร้างงานได้รับการฝึกหัดมาตั้งแต่เด็ก)
2. รำชุยฉายพราหมณ์	-เป็นรำมาตรฐานอีกชุดหนึ่งที่ผู้สร้างงานได้รับอิทธิพลผ่านสื่อโทรทัศน์ ซึ่งได้รับความนิยมมากในขณะนั้น (ช่วงวัยรุ่น) ด้วยลักษณะท่ารำที่สวยงามและชดช้อย(แบบผู้เมีย)อยู่ในที่
3. รำศรีวิชัย	-เป็นระบำโบราณคดี(ผู้หญิง)ชุดที่ผู้สร้างงานชื่นชอบที่สุด ด้วยลักษณะท่ารำที่สวยงามแปลกตาและทำนองเพลงที่ไพเราะของจังหวัดกลอง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการแสดง	เหตุผลที่เลือก
4. รำคำปิ่นขอฝน	-เป็นระบำผู้หญิงอีกชุดหนึ่งที่สามารถใช้สื่อความหมายให้สัมพันธ์กับแนวความคิด (Theme) หรือบทของเรื่อง ที่กล่าวถึงความแห้งแล้ง ทุ้งนา การขอฝนซึ่งเป็นสิ่งใกล้ตัวผู้สร้างงานครั้งสมัยเป็นเด็ก และด้วยท่วงท่าตามคำร้องที่ไพเราะอ่อนหวาน
5. รำชัตชาติรี	-เป็นรำมาตรฐานอีกชุดหนึ่งซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของผู้สร้างงาน (ในบทบาทของตัวพระ) ด้วยลักษณะท่ารำที่สวยงาม กระจับกระจางตามท่วงทำนองเพลงที่รุ่มร่าของปี โทน และกลองตุ๊ก (สำเนียงใต้)
6. ฟ้อนสาวไหม	-เป็นการแสดงพื้นเมืองทางภาคเหนือของไทย(ในบทบาทของผู้หญิง)ที่ชื่นชอบของผู้สร้างงานตั้งแต่แรกเห็น ด้วยลักษณะท่ารำที่อ่อนหวาน ท่วงทำนองเพลงที่ช้าแต่ไพเราะด้วยเสียงสะล้อ ซอ ซึง
7. บัลเลต์ Sleeping Beauty และ Swan lake (Dying Swan)	-เป็นการแสดงนาฏศิลป์ตะวันตกแบบมาตรฐาน ที่สามารถสะท้อนความจริงในความต้องการ(ความรัก)การเต้นบัลเลต์(เป็น Ballerinaที่ได้สวมชุดTutuและรองเท้า Toe) ของผู้สร้างงานได้อย่างตรงไปตรงมา
8. รำมโนห์ราบุชายัญ	-เป็นรำมาตรฐานอีกชุดหนึ่งซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของผู้สร้างงานเป็นอย่างยิ่ง (ในบทบาทของตัวนาง) ด้วยลักษณะของความเป็นFantasy เครื่องแต่งกายแบบกินรี ท่ารำที่สวยงาม กระจับกระจางตามท่วงทำนองเพลงที่รุ่มร่าของปี โทน และกลองตุ๊ก การแสดงชุดนี้ยังสามารถสื่อความหมายในแนวความคิด (Theme) หรือบทของเรื่อง ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

จากตารางต่อไปนี้เป็นารแสดงตำแหน่งของการแสดงที่สัมพันธ์กับเรื่อง/บท การแสดงชุดต่างๆจะเริ่มหลังจากบทบรรยายจบลง ซึ่งระหว่างที่บรรยายนั้นผู้แสดงจะเปลี่ยนชุดเก่าและสวมชุดใหม่สำหรับการแสดงต่อไป ตารางนี้สร้างขึ้นเพื่อประกอบการวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในการเลือกชุดการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนดังนี้

ตารางที่ 7 ตารางแสดงตำแหน่งของการแสดงที่สัมพันธ์กับเรื่อง/บท

ช่วงที่	บทบรรยาย	ชุดการแสดง
1	My name is Tam. I was born when I was 8 years old. I say this because nothing else suggested for me before I saw my first Thai dancing.	รำแม่บทเล็ก
2	I used to watch them dressed and I'm dressed	รำดูฉายพราหมณ์
3	I began to dances myself. It didn't matter how. A thai dance is lied across so many cultures, the Burmese, the Khmer, so many, but this didn't matter to me, I was being born.	ระบำศรีวิชัย
4	The mountains and jungle at home became a vast stage. Men and women sit to exist. The Thai boy becomes a man and a woman. Dance merges the sexes for me. My father did not like it. My mother loves this. My mother loves this. I divine the gods and my father and dance for rain.	นางคำป็นขอฝน
5	There seems no end to the meet between my country, tradition and my body.	รำชาติชาติรี ฟ้อนสาวไหม
6	But a bigger world that side holds that to me. I went to the west. That sort of music made me realize that everyone else wanted to escape and dance but there was the sound of the night. By day there was the ballet school. And what wonder. The Fahrang, the foreigners away from the bar at Patpong. The Fahrang's stretching and straining like me. Suddenly there was no difference between the colors of their skin of mine. But I was ...I love the ballerinas, I though the perfection of western ballet was a ballerina on her point.	การแสดงละคร การแสดงบัลเลต์ Sleeping Beauty และ Swan lake(Dying Swan) การแสดงละคร รำมโนห์ราบุชายัญญ

หากวิเคราะห์ความเหมาะสมตามบทในทัศนะของผู้วิจัยนั้น จะเรียงไปตามการแบ่งช่วงบท ดังนี้

ช่วงที่ 1 การแสดงชุดรำแม่บทนั้น ผู้สร้างงานตั้งใจจะสื่อสารทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะแสดงความเป็นคนไทย ผ่านนาฏศิลป์ไทยด้วยวิธีค่อยๆ สวมชฎาแล้วจึงแสดงรำแม่บท (ตั้งแต่เพลงรำ ร้องชมตลาด 6 คำกลอนและจบรำ) ซึ่งการรำแม่บทนั้นถือเป็นการรำพื้นฐานที่สำคัญชุดหนึ่งทาง นาฏศิลป์ไทยที่ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการฝึกฝนแม่ท่าเป็นลำดับแรกๆ จึงถือว่าเหมาะสมที่เลือก นำมาแสดงเป็นชุดแรกของการแสดง ประกอบกับเหตุผลของผู้สร้างงาน และไม่ขัดต่อบทอีกด้วย

ช่วงที่ 2 การแสดงชุดอุชยฉายพราหมณ์ ผู้สร้างงานตีความตามเนื้อหาของบท จึงเลือกการแสดงประเภทอุชยฉายที่สื่อความหมายถึงการชมความงามในการแปลงกายหรือแต่งตัวได้สวยงาม โดยเลือกชุดอุชยฉายพราหมณ์ ซึ่งมีความเหมาะสมเพราะเป็นการแสดงของตัวพระที่มีลักษณะผู้เมีย (แสดงบทพระที่อ่อนช้อย อ่อนแอ่นคล้ายตัวนางเล็กน้อย) สามารถค่อยๆ ลดความเข้มแข็งของตัวพระ ลง(จากรำแม่บทเด็ก) ให้นุ่มนวลขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ช่วงที่ 3 ระบุว่าศรีวิชัย ผู้สร้างงานเริ่มแสดงความชัดเจนผ่านบทที่สื่อเป็นนัยยะถึงความ ต้องการเป็นเพศหญิง จึงเลือกการแสดงชุดรำศรีวิชัยที่แสดงท่ารำที่มีลีลาแบบผู้หญิงที่มีความปราดเปรียวอย่างมีความสุข การเลือกชุดการแสดงนี้ก็ถือว่าเหมาะสมกับความหมายที่ต้องการจะสื่อและเหมาะสมกับบุคลิกของผู้แสดงอีกด้วย

ช่วงที่ 4 รำนางคำปิ่นขอฝน ผู้สร้างงานสื่อสารในบทถึงความชื่นชอบในการแสดงในฐานะ ผู้สร้างงานและผู้แสดง และคงแสดงความต้องการเป็นเพศหญิงอย่างต่อเนื่อง เมื่อบิดาไม่ชอบให้ แสดง ก็อยากขอความเห็นใจจึงเลือกการแสดงชุดนี้สื่อสารเป็นนัยยะ เนื้อหาของการแสดงนั้นนาง คำปิ่นขอพรแก่เทวดาให้ฝนตกเพื่อที่จะมีน้ำดื่มดับกระหาย ทำให้มีชีวิตอยู่ในสภาพการณที่แห้งแล้ง เลวร้าย ซึ่งผู้สร้างงานต้องการให้บิดาเปรียบเสมือนเทวดาผู้เป็นที่เคารพและเป็นที่พักพิงของมนุษย์ผู้ เดือดร้อน หากบิดาเห็นใจเมตตา ก็เสมือนมีชีวิตใหม่อีกครั้ง ผู้วิจัยคิดว่าการเลือกการแสดงชุดนี้มา สื่อสารในช่วงนี้มีความเหมาะสมเป็นอย่างมาก เป็นการเปรียบเทียบได้ลึกซึ้งแยบยลและชัดเจน

ช่วงที่ 5 รำชัชชาติ ผู้สร้างงานพยายามสื่อสารต่อเนื่อง ว่าไม่ได้รับการยอมรับจากบิดา จึง กลับมาสวมบทเป็นตัวพระในรำชัชชาติ การเลือกการแสดงชุดนี้ถือว่าเหมาะสมกับอารมณ์ที่ต้องการ จะสื่อเพราะท่วงทำนองของเพลงดนตรีให้ความรู้สึกถึงความรุกร้าว ไม่อ่อนช้อ(ไม่ยอมง่าย) เข้มแข็งมี ชีวิตชีวา

-ฟ้อนสาวไหม ผู้สร้างงานยังคงสื่อสารต่อเนื่องถึงความรักที่จะเป็นผู้หญิงที่นุ่มนวลอ่อนหวาน ผ่านการแสดงชุดฟ้อนสาวไหม ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าเป็นการเลือกที่เหมาะสมเช่นเดียวกัน

ช่วงที่ 6 การแสดง (Acting) ผู้สร้างงานใช้วิธีเก็บเสื้อผ้า (เครื่องแต่งกายที่ใช้แสดงเสร็จแล้ว) บรรจุลงในกระเป๋าเดินทางใบใหญ่เพื่อสื่อสารถึงการตัดสินใจครั้งสำคัญในการเดินทางไปศึกษาต่อยังต่างประเทศเพื่อตามความฝัน(ในการเรียนบัลเลต์) จะเห็นได้ว่าการแสดง (Acting) ในครั้งนี้สื่อสารตรงไปตรงมาและเข้าใจได้ง่าย แสดงถึงการถูกคิดมาเป็นอย่างดีในการจัดการพื้นที่บนเวทีได้อย่างสมเหตุสมผลและมีประสิทธิภาพ จากนั้นยังเปลี่ยนอารมณ์ของผู้ชมด้วยการเล่าเรื่องผ่านการเคลื่อนไหวของผู้แสดงให้ติดตามและเข้าใจได้ชัดเจน ถึงสถานที่ที่เป็นอีกซีกโลกหนึ่งด้วยการแต่งกายที่รัดรูป เดินเซียงปลายเท้าและหอบชุดกระโปรงบัลเลต์ทั้งแบบ Tutu ยาวและสั้น (แบบครึ่งตัว) ก่อนที่จะโยนขึ้นไปให้กระจายตกลง เป็นการสื่อสารให้ทราบถึงหลักการแสดงบัลเลต์ที่ลอย เบา หนักแน่นมีดวงของโลกและความเป็นผู้หญิง(จะสวมกระโปรง Tutu) การแสดงนี้ผู้แสดงนั่งเลือกชุดอย่างมีความสุข เลือกTutu ยาวมาใส่ กัดก่อนสวมรองเท้า soft shoe (ตามความเชื่อของไทยว่าถ้ากัดรองเท้าก่อน รองเท้าจะไม่กัดผู้ใส่) ซึ่งผู้สร้างงานสื่อสารอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมาได้เหมาะสม

- การแสดงบัลเลต์ Sleeping Beauty และ Swan Lake (Dying Swan) ผู้สร้างงานนำเสนอการแสดงชุดดังกล่าว เพื่อให้เห็นความแตกต่างของลักษณะการแต่งกายของบัลเลต์โรแมนติกกับคลาสสิก โดยแสดงแต่ละชุดสั้นๆแล้วเปลี่ยนกระโปรงให้เหมาะสมกับชุดการแสดง ระหว่างการแสดงบัลเลต์ 2 ชุดจะแทรกการแสดง(Acting)เพื่อเสริมความเข้าใจถึงความสนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านตำราบัลเลต์ด้วย สุดท้ายเมื่อเต้นเสร็จก็แสดงละครให้เห็นถึงความสำเร็จในการแสดง มีการโยนช่อดอกไม้ให้แก่ผู้แสดง จะเห็นได้ว่าการเลือกสรรการแสดงที่ปรากฏบนเวทีนั้น นราพงษ์ จรัสศรีใส่รายละเอียดให้เห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างเหมาะสมอย่างยิ่งในระยะเวลาจำกัด

- รำมโนห์ราบุญชายัญ ผู้สร้างงานได้ทั้งทำให้ผู้ชมคาดเดาได้ยากว่าจะเกิดอะไรต่อไปเพราะไม่ปรากฏในบทบรรยาย แม้ว่าร่ายต่อของการแสดง ผู้แสดงได้หายไปจากเวที ทั้งไว้เพียงภาพจากทีวีที่เป็นการรำรำของผู้แสดงเองและเสียงดนตรีที่เปิดคลอในเพลงแขกบุญชายัญ (ประมาณ 2.40 นาที) จนผู้แสดงออกมารำมโนห์ราบุญชายัญ ด้วยเครื่องแต่งกายนาฏศิลป์ไทยแบบกินรี ซึ่งนราพงษ์ จรัสศรีได้กล่าวเพิ่มเติมว่า "ต้องการสื่อสารว่าการไปอยู่ที่ใดแล้วไม่มีความสุขก็จะย้ายไปที่อื่นที่ดีกว่า" (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 6 สิงหาคม 2555) เช่นเดียวกับนางมโนห์ราที่ต้องบินหนีกลับนครไกรลาศเพื่อให้พ้นภัยจากนครปัญจา ซึ่งมีความเหมาะสมในการเลือกชุดการแสดง

สรุปได้ว่า เมื่อวิเคราะห์จากเหตุผลก็เห็นได้ชัดว่าการเลือกชุดการแสดงนั้น ผู้สร้างงานได้ศึกษาเนื้อหา ความหมายของการแสดงแต่ละชุด รวมถึงลักษณะเฉพาะที่สะท้อนผ่านการแสดงที่เลือกมาด้วยความละเอียดรอบคอบ แม้จะพบว่าในหลายๆชุดการแสดงจะเป็นความชอบส่วนตัวหรือกระแสบริบททางสังคมก็ตาม แต่นางพวงษ์ จรัสศรีได้ออกแบบ จัดเรียงให้เกิดความสะดวกในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย และเกิดความหลากหลายในลักษณะของเครื่องแต่งกาย(และเพลงดนตรี)เพื่อสร้างความน่าสนใจให้เกิดขึ้นตลอดเวลา ผู้สร้างงานก็ได้แสดงวิธีการคิดนำเสนอรูปแบบออกมาได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกันอย่างเป็นเอกภาพ แม้จะมีการแสดงบัลเล่ต์ (Ballet) แต่ก็ยังเป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น การแสดงหลักๆล้วนเป็นการแสดงนาฏยศิลป์ไทยทั้งสิ้น

5.2.1.3 เครื่องแต่งกาย

เครื่องแต่งกายประกอบการแสดงมีความสัมพันธ์กับชุดการแสดงที่ถูกนำมาใช้ ทั้งนี้โดยปกติผู้ออกแบบสร้างงานควรเน้นความถูกต้องตามจารีตแบบแผนเป็นหลัก หากใช้ชุดการแสดงในชนบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องแต่งกายนาฏยศิลป์ไทยได้ถูกออกแบบให้มีลักษณะเฉพาะที่มีความละเอียดสวยงาม ประณีตตั้งแต่กระบวนการผลิตตลอดจนการสวมใส่ มาตั้งแต่ครั้งบรรพกาล จึงเป็นที่ชื่นชมในหมู่ผู้ที่ได้พบเห็นอยู่เสมอ แต่ทั้งนี้พบว่าในการแสดงชุด เพนดูลัม ในบางชุดการแสดง(ย่อย)อาจจำเป็นต้องลดทอนเครื่องแต่งกายลงด้วยข้อจำกัดของการแสดง และสร้างความแตกต่างที่ไม่ซ้ำจากเครื่องแต่งกายเดิม ซึ่งอาจทำให้ความสวยงามของเครื่องแต่งกายนาฏยศิลป์ไทยที่ควรจะปรากฏต่อสายตาผู้ชมชาวต่างชาติขาดหายไป ย่อมส่งผลเสียต่ออรรถรสในการชมการแสดงอยู่บ้าง โดยเฉพาะผู้ชมที่เคยชมการแสดงนาฏยศิลป์ไทยที่สวมใส่เครื่องแต่งกายที่ถูกต้องสวยงามมาก่อน

ลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะนำเสนอเครื่องแต่งกายประกอบการแสดงทั้ง 8 ชุด โดยแสดงภาพเครื่องแต่งกายจากการแสดงต้นแบบและภาพเครื่องแต่งกายจากการจำลองการแสดง เพื่อเปรียบเทียบ วิเคราะห์ให้เห็นชัดเจน ดังนี้

1. เครื่องแต่งกายรำแม่บท

เครื่องแต่งกายที่ปรากฏในการแสดงรำแม่บทนี้ เป็นการแต่งกายขึ้นเครื่องตัวพระ (แขนสั้น) สวมชฎาและเครื่องประดับตามจารีตของเครื่องแต่งกายละครไทย ส่วนสีของเครื่องแต่งกายที่ใช้ นั้น ผู้สร้างงานไม่กำหนดสี(เลือกจากความชอบส่วนบุคคล) ซึ่งจากภาพต้นฉบับพบว่าใช้สีน้ำเงินขลิบแดง แต่เมื่อจำลองการแสดงผู้วิจัยใช้สีเหลืองขลิบแดง เพราะแสงที่ใช้ประกอบการแสดงค่อนข้างน้อย การใช้สีเหลืองซึ่งเป็นสีที่กระจายแสงได้มาก จะทำให้ผู้ชมเห็นผู้แสดงได้ชัดเจนกว่าสีเข้มนั่นเอง

ภาพที่ 20 ภาพรำแม่บท ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 21 ภาพจากการแสดงซ้ำ ชุด เพนดูลัม ในส่วนรำแม่บท
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

เครื่องแต่งกายของการแสดงชุดนี้ ผู้สร้างงานแต่งกายได้ถูกต้องไม่ผิดแบบแผน อาจเป็นเพราะเป็นการแสดงชุดแรกจึงมีเวลาในการแต่งกายได้อย่างเต็มที่ และเพราะเป็นชุดแรก จึงต้องแสดงความสวยงามอลังการของเครื่องแต่งกายนาฏยศิลป์ไทยอย่างเต็มภาคภูมิ แต่การเลือกใช้สีเครื่องแต่งกายนั้นควรเลือกใช้สีตามขนบนาฏยศิลป์ไทย กล่าวคือ ตัวพระเอกจะนิยมใส่สีแดง ขลิบเขียว แม้ว่าไม่ใช่พระเอกของเรื่องแต่แสดงเป็นตัวเอกของตอนนั้นก็ปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน (นพรัตน์ หวังในธรรม, สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2556) หากเลือกใช้สีดังกล่าวก็จะเสริมให้เครื่องแต่งกายในการแสดงถูกต้องยิ่งขึ้น

2. เครื่องแต่งกายรำอุยฉายพราหมณ์

โดยปกติเครื่องแต่งกายรำอุยฉายพราหมณ์จะแต่งกายยื่นเครื่องพระ (แขนสั้น) สีขาวขลิบแดง สวมกระบังหน้า (ดูภาพที่ 12) แต่ในการแสดงชุดเพนดูลัมนี้ ผู้ออกแบบสร้างงานใช้การลดทอนเครื่องแต่งกายลง ด้วยการถอดชุดยื่นเครื่อง(พระ)ออกให้คงเหลือเพียงสนับเพลา และข้อมือไว้ เพื่อสร้างความแตกต่างที่ไม่ซ้ำจากเครื่องแต่งกายของรำแม่บท ซึ่งเมื่อผู้วิจัยจำลองการแสดงกลับพบปัญหาในการถอดเครื่องแต่งกายไม่ทัน ทำให้เหลือห้อยหน้าและห้อยข้าง (ดังปรากฏ

ตามภาพที่ 11) ทั้งนี้เป็นเพราะไม่เคยสวมเครื่องแต่งกายจริงในการฝึกซ้อม จึงไม่ทราบปัญหาและการแก้ปัญหานั้นเอง

ภาพที่ 22 ภาพรำดูยฉายพราหมณ์ ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 23 ภาพจากการการแสดงซ้ำ ชูต เพนดูลัม ในส่วนรำดูยฉายพราหมณ์
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 24 ภาพแสดงเครื่องแต่งกายรำฉุยฉายพราหมณ์
ที่มา : จากดวงกมล บุญยปรัตยฤทธิ์

สำหรับเครื่องแต่งกายที่นำไปใช้ในการแสดงรำฉุยฉายพราหมณ์ในเพนดูลัมนี้ หากวิเคราะห์ตามขนบจารีตแล้วผู้วิจัยถือว่าไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสุวรรณี ชลานุเคราะห์ ว่า “การถอดเสื้อจนท่อนบนเปลือยเปล่าไม่เป็นสุภาพชน ตลอดจนอยู่กับสนับเพลา เท่านั้น ยิ่งไม่ควรปฏิบัติในนาฏศิลป์ไทย แต่ควรแก้ไขโดยใส่เสื้ออื่นซ้อนไว้ข้างใน ถอดเฉพาะตัวเสื้อ พระออก (คกงรองคอ สังวาลและทับทรวงไว้) แล้วเหลือครึ่งล่างของยี่นเครื่องพระก็ได้” (สุวรรณี ชลานุเคราะห์, สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2556) แต่ถ้ามองในเชิงการสร้างงานแบบสร้างสรรค์ให้ร่วมสมัย การไม่สวมเสื้อในการแสดงเป็นเรื่องธรรมดาที่ปรากฏได้ทั่วไป และจากข้อมูลที่พบผู้สร้างงานมุ่งเน้น กระบวนการทำรำกับการสื่อความหมายของเรื่องเป็นสำคัญ ดังนั้นเครื่องแต่งกายจึงเป็นเพียงองค์ประกอบ และเทคนิคที่ทำให้ภาพรวมของการแสดงดูน่าสนใจขึ้นเท่านั้น

3. เครื่องแต่งกายรำศรีวิชัย

สำหรับเครื่องแต่งกายในรำศรีวิชัยนี้ โดยปกติจะแต่งกายตามแบบแผนของเครื่องแต่งกายรำโบราณคดีชุด ศรีวิชัย (ดังภาพที่ 27) แต่สำหรับการแสดงชุดเพนดูลัมนี้

ผู้ออกแบบสร้างงานเลือกใช้ผ้าถุง(ผ้าถุงแบบธรรมดา) เข็มขัดพร้อมหัวและข้อมือ มาใช้สื่อความหมายในรำศรีวิชัยเพื่อให้เห็นความแตกต่างที่หลากหลายของเครื่องแต่งกายนาฏศิลป์ไทยประเภทต่างๆ และให้สอดคล้องกับเนื้อหาของบทที่เริ่มกล่าวถึงความชอบในการแต่งกายแบบผู้หญิงจากภาพต้นแบบ(ภาพที่ 25) แสดงให้เห็นวิธีการนุ่งแบบไม่เก็บชายพกโดยให้ด้านบนตั้งขึ้นไม่บังเข็มขัด เพื่อให้ไม่ให้อั้วโล่งจนเกินไป(คล้ายเกาะอก) แต่เมื่อผู้วิจัยจำลองการแสดงได้ลองปฏิบัติแบบเดียวกัน กลับให้ความรู้สึกเหมือนนุ่งผ้าไม่เรียบร้อย จึงเลือกใช้ผ้าถุงศรีวิชัยแบบป้ายสำเร็จ โดยไม่คาดเข็มขัดทับอีกครั้งหนึ่ง (ดังภาพที่ 26)

ภาพที่ 25 ภาพรำศรีวิชัย ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 26 ภาพจากการการแสดงซ้ำ ชุด เพนดูลัม ในส่วนรำศรีวิชัย
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์ฯ วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 27 ภาพเครื่องแต่งกายระบำศรีวิชัยตามแบบแผน
ที่มา: จากหนังสือทะเบียนข้อมูล : วิพิธทัศนา ชุดระบำ รำ ฟ้อน เล่ม 2
โดย กรมศิลปากร

4. เครื่องแต่งกายรำนางคำป็นขอฝน

การแสดงชุดรำนางคำป็นขอฝนนี้ โดยปกติจะแต่งกายพื้นเมืองเหนือ กล่าวคือสวมเสื้อแขนกระบอก นุ่งซิ่นกรอมเท้า ห่มสไบ ไม่สวมเครื่องประดับ(เพราะปลอมตัวเป็นชาวบ้าน ลี้ภัยทางการเมือง)ผมมวยสูงประดับดอกไม้สวยงาม (ดังภาพที่ 30) แต่ในการแสดง เพนดูลัม ผู้สร้างงานออกแบบให้ผู้แสดงสวมชุดยีนเครื่อง(นาง)สีชมพูขลิบน้ำเงินและใส่เกี้ยวบนศีรษะ ซึ่งแตกต่างจากแบบแผนเดิมที่แสดงในละครไทย ด้วยมูลเหตุที่ลักษณะการนุ่งผ้า(ผ้าถุง)ของชุดรำศรีวิชัยและผ้าซิ่นเหมือนกัน จึงต้องการแสดงความหลากหลายของเครื่องแต่งกายนาฏยศิลป์ไทยตัวนาง โดยปรับเป็นสวมชุดยีนเครื่องนางที่มีความสวยงามน่าสนใจตั้งแต่ขั้นตอนการสวมใส่ จนกระทั่งแต่งเสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 28 ภาพรำนางคำป็นขอฝน ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 29 ภาพจากการการแสดงซ้ำ ชุด เพนดูลัม ในส่วนรำนางคำป็นขอฝน
 ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์ฯ วันที่ 1 สิงหาคม 2555
 ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 30 แสดงเครื่องแต่งกายพื้นเมืองเหนือแบบชาวบ้าน
 ที่มา : จาก www.lannacorner.net

สำหรับการแต่งกายร้านางคำป็นของฝนนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรแต่งกายให้ถูกต้องคือแต่งกายในลักษณะพื้นเมืองเหนือ ซึ่งก็สามารถแต่งกายได้หลายรูปแบบด้วยกัน เพื่อให้เข้ากับการแสดงชุดฟ้อนสาวไหมก็ได้ เพราะหากแต่งกายไม่ถูกต้องแล้วจากการอนุรักษ์จะเป็นการทำลายมากกว่า(สุวรรณณี ชลานุเคราะห์, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2556)โดยผู้วิจัยเข้าใจได้ว่าผู้สร้างงานไม่ได้มีเจตนาจะนำเสนอเนื้อหาของชุดการแสดงที่เลือกนำมาใช้แสดง แต่เหตุผลที่เลือกนั้นเพราะการแสดงดังกล่าวถูกแสดงขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันกับเรื่องราวที่ผู้สร้างงานต้องการจะสื่อ ดังนั้นการปรับเปลี่ยนให้ใช้เครื่องแต่งกายแบบยีนเครื่องนางนั้น แสดงให้เห็นความตั้งใจที่จะแสดงความงดงามที่หลากหลายในแบบต่างๆของเครื่องแต่งกายนาฏยศิลป์ไทยเป็นประเด็นหลักนั่นเอง

5. เครื่องแต่งกายรำซัดชาติตรี

เครื่องแต่งกายสำหรับรำซัดชาติตรีนี้ ผู้สร้างงานแสดงบทตัวพระจึงขออธิบายเฉพาะเครื่อง แต่งกายตัวพระเท่านั้น กล่าวคือแต่งกายยีนเครื่องพระแขนสั้น(หรือบางที่ไม่สวมเสื้อ) สวมเทริดพระและเล็บสีทอง 8 เล็บ (ดังภาพที่ 33) ซึ่งการแต่งกายลักษณะนี้จะเหมือนกับรำแม่บทหรือรำอุบายพราหมณ์แต่ต่างกันว่าเครื่องประดับศีรษะและสีชุดเท่านั้น แต่ในการแสดงนี้ผู้สร้างงานเลือกใช้การนุ่งโจงกระเบนเพียงผืนเดียว(แต่ยังคงสวมกำไลแฉงไว้เพื่อไม่ให้ช่วงบนโล่งจนเกินไป) ด้วยเหตุผลเดิมคือเพื่อให้เห็นความแตกต่างของเครื่องแต่งกายนาฏยศิลป์ไทย ตลอดจนใช้เวลาไม่นานและวิธีการสวมใส่ก็น่าสนใจอีกด้วย ผ้าที่นำมาใช้เป็นผ้าลายไทยโทนสีน้ำตาลขนาด 4 เมตร พร้อมเชือกคาดเอว เมื่อผู้วิจัยจำลองการแสดงนี้ได้เลือกใช้ผ้าพิมพ์ลายไหมพัฒนสีน้ำเงินมาใช้แทนเพื่อความสวยงาม จากการฝึกซ้อมการแสดงพบว่าไม่สามารถนุ่งโจงกระเบนได้ทันเวลา เพราะเสียเวลาในการถอดชุดยีนเครื่องนางนาน จึงต้องแก้ปัญหาโดยใช้วิธีนุ่งโจงกระเบนให้สำเร็จรูปไว้แล้วให้ผู้แสดงสวม จากนั้นคาดเชือกมัดเอวเองเท่านั้น

การปรับเครื่องแต่งกายรำซัดชาติตรีนี้ให้เปลี่ยนไปจากเดิม ย่อมไม่เหมาะสมอย่างแน่นอน แต่ด้วยเหตุผลวัตถุประสงค์ที่กล่าวไปแล้วทำให้เข้าใจถึงมูลเหตุให้ต้องมีการปรับออกมาเป็นเช่นนี้

ภาพที่ 31 ภาพรำซัดชาตรี ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 32 ภาพจากการการแสดงซัด ชุด เพนดูลัม ในส่วนรำซัดชาตรี
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 33 ภาพเครื่องแต่งกายราชชาตรีตัวพระ(ผู้ชาย)
ที่มา : จากณรงค์ฤทธิ เชาว์กรรม

6. เครื่องแต่งกายฟ้อนสาวไหม

ในการแสดงฟ้อนสาวไหมโดยปกติจะแต่งกายพื้นเมืองเหนือเหมือนกับ การแสดงของภาคเหนือชุดอื่นๆทั่วไปคือสวมเสื้อแขนกระบอก นุ่งซิ่นกรอมเท้า ห่มสไบ ใส่เครื่องประดับ ผมมวดยสูงประดับดอกไม้สวยงาม (ดังภาพที่ 36) แต่ในการแสดงนี้ผู้สร้างงานให้ผู้แสดงสวมชุด พื้นเมืองเหนือที่สวมใส่ง่าย ได้แก่ เสื้อแขนสั้นแบบชนเผ่ากับผ้าซิ่น ซึ่งยังคงสวมกำไลแฝงไว้ แต่เมื่อ ผู้วิจัยจำลองการแสดงดังกล่าวได้มิได้ให้รายละเอียดเหมือนต้นฉบับ คงเพียงรูปแบบไว้คือสวมเสื้อ กระดุมป้าย แขนสามส่วนและผ้าซิ่นเท่านั้น

ภาพที่ 34 ภาพฟ้อนสาวไหม ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนภาพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 35 ภาพจากการการแสดงซำ ชูด เพนดูลัม ในส่วนฟ้อนสาวไหม
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 36 เครื่องแต่งกายฟ้อนสาวไหม
ที่มา: จากหนังสือทะเบียนข้อมูล : วิพิธทัศนา ชูดระบำ รำ ฟ้อน เล่ม 2
โดย กรมศิลปากร

สำหรับเครื่องแต่งกายชุดสาวใหม่ ที่มีการปรับเปลี่ยนไม่เหมือนกับแบบฉบับเดิมนั้น (ดูภาพที่ 34) ในความเห็นของผู้วิจัยกลับไม่รู้สึกรู้ว่าผิดแปลกแต่อย่างใด เพราะด้วยเป็นการแสดงแบบพื้นเมือง เครื่องแต่งกายจึงสามารถใช้ได้หลายรูปแบบแต่ควรจะสะท้อนเอกลักษณ์ของภาคนั้นๆไว้ เพราะในการแสดง ผู้สร้างงานให้น้ำหนัก/ความสำคัญกับท่าทาง(ท่ารำ)มากกว่าเครื่องแต่งกายที่ต้องการนำเสนอในเชิงเทคนิค

7. เครื่องแต่งกายบัลเล่ต์

การแสดงบัลเล่ต์นี้แบ่งเครื่องแต่งกายออกเป็น 3 ลักษณะ ช่วงแรก ผู้แสดงจะสวมเพียงชุด เลียวทาร์ด (Leotard) สีดำเท่านั้น จากนั้นสวม กระโปรงบัลเล่ต์แบบยาว (Half Classical Tutu) สีขาว สวมซอล์ฟชูส์ (Sof shoes) เพื่อเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิกสไตล์ (Classical Ballet Style) (บางส่วนของช่วง Drying swan) และสุดท้ายเปลี่ยนเป็นกระโปรงบัลเล่ต์แบบสั้น (Half Romantic Tutu) สีฟ้าเข้มซ้อนชมพู เพื่อเต้นบัลเล่ต์แบบโรแมนติกสไตล์ (Romantic Ballet Style) แต่เมื่อผู้วิจัยจำลองการแสดง ผู้แสดง(นายวุฒิชัย)ขออนุญาตสวมถุงน่องสีดำทับ เลียวทาร์ด (Leotard) เนื่องจากไม่คุ้นเคยกับชุดบัลเล่ต์มาก่อนทำให้ขาดความมั่นใจในการแสดง ซึ่งก็ได้รับอนุญาตจากผู้สร้างงานแล้ว ส่วนสีของกระโปรงนั้นมีข้อจำกัดจึงไม่สามารถใส่เหมือนต้นแบบได้ โดยปกติแล้วในการแสดงบัลเล่ต์ ผู้แสดงจะต้องสวมถุงน่องก่อนสวม เลียวทาร์ด (Leotard) แล้วจึงสวม ซอล์ฟชูส์ (Sof shoes) หรือ พ้อยท์ชูส์ (Pointe shoes) แต่ในการแสดงต้นแบบกลับไม่ปรากฏการใส่ถุงน่อง เกิดจากความตั้งใจของผู้สร้างงาน ไม่ใช่ข้อจำกัดในเรื่องเวลาเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ส่วนในการจำลองการแสดงนั้น ผู้แสดงใช้วิธีสวมถุงน่อง(และ เลียวทาร์ด (Leotard))ไว้ด้านในตั้งแต่แรก โดยพับปลายขาขึ้นเหนือเข่าให้เรียบร้อย เมื่อต้องเปลี่ยนมาเป็นชุดนี้ จึงทำให้รวดเร็วมากขึ้น

ภาพที่ 37 ภาพแสดงละครก่อนบัลเลต์ ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

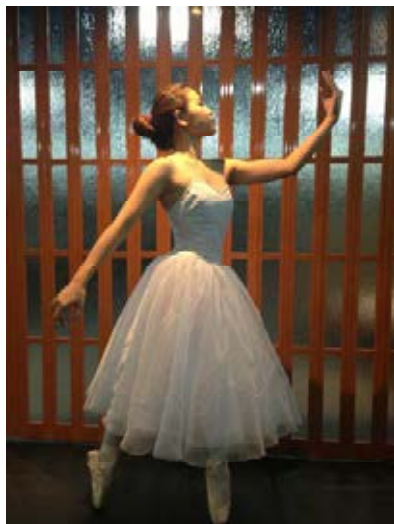
ภาพที่ 38 ภาพจากการจำลองการแสดงชุด เพนดูลัม ในช่วงแสดงละครก่อนบัลเลต์
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

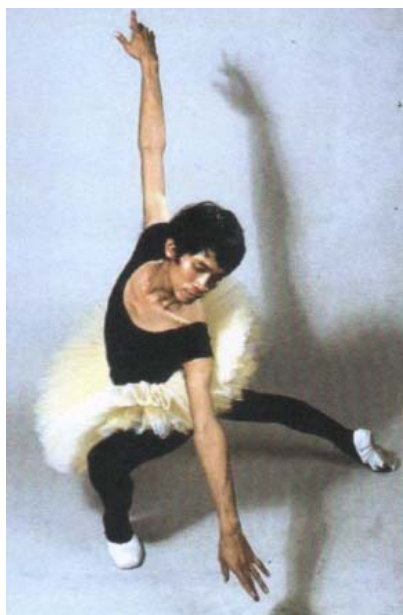
ภาพที่ 39 ภาพแสดงบัลเล่ต์โรแมนติก ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 40 ภาพจากการการแสดงซ้ำ ชุด เพนดูลัม ในช่วงแสดงบัลเล่ต์โรแมนติก
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 41 แสดงชุด Romantic Tutu
เป็น Tutu แบบแรกที่ใช้ในการเต้นบัลเลต์ยุคโรแมนติก
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 42 ภาพแสดงบัลเลต์คลาสสิก ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 43 ภาพจากการการแสดงซ้ำ ชุด เพนดูลัม ในช่วงแสดงบัลเลต์คลาสสิก
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 44 แสดงชุด Classical Tutu ในยุคคลาสสิก
ที่พัฒนาให้กระโปรงสั้นขึ้นเพื่อความคล่องตัวของนักเต้น
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 45 แสดง Soft shoes ของผู้หญิง
เป็นรองเท้าสำหรับเต้นบัลเลต์ที่ใช้ฝึกและ
ไม่ใช้สำหรับขึ้นปลายเท้า
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 46 แสดง pointe shoes ของผู้หญิง
เป็นรองเท้าสำหรับเต้นบัลเลต์ที่
ใช้สำหรับขึ้นปลายเท้า

ภาพที่ 47 แสดงการสวมถุงน่องก่อนใส่ เลียวทาร์ด (Leotard)
เนื่องจากแถบประเทศตะวันตกมีอุณหภูมิที่หนาวเย็น ผู้เต้นจึงสวมถุงน่องแบบหนา เพื่อความอบอุ่น
ของกล้ามเนื้อ จนปัจจุบันกลายเป็นธรรมเนียมที่ต้องสวมถุงน่องก่อนใส่ เลียวทาร์ด (Leotard)
ที่มา : จากผู้วิจัย

จะเห็นได้ว่า หากเป็นชุดบัลเลต์ที่ใช้แสดงของผู้หญิง จะมีลักษณะเป็นชุดเดี่ยวติดกันทั้งเสื้อและกระโปรงไม่ว่าจะเป็นแบบใดก็ตาม ส่วนกระโปรงบัลเลต์ที่นำมาใช้ในการแสดงชุด เพนดูลัม (ต้นแบบ) ใช้กระโปรงบัลเลต์แบบครึ่งตัวที่ใช้ในการเรียนหรือฝึกซ้อม ซึ่งง่ายต่อการเปลี่ยนชุดด้วยตัวเองในระยะเวลาสั้นๆ และก็ให้ความหมายในการสื่อสารได้ชัดเจนเพียงพอ แม้ว่าจะด้อยเรื่องความสวยงามก็ตาม

8. เครื่องแต่งกายมโนห์ราบุชายัญ

การแสดงชุดมโนห์ราบุชายัญนี้ ผู้สร้างงานเลือกให้ผู้แสดงใส่ชุดนางกนิรี สีเขียวขลิบแดง สวมปีกหาง เทร็ดนางและเล็บเต็มรูปแบบ ส่วนในการจำลองการแสดงผู้วิจัยมิได้ใช้สีชุดเหมือนต้นแบบเพราะผู้สร้างงานมิได้กำหนดเรื่องสีไว้ ผู้วิจัยจึงใช้ชุดที่มีอยู่เพื่อสะดวกในการฝึกซ้อมและแสดง สำหรับหลักการใช้สีเครื่องแต่งกายที่ควรใช้สีแดงนุ่งเขียนั้น จะไม่พบการใช้ในการแสดงชุดนี้ซึ่งผู้สร้างงานไม่เน้นรายละเอียดเรื่องสีของเครื่องแต่งกายให้เป็นหลักสำคัญ จึงเลือกใช้สีตามความชอบส่วนตัว และที่สำคัญไม่ได้ต้องการสื่อสารว่าผู้แสดงสวมบทบาทนางมโนห์รา แต่ใช้ท่าทางการรำรำที่ปรากฏในรามโนห์ราบุชายัญสื่อสารกับผู้ชมถึงการหนีย้ายไปอยู่ที่อื่นที่ดีกว่าหรือทำให้มีความสุขมากกว่าเพียงเท่านั้น

ในการเปลี่ยนชุดการแสดงครั้งนี้ ผู้สร้างงานออกแบบให้ผู้แสดงเข้าไปเปลี่ยนชุดการแสดงด้านหลังเวที เนื่องจากมีรายละเอียดของเครื่องแต่งกายมากและไม่สามารถแต่งด้วยตนเองได้ในระยะเวลาจำกัด ตลอดจนถึงใจสร้างความสะดวกใจให้แก่ผู้ชม เพราะกลับมาแสดงนาฏศิลป์ไทยในเครื่องแต่งกายที่สวยงามไม่ซ้ำกับชุดที่ผ่านมา สำหรับการจำลองการแสดงนั้น ผู้วิจัยต้องมีผู้ช่วยแต่งตัวให้ผู้แสดงถึง 4 คนโดยวางแผนงานแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนและมีการฝึกซ้อมการเปลี่ยนชุดในเวลาจำกัดจนเกิดความชำนาญ

ภาพที่ 48 ภาพรำมโนห์ราบุชายัญ ในส่วนเพนดูลัม
ที่มา : จากนราพงษ์ จรัสศรี

ภาพที่ 49 ภาพจากการแสดงซ้ำ ชุด เพนดูลัม ในส่วนรำมโนห์ราบุชายัญ
ณ หอศิลป์วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์ฯ วันที่ 1 สิงหาคม 2555
ที่มา : จากผู้วิจัย

สรุปได้ว่า การออกแบบเครื่องแต่งกายในการแสดงชุดเพนดูลัมนี้ ผู้สร้างงาน ได้ศึกษารายละเอียดของการแสดงแต่ละชุดมาเป็นอย่างดี นราพงษ์ จรัสศรี ได้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ในแต่ละส่วนจำทั้งที่เป็นไปตามขนบประเพณี แบบนาฏยศิลป์พื้นเมืองและการลดทอนเครื่องแต่งกาย บางส่วนให้เกิดความหลากหลายในลักษณะของเครื่องแต่งกาย เพื่อสร้างความน่าสนใจให้เกิดขึ้น ตลอดเวลา ซึ่งกระบวนการคิดนี้เกิดจากความตั้งใจของผู้สร้างงานโดยมุ่งเน้นที่เนื้อหาของเรื่องที่ต้องการจะสื่อสารกับผู้ชมเป็นสำคัญ ตลอดจนการแก้ปัญหาในการเปลี่ยนชุดการแสดงที่มีระยะเวลา จำกัดอีกด้วยจะเห็นได้ว่านราพงษ์ จรัสศรีมีความคิดเชื่อมโยงสอดคล้องกันตั้งแต่บท การเลือกชุดการแสดงและการออกแบบเครื่องแต่งกาย ให้เป็นไปอย่างมีเหตุมีผลและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

5.2.1.4 เสียงและดนตรี

การใช้เสียงและดนตรีประกอบการแสดงนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะช่วยสร้างอารมณ์ในการชม ตลอดจนสร้างความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างผู้ออกแบบสร้างงาน ผ่านผู้แสดงไปให้ถึงผู้ชม สำหรับการแสดงชุด เพนดูลัม นี้ผู้สร้างงานออกแบบไว้ 2 ลักษณะคือ เสียงจากบทบรรยายและดนตรีประกอบการแสดง

การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) โดยใช้เสียงผู้หญิงเป็นผู้บรรยาย ด้วยเหตุผลหลักคือต้องการสื่อสารโดยนัยยะว่าตนเอง(อยาก)เป็นผู้หญิง ทั้งนี้ผู้สร้างงาน อ้างอิงถึงการพากษ์โขนที่ผู้พากษ์แม้จะเป็นเพศชายแต่ ก็สามารถพากษ์บทได้ทั้งบทของตัวละครหญิง และตัวละครชาย (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 13 พฤศจิกายน 2555) ส่วนการใช้เสียงของเพื่อนชาว เนเธอร์แลนด์ที่ทำงานที่ประเทศอังกฤษมานานเพราะเชื่อว่าสำเนียงพูดภาษาอังกฤษน่าจะดีกว่าคนไทย

นอกจากนี้ ผู้สร้างงานพยายามสร้างความแตกต่างแต่เชื่อมโยงภายในด้าน บุคลิกภาพด้วยการออกแบบให้ตอนต้นของการแสดง คือขณะที่ผู้แสดงชายเดินเข้ามาบนเวที ผู้ชมจะได้ยินเสียงผู้หญิงเริ่มบรรยายว่า “My name is Tam...” จากจุดเริ่มต้นนั้น ผู้ชมเห็นผู้แสดงชายแต่ได้ยินเสียงผู้หญิงบรรยายเป็นตัวเอง จึงเกิดความคิดขึ้นมาว่ามีสองบุคลิกที่แตกต่างกันแต่เชื่อมโยงกันอยู่ ภายใน แนวคิดนี้จึงถูกพัฒนาต่อไปเรื่อยๆตลอดทั้งการแสดง(นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 13 พฤศจิกายน 2555) จะเห็นได้ว่าผู้สร้างงานได้ใช้เสียงผู้หญิงเป็นสัญลักษณ์ สร้างความน่าสนใจในการแสดงซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสถาพร สนทอง ที่ได้กล่าวถึงสัญลักษณ์ทางการแสดงไว้ว่า

“สัญลักษณ์ช่วยทำให้ปรับสายตาผู้ชมเกิดภาพซ้อน ทำให้ผู้ชมมีความสนใจในการแสดง และไม่เกิดความเบื่อหน่าย (สถาพร สนทอง, สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2556)

ดนตรีประกอบการแสดง มีหน้าที่ 3 อย่างคือ 1. ประกอบการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย 2. ประกอบการแสดงละคร 3. ประกอบการแสดงย่อย(รำ/เต้น)

1. ประกอบการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ผู้สร้างงานคำนึงถึง Mood and Tone ที่ต้องสอดคล้องสัมพันธ์กันกับการแสดงชุดต่อไป จึงเลือกใช้เพลงสำหรับการแสดงย่อยชุดต่อไปมาเป็นเพลงดนตรีที่ใช้ประกอบการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายด้วย โดยทดลองจับเวลาถอดชุดเก่าและใส่ชุดใหม่ให้ใช้เวลาให้น้อยที่สุด จากนั้นจึงตัดต่อเพลงแล้วนำมาทดสอบเพื่อให้เหมาะสมที่สุด การปฏิบัติเช่นนี้นับเป็น การยากเพราะจะต้องไม่ทำให้ผู้ชมรู้สึกรอนานจนเกินไป

2. ประกอบการแสดงละคร ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงละครนี้ สังเกตได้ว่าวิธีการบรรจเพลงดนตรีแตกต่างกันในช่วงที่แสดงถึงเหตุการณ์ที่อยู่ ณ ประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ กล่าวคือหากแสดงเหตุการณ์ที่อยู่ ณ ประเทศไทย จะใช้เพลงสำหรับการแสดงย่อยชุดต่อไปมาเป็นเพลงดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงละครด้วย แต่ถ้าเป็นช่วงที่แสดงถึงเหตุการณ์ที่อยู่ ณ ประเทศอังกฤษ ก็จะใช้เพลงบรรเลงสากลที่สามารถให้จินตนาการทางอารมณ์ช่วยสื่อสารได้ตามความต้องการของผู้สร้างงานและมีทั้งที่ใช้เพลงเดียวกันกับการแสดงย่อยด้วย

3. ประกอบการแสดงย่อย(รำ/เต้น) สำหรับดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงย่อยนี้ จะเป็นเพลงรำ/ระบำ/เต้น ที่นิยมใช้กันตามปกติและมีความยาวที่เหมาะสมกับท่าทางการแสดงของการแสดงชุดนั้นๆเป็นสำคัญ ส่วนเพลงดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงบัลเลต์ก็ใช้ในแนวทางเดียวกัน ผู้วิจัยได้ประมวลออกมาเป็นตารางเพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนได้ ดังนี้

ตารางที่ 8 ตารางแสดงระยะเวลาในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและระยะเวลาในการแสดงแต่ละชุด

ลำดับที่	ชื่อชุดการแสดง	ระยะเวลาการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย	ระยะเวลาการแสดง
1	จำแม่บทเล็ก	1 นาที	4 นาที
2	จำดูดยขายพราหมณ์	1.30 นาที	4.50 นาที
3	ระบำศรีวิชัย	1 นาที	5 นาที
4	นางคำป็นขอฝน	5.10 นาที	3.30 นาที
5	จำซัดชาติรี	2.20 นาที	3 นาที
6	ฟ้อนสาวไหม	1.40 นาที	5 นาที
7	บัลเลต์ Sleeping Beauty และ Dying Swan	2.10 นาที	5 นาที
8	รำมโนห์ราบุษายัญ	2.40 นาที	5.30 นาที

สำหรับการออกแบบเสียงและดนตรีในการจำลองการแสดงครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ถอดเสียงจากแถบเสียง (เทป real ที่เป็นต้นฉบับจริง) มาเป็นแผ่นซีดีโดยปรับคุณภาพเสียงให้ดีขึ้นได้ภายใต้ข้อจำกัด และระยะเวลาต่างๆในการแสดงก็เป็นไปตามความยาวที่ปรากฏในแถบเสียงจริง ฉะนั้นความซับซ้อนในการแสดงอาจไม่ได้อยู่ที่การเลือกใช้เสียงหรือความยาวของการแสดงย่อย แต่กลับอยู่ที่การบริหารจัดการเวลาในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและการแสดง ใช้เทคนิคของการแสดง (Acting) ที่ต้องมีอุปกรณ์ประกอบการแสดง ซึ่งผู้สร้างงานต้องใช้เวลาให้น้อยแต่ต้องสัมฤทธิ์ผลที่สุด โดยตัดต่อดนตรีประกอบตามระยะเวลานั้นๆอันจะต้องไม่ทำให้ผู้ชมรู้สึกวุ่นวายเกินไปจนน่าเบื่อ

จากกระบวนการต่างๆที่ทำให้ได้มาซึ่งเสียงและดนตรีประกอบการแสดงนี้ ผู้วิจัยพยายามเข้าใจถึงข้อจำกัดของการสร้างงานในต่างประเทศ ที่อาจจะไม่สามารถหาหรือเลือกวัตถุดิบได้ตามความต้องการจริง จึงต้องแก้ปัญหาไปตามสภาพการณ์ แต่ในส่วนของเพลงที่ใช้ในการถอดและใส่เครื่องแต่งกาย การแสดง (Acting) ตลอดจนเพลงที่เป็นพื้นฐาน (Background) ให้กับบทบรรยายนั้น ถ้าปรับเป็นการเลือกใช้เพลงใดเพลงหนึ่งให้เหมือนกันทั้งหมดแต่เสริมเสียงประกอบ (Sound effect) ในบางช่วงที่ต้องการแสดงอารมณ์ต่างๆ ก็อาจจะให้ความรู้สึกที่แตกต่างออกไปก็เป็นได้ ส่วน

กระบวนการผลิตเสียงนั้นเป็นการบันทึกเสียงจากเพลงดนตรีที่มีบันทึกไว้อยู่แล้ว มาตัดต่อเข้าด้วยกัน จนกระทั่งสำเร็จเป็นเสียงที่ใช้ประกอบการแสดงโดยใช้เทคโนโลยีในสมัยนั้น (แบบ Analog) และจากการจำลองการแสดงตามระยะเวลาที่ได้จากแถบเสียงจริงนั้น ทำให้ตระหนักถึงแรงกดดันที่เกิดขึ้นกับนักแสดงในการถอดและใส่เครื่องแต่งกายให้ทันตามเสียงดนตรี จนทำให้ผู้วิจัยต้องวางแผนร่วมกัน ระหว่างทีมงานถึงการจัดวาง การเตรียมการอย่างไร ควรถอดและใส่อย่างไร รวมถึงการประำหน้าที่ของทีมงานที่ต้องฝึกจนชำนาญ หากเป็นไปได้ผู้วิจัยเชื่อว่า ถ้าสามารถใช้ดนตรีบรรเลงสดประกอบการแสดง ภาวะความกดดันดังกล่าวก็จะลดลงตามลำดับ

สรุปได้ว่าการออกแบบเสียงและดนตรีนี้ ผู้สร้างงานออกแบบเสียงโดยใช้เสียงผู้หญิงบรรยาย เพราะต้องการสื่อสารเกี่ยวกับสองบุคลิกภาพที่แตกต่างกันแต่เชื่อมโยงกันอยู่ใน โดยเสียงผู้หญิงเป็นสัญลักษณ์ สร้างความน่าสนใจในการแสดง ส่วนดนตรีประกอบการแสดงนั้น ผู้สร้างงานออกแบบโดยอาศัยความต่อเนื่องเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์และเสียง (Mood and Tone) เป็นสำคัญ โดยใช้วัตถุที่มีอยู่ให้มีประโยชน์สูงสุด ซึ่งทำให้เข้าใจง่ายและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังปรากฏการใช้ดนตรีในลักษณะนี้ในการประกอบการบรรยายที่มาของชุดการแสดงอย่างแพร่หลาย (ในรูปแบบวีดิทัศน์) ทั้งที่ระยะเวลาของการสร้างสรรค์ผลงานผ่านมาถึง 28 ปีแล้วก็ตาม

5.2.1.5 พื้นที่เวที

การใช้พื้นที่ เป็นตัวกำหนดการเคลื่อนไหวของผู้แสดงที่จะทำให้องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ เช่น ในเรื่องของที่ว่างและระยะห่างของจุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ บนเวที(จุลชาติ อรรถนิพนธ์, **สัมภาษณ์**, 9 เมษายน 2556) ซึ่งจิรายุทธ พนมรักษ์ ได้กล่าวถึงพื้นที่ว่า หมายถึง พื้นที่ของตัวนักแสดง ระหว่างนักแสดงกับนักแสดงและพื้นที่บนเวที สภาพแวดล้อมทั้งใน และนอกสถานที่และพื้นที่ในใจของคนออกแบบ ฉะนั้น พื้นที่จึงสำคัญมากในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นรูปแบบของการแสดง” (จิรายุทธ พนมรักษ์, **สัมภาษณ์**, 9 เมษายน 2556) การใช้พื้นที่เป็นการวางแผนเพื่อออกแบบพื้นที่เวที และระยะกว้าง สั้น ยาว ในการแสดง (สุธี ปิวรรบุตร, **สัมภาษณ์**, 9 เมษายน 2556)

การแสดงชุดเพนดูลัม เมื่อแสดงครั้งแรกแสดงบนเวทีที่คูลูอิธ เธียร์เตอร์ เมือง South Wales ประเทศอังกฤษ ซึ่งขนาดของเวทีน่าจะใหญ่กว่าพื้นที่ส่วนการแสดงของหอประชุมเล็กศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเล็กน้อย (คือความกว้าง 12 เมตร สูง 6 เมตรและลึก

6 เมตร) สำหรับการใช้เวทีที่หอแสดงดนตรี ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์ในการจำลองการแสดงครั้งนี้ เพื่อสะดวกในการดำเนินการเป็นปัจจัยสำคัญ

สำหรับการใช้พื้นที่บนเวทีนั้น จากการแสดงซ้ำการแสดงพบการใช้พื้นที่ 2 ช่วงโดยแบ่งตามเนื้อหาคือ ช่วงแรกกล่าวถึงชีวิตในซีกโลกตะวันออกและช่วงที่ 2 ในซีกโลกตะวันตก ซึ่งในช่วงแรกนี้พบการใช้พื้นที่ใน 2 ลักษณะ คือ พื้นที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและพื้นที่สำหรับการแสดงย่อย (รำ/เต้น)

พื้นที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว เป็นพื้นที่ที่ถูกกำหนดไว้ให้ผู้แสดงต้องมาเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวจากชุดเดิมเป็นชุดใหม่ในตำแหน่งดังกล่าว ดังนั้นพื้นที่นี้จึงมีเครื่องแต่งกายชุดใหม่มาวางเตรียมพร้อมไว้เป็นเครื่องกำหนดตำแหน่ง ซึ่งพบว่าการใช้พื้นที่ลักษณะนี้จะปรากฏในช่วงแรกตั้งแต่การแสดงย่อยชุดที่ 1-6 อันเป็นการแสดงนาฏศิลป์ไทยทั้งสิ้น

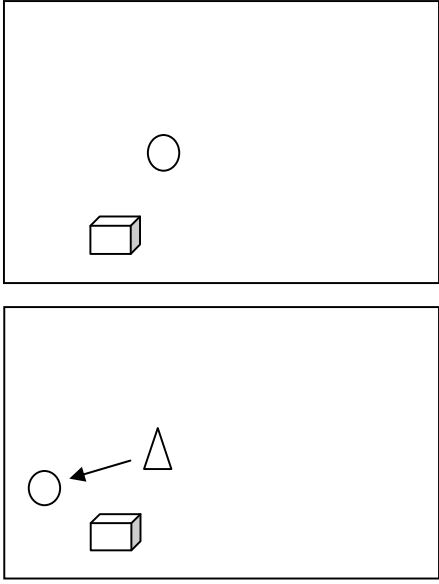
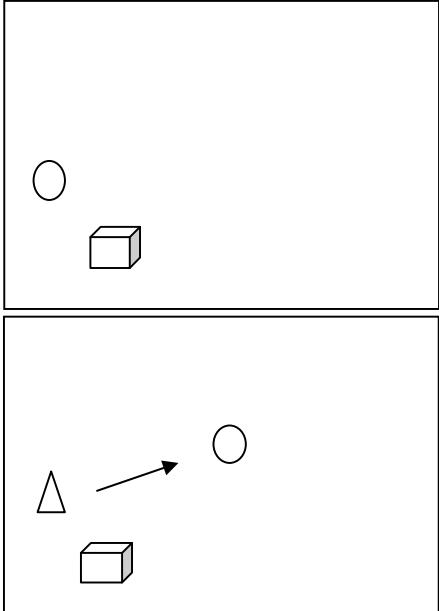
พื้นที่สำหรับการแสดงย่อย(รำ) เป็นพื้นที่ที่ถูกกำหนดให้ผู้แสดงแสดงการแสดงย่อย(รำ)ในบริเวณดังกล่าว ซึ่งอาจใช้พื้นที่บริเวณกว้างมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะของท่าในการแสดงที่อำนวยให้ใช้พื้นที่มากเท่าไร การใช้พื้นที่ลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ใกล้/บริเวณเดียวกันกับพื้นที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว

ส่วนช่วงที่ 2 เริ่มจาก จบการแสดงย่อยชุดที่ 6 เป็นการเชื่อมเนื้อหาเข้าสู่จุดเริ่มของการใช้ชีวิตในซีกโลกตะวันตก ผ่านการแสดง(Acting) และการเดินบัลเลต์สลับกันไปอย่างมีนัยยะสำคัญ การใช้พื้นที่ในช่วงนี้จึงเป็นการใช้พื้นที่ในลักษณะองค์รวมเป็นเอกภาพเดียว โดยใช้พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่บริเวณกลางเวทีเป็นหลัก ส่วนท้ายของการแสดงผู้สร้างงานออกแบบให้รำมนิหรานบุชชา ยัญเป็นบทสรุปถึงการเปลี่ยนที่อยู่ไปอีก หากอยู่แล้วไม่มีความสุข

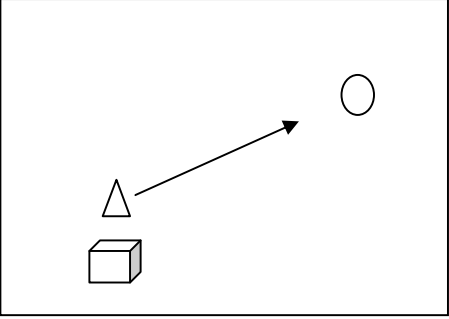
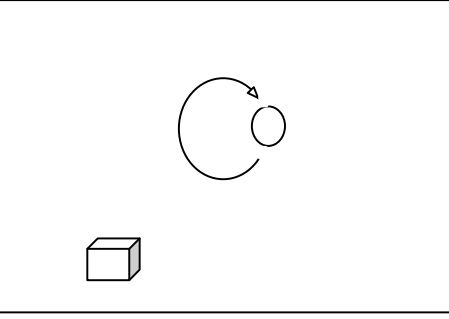
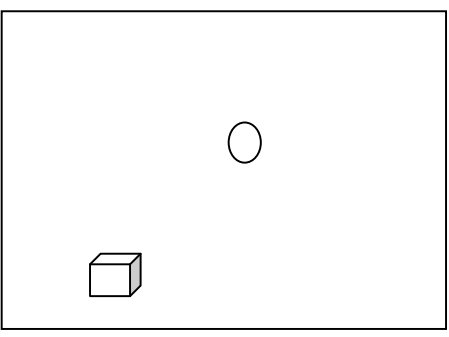
ผู้วิจัยได้ประมวลผังการใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงย่อยทั้งหมดออกมาในรูปของตารางเพื่อให้เห็นชัดเจน โดยใช้สัญลักษณ์ต่อไปนี้เพื่อแสดงการใช้พื้นที่บนเวที

- หมายถึง ทิศทางปัจจุบันของผู้แสดง
- △ หมายถึง ทิศทางเดิมของผู้แสดง
- ← หมายถึง ทิศทางการเคลื่อนไหวของผู้แสดง
- หมายถึง โต๊ะ

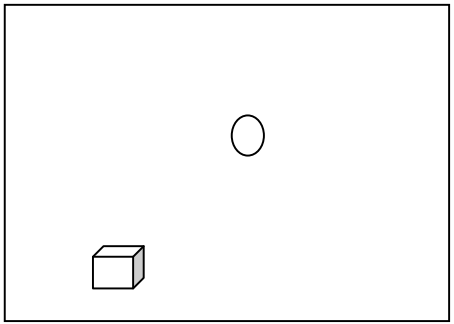
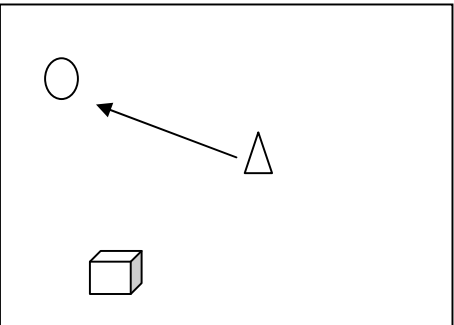
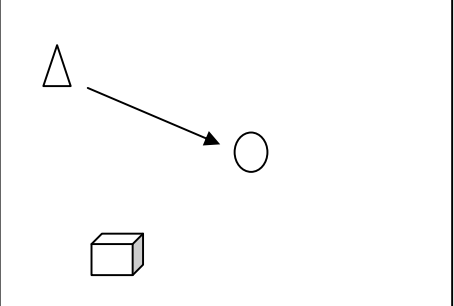
ตารางที่ 9 ตารางแสดงการใช้พื้นที่บนเวทีในการแสดงชุด เพนดูลัม

การแสดง	การใช้พื้นที่บนเวที	อธิบายภาพ
1. รำแม่บท		<p>เริ่มการแสดงด้วยการสวมหน้ากากที่วางอยู่บริเวณด้านขวาของโต๊ะ ซึ่งโต๊ะจะตั้งอยู่ด้านซ้ายของเวที</p> <p>หลังจากสวมหน้ากากเสร็จแล้ว ผู้แสดงวิ่งไปทางด้านซ้ายเวที (บริเวณด้านซ้ายของโต๊ะ)</p>
2. รำอุยฉายพราหมณ์		<p>ผู้แสดงถอดเครื่องแต่งกายเฉพาะช่วงบนออกบริเวณโต๊ะวางอุปกรณ์ทางซ้ายเวที ผู้แสดงเริ่มรำรำตามจังหวะในช่วงต้นของเพลง บริเวณด้านซ้ายเวที</p> <p>จากนั้น ผู้แสดงเคลื่อนที่มาตรงกลางเวทีตามกระบวนท่ารำ</p>

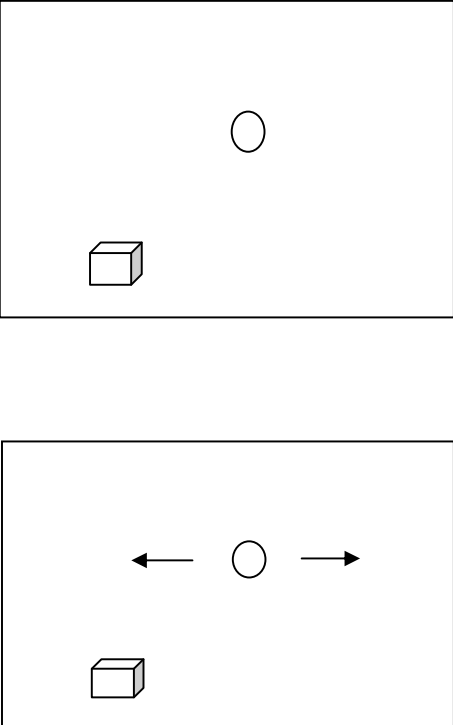
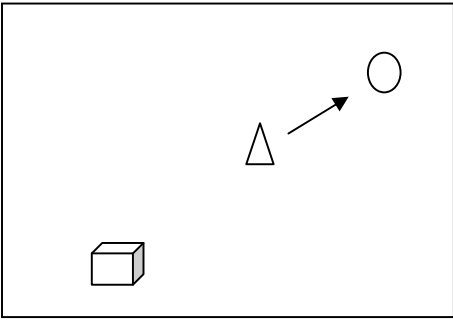
ตารางที่ 9 (ต่อ)

การแสดง	การใช้พื้นที่บนเวที	อธิบายภาพ
3. จำศรีวิชัย		ผู้แสดงถอดเครื่องแต่งกายบางส่วนออกที่โต๊ะ แล้ววิ่งไปแต่งตัวบริเวณด้านขวาของเวที
		ผู้แสดงเดินวนเป็นวงกลมตามกระบวนท่าจำในช่วงจังหวะเพลงเร็ว บริเวณกลางเวที
		ผู้แสดงรำจำตามกระบวนท่าจำ ตรงกลางเวทีจนจบเพลง

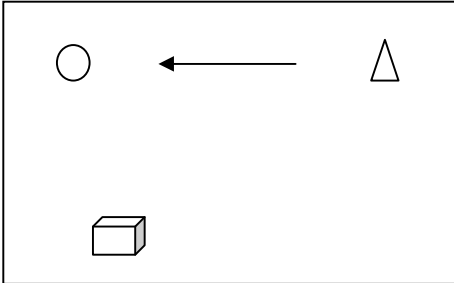
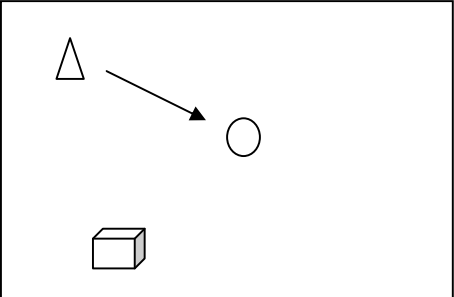
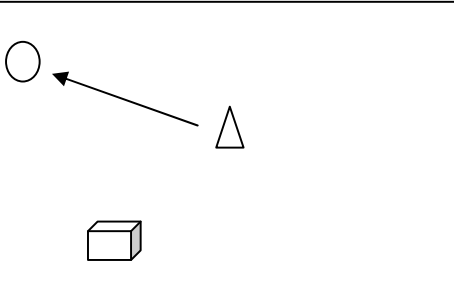
ตารางที่ 9 (ต่อ)

การแสดง	การใช้พื้นที่บนเวที	อธิบายภาพ
4. รังนางคำป็นขอฝน		<p>ผู้แสดงเปลี่ยนเครื่องแต่งกายกลางเวที จากนั้นเริ่มแสดงสวมบทบาทเป็นผู้หญิง และก่อนออกกร่ายรำมีการปรับแต่งหน้า ส่องกระจกสำรวจความงดงามของใบหน้า และมีการดื่มน้ำเพื่อดับกระหาย</p>
		<p>ผู้แสดงวิ่งไปตีบทเล็กน้อยตามเสียงกรพากย์บรรยาย ทางด้านซ้ายเวที</p>
		<p>ผู้แสดงเริ่มต้นรำจากด้านซ้ายเวที มาบริเวณตรงกลางเวที และรำรำตามกระบวนท่ารำจนจบเพลง</p>

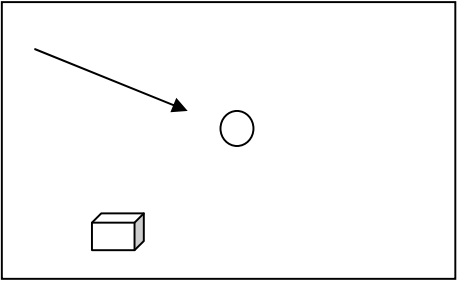
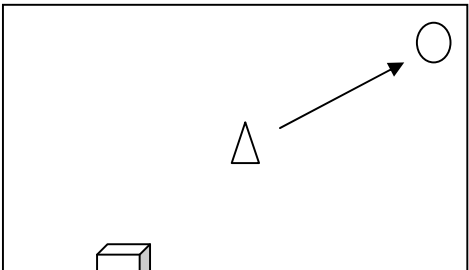
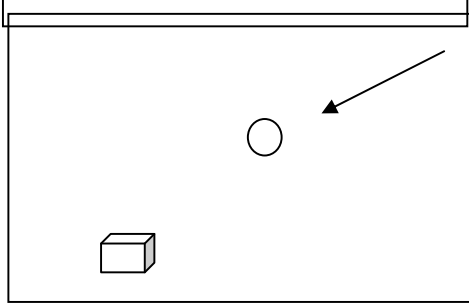
ตารางที่ 9 (ต่อ)

การแสดง	การใช้พื้นที่บนเวที	อธิบายภาพ
5. รัชชิตชาตรี		<p>ผู้แสดงเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย และเริ่มร่ายรำกลางเวที</p> <p>ผู้แสดงเคลื่อนที่ทางซ้าย-ขวา ตามลักษณะการเคลื่อนไหวของท่ารำ</p>
6. ฟ้อนสาวไหม		ผู้แสดงวิ่งไปเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบริเวณด้านขวาของเวที

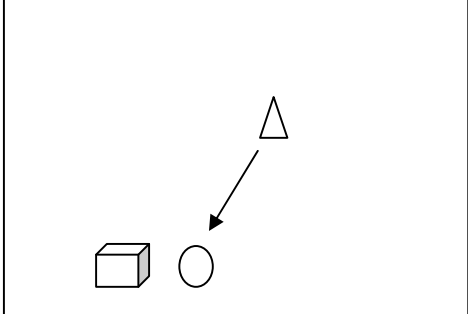
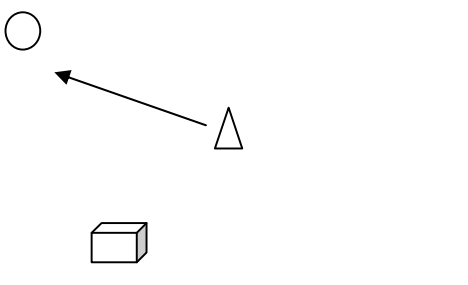
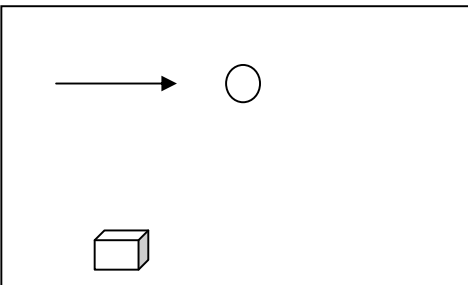
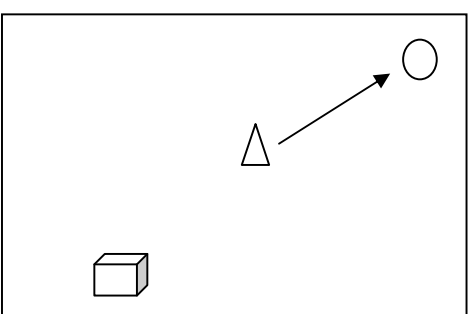
ตารางที่ 9 (ต่อ)

การแสดง	การใช้พื้นที่บนเวที	อธิบายภาพ
	  	<p>หลังจากเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเสร็จแล้ว ผู้แสดงวิ่งไปทางด้านซ้ายเวที</p> <p>ผู้แสดงเริ่มรำรำออกมาจากทางซ้าย มาถึงบริเวณกลางเวที และรำรำตามจังหวะเพลงจนครบทุกกระบวนท่าตรงกลางเวที</p> <p>ผู้แสดงรำจนถึงท่าจบ แล้วจึงค่อยๆเดินเข้าโรงทางซ้ายเวที</p>

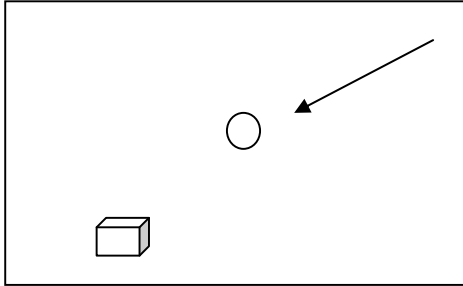
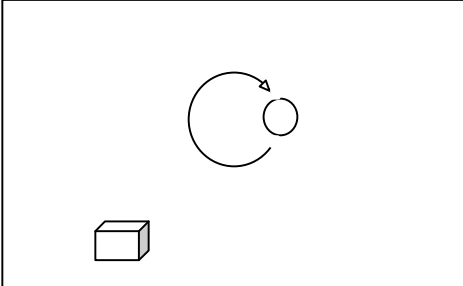
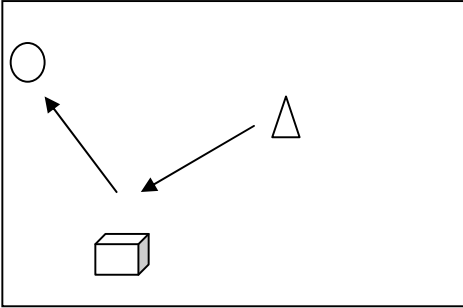
ตารางที่ 9 (ต่อ)

การแสดง	การใช้พื้นที่บนเวที	อธิบายภาพ
	 	<p>ผู้แสดงเดินออกมาอย่างเร่งรีบพร้อมหัวกระเป๋าดำ</p> <p>เดินทางขนาดใหญ่มาเปิดออกกลางเวที แล้วรวบรวมของทั้งหมดบนเวที เก็บใส่กระเป๋าดำ และปิดกระเป๋าดำ</p> <p>และลากกระเป๋าดำเข้าข้างเวทีด้านขวามือ</p>
7. บัลเลตต์		<p>ผู้แสดงหยิบกระโปรงบัลเลตต์จำนวนมาก ออกมาจากทางขวาเวที และหยุดวางกระโปรงลงที่กลางเวที</p>

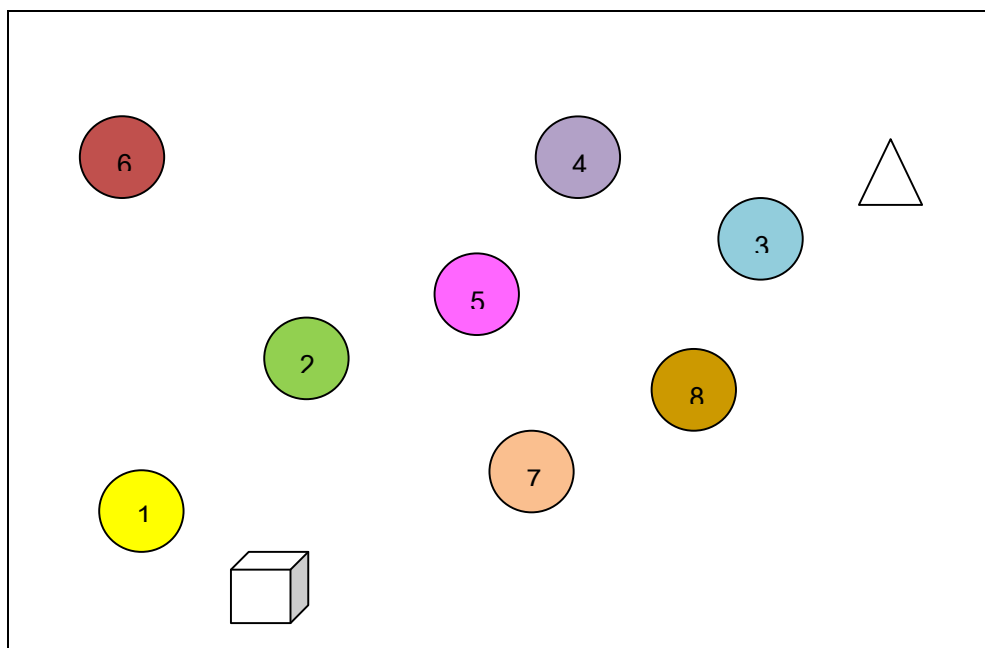
ตารางที่ 9 (ต่อ)

การแสดง	การใช้พื้นที่บนเวที	อธิบายภาพ
		<p>ผู้แสดงเดินมาหยิบหนังสือ เรียนBallet ขึ้นมาอ่าน บริเวณด้านหน้าเวที</p>
		<p>ผู้แสดงหยิบกระโปรง Tutu สั้น 1 ตัว แล้วเดินเข้าข้าง เวทีด้านซ้าย</p>
		<p>ผู้แสดงเดินตามจังหวะ เพลงออกมาจากด้านซ้าย เวทีมาอยู่กลางเวที</p>
		<p>ผู้แสดงเดินไปหยิบช่อ กุหลาบที่ถูกโยนขึ้นมาหน้า เวทีแล้วเดินเข้าทางด้าน ขวาของเวที</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การแสดง	การใช้พื้นที่บนเวที	อธิบายภาพ
8. รำมโนห์ราบุญชายัญญ์		ผู้แสดงวิ่งออกมาจากทางซ้ายเวที และรำรำท่ามกลางเวที
		ผู้แสดงรำรำเคลื่อนที่เป็นวงกลมไปทางซ้ายและขวาตามกระบวนท่ารำ บริเวณกลางเวที
		ผู้แสดงรำตามกระบวนท่าจบทั้งหมดแล้ว เดินมาเป่าเทียนที่อยู่บนโต๊ะทางซ้ายเวทีให้ดับ แล้วเดินเข้าโรงทางด้านซ้ายเวที

- 1 หมายถึง การแสดงชุด “จำแม่บพ”
- 2 หมายถึง การแสดงชุด “จำอุยฉายพราหมณ์”
- 3 หมายถึง การแสดงชุด “จำศรีวิชัย”
- 4 หมายถึง การแสดงชุด “จำคำปิ่นขอฝน”
- 5 หมายถึง การแสดงชุด “จำซัดชาติรี”
- 6 หมายถึง การแสดงชุด “จำอนสาวไหม”
- 7 หมายถึง การแสดงชุด “จำลลิต์”
- 8 หมายถึง การแสดงชุด “จำมโนหรรษาชัยญ”
- △ หมายถึง ทิวี่ (อุปกรณ์ประกอบการแสดง)
- หมายถึง โต๊ะ (อุปกรณ์ประกอบการแสดง)

ภาพที่ 50 ภาพแสดงแผนผังสรุปการใช้พื้นที่ในการแสดงชุด Pendulum
ที่มา : จากผู้วิจัย

สรุปได้ว่า การใช้พื้นที่บนเวทีนี้ถูกกำหนดโดยอุปกรณ์ประกอบการแสดง(รวมถึงเครื่องแต่งกายที่ถูกนำมาจัดเตรียมไว้บนเวที) และวิธีการแสดงในลักษณะของท่ารำ/เต้นเป็นสำคัญ ซึ่งจากการจำลองการแสดงนั้นปรากฏการใช้พื้นที่อย่างกว้างขวาง กระจายเต็มเวทีเวลาปฏิบัติท่ารำ/เต้น แต่ภาพรวมอาจจะอยู่ค่อนข้างกลางเวทีในหลายๆชุดก็ตาม จะเห็นได้ว่าผู้สร้างงานออกแบบการใช้พื้นที่บนเวทีได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะใช้ผู้แสดงเพียงคนเดียวก็ตาม

5.2.1.6 การใช้แสงประกอบการแสดง

การออกแบบแสงเป็นการวางระบบแสง จัดแสง เพื่อช่วยทำให้การแสดงมีมิติ และเพิ่มความสมจริงในการแสดง” (อภิธรรม กำแพงแก้ว, **สัมภาษณ์**, 2555) เนื่องจากการแสดงชุดนี้ เป็นหนึ่งในโปรแกรมการแสดงย่อยๆของคณะ Spiral Dance Company ที่ผู้สร้างงานสังกัดอยู่ ได้มาเปิดการแสดงหลักที่คูลูอิธ เธียเตอร์ การแสดงย่อยจึงแสดงที่หอประชุมเล็ก จึงทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของการออกแบบแสง ผู้สร้างงานจึงใช้ไฟเท้าที่มีและใช้แสงจากเทียนไขที่นำมาใช้เป็นสื่อ

อุปกรณ์ประกอบการแสดง และแสงจากมัลติมีเดีย (Multimedia) มาสร้างความน่าสนใจมากกว่าการใช้แสงจากแหล่งอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี การใช้แสงและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง โดย อัลวิน นิโคไลส์ (Alwin Nikolais) ที่ว่า “มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างงานให้ผู้พบเห็นตื่นตาตื่นใจไปกับงานโดยใช้การผสมผสานเทคนิคต่างๆเข้าด้วยกัน เช่น ภาพ เสียงและแสง” (อัลเลน โรเบิร์ตสัน และ โดนัลด์ ฮูเตอรา, 1988 : 212) ดังนั้น ผู้สร้างงานจึงออกแบบให้ผู้แสดงเริ่มการแสดงด้วยการจุดไฟที่เทียนบนเวที แสงเทียนที่มีความนุ่มนวลจะให้ความรู้สึกอบอุ่นและน่าค้นหา แสดงการเริ่มต้นของบางอย่าง จากนั้นไฟบนเวทีค่อยๆสว่างขึ้นอีกเล็กน้อย เฉพาะบริเวณที่ผู้แสดงปรากฏเท่านั้นโดยไฟจะไม่สว่างเป็นบริเวณกว้าง เมื่อรำแม่บทเริ่มขึ้นทีวีกก็จะเริ่มฉายภาพไปพร้อมๆกัน วิธีนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการใช้แสงและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง โดย อัลวิน นิโคไลส์ (Alwin Nikolais) ที่ต้องการให้ผู้ชมเห็นตื่นตาตื่นใจไปกับงานโดยใช้การผสมผสานเทคนิคต่างๆเข้าด้วยกัน เช่น ภาพ เสียงและแสง ซึ่งจะทำให้เกิดการลวงตาขึ้นระหว่างของจริงและภาพหลอน (อัลเลน โรเบิร์ตสัน และโดนัลด์ ฮูเตอรา, 1988 : 212)

จะเห็นได้ว่า การออกแบบแสงจะสัมพันธ์กับตำแหน่งของผู้แสดง และเป็นตัวแนะนำสายตาผู้ชมได้อีกด้วย ในการจำลองการแสดงนั้น ผู้วิจัยพยายามเก็บรายละเอียดต่างๆตามข้อมูลที่ได้รับ แล้วนำมาใช้ในการจำลองการแสดงโดยปรับไปตามสภาพการณ์ที่อำนวยความสะดวกใกล้เคียงที่สุด เช่น ปรับแสงให้คลุมเป็นโซนและไม่สว่างจนเกินไป เป็นต้น

ทั้งนี้พบว่า ลักษณะที่นั่งของผู้ชมที่เป็นชั้นบันได ส่งผลให้เห็นพื้นที่ชัดเจน การจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องแต่งกายตั้งแต่ก่อนการแสดงและหลังการแสดง จึงดูไม่เรียบร้อย ซึ่งต่างจากการแสดงต้นแบบที่ผู้ชมอยู่บนพื้นราบ ผู้แสดงอยู่บนเวทีที่มีกรอบด้านหน้าเวทีบังไว้ ทำให้ไม่ค่อยเห็นอุปกรณ์ที่จัดเตรียมไว้ ตลอดจนระยะห่างระหว่างผู้ชมไม่ไกลกับเวที ทุกอย่างจึงเสมือนถูกออกแบบไว้เฉพาะกิจได้อย่างลงตัว แตกต่างจากการทำซ้ำการแสดงครั้งนี้ตั้งแต่ลักษณะเวที ที่นั่งผู้ชม ความกว้างของสถานที่ กลุ่มผู้ชม ยุคสมัยที่ทำการแสดง ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ผันเปลี่ยนไปตามกาลเวลา

สรุปได้ว่า การออกแบบแสงที่ใช้ประกอบการแสดงนั้น ผู้สร้างงานพบข้อจำกัด จึงออกแบบให้มีแสงสว่างอันเกิดจาก (อุปกรณ์) การแสดง ทั้งที่เป็นแสงธรรมชาติ (จากเทียนไข) และแสงสังเคราะห์ (จากมัลติมีเดีย) นอกเหนือไปจากแสงที่มีอยู่ ซึ่งจะควบคุมเป็นโซน จำกัด

สายตาของผู้ชมด้วยเทคนิคการออกแบบ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นราพงษ์มีความละเอียดรอบคอบในการคิดออกแบบงานในทุกส่วนอย่างสอดคล้องประสานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.1.7 อุปกรณ์ประกอบการแสดง

ในการแสดงชุดนี้ปรากฏการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงใน 2 ลักษณะคือ

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในบางช่วงของการแสดง 2. อุปกรณ์ที่ใช้เป็นเทคนิคการแสดง

5.2.1.7.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในบางช่วงของการแสดง โดยมักอยู่ในช่วงเนื้อหาไม่ปรากฏในช่วงที่มีการรำหรือเต้น ซึ่งอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้มีทั้งที่แสดงนัยยะเชิงสัญลักษณ์และสื่อความหมายโดยตรง ซึ่งผู้วิจัยจะจำแนกให้เห็นชัดเจน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ตารางแสดงการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง

การแสดง	อุปกรณ์ประกอบการแสดง	การสื่อความหมาย
1.รำแม่บัวท (ก่อนการแสดง)	ตั้งโต๊ะขนาดกลาง ชฎา พร้อมแป้นรองศีรษะ เทียน 1 เล่มปักบนเชิงเทียน (พร้อมไฟแช็ค)	(ใช้สำหรับวางชฎา และเทียน) (เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องแต่งกาย) เมื่อเทียนถูกจุดให้สว่างขึ้น เป็น สัญลักษณ์แสดงการเริ่มการแสดง
(หลังการแสดง)	มิดโกน(พับ)ขนาดเล็ก	(ใช้ตัดด้ายออกจากเครื่องแต่งกาย)
2. รำอุยฉายพราหมณ์	-	-
3.รำศรีวิชัย	-	-
4.รำคำปิ่นขอฝน (ก่อนการแสดง)	กระจกเงา(ชนิดมีด้ามถือ) แป้งฝุ่น(ชนิดกระป๋อง) น้ำดื่ม(ชนิดขวด)	(ใช้ส่องดูรายละเอียดต่างๆบน ใบหน้า) (ใช้ทาน้ำให้นวลเนียน สดชื่น) (ลดอาการเหนื่อย กระหายน้ำ)
5.รำซัดซาตรี	-	-
6.ฟ้อนสาวไหม (หลังการแสดง)	กระเป๋าเดินทาง (ขนาดใหญ่)	(ใช้ใส่เครื่องแต่งกายที่ไม่ใช้แล้ว) แสดงถึงการตัดสินใจเดินทางไกลไป ต่างประเทศ

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การแสดง	อุปกรณ์ประกอบการแสดง	การสื่อความหมาย
7.บัลเลต์	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระโปรง Half Classical Tutu และ Half Romantic Tutu คละสี จำนวน 8 -10 ตัว 2. รองเท้า Soft shoes 3. หนังสือ Ballet ปกแข็ง เล่มใหญ่ จำนวน 1 เล่ม 4. ซ้อดอกไม้ชนิดก้านยาว 	<p>แสดงถึงความชอบบัลเลต์ โดยเฉพาะการอยากเป็น Ballerina (เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องแต่งกาย)</p> <p>แสดงถึงความสนใจ ศึกษาเพิ่มเติม ในศาสตร์ของบัลเลต์</p> <p>แสดงความสำเร็จในการแสดง บัลเลต์ โดยมีผู้ชมโยนดอกไม้ให้บนเวทีแสดงความชื่นชม</p>
8.รำมโนห์ราบุชาลัยญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทียนแท่งเดิมที่ยังคงอยู่บนเชิงเทียน 	<p>เมื่อเทียนถูกดับลง เป็นสัญลักษณ์ แสดงการจบการแสดง</p>

เป็นที่สังเกตได้ว่า เทียนที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มและจบการแสดงนั้น นรภาพงษ์ยังสะท้อนความคิดนอกกรอบด้วยการเลือกชีวิตด้วยตนเอง โดยใช้เทียนที่ถูกจุดขึ้นด้วยมือของตนเอง และเป็นผู้ดับด้วยตนเองเช่นกัน

ภาพที่ 51 แสดงตั้ง/โต๊ะขนาดกลาง ที่มีผ้าลายไทยผูกตกแต่งใช้สำหรับวางชฎา พร้อมแป้นรองศรีษะ และเทียน 1 เล่มปักบนเชิงเทียน(พร้อมไฟแช็ค) นอกจากนี้ยังมีมีดโกน(พับ)ขนาดเล็ก สำหรับตัดด้ายที่เย็บเครื่องแต่งตัวออกอย่างรวดเร็ว
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 52 แสดงกระจกเงา(ชนิดมีด้ามถือ) แป้งฝุ่น(ชนิดกระป๋อง)และน้ำดื่ม (ชนิดขวด) ที่ผู้แสดงใช้ในช่อง การแสดง (Acting) อุปกรณ์จะวางไว้กับที่ไม่เคลื่อนตามผู้แสดง
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 53 แสดงกระเป๋าเดินทางขนาดใหญ่ ที่ใช้บรรจุเครื่องแต่งกายในการแสดงที่ถอดวางไว้บนเวทีที่ไม่ใช่แล้ว แสดงความหมายถึงการเก็บเครื่องใช้เพื่อเดินทางไปต่างประเทศ
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 54 แสดงกระโปรง บัลเลต์แบบยาว (Half Classical Tutu) และ กระโปรงบัลเลต์แบบสั้น (Half Romantic Tutu) คละสี และรองเท้าซอล์ฟชูส์ (Soft shoes) ที่ถูกผู้แสดงหยิบออกมาจากด้านหลังของเวที
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 55 แสดงหนังสือบัลเลต์ปกแข็งเล่มใหญ่ ที่ถูกเตรียมไว้บริเวณหน้าเวที
ที่มา : จากผู้วิจัย

ภาพที่ 56 : แสดงช่อดอกไม้ชนิดก้านยาวที่ถูกโยนขึ้นมาหน้าเวทีเมื่อผู้แสดงเต้นบัลเลต์คลาสสิกจบลง
ที่มา : จากผู้วิจัย

จะเห็นได้ว่า การใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงแบ่งออกเป็น 2 ช่วงใหญ่ๆ คือ ช่วงแรกเปิดการแสดงกับช่วงสุดท้าย ใช้อุปกรณ์เดียวกันและสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์สอดคล้องกัน และช่วงที่ 2 เป็นช่วงนาที่ที่ 31 ของการแสดง (จากระยะเวลาทั้งสิ้น 53.30 นาที) ใช้อุปกรณ์ที่สื่อความหมายโดยตรง ในลักษณะของการแสดง (Acting) เพื่อให้เข้าใจง่ายและเสริมความน่าสนใจ จากการจำลองการแสดงพบว่าในหลายๆชุดการแสดงนั้น เครื่องแต่งกายอาจกลายเป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดงไปในตัว เนื่องจากผู้สร้างงานใช้เทคนิคการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีนั่นเอง

5.2.1.7.1 อุปกรณ์ที่ใช้เป็นเทคนิคการแสดงมัลติมีเดีย (Mutimedia) อัน ได้แก่ โทรทัศน์รุ่นเก่าขนาด 25 นิ้ว ที่มีปุ่มควบคุมที่แผงด้านหน้าเครื่อง (ซึ่งซ่อนเครื่องเล่นวีดีโอไว้ใต้เก้าอี้มีผ้าคลุม) โดยแสดงภาพผู้แสดงขณะซ้อมการแสดงชุด เพนดูลัม เฉพาะแต่ละการแสดงย่อยที่ไม่มีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ตั้งแต่การแสดงย่อยชุดที่ 1-8 ซึ่งมีความยาวกว่าการแสดงจริง โดยตัดต่อให้มีความยาว 60 นาที ทั้งนี้ โทรทัศน์ดังกล่าวจะถูกเปิดฉายภาพตั้งแต่ผู้แสดงเริ่มการแสดงจนกระทั่งสิ้นสุดการแสดง

การนำโทรทัศน์ฉายภาพผู้แสดงขณะฝึกซ้อม โดยฉายไปพร้อมๆกับการแสดงจริง ถือว่าเป็นการใช้เทคนิคมัลติมีเดีย (Mutimedia) อันสามารถดึงดูดสายตา/ความสนใจจากผู้ชมได้ ในกรณีที่ใช้เวลาในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายทั้งที่ปรากฏหน้าเวทีและหลังเวที หรือแม้แต่ช่วงที่ผู้แสดงเข้าไปหยิบอุปกรณ์บางอย่างจากด้านข้างเวที(ด้านใน)ก็ตาม การนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ถือเป็นวิธีง่าย ๆ ที่ชาญฉลาดของผู้ออกแบบสร้างงาน ซึ่งนับได้ว่าเป็นผลงานในยุคแรกๆที่นำสื่อผสมมาใช้ร่วมกับการแสดง

ภาพที่ 57 : แสดงการจัดวางอุปกรณ์ Media (โทรทัศน์) บริเวณมุมซ้ายบนของเวที
ที่มา : จากผู้วิจัย

สรุปได้ว่า การออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดงนี้ ผู้สร้างงานออกแบบให้มีอุปกรณ์ต่างๆประกอบการแสดงเพื่อเสริมให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายขึ้น อุปกรณ์ที่ใช้มีทั้งที่แสดงน้อยยะเชิงสัญลักษณ์และสื่อความหมายโดยตรง ซึ่งมูลเหตุของการเลือกใช้อุปกรณ์นั้นๆเกิดจากริบท่างสังคม กล่าวคือ ประเทศอังกฤษเป็นเมือง แบบตลกเนียน (Comady) คือไม่ได้ตั้งใจให้ตลกหรือขำ (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 13 พฤศจิกายน 2555) ดังนั้นการออกแบบให้ใช้อุปกรณ์บางชนิดในช่วงการแสดง (Acting) ซึ่งเชื่อมต่อการแสดงชุดต่อไป นอกจากจะเป็นเสมือนการพักเหนื่อยแล้ว ยังเป็นการขยายความตามความประสงค์ของผู้สร้างงานอีกด้วย ส่วนอุปกรณ์ที่แสดงน้อยยะเชิงสัญลักษณ์มักแสดงออกเชิงนามธรรมถึงความต้องการของตน หรือสะท้อนชนบประเพณีของไทยบางอย่างตามความเชื่อตนเอง จะเห็นได้ชัดเจนว่า นราพงษ์ จรัสศรีมีความคิดที่ซับซ้อนลุ่มลึกในการออกแบบอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง ซึ่งมักจะปรากฏการนำเอกลักษณ์ไทยประเภทอุปกรณ์ ของใช้มานำเสนอในผลงานสร้างสรรค์อยู่เสมอ เช่น ไช เสือ สุ่ม ศิราภรณ์ เป็นต้น

5.2.1.8 ผู้แสดง

ผู้แสดง คือ ผู้ที่ทำการแสดงและเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดอารมณ์ในการแสดงผ่านคนดู (จิรายุทธ พนมรักษ์, **สัมภาษณ์**, 6 เมษายน 2556) ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการแสดงใดก็ตามควรให้ความสำคัญกับการคัดเลือกผู้แสดงที่มีความสามารถให้เหมาะสมกับการแสดงนั้นๆ

การแสดงชุด เพนดูลัมนี้ ใช้ผู้แสดงชายเพียงคนเดียว ซึ่งรับบทเป็นตั้ม (Tam) ผู้แสดงจึงเป็นหัวใจหลักที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับการแสดงชุดนี้ กล่าวคือ นอกจากจะต้องแสดงเดี่ยวในระยะเวลาเกือบ 60 นาทีแล้ว ผู้แสดงจำเป็นต้องมีความสามารถที่หลากหลายรอบด้าน อันได้แก่ การแสดงนาฏศิลป์ไทยแบบมาตรฐาน การแสดงนาฏศิลป์ไทยแบบพื้นเมือง การแสดงนาฏศิลป์ตะวันตก การแสดงละคร ทักษะการแต่งกายการแสดงนาฏศิลป์ไทยทั้งแบบมาตรฐานและพื้นเมือง มีความจำดี(สมาธิดี) มีวินัย อดทนในการฝึกฝนการแสดงและการเปลี่ยนถอดใส่เครื่องแต่งกายในเวลาจำกัด อีกด้วย

จากการทำการแสดงซ้ำ ชุด เพนดูลัม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกนายวุฒิชัย เรืองศักดิ์ เป็นผู้แสดงเพราะเป็นผู้ชายหนุ่ม จึงมีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะสวมบทสตรี ตามทฤษฎี พุชิตาแดง (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547:101) และด้วยเป็นผู้ที่มีความสามารถและคุณสมบัติใกล้เคียงกับข้อมูลที่พบ ตลอด จนนายวุฒิชัยเป็นผู้ที่มีความขยันตั้งใจ เพียรพยายาม ศึกษาหาข้อมูล หมั่นฝึกฝน

ช่างสังเกตและจดจำ อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ชอบความท้าทายในการสวมบทบาทต่างๆ โดยเฉพาะบทผู้หญิง ฉะนั้นนายวุฒิชัยจึงเหมาะสมที่จะสวมบทดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยเสนอชื่อนายวุฒิชัยเป็นผู้รับบท ตัม (Tam) ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ยังเห็นชอบ อนุมัติให้สวมบทดังกล่าวได้ เพราะนายวุฒิชัย มีความประพฤติและความสามารถเป็นอย่างดี ตลอดจนเคยศึกษากับศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ มาก่อน จึงเชื่อได้ว่าจะสามารถเลียนแบบและถ่ายทอดการแสดงออกมาได้อย่างใกล้เคียงกับภาพวิถีทัศน์ต้นแบบและตามคำบอกเล่า คำแนะนำของทั้งศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี อาจารย์จิรายุทธ พนมรักษ์ และผู้วิจัยอีกด้วย

นายวุฒิชัย เรื่องศักดิ์จึงเริ่มจากการศึกษาบทบาทที่ตนจะแสดงให้ได้เป็นอย่างดี โดยการสวมบทบาทตัวละครอันอยู่บนรากฐานของการ“เลียนแบบ” เรียกว่า“มิโนมาเน่” ตามทฤษฎีฟูซึกาเดง หรือทฤษฎีโพเอติกา ที่ใช้การลอกเลียนแบบ (Immitation) อันเป็นการเลียนแบบโดยสัญชาตญาณ หรือการใช้สมมติภาวะ (The magic “IF”) ให้ผู้แสดงสมมติขึ้นในใจว่าตนเองกำลังเป็นตัวละครตัวนั้นอยู่ และศึกษาถึงบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของตัวละครอย่างถ่องแท้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถแสดงออกมาได้ตรงตามต้นแบบ ทั้งนี้ยังใช้จินตนาการ (Imagination) ศึกษาให้เข้าถึงภูมิหลังของตัวละครนั้นๆ เพื่อให้สามารถนำความเข้าใจส่วนนี้ให้ใช้เป็นเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกในฐานะที่กำลังสวมบทบาทตัวละครนั้นๆอยู่ รวมถึงต้องจินตนาการตามเรื่องให้ได้ว่า ควรแสดงความรู้สึกของตัวละครอย่างไรและสื่อออกมาให้ผู้ชมรับรู้ให้ได้ โดยสร้างความเชื่อมั่นให้กับคนดู ให้ผู้ชมเชื่อในสิ่งที่ตัวละครเป็นอยู่ ตลอดจนผู้แสดงจะต้องสื่อสารกับผู้ชมให้ได้ว่าตนกำลังแสดงหรือทำอะไรอยู่ ด้วยท่าทางหรือคำพูดโดยจะเป็นการสื่อสารทางอ้อมให้ได้ ซึ่งพบว่านายวุฒิชัย เรื่องศักดิ์สามารถสื่อสารการแสดงออกมาได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากคำสัมภาษณ์ของนายวุฒิชัย ดังนี้

“ผมจะใช้เวลาซ้อมช่วงหลังเลิกเรียน เพื่อทำความเข้าใจกับการแสดง และจดจำระยะของเพลงที่ใช้แสดง เนื่องจากการแสดงนี้มีเพลงที่ใช้ในการแสดงหลายเพลง และเป็นการเปิดจากซีดี (CD) ซึ่งตัดต่อมาแล้ว ไม่ใช่ดนตรีสด เราจึงต้องมีความแม่นยำในเรื่องของระยะเวลาของเพลงเป็นอย่างมาก ในการแสดงจะมีบทบาทประกอบเป็นจุดๆซึ่งเราต้องทำความเข้าใจและก็ได้สอบถาม ศ.ดร.นราพงษ์ จรัสศรี เมื่อครั้งที่เป็นขอคำแนะนำ และท่านได้เปิด วิดีทัศน์ (VIDEO) การแสดงนี้ที่ท่านเคยแสดงไว้ให้ดู พร้อมกับอธิบายว่าจุดใดควรเป็นเช่นไร และนำมาสบทบการการตีความของอาจารย์ผู้ควบคุมการแสดง แล้วจึงถ่ายทอดออกมาตามนั้น ซึ่งผมจะต้องคิดว่าผมเป็น ศ.ดร.นรา

พงศ์ จรัสศรี ในช่วงเพลงนี้ท่านกำลังกล่าวถึงอะไร ความชอบ ความรัก ความพอใจในสิ่งที่ทำ การสื่ออารมณ์ในการแสดงนี้ค่อนข้างยากมาก เพราะว่าเป็นการแสดงที่กล่าวถึงเรื่องราวในชีวิตของ ศ.ดร. นราพงศ์ จรัสศรี ผมต้องคิดตามคำที่ท่านได้เล่าให้ฟังถึงการแสดง และความรู้สึกที่ท่านต้องการจะสื่อสารออกมาผ่านการแสดงนี้ เพื่อการแสดงที่สมบูรณ์”(วุฒิชัย เรื่องศักดิ์, **สัมภาษณ์**, 30 สิงหาคม 2555)

การใช้ผู้แสดงในการแสดงชุด เพนดูลัม นี้ใช้ผู้แสดงคนเดียว เพราะแนวคิดในการสร้างงานมีความประสงค์จะแสดงผลงานการออกแบบประเภทเดี่ยว(Solo) อันต้องการแสดงความสามารถอีกด้านหนึ่งของศิลปิน(หมายถึงนราพงษ์ จรัสศรี)ซึ่งเมื่อแสดงจริงจะปรากฏความสามารถหลากหลายด้านที่แฝงอยู่ จากการทำซ้ำการแสดงครั้งนี้ยังทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงศักยภาพของศิลปินอาชีพเป็นอย่างยิ่ง เพราะจากการเตรียมการจำลองการแสดงชุดเพนดูลัมตั้งแต่ต้นจนจบการแสดง ผู้วิจัย นายวุฒิชัยและทีมงาน(เบื้องหลัง)อีก 4 คนต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยรู้สึกประหลาดใจและประทับใจในกระบวนการคิดของ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรีที่มีความละเอียดอ่อนและละเอียดรอบรอบในการวางแผนปฏิบัติงาน การออกแบบและการแสดงไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทางตรงหรือทางอ้อมที่ถ่ายทอดผ่านนาฏยศิลป์ทั้งสองจารีตและการแสดง (Acting) ก็ตาม

ภาพที่ 58 : นายวุฒิชัย เรืองศักดิ์ (อายุ 19 ปี) นิสิตชั้นปีที่ 2 สาขานาฏศิลป์ไทย
ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับบทเป็น “ตั้ม (Tam)” ในการทำซ้ำการแสดงชุด
“เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์”
(Pendulum : East and West in a Life of Dance)
ที่มา : นายวุฒิชัย เรืองศักดิ์ เมื่อ 10 กรกฎาคม 2556.

สรุปได้ว่า สำหรับผู้แสดงในการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) นี้ ในการแสดงครั้งแรกที่ผู้สร้างงานแสดงเป็นตนเอง อาจไม่ยากในเรื่องการสวมบทบาทหรือการถ่ายทอดอารมณ์ในการแสดง แต่ความยากจะอยู่ที่การเตรียมการฝึกซ้อมและการแสดงที่ต้องแสดงความสามารถอันหลากหลาย ในระยะเวลาเกือบ 60 นาทีเพียงคนเดียว โดยต้องสามารถสร้างความดึงดูด น่าสนใจในการแสดงด้วยการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย พลัดกำลังในการแสดง และความคาดเดาไม่ได้ที่ปรากฏอยู่ตลอดเวลา ขณะที่การจำลองการแสดงครั้งนี้ ความยากของผู้แสดงจะอยู่ที่การต้องสวมบทบาทเป็นตั้ม (Tam) จึงต้องเรียนรู้ศึกษาบท ลักษณะนิสัย เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับตัวละครแล้วถ่ายทอดออกเป็นการแสดงให้ใกล้เคียงของเดิมที่สุด ส่วนการฝึกซ้อมและการแสดงที่หลากหลาย การเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ในระยะเวลาที่จำกัด ซึ่งจะพบความยากเช่นเดียวกับผู้สร้างสรรค์ผลงานในการแสดงครั้งแรก

5.2.2 แนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่

แนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ สามารถแบ่งหัวข้อตามประเด็นได้ ดังนี้

5.2.2.1 การใช้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ให้ ศิลปวัฒนธรรมไทยโดดเด่น ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมอื่นอย่างสร้างสรรค์

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างลึกซึ้งถึงแนวคิดในการ สร้างสรรค์งาน "การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่" ผู้วิจัย จึงได้ให้ความสำคัญกับการแสดง“เพนดูลัม: อีสท์ แอนด์ เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ฉะนั้นในหัวข้อนี้จะได้วิเคราะห์วิธีคิดของศิลปินผู้สร้างสรรค์ งานเพนดูลัม ในประเด็นการใช้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ให้ ศิลปวัฒนธรรมไทยโดดเด่น ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมอื่นอย่างสร้างสรรค์ ดังต่อไปนี้

นราพงษ์ จรัสศรีออกแบบการแสดงชุดเพนดูลัมนี้ โดยใช้นาฏศิลป์ไทยเป็น ตัวแทนของนาฏศิลป์จากซีกโลกตะวันออก และบัลเลต์เป็นตัวแทนของนาฏศิลป์จากซีกโลก ตะวันตก นาฏศิลป์ไทยที่ถูกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานนี้ ปรากฏทั้งนาฏศิลป์ไทยแบบ มาตรฐานและนาฏศิลป์ไทยแบบพื้นเมือง อันแสดงถึงท่าทางที่ใช้ในการแสดง เพลงดนตรีและเครื่อง แต่งกายที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะของศิลปวัฒนธรรมไทยได้อย่างดีเยี่ยม โดยเฉพาะผู้สร้างงาน มุ่งเน้นรักษากระบวนการท่ารำเป็นสำคัญ ท่าที่ปรากฏในแต่ละการแสดงย่อยที่เป็นนาฏศิลป์ไทย ล้วนใช้ กระบวนรำตั้งแต่ต้นจนจบเพลงทั้งสิ้น ซึ่งการแสดงบัลเลต์และการแสดง (Acting) ที่ปรากฏใช้ในการ แสดงนั้น เป็นเพียงส่วนเล็กน้อยเท่านั้น แต่ความเป็นนาฏศิลป์ร่วมสมัยจะอยู่ที่วิธีการนำเสนอ เทคนิคในการสร้างสรรค์และองค์ประกอบทางการแสดงอื่นๆมากกว่า จึงทำให้ผลงานของนราพงษ์ จรัสศรีเป็นงานที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างสร้างสรรค์ ได้อย่างชัดเจน

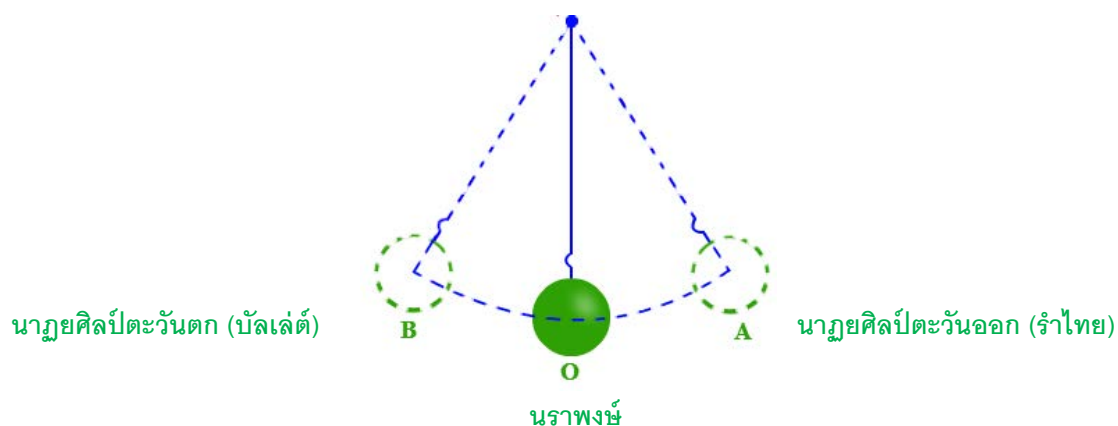
นราพงษ์ จรัสศรีนำความรู้ต่างๆที่สั่งสมมาในรูปแบบต่างๆตั้งแต่สมัยเด็กจน กลายเป็นรากเหง้าที่สำคัญที่สะท้อนความเป็นไทยอยู่เสมอ จึงมักจะปรากฏลักษณะความเป็นไทยใน ผลงานแทบทุกชิ้น ซึ่งถือว่าเป็นศิลปินที่มีจุดยืนที่เด่นชัด แสดงถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม ประจำชาติ ซึ่งนราพงษ์ได้แสดงรากเหง้าของความเป็นไทยผ่านกระบวนการคิด แล้วสร้างสรรค์ ออกมาอย่างแยบยล เช่น การเคารพและระลึกถึงคุณครูอาจารย์ผ่านการไหว้ครูก่อนสวมชุดสำหรับ

ใส่แสดงจำแม่บท กิริยาอาการนุ่งผ้าถุงให้เรียบร้อย การมัดหน้าทาแป้งหลังจากแต่งตัวเสร็จ การส่องกระจกสำรวจดูความเรียบร้อยของหน้าและผม หรือแม้แต่การกักรองเท้าก่อนใส่ เป็นต้น ในการแสดงออกต่างๆเหล่านี้ ล้วนต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์การทำงานเข้ามาบูรณาการร่วมด้วย

ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานศิลปบัณฑิตด้านนาฏศิลป์ โดยวิชชุตา วุฑาทิพย์ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของศิลปินที่สมควรยกย่องให้เป็นต้นแบบว่า “ควรมีประสบการณ์การเรียนรู้และการทำงาน หมายถึงผ่านการฝึกศึกษา ได้สั่งสมบ่มเพาะทักษะทางศิลปะ มีความรู้หลากหลายและรู้จักประมวลสิ่งที่ได้รู้ได้เห็นมา ได้ลองผิดลองถูกจนถึงการมีไคลและมีความชำนาญทางศิลปะ และมีความสามารถหลากหลาย(เป็นพหูสูต) หมายถึงเป็นผู้นำความรู้และประสบการณ์รอบตัวมาบูรณาการศิลปกรรม และปรับเปลี่ยนสร้างงานให้เหมาะสมแก่กาลและสถานที่ มีมุมมองรอบด้าน แบบสหศาสตร์ และมีความสามารถอันวิเศษไม่สิ้นสุดเพื่ออุทิศให้การสร้างศิลปกรรมอย่างเต็มใจ” (วิชชุตา วุฑาทิพย์, **สัมภาษณ์**, 28 สิงหาคม 2555)

จะเห็นได้ว่าการแสดงชุดเพนดูลัมนี้ ผู้สร้างงานได้แสดงให้เห็นถึงการศึกษานาฏศิลป์ไทย ที่ถูกสั่งสมบ่มเพาะมาอย่างยาวนาน และได้ศึกษาเพิ่มเติมในศิลปะแขนงต่างๆทำให้มีความรู้ที่หลากหลาย แล้วนำมาประมวล บูรณาการ สร้างงานได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งการสร้างงานครั้งนั้นกลุ่มผู้ชมเป็นชาวต่างชาติ(ชาวอังกฤษ)ที่มีความร่วมสมัย ชื่นชอบในงานนาฏศิลป์ร่วมสมัย และกลุ่มผู้ชมนี้มีแนวคิดแบบคนรุ่นใหม่ ดังนั้นการที่นราพงษ์นำเสนอในรูปแบบของนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย เพราะต้องการให้คนหลายๆกลุ่มได้ดูและเข้าใจในนาฏศิลป์ไทยนั่นเอง

ดังนั้น หากกลับไปพิจารณาวิเคราะห์การแสดงชุดเพนดูลัม โดยพิจารณาจากความเป็นมาของนราพงษ์ แนวความคิด (Theme) รูปแบบการแสดง ย่อมเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ถึง “เพนดูลัม”ของนราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งไม่ว่าจะเป็นงานสร้างสรรค์ใดก็ตามแนวคิดหลักสำคัญอันเป็นรากเหง้าที่ฝังลึกอยู่ในตัวของนราพงษ์นี้ก็ยิ่งปรากฏอยู่เสมอ ดังที่ผู้วิจัยสรุปออกมาเป็นภาพได้ ดังนี้

นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรียังมีความสามารถในการประยุกต์ความรู้และความงามให้เข้ากับบริบทต่าง ๆ และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาใช้ในงานศิลปะ ด้วยทัศนะและวิธีการที่ดี ทั้งที่ปรากฏเป็นผลงานของตน และการถ่ายทอดความรู้ ออกเป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะก็ตาม

5.2.2.2 การใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารเพื่อสร้างอรรถรสในการแสดง

ในหัวข้อนี้จะได้วิเคราะห์วิธีคิดของศิลปินผู้สร้างสรรค้งานการแสดง“เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ในประเด็นการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารเพื่อสร้างอรรถรสในการแสดง ดังต่อไปนี้

นักมานุษยวิทยาสัญลักษณ์ อันได้แก่ Edward Sapir(1921) Victor Turner(1967) และ Clifford Geertz (1973) มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับการอธิบายความคิดของมนุษย์ซึ่งแสดงออกในทางภาษาและการกระทำของมนุษย์ว่า “ ผู้ที่ต้องการจะสื่อความคิดของตนให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ ต้องจงใจใส่ความหมาย(encode)เข้าไปในคำพูด หรือการกระทำของตนและ มุ่งสื่อแก่ คนที่ตนจงใจให้รับรู้ ผู้ที่เข้าใจความคิดผู้อื่นก็ต้องสามารถตีความหรือถอดความได้ ซึ่งต้องเป็นผู้อยู่ในวัฒนธรรมเดียวกันหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบเดียวกัน ระบบการตีความพฤติกรรมดังกล่าวเรียกว่า ระบบสัญลักษณ์(Symbolism)ซึ่งเป็นขบวนการทำงานของระบบความคิด(Cognitive system)ในใจของมนุษย์อันเป็น ระบบเชิงนามธรรมที่ลึกซึ้ง” (นิตพวรรณ(ผลวัฒน์) วรรณศิริ, 2540: 114-115)

ดังนั้น สัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งที่ใช้แทนความหมายของอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งช่วยในการสื่อสารอันอาจจะเป็นรูปภาพ การเขียนตัวอักษร การออกเสียง หรือการทำท่าทาง จะช่วยให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าใจตรงกันแม้จะใช้คนละภาษากันก็ตาม แต่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของทั้งสองฝ่ายว่าผู้ส่งสารมีความสามารถในการใช้สัญลักษณ์ให้สื่อความหมายมากเพียงใดและผู้รับสารมีความเข้าใจในสัญลักษณ์ที่ใช้มากเพียงใด ซึ่งนราพงษ์นั้นให้ความสำคัญกับการใช้สัญลักษณ์ต่างๆในการแสดงชุดเพนดูล้อมอยู่เป็นระยะในแทบทุกรายละเอียด ตั้งแต่ชื่อชุดการแสดง การออกแบบเสียงบรรยายบท การเลือกชุดการแสดงย่อย (นาฏยศิลป์ไทย) ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในบท ซึ่งสัมพันธ์กับการออกแบบเครื่องแต่งกาย การใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงต่างๆ จากการที่นราพงษ์เป็นคนไทยที่ถูกหล่อหลอมแวดล้อมไปด้วยศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ และเมื่อไปศึกษาบัลเลต์ต่อยังประเทศอังกฤษ ตลอดจนมีประสบการณ์การทำงานร่วมกับศิลปินที่มีชื่อเสียงหลายๆท่านและแวดล้อมไปด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความเป็นคนรุ่นใหม่ในยุคนั้นถึง 8 ปี ย่อมทำให้นราพงษ์สามารถซึมซับและเข้าใจคนอังกฤษเพราะอยู่ในวัฒนธรรมเดียวกันหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบเดียวกันในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งนราพงษ์ได้เล่าว่า “ ประเทศอังกฤษเป็นเมือง แบบตลกเนียน (Comady) ดังนั้นในการแสดงชุดเพนดูล้อม อาจมีปรากฏการแสดง (Acting) บางช่วงที่เหมือนจริงใจให้ตลก แต่แท้จริงแล้วไม่ได้ตั้งใจให้ดูตลก” (นราพงษ์ จรัสศรี, **สัมภาษณ์**, 9 กรกฎาคม 2556) นั้นย่อมแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า นราพงษ์ใส่ใจและเข้าใจธรรมชาติของคนอังกฤษจึงไม่ละเลยแม้สิ่งเล็กๆน้อย อันเป็นเสน่ห์ที่ทำให้งานสร้างสรรค์ของนราพงษ์สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้เป็นอย่างดี

ส่วนอรรถรสที่ได้จากการชมการแสดงชุดเพนดูล้อมนั้น จะพบว่าปรากฏภาวะอันเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ที่อาศัยปัจจัยต่างๆทางกายภาพ เพื่อให้เกิดความบันเทิงใจในลักษณะต่างๆตามหลักนาฏยศาสตร์ ซึ่งรสที่เกิดขึ้นจะสะท้อนให้เกิดภาวะใหม่ต่อไป โดยผู้วิจัยวิเคราะห์พบภาวะและรสที่ได้จากการแสดงชุดเพนดูล้อม ดังนี้

เมื่อการแสดงเริ่มขึ้นและดำเนินไปได้ระยะหนึ่ง ผู้แสดงแสดงหาสภาวะส่งผลให้ผู้ชมได้รับหาสยะรส (รสแห่งการหัวเราะ) ซึ่งในความหมายนี้เป็นเพียงให้ผู้ชมรู้สึกยิ้มหรือมีความสุขภายใน จากนั้นนำเข้าสู่อุตสาหะภาวะ(ความพยายาม) คือผู้แสดงเปลี่ยนเครื่องแต่งกายในระยะเวลาที่กำหนด แล้วแสดงการแสดงย่อยต่างๆตามลำดับไปเรื่อยๆ ส่งผลให้ผู้ชมเกิดวีระรส(รสจากความกล้า) กล้าหาญที่จะกระทำด้วยความพยายามจนประสบความสำเร็จนั่นเอง ซึ่งจะนำไปสู่วิสัยยะภาวะ (ความอัศจรรย์ใจ) ที่เกิดขึ้นอย่างไม่สามารถคาดเดาได้ คือการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็น

แบบอื่น เนื้อหาของเรื่องที่สะท้อนผ่านบทที่มีความซับซ้อนแต่เข้าใจได้ง่าย จนเกิดเป็นอัทธนะรส(รสจากความตื่นเต้น) ที่ผู้ชมได้เห็นสิ่งที่ไม่เคยเห็นมาก่อนหรือคาดเดาไม่ได้ว่าจะได้พบเห็นสิ่งใด สุดท้ายผู้แสดงแสดงรติภาวะ (ความยินดี) ผ่านการแสดงเรื่องที่สามารถทำในสิ่งที่ตนรักได้สมปรารถนา แม้จะสิ่งทำให้ผู้ชมคิดตามว่าอาจต้องเดินทางหนีไปที่อื่นอีกก็ตาม แต่ผู้ชมก็จะเกิดศฤงคาระรส(รสจากความรัก)คือรู้สึกคล้อยตามไปกับผู้แสดง จนอาจถึงขั้นชอบหรือประทับใจในการแสดง

การนำสัญลักษณ์มาใช้ในการสื่อสารยิ่งช่วยส่งเสริมอรรถรสในการแสดงยิ่งขึ้น นราพงษ์ จรัสศรีจึงให้ความสำคัญกับการใช้สัญลักษณ์สื่อความหมาย และยิ่งไปกว่านั้นทำให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้นด้วยการสื่อสารในหลายมิติ

5.2.2.3 การใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดียในการแสดง

ในหัวข้อนี้จะได้วิเคราะห์วิธีคิดของศิลปินผู้สร้างสรรคงานการแสดง “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ โลฟ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ในประเด็นการใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดียในการแสดง ได้ดังนี้

เมื่อย้อนกลับไปเมื่อ 30 ปีที่แล้ว ถึงการแสดงครั้งแรกของการแสดง ชุด“เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ โลฟ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ที่ปรากฏการใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดียในการแสดงนั้น เป็นความแปลกใหม่ที่น่าสนใจ นราพงษ์ จรัสศรี ถือเป็นศิลปินระดับต้นๆที่นำปรากฏการณ์นี้มาใช้ในการแสดง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการออกแบบการแสดงที่นำสมัยในยุคนั้น(ยุคAnalog) ซึ่งไม่ปรากฏมาก่อน แม้ว่าวิธีการนำเสนออาจดูเป็นวิธีง่ายๆแต่ผลที่ได้รับกลับมากกว่า คือช่วยสร้างความน่าสนใจ สร้างจุดแนะนำสายตา ช่วยเรื่องแสงบนเวที เป็นต้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia)ในการแสดงเป็นการสร้างความแปลกใหม่ น่าสนใจและสร้างความท้าทายอีกด้วย

5.3 อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ประเด็นต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาในบทที่ 4 และต่อไปนี้จะนำประเด็นดังกล่าว มาอภิปรายผล ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อต่อไปนี้

5.3.1 การอภิปรายผลรูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” มีประเด็นต่างๆ ดังนี้

5.3.1.1 **บทการแสดง** ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการแสดงเพื่อนำเสนอ โครงเรื่อง บทบาท และลีลาในการแสดงให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการแสดง สำหรับรูปแบบในการสร้างบทการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

บทบรรยายในการแสดงชุด เพนดูลัม เป็นบทบรรยายภาษาอังกฤษ โดยถูกใช้เป็นระยะๆ เพื่อเล่าเรื่องราวและเป็นเครื่องมือในการเชื่อมการแสดงให้ต่อเนื่องกันให้เป็นเรื่องเดียว

ลักษณะของบทที่ปรากฏนี้เป็นไปตามทฤษฎีนาฏยศาสตร์ มีลักษณะเป็นโลกธรรมี คือบทที่มีเนื้อหาที่เป็นสภาพสมจริงตามธรรมชาติ การดำเนินเรื่องเป็นไปโดยปกติวิสัยของมนุษย์ เพราะผู้สร้างงานนำเรื่องราวชีวิตจริงบางส่วนของตนตั้งแต่เด็กจนถึงขณะนั้น มาร้อยเรียงเป็นเรื่องราวที่มีความหลากหลายน่าสนใจ

5.3.1.2 ลีลาการแสดง

การออกแบบลีลาการแสดง เป็นการวางแผน สร้างสรรค์ และถ่ายทอดรูปแบบลีลา ท่าทางจากความคิดของผู้ออกแบบสร้างงาน ให้ เกิดเป็นผลงานทางนาฏศิลป์ โดยการ ใช้ศีรษะ แขน ขา หรือร่างกายเคลื่อนไหวในการประกอบการแสดง เพื่อให้สอดคล้องกับบทและเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สร้างงานจะต้องให้ความสำคัญ เพื่อที่จะสามารถตีความให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจโดยสื่อความหมายและอารมณ์ออกมาจากลีลาการแสดง ในการออกแบบลีลาการแสดงสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” ใช้ลีลาการแสดงแบบนาฏศิลป์ไทย บัลเลต์ และนาฏศิลป์ร่วมสมัย ซึ่งการออกแบบการแสดงปรากฏใช้ 3 เทคนิคคือ เทคนิคแบบปะติด (Collage) เทคนิคแบคทูปรอนท์ (Back to Font) และเทคนิคการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที

เทคนิคแบบปะติด(Collage) เป็นการสร้างงานด้วยการนำการแสดงชุดต่างๆ มาเรียงร้อยต่อกัน โดยใช้ แนวความคิด (Theme) เดียวเป็นเครื่องกำหนด ซึ่งจากการศึกษาพบว่าในการแสดงนาฏศิลป์ไทยประเภทระบำนั้น ปรากฏการแสดงหลายชุดด้วยกันที่ใช้เทคนิคนี้ เช่น ระบำ ไตรภาคี ระบำตรีลีลา ระบำศิลปอาชีพ ราสีภาค เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบการแสดงอื่นๆ ที่ต้องการแสดงในช่วงระยะเวลาที่ต่อเนื่องกัน ก็ได้นำเทคนิคนี้ไปใช้โดยสร้างเรื่องเป็นเครื่องเชื่อมระบำต่างๆ ให้

สอดคล้องกันเป็นเรื่องเดียว ทั้งนี้จากตารางที่ 6 (หน้า 94)จะเห็นได้ว่าแม้การแสดงชุดเพนดูลัม จะมีความยาวเกือบ 60 นาทีก็ตาม แต่ตราพงษ์ จรัสศรี ได้เลือกการแสดงชุดย่อยๆแต่ละชุดนั้น ใช้ความยาวที่ 3 – 5.30 นาทีปะติดกันโดยมีการเปลี่ยนชุดการแสดงเฉลี่ยที่ 2.20 นาที (จากทั้งหมด 8 ชุดการแสดง) ย่อมแสดงให้เห็นถึงความกระชับ รวดเร็วที่ปรากฏในกลวิธีการออกแบบการแสดงเพื่อสร้างความน่าติดตาม ไม่น่าเบื่อได้เป็นอย่างดี

เทคนิคแบคทูปรอนท์ (Back to Font) เป็นการนำเสนอภาพเบื้องหลังเวทีให้ปรากฏหน้าเวที กล่าวคือ การนำภาพขั้นตอนการแต่งกายการแสดงนาฏศิลป์ไทยมานำเสนอให้เห็นวิธีการแต่งที่น่าสนใจ ให้ผู้ชมได้เห็นเป็นส่วนหนึ่งของการแสดง ซึ่งวิธีนี้สามารถพบได้บ่อยขึ้นในการแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัยในปัจจุบัน เช่น การแสดงวิธีการนุ่งโจงกระเบน โดยมานพ มีจำรัส ระบุว่าวิธีนุ่งผ้าแบบต่างๆของไทย โดย กลุ่มศิลปินรุ่นใหม่ เป็นต้น

เทคนิคการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที แม้การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีจะเป็นศาสตร์เก่าแก่ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในนาฏศิลป์ญี่ปุ่นแล้ว แต่เทคนิคที่ตราพงษ์ จรัสศรี นำมาใช้เป็นการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายแบบธรรมดาและไม่คำนึงถึงความประหลาดใจในชั่วพริบตา เพราะต้องการให้เห็นถึงความหลากหลายในสไตล์ของเครื่องแต่งกายนาฏศิลป์ไทย ที่มีความละเอียด วิจิตรงดงามเป็นสำคัญ

5.3.1.3 เครื่องแต่งกาย เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ที่สื่อเฉพาะโดยทำให้การแสดงมีความแตกต่างไปจากการแสดงอื่น การออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ โลฟ ออฟ ดานซ์” นี้ ออกแบบบนพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรมไทยและตะวันตกที่ใช้เทคนิคการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ซึ่งสัมพันธ์กับชุดการแสดงที่ถุณนำมาใช้ และสำหรับการแสดงชุด เพนดูลัม พบการใช้เครื่องแต่งกาย 3 ลักษณะคือ 1. ถูกต้องตามจารีตแบบแผน (มาตรฐาน) 2. ปรับแต่งให้เหมาะสม (พื้นเมือง) 3. เปลี่ยนด้วยข้อจำกัด (เทคนิคที่ใช้และให้ทันเวลา)

5.3.1.4 เสียงและดนตรีประกอบการแสดง รูปแบบในการออกแบบเสียง และดนตรีสำหรับการแสดง ชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ โลฟ ออฟ ดานซ์” มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้สร้างงานได้ออกแบบไว้ 2 ลักษณะคือ 1.การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) โดยใช้เสียงผู้หญิงเป็นผู้บรรยาย (บทภาษาอังกฤษ) คล้ายการพากษ์หนัง ที่ผู้

พากษ์แม้จะเป็นเพศชายแต่ก็สามารถพากษ์บทได้ทั้งบทของตัวละครหญิงและตัวละครชาย ที่ ออกแบบให้เหมาะสมกับเรื่องราว 2. ดนตรีประกอบการแสดง พบในช่วงการแสดงย่อยและการเปลี่ยน เครื่องแต่งตัว โดยผู้สร้างงานจะต้องบริหารจัดการเวลาในการตัดต่อเพลงดนตรีประกอบตาม ระยะเวลาที่อันจะต้องไม่ทำให้ผู้ชมรู้สึกวุ่นวายจนน่าเบื่อ

5.3.1.5 พื้นที่ในการแสดง รูปแบบในการออกแบบพื้นที่เวทีสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ โลฟ ออฟ ดานซ์” พบการใช้พื้นที่ 2 ช่วงโดยแบ่งตามเนื้อหาคือ ช่วงแรกกล่าวถึงชีวิตในซีกโลกตะวันออกและช่วงที่ 2 ในซีกโลกตะวันตก ซึ่งในช่วงแรกนี้พบการใช้ พื้นที่ใน 2 ลักษณะ คือ 1.พื้นที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว เป็นพื้นที่ที่ถูกกำหนดโดยอุปกรณ์ ประกอบการแสดง (รวมถึงเครื่องแต่งกายที่ถูกนำมาจัดเตรียมไว้บนเวที) ซึ่งพบว่าการใช้พื้นที่ลักษณะ นี้จะปรากฏในช่วงแรกตั้งแต่การแสดงย่อยชุดที่ 1- 6 อันเป็นการแสดงนาฏศิลป์ไทย 2. พื้นที่สำหรับการแสดงย่อย (รำ) ซึ่งทั้งสองลักษณะเป็นการกระจายใช้พื้นที่ทั่วเวที

ส่วนช่วงที่ 2 เริ่มจาก จบการแสดงย่อยชุดที่ 6 เป็นการเชื่อมเนื้อหาเข้าสู่จุด เริ่มของการใช้ชีวิตในซีกโลกตะวันตก ผ่านการแสดง (Acting) และการเดินบัลเลต์สลับกันไปอย่างมี นัยยะสำคัญ การใช้พื้นที่ในช่วงนี้จึงเป็นการใช้พื้นที่ในลักษณะองค์รวมเป็นเอกภาพเดียว โดยใช้พื้นที่ ส่วนใหญ่อยู่บริเวณกลางเวทีเป็นหลัก

กลวิธีการออกแบบการใช้พื้นที่ทำให้ผู้แสดงเก็บเครื่องแต่งกายที่ใช้แล้ว ทั้งหมดในช่วงแรก ใส่กระเป๋าเดินทางแล้วนำเข้าไปเก็บหลังเวที แล้วออกมาใหม่ในรูปลักษณะที่ เปลี่ยนไปทั้งเพลงดนตรี เครื่องแต่งกายที่บ่งบอกเรื่องราวที่เกิดขึ้นในซีกโลกตะวันตก เป็นวิธีการใช้ พื้นที่ที่ถูกวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ มีความชัดเจนจนสามารถกล่าวได้ว่าใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความแยบยล

5.3.1.6 แสงประกอบการแสดง รูปแบบในการออกแบบแสงสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ โลฟ ออฟ ดานซ์” นั้น ผู้วิจัยได้พบประเด็นในเรื่องแสงเพื่อใช้ในการ วิเคราะห์ดังต่อไปนี้ คือ การออกแบบแสง ผู้สร้างงานใช้ไฟเท่าที่มีและใช้แสงจากเทียนไขที่นำมาใช้ เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง และแสงจากมัลติมีเดีย (Multimedia) มาสร้างความน่าสนใจมากกว่า การใช้แสงจากแหล่งอื่นๆ ซึ่งการออกแบบแสงนี้ จะสัมพันธ์กับตำแหน่งของผู้แสดงและถูกใช้เพื่อ แนะนำสายตาผู้ชมเป็นสำคัญ

5.3.1.7 อุปกรณ์ประกอบการแสดง รูปแบบในการออกแบบอุปกรณ์การแสดง สำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” นั้นถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ ประกอบเรื่องราวที่แสดง อันปรากฏการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงใน 2 ลักษณะคือ

- อุปกรณ์ที่ใช้ในบางช่วงของการแสดง โดยมักอยู่ในช่วงเนื้อหา ไม่ปรากฏ ในช่วงที่มีการรำหรือเต้น ซึ่งอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้มีทั้งที่แสดงนัยยะบางอย่างและสื่อความหมายโดยตรง ในช่วงของการแสดง (Acting) เพื่อให้เข้าใจง่ายและเสริมความน่าสนใจ ได้แก่ เทียนไข กระຈก แป้ง ผุ่น น้ำดื่ม กระเป๋าเดินทาง หนังสือ ซอดอกไม้

- อุปกรณ์ที่ใช้เป็นเทคนิคการแสดงมัลติมีเดีย (Multimedia) อันได้แก่ โทรทัศน์รุ่นเก่าขนาด 25 นิ้ว ที่มีปุ่มควบคุมที่แผงด้านหน้าเครื่อง (ซึ่งซ่อนเครื่องเล่นวีดีโอไว้ใต้เก้าอี้มี ผ้าคลุม) ใช้ฉายภาพประกอบการแสดงชุด เพนดูลัม ที่ไม่มีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ตั้งแต่การแสดง ย่อยชุดที่ 1 – 8 ซึ่งมีความยาวกว่าการแสดงจริง โดยโทรทัศน์ดังกล่าวจะฉายภาพตั้งแต่ผู้แสดงเริ่ม การแสดงจนกระทั่งสิ้นสุดการแสดง

5.3.1.8 ผู้แสดง รูปแบบในการใช้นักแสดงสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” มีประเด็นต่างๆ ดังนี้ การแสดงชุดนี้ใช้ผู้แสดงชายเพียงคนเดียว ที่มีคุณสมบัติหลากหลายทางการแสดง ได้แก่ การแสดงนาฏยศิลป์ไทยแบบมาตรฐาน การแสดง นาฏยศิลป์ไทยแบบพื้นเมือง การแสดงนาฏยศิลป์ตะวันตก การแสดง (Acting) ทักษะการแต่งกาย การแสดงนาฏยศิลป์ไทยทั้งแบบมาตรฐานและพื้นเมือง ตลอดจนต้องมีความจำดี(สมาธิดี) มีวินัย อุดมในการฝึกฝนการแสดงและการเปลี่ยนถอดใส่เครื่องแต่งกายในเวลาจำกัด

นอกจากนี้ ความเป็นอิสระทางความคิดที่ปรากฏในผลงานนั้น นราพงษ์ จรัสศรียังสะท้อนผ่านการนำเสนอในเรื่องของเพศที่ไม่ยอมถูกปิดกั้น จำกัดตามที่สังคมกำหนด หรือ เครื่องแต่งกายประกอบการแสดงที่ไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิมแต่แสดงเหตุผลของการออกแบบใหม่ด้วย คำตอบที่ปรากฏเป็นการแสดง ตลอดจนการใช้พื้นที่บนเวทีที่ถูกใช้อย่างอิสระตามความคิดที่ถูก ออกแบบไว้แล้ว ส่วนกระบวนการทางความคิด ที่นราพงษ์ จรัสศรีใช้นั้น แสดงความเป็นตัวตนที่ ชัดเจนผ่านการแสดงชุดเพนดูลัม ซึ่งก็น่าจะเกิดจากอิทธิพลของบริษัทที่แวดล้อมนราพงษ์มาตั้งแต่ อดีตนั่นเอง

5.3.2 แนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับ คนรุ่นใหม่

จากการแสดงชุด“เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) สามารถเป็นตัวแทนของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยสำหรับคนรุ่นใหม่ และแนวคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ที่สำคัญได้ 3 ประการ ดังนี้

5.3.2.1 การใช้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ให้ ศิลปวัฒนธรรมไทยโดดเด่น ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมอื่นอย่างสร้างสรรค์

นราพงษ์ จรัสศรีออกแบบการแสดงชุดเพนดูลัมนี้ โดยใช้นาฏศิลป์ไทยเป็นตัวแทนของนาฏศิลป์จากซีกโลกตะวันออก และบัลเลต์เป็นตัวแทนของนาฏศิลป์จากซีกโลกตะวันตก นาฏศิลป์ไทยที่ถูกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานนี้ ปรากฏทั้งนาฏศิลป์ไทยแบบมาตรฐานและนาฏศิลป์ไทยแบบพื้นเมือง อันแสดงถึงท่าทางที่ใช้ในการแสดง เพลงดนตรีและเครื่องแต่งกายที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะของศิลปวัฒนธรรมไทยได้อย่างดีเยี่ยม โดยเฉพาะผู้สร้างงานมุ่งเน้นรักษากระบวนการทำจำเป็นสำคัญ ท่าที่ปรากฏในแต่ละการแสดงย่อยที่เป็นนาฏศิลป์ไทย ล้วนใช้กระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบเพลงทั้งสิ้น ซึ่งการแสดงบัลเลต์และการแสดง (Acting) ที่ปรากฏใช้ในการแสดงนั้น เป็นเพียงส่วนเล็กน้อยเท่านั้น แต่ความเป็นนาฏศิลป์ร่วมสมัยจะอยู่ที่วิธีการนำเสนอเทคนิคในการสร้างสรรค์และองค์ประกอบทางการแสดงอื่นๆมากกว่า จึงทำให้ผลงานของนราพงษ์ จรัสศรีเป็นงานที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างสร้างสรรค์ ได้อย่างชัดเจน

5.3.2.2 การใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารเพื่อสร้างอรรถรส

นราพงษ์นั้นให้ความสำคัญกับการใช้สัญลักษณ์ต่างๆในการแสดงชุดเพนดูลัมอยู่เป็นระยะในแทบทุกรายละเอียด ตั้งแต่ชื่อชุดการแสดง การออกแบบเสียงบรรยายบท การเลือกชุดการแสดงย่อย(นาฏศิลป์ไทย)ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในบท ซึ่งสัมพันธ์กับการออกแบบเครื่องแต่งกาย การใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงต่างๆ จากการที่นราพงษ์เป็นคนไทยที่ถูกหล่อหลอมแวดล้อมไปด้วยศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ และเมื่อไปศึกษาบัลเลต์ต่อยังประเทศอังกฤษ ตลอดจน มีประสบการณ์การทำงานร่วมกับศิลปินที่มีชื่อเสียงหลายๆท่าน และแวดล้อมไปด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความเป็นคนรุ่นใหม่ในยุคนั้นถึง 8 ปี ย่อมทำให้นราพงษ์สามารถซึมซับและเข้าใจคนอังกฤษ

เพราะอยู่ในวัฒนธรรมเดียวกันหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบเดียวกัน นราพงษ์ใส่ใจและเข้าใจธรรมชาติของคนอังกฤษจึงไม่ละเลยแม้สิ่งเล็กๆน้อย อันเป็นเสน่ห์ที่ทำให้งานสร้างสรรค์ของนราพงษ์สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้เป็นอย่างดี การนำสัญลักษณ์มาใช้ในการสื่อสารยิ่งช่วยส่งเสริมอรรถรสในการแสดงยิ่งขึ้น นราพงษ์ จรัสศรีจึงให้ความสำคัญกับการใช้สัญลักษณ์สื่อความหมาย และยิ่งไปกว่านั้นทำให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้นด้วยการสื่อสารในหลายมิติ

5.3.2.3 การใช้เทคโนโลยีมีมิติเดียวในการแสดง เป็นการสร้างความแปลกใหม่ที่ น่าสนใจและสร้างความท้าทายให้ติดตามชม ซึ่งถือได้ว่าเป็นการออกแบบการแสดงที่น่าสมัยในยุค นั้น(ยุคAnalog) ซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อน แม้ว่าวิธีการนำเสนออาจดูเป็นวิธีที่เรียบง่ายแต่ผลที่ได้รับ กลับเกินความคาดหมาย คือช่วยสร้างความน่าสนใจ สร้างจุดดึงดูดสายตา ช่วยเรื่องแสงบนเวที

5.4 สรุปบท

ในบทที่ 5 นี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ถึงรูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ซึ่งผู้วิจัยจะได้แยกวิเคราะห์ รูปแบบของการแสดงออกตามองค์ประกอบของนาฏยศิลป์ มีดังนี้ บทการแสดง ลีลา เครื่องแต่งกาย เสียงและดนตรีประกอบการแสดง การใช้พื้นที่เวที แสงประกอบการแสดง อุปกรณ์ประกอบการแสดง และผู้แสดง และแนวคิดในการทำงานนาฏยศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ และอภิปรายผล ซึ่งในบทต่อไป จะได้กล่าวถึงผลที่ได้จากการวิจัยเรื่อง การสร้างงานนาฏยศิลป์ไทย เพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ ซึ่งเรียงลำดับตามหัวข้อต่างๆ ได้แก่ รูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) และแนวคิดการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัย

บทที่ 6

บทสรุป

6.1 อารัมภบท

ในบทที่ 5 ที่ผ่านมาผู้วิจัยได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเรียงลำดับตามหัวข้อต่างๆ ประกอบไปด้วยประเด็นที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ รูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) และแนวคิด การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่ออนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ และอภิปรายผล ในบทนี้จะได้กล่าวถึงผลที่ได้ จากการวิจัย เรื่องการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ สำหรับคนรุ่นใหม่ ซึ่งเรียงลำดับตามหัวข้อต่างๆ ได้แก่ รูปแบบของการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) และแนวคิดการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่และข้อเสนอแนะ เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการทำงานวิจัยต่อไป

6.2 ผลที่ได้จากการวิจัยเรื่อง การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่ออนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่

วิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ มีความประสงค์ที่จะศึกษาการออกแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์ ของ นราพงษ์ จรัสศรี เพื่อหาแนวทางในการอนุรักษ์มรดกทางนาฏศิลป์ไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติชาติผ่านการสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เพื่อคนรุ่นใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

6.2.1 รูปแบบการสร้างงานการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ของ นราพงษ์ จรัสศรี

รูปแบบใน “การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่” สามารถสรุปได้โดยแบ่งออกเป็นประเด็นคำถามตามที่คุณวิจัยได้กำหนดไว้ ได้แก่ บทการแสดง การออกแบบลีลา การออกแบบเครื่องแต่งกาย การออกแบบดนตรี การออกแบบพื้นที่เวที การออกแบบแสง การออกแบบอุปกรณ์การแสดง และนักแสดง ดังนี้

6.2.1.1 บทการแสดง ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการแสดงเพื่อนำเสนอ โครงเรื่อง บทบาท และลีลาในการแสดงให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการแสดง สำหรับรูปแบบในการสร้างบทการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

บทบรรยายในการแสดงชุด เพนดูลัม เป็นบทบรรยายภาษาอังกฤษ โดยถูกใช้เป็นระยะๆ เพื่อเล่าเรื่องราวและเป็นเครื่องมือในการเชื่อมการแสดงให้ต่อเนื่องกันให้เป็นเรื่องเดียว

ลักษณะของบทที่ปรากฏนี้เป็นไปตามทฤษฎีนาฏศาสตร์ มีลักษณะเป็นโลกธรรมมี คือบทที่มีเนื้อหาที่เป็นสภาพสมจริงตามธรรมชาติ การดำเนินเรื่องเป็นไปโดยปกติวิสัยของมนุษย์ เพราะผู้สร้างงานนำเรื่องราวชีวิตจริงบางส่วนของตนตั้งแต่เด็กจนถึงขณะนั้นมาร้อยเรียงเป็นเรื่องราวที่มีความหลากหลายน่าสนใจ

6.2.1.2 ลีลาการแสดง

การออกแบบลีลาการแสดง เป็นการวางแผน สร้างสรรค์ และถ่ายทอดรูปแบบลีลา ท่าทางจากความคิดของผู้ออกแบบสร้างงาน ให้ เกิดเป็นผลงานทางนาฏศิลป์ โดยการใช้ศีรษะ แขน ขา หรือร่างกายเคลื่อนไหวในการประกอบการแสดง เพื่อให้สอดคล้องกับบทและเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สร้างงานจะต้องให้ความสำคัญ เพื่อที่จะสามารถตีความให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจโดยสื่อความหมายและอารมณ์ออกมาจากลีลาการแสดง ในการออกแบบลีลาการแสดง สำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์”(Pendulum : East and

West in a Life of Dance) ใช้ลีลาการแสดงแบบนาฏศิลป์ไทย บัลเลต์ และนาฏศิลป์ร่วมสมัย ซึ่งการออกแบบการแสดงปรากฏใช้ 3 เทคนิคคือ

- 1) เทคนิคแบบปะติด(Collage) เป็นการสร้างงานด้วยการนำการแสดงชุดต่างๆมาเรียงร้อยต่อกัน โดยใช้แนวความคิด(Theme)เดียวเป็นเครื่องกำหนด
- 2) เทคนิค Back to Font เป็นการนำเสนอภาพเบื้องหลังเวทีให้ปรากฏหน้าเวที กล่าวคือ การนำภาพขั้นตอนการแต่งกายการแสดงนาฏศิลป์ไทยมานำเสนอให้เห็นวิธีการแต่งที่น่าสนใจ
- 3) เทคนิคการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เป็นการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีที่ต้องการให้เห็นถึงความหลากหลายในสไตล์ของเครื่องแต่งกายนาฏศิลป์ไทยที่มีความละเอียด วิจิตรงดงามเป็นสำคัญ

6.2.1.3 เครื่องแต่งกาย เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ที่สื่อเฉพาะโดยทำให้การแสดงมีความแตกต่างไปจากการแสดงอื่น เครื่องแต่งกายสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) นี้ ออกแบบบนพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรมไทยและตะวันตกที่ใช้เทคนิคการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ซึ่งสัมพันธ์กับชุดการแสดงที่ถูกนำมาใช้ และสำหรับการแสดงชุด เพนดูลัม พบการใช้เครื่องแต่งกาย 3 ลักษณะคือ

- 1) ถูกต้องตามจารีตแบบแผน(มาตรฐาน)
- 2) ปรับแต่งให้เหมาะสม(พื้นเมือง)
- 3) เปลี่ยนด้วยข้อจำกัด(เทคนิคที่ใช้และให้ทันเวลา)

6.2.1.4 เสียงและดนตรีประกอบการแสดง รูปแบบของเสียง และดนตรีสำหรับการแสดง ชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้สร้างงานได้ใช้ดนตรีไทยเดิมและเสียงพูดที่ออกแบบให้เหมาะสมกับเรื่องราว โดยปรากฏการใช้ 2 ลักษณะคือ

1) เสียงจากบทบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) โดยให้เสียงผู้หญิงเป็นผู้บรรยาย(บทภาษาอังกฤษ) คล้ายการพากษ์โขน ที่ผู้พากษ์แม้จะเป็นเพศชายแต่ก็สามารถพากษ์บทได้ทั้งบทของตัวละครหญิงและตัวละครชาย ที่ออกแบบให้เหมาะสมกับเรื่องราว

2) ดนตรีประกอบการแสดง พบในช่วงการแสดงย่อยและการเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว โดยผู้สร้างงานจะต้องบริหารจัดการเวลาในการตัดต่อเพลงดนตรีประกอบตามระยะเวลาที่นั้นๆอันจะต้องไม่ทำให้ผู้ชมรู้สึกว่ามันจืดจางเบื่อ

6.2.1.5 พื้นที่ในการแสดง รูปแบบของพื้นที่เวทีสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอนด์ เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) ถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องของที่ว่างที่ถูกวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ โดยพบการใช้พื้นที่ 2 ช่วงแบ่งตามเนื้อหาคือ ช่วงที่ 1 กล่าวถึงชีวิตในซีกโลกตะวันออกและช่วงที่ 2 กล่าวถึงชีวิตในซีกโลกตะวันตก

1) ชีวิตในซีกโลกตะวันออกนี้ พบการใช้พื้นที่ใน 2 ลักษณะ คือ 1. พื้นที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว เป็นพื้นที่ที่ถูกกำหนดโดยอุปกรณ์ประกอบการแสดง(รวมถึงเครื่องแต่งกายที่ถูกนำมาจัดเตรียมไว้บนเวที) ซึ่งพบว่าการใช้พื้นที่ลักษณะนี้จะปรากฏในช่วงแรกตั้งแต่การแสดงย่อยชุดที่ 1- 6 อันเป็นการแสดงนาฏศิลป์ไทย 2. พื้นที่สำหรับการแสดงย่อย(จำ) ซึ่งทั้งสองลักษณะเป็นการกระจายใช้พื้นที่ทั่วเวที

2) ชีวิตในซีกโลกตะวันตก เริ่มจาก จบการแสดงย่อยชุดที่ 6 เป็นการเชื่อมเนื้อหาเข้าสู่จุดเริ่มของการใช้ชีวิตในซีกโลกตะวันตก ผ่านการแสดง(Acting) และการเต้นบัลเลต์สลับกันไปอย่างมีนัยยะสำคัญ การใช้พื้นที่ในช่วงนี้จึงเป็นการใช้พื้นที่ในลักษณะองค์รวมเป็นเอกภาพเดียว โดยใช้พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่บริเวณกลางเวทีเป็นหลัก

6.2.1.6 แสงประกอบการแสดง รูปแบบของแสงสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอนด์ เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) นั้น ผู้วิจัยได้พบประเด็นในเรื่องแสงเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ คือ การออกแบบแสง ผู้สร้างงานใช้ไฟเท่าที่มีและใช้แสงจากเทียนไขที่นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง และแสงจากมัลติมีเดีย มาสร้างความน่าสนใจมากกว่าการใช้แสงจากแหล่งอื่นๆ ซึ่งการออกแบบแสงนี้ จะสัมพันธ์กับตำแหน่งของผู้แสดงและถูกใช้เพื่อแนะนำสายตาผู้ชมเป็นสำคัญ

6.2.1.7 อุปกรณ์การแสดง รูปแบบของอุปกรณ์การแสดง สำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) นั้นถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ประกอบเรื่องราวที่แสดง อันปรากฏการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงใน 2 ลักษณะคือ

1) อุปกรณ์ที่ใช้ในบางช่วงของการแสดง โดยมักอยู่ในช่วงเนื้อหาไม่ปรากฏในช่วงที่มีการรำหรือเต้น ได้แก่ เทียนไข กระฉก แบ่งฝุ่น น้ำดื่ม กระเป๋าดินทาง หนังสือช่อดอกไม้

2) อุปกรณ์ที่ใช้เป็นเทคนิคการแสดงมัลติมีเดีย ได้แก่ โทรทัศน์รุ่นเก่าขนาด 25 นิ้ว

6.2.1.8 ผู้แสดง รูปแบบในการใช้นักแสดงสำหรับการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) มีประเด็นต่างๆ ดังนี้ การแสดงชุดนี้ใช้ผู้แสดงชายเพียงคนเดียว ที่มีคุณสมบัติหลากหลายทางการแสดง ได้แก่ การแสดงนาฏศิลป์ไทยแบบมาตรฐาน การแสดงนาฏศิลป์ไทยแบบพื้นเมือง การแสดงนาฏศิลป์ตะวันตก การแสดง Acting ทักษะการแต่งกายการแสดงนาฏศิลป์ไทยทั้งแบบมาตรฐานและพื้นเมือง ตลอดจนต้องมีความจำดี(สมาธิดี) มีวินัย อดทนในการฝึกฝนการแสดงและการเปลี่ยนถอดใส่เครื่องแต่งกายในเวลาจำกัด

6.2.2 แนวความคิด “การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่”

จากการแสดงชุด “เพนดูลัม: อีสท์ แอน เวสต์ อิน อะ ไลฟ์ ออฟ ดานซ์” (Pendulum : East and West in a Life of Dance) สามารถเป็นตัวแทนของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยสำหรับคนรุ่นใหม่ และ แนวความคิด “การสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่” สามารถสรุปได้โดยแบ่งออกเป็นประเด็นคำถามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

6.2.2.1 การใช้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ให้ ศิลปวัฒนธรรมไทยโดดเด่น ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมอื่นอย่างสร้างสรรค์

นราพงษ์ จรัสศรีออกแบบการแสดงชุดเพนดูลัมนี้ โดยใช้นาฏศิลป์ไทยเป็นตัวแทนของนาฏศิลป์จากซีกโลกตะวันออก และบัลเลต์เป็นตัวแทนของนาฏศิลป์จากซีกโลกตะวันตก นาฏศิลป์ไทยที่ถูกลำเอียงใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานนี้ ปรากฏทั้งนาฏศิลป์ไทยแบบมาตรฐานและนาฏศิลป์ไทยแบบพื้นเมือง อันแสดงถึงท่าทางที่ใช้ในการแสดง เพลงดนตรีและเครื่องแต่งกายที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะของศิลปวัฒนธรรมไทยได้อย่างดียิ่ง โดยเฉพาะผู้สร้างงานมุ่งเน้นรักษากระบวนท่ารำเป็นสำคัญ ท่าที่ปรากฏในแต่ละการแสดงย่อยที่เป็นนาฏศิลป์ไทย ล้วนใช้กระบวนท่าตั้งแต่ต้นจนจบเพลงทั้งสิ้น ซึ่งการแสดงบัลเลต์และการแสดง(Acting)ที่ปรากฏในการแสดงนั้น เป็นเพียงส่วนเล็กน้อยเท่านั้น แต่ความเป็นนาฏศิลป์ร่วมสมัยจะอยู่ที่วิธีการนำเสนอเทคนิคในการสร้างสรรค์และองค์ประกอบทางการแสดงอื่นๆมากกว่า จึงทำให้ผลงานของนราพงษ์ จรัสศรีเป็นงานที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างสร้างสรรค์ ได้อย่างชัดเจน

6.2.2.2 การใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารเพื่อสร้างอรรถรส

นราพงษ์นั้นให้ความสำคัญกับการใช้สัญลักษณ์ต่างๆในการแสดงชุดเพนดูลัมอยู่เป็นระยะในแทบทุกรายละเอียด ตั้งแต่ชื่อชุดการแสดง การออกแบบเสียงบรรยายบท การเลือกชุดการแสดงย่อย(นาฏศิลป์ไทย)ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในบท ซึ่งสัมพันธ์กับการออกแบบเครื่องแต่งกาย การใช้อุปกรณประกอบการแสดงต่างๆ จากการที่นราพงษ์เป็นคนไทยที่ถูกหล่อหลอมแวดล้อมไปด้วยศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ และเมื่อไปศึกษาบัลเลต์ต่อยังประเทศอังกฤษ ตลอดจน มีประสบการณ์การทำงานร่วมกับศิลปินที่มีชื่อเสียงหลายๆท่าน และแวดล้อมไปด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความเป็นคนรุ่นใหม่ในยุคนั้นถึง 8 ปี ย่อมทำให้นราพงษ์สามารถซึมซับและเข้าใจคนอังกฤษ เพราะอยู่ในวัฒนธรรมเดียวกันหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบเดียวกัน นราพงษ์ใส่ใจและเข้าใจธรรมชาติของคนอังกฤษจึงไม่ละเลยแม้สิ่งเล็กๆน้อย อันเป็นเสน่ห์ที่ทำให้งานสร้างสรรค์ของนราพงษ์สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้เป็นอย่างดี การนำสัญลักษณ์มาใช้ในการสื่อสารยังช่วยส่งเสริมอรรถรสในการแสดงยิ่งขึ้น นราพงษ์ จรัสศรีจึงให้ความสำคัญกับการใช้สัญลักษณ์สื่อความหมาย และยิ่งไปกว่านั้นทำให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้นด้วยการสื่อสารในหลายมิติ

6.2.2.3 การใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดียในการแสดง เป็นการสร้างความแปลกใหม่ที่ น่าสนใจและสร้างความท้าทายให้ติดตามชม ซึ่งถือได้ว่าเป็นการออกแบบการแสดงที่น่าสมัย ในยุคนั้น(ยุคAnalog) ซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อน แม้ว่าวิธีการนำเสนออาจดูเป็นวิธีที่เรียบง่ายแต่ผลที่ได้รับกลับเกินความคาดหมาย คือช่วยสร้างความน่าสนใจ สร้างจุดดึงดูดสายตา ช่วยเรื่องแสงบนเวที เป็นต้น

6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษา ค้นคว้าและการทำวิจัยต่อไป

จากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ไม่ว่าจะผู้สร้างงานจะสร้างสรรค์ผลงานอะไรก็ตาม ควรพิจารณาถึงผลได้และผลเสียที่จะตามมาอันจะเป็นผลกระทบต่อวัฒนธรรมประจำชาติ ฉะนั้น สิ่งสำคัญคือการนำความรู้ ความสามารถผนวกเข้ากับจินตนาการแล้วมาบูรณาการใหม่ เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นการแสดงที่มีคุณภาพ ให้คนรุ่นใหม่เกิดความเข้าใจในงานการแสดงนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย ที่ส่งเสริมนาฏยศิลป์ไทยไปสู่ทางการสร้างสรรค์การแสดงนาฏยศิลป์เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ตลอดจนเป็นการสืบทอด อนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติอย่างยั่งยืนนั่นเอง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า หากศิลปินมุ่งรักษาศิลปะการแสดงแบบดั้งเดิมด้วยวิธีสืบสานการแสดงในรูปแบบเดิมๆเพียงอย่างเดียวเพื่อหวังการอนุรักษ์ คงจะไม่สามารถรักษามรดกของชาติไว้ได้อย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องนำความรู้จากศาสตร์อื่นๆเข้ามาบูรณาการร่วมกันให้เกิดความแปลกใหม่ที่น่าสนใจ โดยไม่ทำลายศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ซึ่งการอนุรักษ์นาฏยศิลป์ไทยยังขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจริงจัง ส่งผลให้การเผยแพร่เป็นไปอย่างจำกัด ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดในการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยนี้ จึงเป็นอีกหนทางหนึ่งที่สามารถหาแนวทางในการดำเนินการส่งเสริมให้เกิดการสร้างงานที่มีคุณภาพอย่างมีหลักการจะสามารถสร้างงานที่มีคุณภาพอันเป็นการสืบทอด อนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติสู่ประชาคมโลกได้อย่างภาคภูมิใจ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกวรรณพร ผดุงชาติ. นิสิตภาควิชาานาฏยศิลป์ สาขาวิชาานาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2556. โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.matichon.co.th (2556)
- คยาโอะ อากิโมโต. ประธานสมาคมนาฏยศิลป์ญี่ปุ่นเอเชีย. สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2556. จิรายุทธพนมรัักษ์. อาจารย์ประจำสาขาวิชาานาฏยศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน สมเด็จพระเจ้าพระยา. สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2556, 9 เมษายน 2556.
- ชนรรค์พร เมฆมหารณพ์. นิสิตภาควิชาานาฏยศิลป์ สาขาวิชาานาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2556.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ธัญกมล คะชาติ. นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏยศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2556.
- ธัญญาเรศ แก่นจำปี. นิสิตภาควิชาานาฏยศิลป์ สาขาวิชาานาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2556.
- ธัญญ์กร กล้าแดง. นิสิตภาควิชาานาฏยศิลป์ สาขาวิชาานาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2556.
- ธนิต อยุธยา. ศิลปะละครเวทีหรือคู่มืออนาฏยศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิวพร, 2516.
- นพรัตน์ หวังในธรรม. ผู้เชี่ยวชาญนาฏยศิลป์วิทยาลัยนาฏยศิลป์ กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2556.
- นราพงษ์ จรัสศรี. ศาสตราจารย์ ดร.หัวหน้าภาควิชาานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 24-25,30-31 กรกฎาคม 2555, 2-3,6 สิงหาคม 2555, 12-13 พฤศจิกายน 2555, 8 ธันวาคม 2555, 9 กรกฎาคม 2556.
- นราพงษ์ จรัสศรี. ประวัตินาฏยศิลป์ตะวันตก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

- นฤมล ณ นคร. ดรสาแบหลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาานาฏยศิลป์
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ประทีน พวงสำลี. หลักนาฏศิลป์. กรุงเทพฯ : แผนกการพิมพ์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2514.
- ผุสดี หลิมสกุล. รองศาสตราจารย์. อาจารย์ประจำภาควิชาานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 27,29 สิงหาคม 2556.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : บริษัทศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด.2554.
- พีระ กิจแพ. นักศึกษาคณะนาฏดุริยางคศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. สัมภาษณ์, 26
 เมษายน 2556.
- ไพฑูริย์ เข้มแข็ง. อดีตหัวหน้างานนาฏศิลป์ฝ่ายโขน วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ. สัมภาษณ์, 20
 สิงหาคม 2556.
- ภรตมูณี. นาฏยศาสตร์. แปลโดย แสง มนวิฑูร. พระนคร : กรมศิลปากร, 2511.
- มาณี สีสวย. สุนทรียของนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยาลัยครูธนบุรี, 2523.
- มานพ ถนอมศรี. การเขียนและจัดทำสื่อหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : ตะเกียง, 2534
- รานี ชัยสงคราม. นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2544.
- เรณู โกศินานนท์. นาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- วิษุตา วุภาติศย์. ดร.อาจารย์ประจำภาควิชาานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2556.
- วุฒิชัย เรืองศักดิ์. นิสิตภาควิชาานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555.
- สถาพร สนนทอง. อดีตหัวหน้าแผนงานนาฏศิลป์,ผู้อำนวยการฝ่ายศิลปกรรมเวที,ผู้อำนวยการฝ่าย
 ศิลปะการแสดง สำนักการสังคีต กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2554.
- สมพิศ สุขวิพัฒน์. ข้าราชการบำนาญ กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 19,26 สิงหาคม 2556.
- สวภา เวชสุรกษั. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2556.
- สุธี ปิวรบุตร. อดีตข้าราชการ กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 9 เมษายน 2556.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. นาฏยศิลป์ปริทรรศน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

สุวรรณณี ชลานุเคราะห์. ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(นาฏศิลป์-ละครเวที) พ.ศ. 2533.

สัมภาษณ์, 9 เมษายน 2556, 9,30 กรกฎาคม 2556.

อภิธรรม กำแพงแก้ว. อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2555.

อนุกุล โรจนสุขสมบูรณ์. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2556.

อมรา กล้าเจริญ. สุนทรียนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2542.

อรณิชา จิระเกียรติ นักศึกษาภาควิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2556.

อารี สุทธิพันธ์. ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

อุษา สบถุภ. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยศาสตร์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ภาษาอังกฤษ

Jonas, . Dancing. New York : Harry N. Abrams, incorporated, New York A Time Mirror, 1992.

Thomas, J., and Yamazaki, Masakazu (Translator), 1984. อ้างใน สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547:101)

Robert, A., and Hutera, D. The Dance Handbook. New York : G. K. Hall & Co., 1988.

Steeh, J. History of Ballet and Moern Dance. London : Bison Books, 1982.

Layna chang (Online). Avariable from: <http://thairoyalorchid.blogspot.com/20071201archive.html> [2007 December, 11].

Millennium Generation (Gen M). (Online). Avariable from: http://www.sara-dd.com/index.php?option=com_content&view=article&id=40:millennium-generation-gen-\ m&catid=25:the-project&Itemid=72 [2007 December, 11].

ภาคผนวก

ตัวอย่างแบบสอบถาม ก.

แบบสอบถามการจำลองการแสดง Pendulum

เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2555 ณ อาคารศิลปวัฒนธรรม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 18-22 ปี 23-30 ปี 30 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
4. อาชีพ นักศึกษา อาจารย์/นักวิชาการ อื่นๆ
5. ความเข้าใจพื้นฐาน อ่านข้อมูลสุจริต รับฟังคำอธิบายที่พอเพียง
- ไม่ได้รับทราบข้อมูลจากแหล่งใดเลย

ข้อมูลการแสดง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. การเข้าใจเนื้อเรื่อง					
7. การเลือกผู้แสดงมีความเหมาะสม					
8. การสวมบทบาทของผู้แสดงมีความเหมาะสม					
9. การเลือกชุดการแสดงมีความเหมาะสม					
10. เครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงสอดคล้องกับชุดการแสดง					
11. การใช้พื้นที่บนเวทีมีความเหมาะสม					
12. การใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงมีความเหมาะสม					
13. สถานที่ที่ใช้แสดงมีความเหมาะสม					
14. ระยะเวลาในการแสดงเหมาะสมสำหรับการแสดงเดี่ยว					
15. ความพึงพอใจในภาพรวมของการแสดง					

แบบสอบถาม

ตัวอย่างแบบสอบถาม ข.

แบบสอบถาม

อธิบายคำสำคัญ

-การแสดงเดี่ยว(Solo) หมายถึง การแสดงที่ใช้ผู้แสดงเพียงคนเดียว ตลอดระยะเวลาการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบ

-องค์ประกอบ หมายถึง องค์ประกอบทางการแสดง ได้แก่ ผู้แสดง เรื่อง บท เพลงดนตรี เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ ประกอบการแสดง สถานที่ ระยะเวลาในการแสดง เป็นต้น

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

Drama Dance Theatre Dance อื่นๆ

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ”

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) มีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดย

ยกตัวอย่างประกอบ

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่ง

กายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)ได้

แสดงทั้งเรื่อง

ตัดตอนมาแสดง 2 – 3 เรื่อง/ตอน

แสดงรำหรือระบำที่น่าสนใจแบบไม่มีเรื่องราว (นำมาต่อกันแบบปะติด) อื่นๆ

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ... ไม่เห็นด้วย เพราะ...

10. สรุปว่าการแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ค บทสัมภาษณ์ของกลุ่มคนรุ่นใหม่

น.ส. นภสร เอกพันธ์กุล นิสิตชั้นปีที่ 2 ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อายุ 18 ปี (วันที่ 18/04/56)

1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

การที่การแสดงนั้นมีเรื่องราว หรือ การมีหัวเรื่อง กลางเรื่อง และ ท้ายเรื่องอย่าง ละคร (Drama) ทำให้ผู้ชมเข้าใจการแสดงได้ดี กว่า การทำเป็น Dance อย่างเดียว และเมื่อเราเอานาฏศิลป์ (Dance) เข้ามาผสมผสานกับ ละคร (Drama) ก็ยิ่งทำให้การแสดงนั้นน่าสนใจมากขึ้น และเข้าถึงผู้ชมได้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย เพราะฉะนั้น ดิฉันจึงมีความคิดเห็นว่า นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เป็น รูปแบบการแสดงที่มีความเหมาะสมกับคนรุ่นใหม่เป็นอย่างมาก

2.การแสดงที่สร้างสรรค์ชิ้นใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้อง รักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

องค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยที่ไม่สามารถตัดออกได้ และจำเป็นต้องรักษาไว้ นั่นคือ เพลงดนตรี ดิฉันคิดว่า เพลงดนตรี นั้นมีส่วนสำคัญอย่างมากในการแสดงและเป็นตัวแปรหลัก ที่จะนำพาอารมณ์และแนว ของการแสดงไปในทางใด และถึงแม้ว่าการแสดงนั้นจะประยุกต์องค์ประกอบอื่นๆ ให้เป็นในทิศทางใด แต่ถ้ายังคงเพลงดนตรี ที่มีกลิ่นอายของความเป็นไทยอยู่ อาจจะไม่ใช้เพลงไทยเดิม แต่ยัง ใช้เครื่องดนตรีไทยในการบรรเลง การแสดงนั้นก็จะเป็นการรู้สึกราวๆ ยังเป็นการแสดงของนาฏศิลป์ไทยอยู่

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ประมาณ 7-10 นาที เพราะเป็นระยะเวลาที่เหมาะสม ไม่เร็วเกินไปหรือว่านานเกินไปจนทำให้เกิดความน่าเบื่อ

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

อันดับแรกที่ดีฉันคิดว่ามีความสำคัญและจะสามารถดึงดูดผู้ชมได้นั้นคือ เรื่องและบท ถ้าเนื้อเรื่องมีความน่าสนใจ บทดีแล้วนั้น ผู้ชมก็จะอยากติดตามชมการแสดง

อย่างที่สองคือผู้แสดง ถ้าเรื่องและบทดีแล้ว แต่ผู้แสดงนั้นไม่สามารถถ่ายทอดออกมาได้ ผู้ชมก็จะไม่สามารถเข้าถึงการแสดงได้ ผู้แสดงจึงมีความสำคัญจะต้องมีฝีมือและสามารถถ่ายทอดออกมาได้สมบทบาท อย่างสุดท้ายที่ดีฉันคิดว่ามีความสำคัญไม่แพ้กันเลยคือ เพลงดนตรี เพราะ เพลงดนตรีจะยิ่งช่วยให้ผู้ชมเข้าถึงการแสดงและรับรู้ถึงอารมณ์ของการแสดงได้ดียิ่งขึ้น

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่อย่างไร)

สำหรับการแสดงบางการแสดง อาจจะไม่เหมาะที่จะมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที แทนที่จะสร้างความน่าสนใจให้การแสดงมากขึ้น อาจกลายเป็น ดึงความสนใจไปจากการแสดงและทำให้ผู้ชมรู้สึกไม่ต่อเนื่องกับการแสดง

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์/การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

สำหรับดิฉัน ดิฉันคิดว่า การปล่อยให้การแสดงเล่าเรื่องราวของมันไปเอง โดยที่ไม่ต้องมีบทพากย์หรือบรรยายน่าจะดีกว่า เพราะเป็นการแสดงถึง ความสามารถของ ผู้กำกับหรือผู้ออกแบบที่สามารถจะเล่าเรื่องราวที่ต้องการได้จากท่าทางหรือการแสดงของผู้แสดงได้ โดยไม่ต้องพึ่งการบรรยาย

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ดิฉันคิดว่าอาจจะไม่มีความจำเป็นที่จะทำเอาเทคนิคอย่างอื่นเข้ามาใช้ในการแสดง แต่ถ้ามีการนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาประกอบก็อาจจะทำให้การแสดงนั้นเป็นที่น่าสนใจยิ่งขึ้นและทำให้การแสดงนั้นเกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องเลือกใช้เทคนิคที่เหมาะสมกับการแสดงและทำให้การแสดงนั้นลื่นไหลไปได้

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธี ออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

แสดงทั้งเรื่อง เพราะจะทำให้ การแสดงดำเนินไปแบบไม่ยืดจนทำให้เกิดความน่าเบื่อ และมีความหลากหลายในการแสดงมากกว่าการ แสดง แค่ 2-3 ตอน หรือการแสดงรำ/ระบำอย่างเดียว

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ การที่การแสดง มี แนวความคิด (Theme) เพียง แนวความคิด (Theme) เดียว นั้น จะทำให้ การแสดงตั้งแต่ต้นจนจบมีความกลมกลืนและต่อเนื่องไปในทิศทางเดียวกัน เกิดความ เข้าใจได้ง่าย ผู้ชมไม่รู้สึกลำบาก และ รู้สึกคล้อยตามการแสดงได้ง่ายกว่า

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด, รูปแบบ, องค์ประกอบ, ระยะเวลาในการแสดง, เทคนิคในการแสดง, คงความเป็นไทย อย่างไร

แนวคิด: สำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะเป็นที่น่าสนใจ ควรเป็นอะไรที่เข้าถึงง่ายและน่าสนใจ และทำให้รู้สึกถึงความเป็นไทย

องค์ประกอบ: ทำที่ใช้ในการแสดง สามารถประยุกต์ให้ร่วมสมัยได้แต่ก็ไม่ผิดไปจากแบบแผนของความเป็นไทยไปมาก

ระยะเวลา: 7-10 นาที

เทคนิคในการแสดง: ควรยึดหลักเข้าออกตามแบบแผนของละครไทย

น.ส. ลักษณ์า แสงแดง (นิสิตเก่า) ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
อายุ 22 ปี (วันที่ 10/04/56)

**1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre); เพราะ มีความน่าสนใจ ถ้าทำเป็น นาฏศิลป์
(Dance) อย่างเดียว โดยส่วนตัวแล้ว ถ้าผู้ออกแบบ ไม่เก่งพอ ก็จะเป็นเรื่องที่ยาก แต่ถ้าเอา ละคร
(Drama) เข้ามาช่วยจะสื่อสารได้ชัดเจนมากขึ้น

**2. การแสดงที่สร้างสรรค์ชิ้นใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้อง
รักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)**

“บท” เพราะองค์ประกอบอื่นๆสามารถประยุกต์ได้หมด ควรเก็บบทที่คงความเป็นต้นแบบไว้ แต่
เปลี่ยนแปลงหรือปรับอย่างอื่นแทนได้หมด

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ควรมีความยาวตั้งแต่ 7 นาทีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 9 นาที

**4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

ผู้แสดง สามารถทำให้เกิดความน่าสนใจได้ ถ้า ผู้แสดงนั้นแสดงถึงบทบาท และ สื่ออารมณ์ได้
ดีนั้น จะทำให้ดึงดูดความสนใจและทำให้ผู้ชมคล้อยตาม

**5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้าง
แรงดึงดูดได้หรือไม่อย่างไร)**

น่าสนใจมาก เพราะแสดงให้เห็นถึงเทคนิค ที่ทำอย่างไรให้ทุกอย่างดูเป็นหนึ่งเดียวกับการ
แสดง ลื่นไหลและไม่ติดขัด ทำให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจ

6.ท่านคิดว่า การมีบทบาทกึ่ง/บรรยาย (voice over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ แต่ก็แล้วแต่ความเหมาะสมกับการแสดงนั้นๆ สำหรับบางการแสดงถ้ามีบทบาทบรรยายก็จะช่วยเสริมให้การแสดงนั้นสมบูรณ์มากขึ้น

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็น เพราะ ทำให้การแสดงนั้นแปลกใหม่และยังแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ ของผู้ออกแบบผลงานอีกด้วย

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

การแสดงทั้งเรื่อง

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะจะทำให้การแสดงต่อเนื่อง คนดูสามารถลำดับความคิดได้ไม่สับสน

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด, รูปแบบ, องค์ประกอบ, ระยะเวลาในการแสดง, เทคนิคในการแสดง, คงความเป็นไทยอย่างไร

แม้ทำที่จะนำมาประยุกต์ใช้ น่าจะยังคงหลังการฟื้นฟูฐานไว้ และไม่ควรดัดแปลงหรือประยุกต์จนทำให้เสียแม่ทำแบบเดิมๆ

นางสาวพัชรดา หงษ์ษา 544 68752 35 นิสิตภาควิชานาฏยศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

นาฏยศิลป์ปะการแสดง (Dance Theatre) เพราะ มีความน่าสนใจ ดูแปลกตาน่าจะดึงดูด
ความสนใจจากคนรุ่นใหม่ได้ดี ได้ดูทั้ง การเต้น (Dance) และละคร (Drama) ไปพร้อมกัน ได้ทั้ง
ความแปลกตาจากท่าเต้นหรือท่ารำ ที่แสดงไปพร้อมกับการบอกเรื่องราวด้วย

**2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยแบบใด ที่
จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)**

จารีตการใช้ท่า ใช้มือ

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ต่อเนื่องนานเท่าไร

ไม่เกิน 7-10 นาที

**4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

- เพลง มีส่วนช่วยในการทำให้การแสดงน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
- อุปกรณ์ประกอบการแสดง สร้างความแปลกใจ ทำให้ผู้ชมได้ติดตามว่าผู้แสดงต้องการจะ
สื่ออะไรผ่านอุปกรณ์ที่ใช้
- การแต่งกาย เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การแสดงน่าดูยิ่งขึ้น ซึ่งก็ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาที่
แสดงด้วย

**5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้าง
แรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)**

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ไม่สามารถสร้างแรงดึงดูดได้ อาจจะยิ่งทำให้การแสดงถูก
เบี่ยงเบนความสนใจ หรืออาจทำให้ผู้ชมสับสนได้

6.ท่านคิดว่า การมีบทบาท / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

หากมีบทบาทหรือบรรยายประกอบการแสดงก็ควรมีเล็กน้อยช่วงก่อนเริ่มการแสดง เพราะถ้ามีเยอะเกินไปอาจทำให้การแสดงน่าสนใจน้อยลง หรือเกิดความรำคาญได้

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่ค่อยมีความจำเป็น เพราะอาจทำให้การแสดงถูกเบี่ยงเบนความสนใจไปกับสื่อเทคนิคอื่นๆ หรือถ้าต้องการใส่เทคนิคเพื่อเสริมสร้างความสนใจในการแสดงก็อาจใช้แค่เล็กน้อย อย่างมากจนเกินไป

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 เรื่อง/ตอน และสอดแทรกด้วยรำหรือระบำ

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ การแสดงจะได้ดูไม่สับสน และสามารถจบเรื่องราวได้ภายในเรื่องเดียว

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ควรมีแนวคิดที่ทันสมัยแต่ก็ให้คงความเป็นไทยเอาไว้ พยายามสื่อให้เห็นถึงจารีตความเป็นเอกลักษณ์ของท่ารำตามมาตรฐานของไทย

สัมภาษณ์ นายสิงห์ศึก ยอดเนรแก้ว อายุ 22 ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
(10 เมษายน 2556)

1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

การเต้น (Dance) เพราะ น่าสนใจ ดึงดูดคนรุ่นใหม่ได้มากกว่า

2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

จารีตในเรื่องของการแสดงรำเดี่ยว ในการใช้ท่า

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ไม่เกิน 10 นาที

4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

การแสดงอารมณ์ของผู้แสดง เช่น บอกถึงความสุข ต้องแสดงออกมาให้รู้สึกให้ผู้ชมสัมผัสได้

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ไม่น่าจะสร้างแรงดึงดูด อาจทำให้ผู้ชมเสียอารมณ์

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

ไม่มีประโยชน์ เพราะว่าทำให้คนดูไม่ได้สนใจในการแสดง

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

น่าจะทำให้การแสดงสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง เพราะมีความหลากหลาย

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้เกิดความน่าเบื่อ

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ลักษณะการแสดง ยึดจารีตแบบเดิมมีองค์ประกอบต่างๆ เข้ามาใช้ เช่น ฉาก แสง เสียง ทำให้เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน

น.ส.ธิดารัตน์ คำธัญญา 5446870035 นิสิตภาควิชานาฏยศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre)

2. การแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

เรื่อง บทร้อง เครื่องแต่งกาย เพลงดนตรี ที่เคยมีมาก่อน ควรยึดเค้าโครงเดิมไว้เป็นหลัก อาจจะดัดแปลง ได้บ้างเล็กน้อย แต่ไม่ควรตัดออก

3. การแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

10-20 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ผู้แสดง ดนตรี สถานที่ ระยะเวลาในการแสดง ถ้าหากการแสดงขาดองค์ประกอบเหล่านี้ไปก็ จะทำให้การแสดงดูธรรมดา ไม่น่าสนใจ อย่างเช่น ควรเลือกลักษณะของผู้แสดงให้ตรงต่อบทบาทในเรื่องนั้นๆ เพื่อให้การแสดงดูเป็นธรรมชาติ ดนตรีอาจมีการผสมผสานให้เข้ากับสมัยใหม่ เลือกสถานที่ที่เหมาะสมกับการแสดงชุดนั้น ระยะเวลาในการแสดงไม่ควรนานจนเกินไปเพราะจะทำให้การแสดงดูน่าเบื่อ

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที สามารถดึงดูดผู้ชมได้ แต่ต้องมีวิธีที่ทำให้ผู้ชมได้ลุ้นไปกับการแสดงและต้องทำให้เนียน ไม่ให้ผู้ชมเห็นว่ากำลังเปลี่ยน ซึ่งจะทำให้การแสดงดูน่าตื่นเต้นและดูไม่น่าเกลียดเมื่อมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย

6. คิดว่า การมีบทพากย์/บรรยาย(Voice over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่าง

มีประโยชน์ เพราะว่า จะทำให้ผู้ชมที่ชมการแสดงอยู่นั้นเข้าใจและได้บรรยากาศในการแสดงมากขึ้น เช่น ผู้ชมบางคนอาจไม่เข้าใจในการแสดงชุดนั้นแต่เมื่อมีบทพากย์หรือการบรรยาย ก็จะทำให้เข้าใจมากขึ้น

7. ท่านคิดว่าการนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่มีความจำเป็น เพราะ ถ้าหากการแสดงมีความน่าสนใจอยู่แล้ว เทคนิคอื่น ๆ ก็ไม่มีความจำเป็น

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

แสดงรำหรือระบำที่น่าสนใจและมีการสอดแทรกเรื่องราวเกี่ยวกับระบำชุดนั้นอย่างกลมกล่อม

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มีแนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ ถ้าการแสดงมีหลายแนวความคิด (Theme) จะทำให้การแสดงดูเลอะเทอะจนไม่รู้เรื่อง ควรทำเป็นแนวความคิด (Theme) เดียวและทำให้ดูน่าสนใจ

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด, รูปแบบ, องค์ประกอบ, ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ควรคงในสิ่งที่มีมาแต่โบราณ ไม่ควรดัดแปลงมากจนลืมไปว่าเป็นนาฏศิลป์ไทย รูปแบบในการแสดงบางอย่างอาจจะปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสมัยใหม่ได้แต่ไม่ดูแล้วรู้สึกว่าการเต้นมากกว่ารำ องค์ประกอบต่างๆควรเน้นถึงความเป็นไทย และต้องไม่ขัดกับการแสดง ระยะเวลาควรอยู่ในความพอดีและมีการใช้เทคนิคต่างๆเข้ามาช่วย เช่น แสง สี เสียง เน้นให้เห็นถึงอารมณ์ในการแสดงตอนนั้นๆซึ่งจะทำให้ผู้ชมเกิดความเพลิดเพลินและตื่นตัวกับการแสดงมากยิ่งขึ้น

นางสาว ภัทราพร บัวกลิ่น อายุ 22 ปี บัณฑิตคณะศิลปกรรมศาสตร์
ภาควิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย (วันที่ 16 เมษายน 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

การเต้น (Dance)

2. การแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

ควรมีองค์ประกอบสำคัญ คือ เรื่องที่นำมาสร้างสรรค์การแสดง และรูปแบบลักษณะท่ารำ

3. การแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ไม่เกิน 10 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

รูปแบบการแสดงและดนตรีประกอบ รูปแบบการแสดงมีความสำคัญควรปรับไปตามลักษณะสังคมในช่วงนั้นๆ อีกทั้งควรมีดนตรีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการแสดง เช่น หากท่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทย แต่ใช้เพลงสากลและใช้ท่ารำไทย ก็จะทำให้ดูขัดแย้งกันเกินไป ควรปรับให้มีการผสมผสานและกลมกลืนกัน

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที สามารถสร้างแรงดึงดูดและความน่าสนใจได้ แต่ควรทำให้เรียบเนียนไม่ให้ผู้ชมสามารถเห็นได้ หรือถ้าต้องการเปลี่ยนให้เห็น ควรทำให้ผู้ชมเดาได้ยาก

6. คิดว่า การมีบทพากย์/บรรยาย(Voice over) จะมีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดย ยกตัวอย่าง

มีประโยชน์ ทำให้การแสดงเข้าใจมากขึ้น

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย บนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่มีความจำเป็น ควรทำการแสดงให้ที่น่าสนใจด้วยเนื้อเรื่องของมันเอง หากต้องใช้เทคนิค ควรทำให้ดูได้ยาก เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

แสดงระบำผสมกับเรื่องราวในบางตอนให้มีความต่อเนื่องกัน

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มีแนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะอาจทำให้น่าเบื่อไม่น่าสนใจ

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด, รูปแบบ, องค์ประกอบ, ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ควรมีแนวคิดส่งเสริมวัฒนธรรม มีรูปแบบนาฏศิลป์ไทยประยุกต์(ไม่เด่น)มีองค์ประกอบที่สื่อถึงความเป็นนาฏศิลป์ไทยชัดเจน มีระยะเวลาสั้นๆ 8-10 นาที มีเทคนิคการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้กับผู้ชมรุ่นใหม่ อีกทั้งมีดนตรีที่ให้ความรู้สึกเป็นนาฏศิลป์ไทย เน้นการแสดงคล้าย รูปแบบเดิม แต่เพิ่มความน่าสนใจในด้านเทคนิคต่างๆ

นางสาวสรัลชญา วัฒนศิริ นิสิตชั้นปีที่3 สาขานาฏยศิลป์ไทยศึกษา

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อายุ 19 ปี (วันที่ 17/04/2556)

1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะการแสดงประเภทนี้มีความน่าสนใจและครอบคลุมทั้งการแสดงออกแบบไม่มีเรื่องราวเน้นที่ความน่าสนใจของเทคนิคที่ผู้แสดงใช้ และการแสดงออกที่เป็นเรื่องราวมีการแสดงออกทางอารมณ์และเนื้อเรื่องที่ชัดเจน ทำให้สามารถดึงดูดอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมให้เพลิดเพลินไปกับเรื่องราวและตื่นเต้นไปกับเทคนิคที่ผู้แสดงใช้ หากเป็นการแสดงในช่วงเวลาสั้นๆการแสดงประเภท การเต้น (Dance) หรือ ละคร (Drama) อาจสามารถดึงดูดผู้ชมได้จากเทคนิคหรือเรื่องราวที่น่าสนใจ แต่หากเป็นการแสดงที่ใช้ระยะเวลาในการแสดงยาวนานอาจทำให้ผู้ชมเบื่อได้ เพราะผู้ชมบางกลุ่มก็ไม่ได้มีความรู้เรื่องเทคนิคการเต้นหรือการรำมาก่อน หากมานั่งดูการแสดงประเภท การเต้น (Dance) เป็นเวลานานๆก็อาจจะเบื่อได้ หรือผู้ชมบางกลุ่มก็ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารหรือท่าทางการแสดงออกของตัวละครหากมานั่งดูการแสดงประเภท ละคร (Drama) เป็นเวลานานๆก็อาจจะเบื่อได้ ดังนั้นการแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบ นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre)

2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

องค์ประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยที่ควรมีและสำคัญเป็นอันดับแรก คือ การฟ้อนรำหรือลีลาท่ารำ เพราะเป็นท่าทางที่แสดงออกถึงความเป็นนาฏยศิลป์ไทย อีกทั้งยังเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่แสดงให้เห็นถึงกิริยาอาการของผู้แสดงที่กำลังจะทำอะไร ทำให้สามารถสื่อความหมายต่างๆได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น หากขาดลีลาท่ารำไปผู้ชมก็อาจจะไม่เข้าใจถึงสิ่งที่ผู้แสดงต้องการสื่อสาร

องค์ประกอบที่มีความสำคัญถัดมา คือ เพลง เพราะเพลงสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการแสดงตามเนื้อเรื่อง ตลอดจนสามารถสื่อความหมายให้กับผู้ชมเข้าใจตรงกันได้

องค์ประกอบที่มีความสำคัญถัดมา คือ การแต่งกาย เพราะ การแต่งกายสามารถบ่งบอกได้ว่าผู้แสดงแสดงเป็นอะไร หรือ การแสดงนี้เกี่ยวข้องกับอะไร อีกทั้งการแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายที่มีความสวยงามก็ยังช่วยดึงดูดผู้ชมให้เพลิดเพลินไปกับการแสดงได้อีกด้วย องค์ประกอบที่มีความสำคัญถัด

มา คือ เครื่องดนตรี เพราะ เครื่องดนตรีช่วยเสริมให้การแสดงสมบูรณ์ และสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการแสดงให้สมจริงมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ระหว่าง 7 - 15 นาที เพราะเป็นช่วงเวลาที่ไม่นานและไม่สั้นเกินไป โดยส่วนใหญ่แล้วการแสดงต่างๆมักใช้เวลาอยู่ที่ประมาณนี้

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

สิ่งใดที่สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดง คือ การใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงที่มีความหลากหลายและแปลกใหม่ รวมไปถึงการนำเอาสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ประกอบการแสดง เช่น การนำเอาโปรเจคเตอร์มาฉายเรื่องราวต่างๆประกอบการแสดงของผู้แสดงเพื่อให้ผู้ชมเพลิดเพลินไปกับการแสดงและตื่นเต้นมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการนำเอาอุปกรณ์ต่างๆมาใช้ประกอบการแสดง เช่น ใช้ผ้ามาสะบัดเพื่อแสดงถึงความพลิ้วไหว ใช้อุปกรณ์ที่หลากหลายเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซากจำเจ รวมไปถึงการนำอุปกรณ์มาใช้ในวิธีการที่แปลกใหม่ เพื่อให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจมากยิ่งขึ้น การดึงดูดความสนใจของผู้ชมนั้นขึ้นอยู่กับหลายวิธีการ แต่ทุกวิธีการล้วนแล้วแต่อยู่บนพื้นฐานที่ว่าผู้ชมจะต้องไม่สามารถคาดเดาได้ เพราะหากผู้ชมสามารถคาดเดาทิศทางของการแสดงได้แล้ว การแสดงชุดนั้นก็เลยไม่สามารถดึงดูดผู้ชมได้

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เป็นวิธีที่ช่วยสร้างแรงดึงดูดให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมไปกับการแสดงและสร้างความตื่นเต้นให้กับผู้ชมหากเราเลือกใช้ได้ถูกเวลาและใช้อย่างถูกวิธี แต่ในบางครั้งการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีก็ทำให้ผู้ชมเบื่อได้หากผู้แสดงใช้เวลาในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายนานหรือเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไปมาจนทำให้เกิดความรู้สึกว่าการแสดงไม่ลื่นไหล

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์เป็นอย่างมากสำหรับการแสดง เพราะการแสดงบางประเภทหากไม่มีบทพากย์ ผู้ชมก็ไม่สามารถที่จะเข้าใจได้หากได้ดูเพียงอย่างเดียว เช่น บัลเลต์ บางครั้งการที่เราไปชมบัลเลต์ซักรื่องหนึ่ง แต่เราไม่มีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานของบัลเลต์เลยเราก็ไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวที่เค้าต้องการจะสื่อสารกับเราได้ หากไม่มีบทพากย์หรือบทบรรยาย

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็น เพราะการนำเอาเทคนิคต่างๆที่มีความแปลกใหม่มาผสมผสานเข้ากับการแสดง จะทำให้การแสดงนั้นมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น การนำเอาเทคนิคใหม่ๆรวมไปถึงการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อนยิ่งเป็นการดึงดูดให้ผู้ชมมีความสนใจการแสดงชุดนั้นมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการแสดงที่ไม่เคยมีใครเห็นมาก่อนทำให้ผู้ชมอยากชมและอยากรู้ว่าจะออกมาในรูปแบบใด

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

อยู่ในขณะนั้นแสดงประกอบกับการฉายโปรเจคเตอร์เป็นทั้งวีดิทัศน์และฉากหลังเล่าเรื่องราวต่างๆอาจมีการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงบ้าง และอาจมีการฉายวีดิทัศน์อย่างเดียบบ้าง เพื่อให้ผู้ชมแสดงมีโอกาสได้พัก

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะการแสดงที่ออกมาจะได้ไปในทิศทางเดียวกันและสั้นไม่ขัดแย้งกัน ผู้ชมจะได้ไม่สับสน

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

-แนวคิด ควรเป็นเรื่องราวที่คนรุ่นใหม่ควรที่จะเข้าใจ เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย ประวัติศาสตร์ชาติไทย บุคคลสำคัญของไทย เรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

-รูปแบบ นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เล่าเรื่องราวผ่านท่ารำที่ผสมผสานกับท่าเต้นไปในแนวทางของทำนาฏศิลป์ร่วมสมัย มีการแสดงออกทางสีหน้าเพื่อส่งผ่านความรู้สึกถึงผู้ชม

-องค์ประกอบ ท่าทางใช้ท่าทางที่แสดงความรู้สึกได้อย่างถูกต้องแม่นยำ เพลงที่ใช้ต้องแสดงอารมณ์และความรู้สึกรวมไปถึงเนื้อเรื่องได้อย่างครบถ้วน แสงใช้แสงไฟให้เข้ากับสถานการณ์ การแต่งกายแต่งกายให้ชัดเจนบ่งบอกถึงฐานะและบทบาทที่ได้รับ

-ระยะเวลาในการแสดง 10 นาที

-เทคนิคในการแสดง ใช้โปรเจคเตอร์ฉายวีดีทัศน์ประกอบการแสดงเพื่อเล่าเรื่องราวและเป็นฉากหลัง

-ความเป็นไทยโดยการเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย ประวัติศาสตร์ชาติไทย บุคคลสำคัญของไทย รวมไปถึงเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ใช้ผ้าไทยในการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย และใช้ท่าทางที่แสดงออกถึงทำนาฏศิลป์ไทย

นางสาวกมลลักษณ์ จันทร์อมรกุล นักศึกษาชั้นปีที่3 สาขา นาฏศิลป์ไทยศึกษา คณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อายุ 20 ปี (วันที่ 15/04/2556)

1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะ หมายถึงการรำ อาจมีเครื่องแต่งกาย
ส่วนตัวละครจะรำตามบทเพลง ซึ่งการรำไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใหม่หรือรูปแบบเก่า อาจจะไม่จำเป็น
ที่จะต้องใช้ศัพท์ที่เรียกตายตัว อาจเปลี่ยนแปลงไปก็ได้

2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

เช่น ควรใช้ท่าทางให้ตรงกับความหมายของเพลง หรือบทละครนั้นๆ เนื้อเรื่อง/เค้าโครง
เรื่อง หากนำมาสร้างสรรค์ใหม่ ก็ไม่ควรที่จะเปลี่ยนบท จนเกินไป เป็นต้น

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

หากเป็นการแสดงสร้างสรรค์ที่เป็นชุดการแสดง ควรมีระยะเวลาในการแสดงไม่เกิน6-10นาที

4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

-แนวคิด ควรมีแนวคิดที่แปลกใหม่ น่าสนใจ น่ารับชม

-เสื้อผ้าและการแต่งหน้าทำผม ควรมีความโดดเด่น สร้างสรรค์ สะดุดตา และสอดคล้องกับ
แนวคิดของการแสดง

-เพลงประกอบการแสดง มีความไพเราะ เหมาะสม น่าสนใจ

-สื่อหรือประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้รับชมทราบว่าแสดงเวลาไหน ชื่อ
การแสดงอะไร แนวคิดแบบไหน

-ลีลาท่ารำของผู้แสดง ควรมีความงดงาม และมีการฝึกซ้อมมาเป็นนออย่างดี

-แสง สี เสียง และอุปกรณ์ในการแสดง มีความสำคัญคือ ช่วยเพิ่มบรรยากาศและความน่าสนใจ
ของชุดการแสดงได้มากขึ้น

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องกายบนเวทีนั้น สามารถสร้างแรงดึงดูดได้ แต่ต้องมีการฝึกซ้อม ผู้สร้างสรรค์ควรคิดท่าทางที่มีความสวยงาม ไม่เก๋ๆ และควรมีท่าประกอบต่อเนื่องไม่ขาดตอน

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

ต้องดูว่าการแสดงนั้นควรมีบทพากย์หรือไม่ ควรใช้ให้เหมาะสมกับการแสดง

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็นเพราะ แสง สี เสียง ตลอดจนเครื่องแต่งกาย เป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างแรงดึงดูดและความน่าสนใจในการแสดงได้มาก

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ควรแสดงเป็นตอน มากกว่า เพราะมีความหลากหลายทางการแสดงและมีความน่าสนใจมากกว่าการแสดงแบบเรื่องเดียว

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ จะได้มีเนื้อเรื่องหรือเค้าโครงเรื่องที่เด่นชัดและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ถึงแม้จะเป็นการแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ แต่ถ้าหากเนื้อเรื่องได้แนวคิดมาจากพวกวรรณกรรมหรือวรรณคดีไทย รูปแบบการแสดงก็นำเรื่องราวเป็นหลัก ใช้ระยะเวลาประมาณ 20 นาที และเพิ่มแสงสีเสียงเข้าไปเพื่อความสมจริง แต่เราก็ควรที่จะคงความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของความเป็นไทยไว้บ้าง เช่น การแต่งกาย อาจจะมีการสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ แต่ยังคงใช้ผ้าไทย เป็นต้น

นางสาวอภาภรณ์ ไยทองบุ นิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ เอกนาฏศิลป์และการกำกับลีลา ชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

**1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะ ละคร (Drama) และ การเต้น (Dance) มีอยู่
ทั่วไปใครๆก็น่าจะรู้จักกันดี แต่ นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เป็นอะไรที่ดูแปลกใหม่ และคิด
ว่าคนรุ่นใหม่ น่าจะชอบ

**2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่
จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)**

ดนตรี ทุกการแสดงต้องใช้ตรีประกอบ ขาดไปการแสดงก็จะไม่สมบูรณ์แบบ

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

15 นาที

**4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

แสง เพราะแสงสามารถบอกถึงอารมณ์ เหตุการณ์ และสถานที่ ของการแสดงหรือผู้แสดงได้

**5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้าง
แรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)**

สร้างแรงดึงดูดได้ ทำเราผู้ชมตื่นเต้นตลอดระยะเวลาการแสดง

**6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์
สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ**

มี ทำให้เข้าใจเรื่องมากขึ้น เข้าใจว่าผู้แสดงต้องการสื่ออะไร เช่น บางทีฉากกระโดดน้ำ แต่ไม่
มีฉาก ผู้ชมก็สามารถเข้าใจได้ว่าเป็นฉากน้ำ เพราะมีคนพากย์

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง
จำเป็น เพราะ ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้การแสดงก็จะไม่สมบูรณ์แบบ

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)
ตัดตอนมาแสดง 2 - 3 เรื่อง/ตอน

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)
เห็นด้วย เพราะผู้ชมจะได้ไม่สับสน

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร
ควรมีแนวคิดที่ทันสมัย มีรูปแบบที่เรียบง่าย มีองค์ประกอบน่าสนใจ มีระยะเวลาไม่ยาว การแสดงกระชับ มีเทคนิคในการแสดงแปลกๆใหม่ๆ แต่ต้องคงความเป็นไทย เช่น ดนตรี เครื่องแต่งกาย

กฤตพร ชาญโยธิน นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร Drama, Dance drama, Dance, อื่น ๆ

รูปแบบการแสดง การเต้น (Dance) เพราะคนรุ่นใหม่ชอบอะไรที่กระชับรวดเร็ว ไม่เยิ่นเย้อ ไม่น่าเบื่อ ซึ่งการ การเต้น (Dance) นี้สามารถถ่ายทอดเรื่องราว หรือความรู้สึกของผู้แสดง โดยใช้เวลานานผู้ชมก็สามารถเข้าใจได้

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคประเภทรูปแบบนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

สิ่งที่ควรแก่การรักษาไว้ คือเครื่องแต่งการ การแสดงบางอย่างอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ตามยุคสมัย แต่เครื่องแต่งกายควรคงความเป็นไทยไว้

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

15 นาที เพราะเป็นเวลาที่ไม่สั้นไม่ยาวเกินไป จะทำเป็นความถี่ไม่บ่อย

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

props เพราะprops จะทำให้คนดูตื่นเต้น สร้างความแปลกใหม่แก่การแสดง และดึงดูดใจสนใจกับผู้ชมไม่มากนักน้อย

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

สร้างแรงดึงดูดกับผู้ชมมาก เพราะเป็นการแสดงที่ผู้ชมไม่สามารถคาดเดาได้ว่าต่อไปจะเป็นอะไร ทำให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจกับการแสดงตลอดเวลา และยังทำให้การแสดงไม่น่าเบื่อซ้ำซากอีกด้วย

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มี เพราะการแสดงบางอย่างอาจจะเข้าใจยาก บางเนื้อเรื่อง ถ้าผู้ชมไม่เคยศึกษามาก่อน อาจจะไม่เข้าใจในบทหรือเนื้อหาของการแสดงเลยก็ได้ ทำให้การพากย์นี้มีประโยชน์อย่างมาก ในการแสดง เช่น การแสดงโขน ถ้าแสดงอย่างเดียวโดยไม่มีการพากย์ ผู้ชมที่เป็นได้ศึกษาเรื่องราวเกียรติก็จะไม่เข้าใจการแสดงเลยก็ได้

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

จำเป็น เพราะ ในยุคสมัยนี้ เทคโนโลยีเข้ามาจับบทบาทกันคนไทยหรือวัฒนธรรมไทยเป็นอันมาก การที่เรานำสิ่งเหล่านี้มาประกอบกันการแสดงนาฏศิลป์ จะทำให้การแสดงไม่น่าเบื่อ และสร้างแรงดึงดูดกับคนรุ่นใหม่มากขึ้น

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

การแสดงเป็นบางตอน และนำการแสดงจำหรือระบำมาผสมผสาน จะเป็นให้ผู้ชมตื่นเต้นมากขึ้น และจะเป็นการแสดงที่ไม่น่าเบื่อ

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะจะทำให้ผู้ชมไม่สับสนกับการแสดง แต่เราก็ต้องแสดงให้กระชับ ไม่น่าเบื่อ และสร้างความแปลกใหม่ให้แก่การแสดง เช่น ฉาก หรือ props

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด, รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

การแสดงที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมีแนวคิดทันสมัย ดูแล้วน่าสนใจ มีรูปแบบที่แปลกใหม่หรือรูปแบบที่ไม่ค่อยมีใครทำ เช่น การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที จะทำให้ดึงดูดความสนใจความผู้ชมมาก มีองค์ประกอบที่ทำให้ผู้ชมดูแล้วเข้าถึงการแสดงได้ มีระยะเวลาที่สมควรไม่สั้นเกินไปและไม่ยาวจนน่าเบื่อ มีเทคนิคในการแสดงทำให้ผู้ชมตื่นเต้น และอยากติดตามการแสดง เช่น ฉาก เสียง props ต่างๆ แต่ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ต้องคงความเป็นไทยเอาไว้ ทั้งเครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย และ ลีลาท่าทางของนาฏศิลป์ไทย

นางสาวรัตนสุนันท์ สำราญจิตร อายุ 20 ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ห้องเรียนเครือข่ายวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี คณะศิลปศึกษา สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย (13 เมษายน 2556 เวลา 15:00 น. – 17:00 น.)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

อื่นๆ โดยการบูรณาการมากกว่า Dance /Drama/Dance Drama เพราะ

1. เพื่อปรับการแสดงให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและความสนใจของผู้ชม
2. เพื่อบูรณาการศิลปวัฒนธรรมไทยอีกหลายแขนงซึ่งมีเอกลักษณ์น่าสนใจเข้าร่วมไว้กับการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยที่ยังคงความโดดเด่นไว้ที่นาฏศิลป์ไทย
3. อาจบูรณาการเทคโนโลยีหรือเทคนิคสมัยใหม่เข้ามาใช้มากขึ้น

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

1. เนื้อเรื่องและบท
2. เพลงดนตรี

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ชม ว่าเป็นคนกลุ่มใด อายุเท่าใด ให้ความสนใจต่อนาฏศิลป์ไทยอย่างไร แต่น่าอยู่ระหว่าง 30-40 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ความสำคัญ ความน่าสนใจ หรือความยิ่งใหญ่ของการแสดงนั้นๆ เช่น

- ถ้าเชิญชวนให้ไปดูการแสดงนาฏศิลป์ไทยอย่างเดียว คงไม่ไป เพราะการแสดงเดี่ยวที่โดดเด่น น่าสนใจ น่าจะเป็นทอล์คโชว์ ตลกหรือคอนเสิร์ตของศิลปินดังๆมากกว่า

- การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ถ้าทำอย่างทั่วถึง กว้างขวาง ใช้เทคนิคโฆษณาประชาสัมพันธ์ๆ ก็มีผลต่อการอยากไปชมหรือติดตามชมการแสดง
- ผู้แสดงหรือผู้จัดการแสดง ควรสื่อให้ผู้ชมเห็นว่าการแสดงที่จะเกิดขึ้นสำคัญอย่างไร น่าดูอย่างไร และในขณะที่แสดงหรือจบการแสดง ทำอย่างไรจะให้ผู้ชมติดตามเรื่องจนจบ และรู้สึกประทับใจ ทุกครั้งที่จบการแสดง

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร)

ไม่เห็นด้วย เพราะการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีเป็นเทคนิคของการแสดงแนวตะวันตก ซึ่งแนวคิด จุดเน้น เนื้อเรื่อง โดยเฉพาะวัฒนธรรมแตกต่างกัน ประยุกต์อย่างไรก็ไม่สอดคล้องกับความ เป็นไทย หากจะเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที น่าจะใช้กับรูปแบบการแสดงแนวตะวันตกมากกว่า

แต่หากถามว่า สามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ ตอบว่า ได้ แต่ไม่เหมาะสม เพราะไม่ว่าจะเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีแบบสุภาพ หรือไม่สุภาพอย่างไร วัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านนาฏศิลป์ไทย จะหายไปทันที

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์/การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์ สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

บทพากย์น่าจะใช้กับการแสดงประเภทโขน หนังใหญ่หรือหนังตะลุงมากกว่าการแสดง ประเภทเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ส่วนบทบรรยายน่าจะใช้ได้บ้าง เช่น เกริ่นเรื่อง จบเรื่อง หรือบรรยายกรณีที่ เรื่องเดียวกันแต่คนละตอนกันหรือหลายเรื่องหลายตอนในชุดการแสดงเดียว ทั้งนี้ควรปรับใช้ให้เหมาะสม หากสำคัญจำเป็นต้องบรรยาย หรือมีจุดประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจหรือเพิ่มความซาบซึ้ง ก็น่าจะสมารถทำได้

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ควรมีการนำเทคนิคอื่น ๆ มาใช้ ตามที่ได้ตอบแล้วในข้อ 1 และข้อ 5 อย่างไรก็ตาม หากเทคนิคใดที่นำมาเข้ามาใช้ใหม่หรือมีเพิ่มเติมอยู่แล้วในการแสดงปัจจุบัน น่าจะสอบถามตามความคิดเห็นของผู้ชมบ้าง ว่าคิดอย่างไร พอใจหรือต้องการให้ปรับเปลี่ยนอย่างไรบ้าง ข้อสังเกตที่พบคือ

1. ผู้จัดหรือผู้แสดง อยากจะเพิ่มเทคนิคใดก็เพิ่มเอง
2. ใช้เทคนิคใหม่ๆ ตามที่มีคนใช้กันมาแล้ว
3. ใช้เทคนิคใหม่ๆ โดยไม่คำนึงถึงความเป็นไปได้กับวัฒนธรรมไทย

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 เรื่อง/ตอน หรือตัดตอน 2-3 ตอน/เรื่อง หรือเป็นตอนใหม่ๆที่ไม่เคยจัดการแสดง

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะช่วงเวลา 60-90 นาที เรื่องเดียว แนวความคิด (Theme) เดียว น่าจะเป็นไปไม่ได้ โดยคำนึงถึง

1. แนวความคิด (Theme) นั้นยิ่งใหญ่ เด่นชัด เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
2. สามารถสื่อ แนวความคิด (Theme) โดยผสมผสานวัฒนธรรมไทยอย่างหลากหลาย
3. ใช้เทคนิคที่น่าสนใจ ไม่ทำให้คนดูรู้สึกเบื่อ

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมีแนวคิด,รูปแบบ,องค์ประกอบ,ระยะเวลาในการแสดง,เทคนิคในการแสดง คงความเป็นไทยอย่างไร

1. “แนวคิด” ต้องจัดการแสดงนาฏศิลป์ไทย เพื่อแสดงความเป็นไทยหล่อหลอมความเป็นชาติ อนุรักษ์ และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย
2. “รูปแบบ” ควรใช้ Thai Dance นำรูปแบบอื่นๆ โดยบูรณาการตามที่กล่าวไว้ในข้อ 1
3. “องค์ประกอบ” เนื้อหาหรือแนวคิด ความเป็นนาฏศิลป์ไทย เช่น ท่ารำ ดนตรี การแต่งกาย เทคนิคใหม่ๆ เช่น แสง สี เสียง มัลติมีเดีย อื่นๆ
4. “ระยะเวลาในการแสดง” 30-40 นาที
5. “เทคนิคในการแสดง” ใช้ Thai Dance นำ (หมายถึง ให้เด่นชัดกว่ารูปแบบการแสดงอื่นๆ)

นางสาวพิชญา สังข์เรือง อายุ 20 ปี คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สาขานาฏศิลป์ไทย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบ นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะการแสดงที่มีเรื่องราวบอกเล่าไปพร้อมๆกับการออกท่าทางแบบนาฏศิลป์ไทยประกอบกันไปผู้แสดงจะได้แสดงออกทางอารมณ์ หรือภาษาทำนาฏศิลป์ เช่น รัก โกรธ ยิ้ม ตีใจศอกเคঁร่า เป็นต้นได้สื่อออกทางสีหน้าท่าทางให้ผู้ชมที่ไม่มีความเชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์เข้าใจการแสดงได้ง่าย

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

เพลงดนตรี และ เครื่องแต่งกาย

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ควรมีระยะเวลาไม่เกิน 60 นาที เพื่อความกระชับและไม่น่าเบื่อจนเกินไป

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

สิ่งที่สามารถดึงดูดความสนใจได้มีดังนี้

ผู้แสดง ต้องมีความชำนาญและประสบการณ์ในด้านการแสดงในระดับหนึ่ง

เพลง มีความไพเราะท่วงทำนองที่แปลกหูหาฟังยาก

เครื่องแต่งกาย ช่วยเสริมให้ผู้แสดงดูโดดเด่นและสวยงามสอดคล้องกับการแสดง

อุปกรณ์ ช่วยเพิ่มท่าทางของการแสดงที่เกิดในมุมมองใหม่ๆ และดูมีความน่าตื่นเต้นของการใช้
อุปกรณ์

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีที่สามารถสร้างความดึงดูดสายตาได้ดี เนื่องจากได้โชว์เครื่องแต่งกายในหลายรูปแบบ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรูปแบบ วิธีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายด้วย

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์/การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

บทพากย์และบรรยาย มีประโยชน์ต่อการแสดงมาก ทำให้รับรู้ถึงเนื้อเรื่องและการกระทำของตัวละครในแต่ละฉากของการแสดง ทั้งยังได้อารมณ์ รสชาติ ของการแสดงอีกด้วย เห็นได้จากการพากย์ และบรรยาย โชน ละคร ทำให้ซึมซับตัวละครได้มากขึ้น

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

จำเป็นมากที่ต้องมีเทคนิคต่างๆ เข้าช่วยเพื่อการแสดงที่สมบูรณ์แบบ แตกต่างจากการแสดงอื่นๆ ที่มีอยู่ และเพื่อดึงดูดผู้ชมทุกเพศทุกวัย ให้มาสนใจการแสดงที่มีเทคนิคใหม่ๆ เข้าไปเกี่ยวข้อง

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 เรื่อง หรือมากกว่านั้น เพื่อความหลากหลายต่อการชมการแสดง มีเรื่องราวที่หลากหลายรสชาติ แสดงให้เห็นถึงนาฏศิลป์ไทยในหลายมุมมอง

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะอาจจะดูน่าเบื่อมากจนเกินไป หากจุดดึงดูดสายตาได้ยาก

10. แสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมีแนวคิด,รูปแบบ, องค์ประกอบ,ระยะเวลาในการแสดง,เทคนิคในการแสดง คงความเป็นไทยอย่างไร

ควรมีแนวคิดที่น่าค้นหาว่า ทำไม เพราะอะไร จึงมีการแสดงชุดนี้เกิดขึ้น มีที่มาเป็นอย่างไร องค์ประกอบ ในเรื่องเครื่องแต่งกาย แสงสี และเพลง เป็นส่วนที่ทำให้การแสดงบรรลุจุดประสงค์ เป็นอย่างดี ควรใช้เป็นที่ดึงดูดความสนใจในเทคนิคใหม่ๆที่นำมาใส่กับการแสดงระยะเวลา ควรใช้ประมาณ 20-30 นาที เทคนิคในการแสดง ควรสื่อถึงความเป็นวัฒนธรรมไทยมากที่สุด เช่น ดึงเอาความอ่อนช้อยของท่ารำ ความนุ่มถ่วงของร่ายกายมาใช้ประโยชน์

นายวุฒิชัย เรืองศักดิ์ อายุ 20 ปี นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วันที่ 15 เมษายน 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะรูปแบบนี้เน้นการแสดงเป็นเรื่องราว คนรุ่นใหม่ น่าจะให้ความสนใจมากขึ้น และการแสดงที่เป็นเรื่องราวจะทำให้เข้าใจได้ง่าย เข้าถึงคนดูได้ง่าย

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

จารีตของนาฏศิลป์ไทยเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องรักษาไว้ในการแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ โดยในกรณีที่การแสดงสร้างสรรค์ชุดนั้น เป็นการแสดงนาฏศิลป์ไทยแบบรำ หรือระบำมาตรฐาน แต่นำมาสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ ยิงจะต้องให้ความสำคัญกับจารีตของนาฏศิลป์ไทยอย่างมาก เพราะในจารีตของนาฏศิลป์ไทยนั้น มีความละเอียดอ่อน และมีกฎเกณฑ์ทางนาฏศิลป์ไทย เช่น จีบเข้าอก ต้องใช้มือซ้ายจีบเข้าหาอกเท่านั้น หากใช้มือขวาจีบเข้าหาอกจะหมายถึงทับทรวง เป็นต้น แต่หากเป็นชุดการแสดงสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ไทย ที่มีความหลากหลายทางความคิดของผู้ออกแบบการแสดง ก็ควรอยู่ในกรอบของจารีตนาฏศิลป์ไทยเช่นกัน แต่หากมีความยืดหยุ่นมากขึ้นในเรื่องของกฎเกณฑ์บางอย่างมากขึ้น เพราะเป็นการแสดงออกทางความคิดของผู้ออกแบบการแสดงมากกว่า เสมือนเขาผู้นั้นเป็นผู้ที่คิดกฎเกณฑ์เองใหม่ทั้งหมด แต่บางชุดการแสดงที่ยังคงความเป็นนาฏศิลป์ไทยแบบดั้งเดิมนั้น ก็ต้องยิ่งให้ความสำคัญกับจารีตนาฏศิลป์ไทย เพราะไม่เช่นนั้นงานก็จะออกมาไม่มีเสน่ห์ และไม่ถูกต้องตามที่ควรจะเป็น

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ต่อเนืองนานเท่าไร

การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ ควรมียุทธศาสตร์ประมาณ 6-10 นาที เพราะข้าพเจ้าคิดว่า เป็นเวลาสำหรับการแสดงที่พอเหมาะสำหรับผู้รับชมการแสดง (ในกรณีที่เป็นการแสดง 1 ชุด)

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ในงานด้านนาฏศิลป์ ไม่ว่าจะเป็นนาฏศิลป์ไทย หรือนาฏศิลป์ตะวันตก ข้าพเจ้าคิดว่า อารมณ์ของผู้แสดง เป็นสิ่งที่สำคัญมากที่จะสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้การแสดงน่าสนใจ เพราะการใส่อารมณ์ความรู้สึกลงไปกับการแสดงออกในท่าทางต่างๆ จะช่วยให้การแสดงของเราน่าเชื่อถือและน่าสนใจ ยิ่งเรามีความเชื่อความเข้าใจในบทบาท หรือการแสดงนั้นๆ จะยิ่งช่วยให้เราสามารถสื่ออารมณ์ออกมาได้ดี และทำให้การแสดงนั้นสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น การแสดงรำเดี่ยวมาตรฐานที่เกี่ยวกับการรำแต่งตัว ทรงเครื่องต่างๆ ในชุดการแสดงจะมีท่าทางของการสวมใส่เสื้อผ้า เครื่องประดับของตัวละคร ซึ่งใช้ท่าทางในนาฏศิลป์ไทย ซึ่งหากไม่ใช่ผู้เรียนนาฏศิลป์ไทยมาโดยตรงมาดูอาจจะไม่เข้าใจท่าทาง แต่การใส่ความรู้สึกผ่านทางสายตา หรือใส่ความรู้สึกไปที่ส่วนที่เรากำลังแต่งตัว จะช่วยอธิบายให้คนดูเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยเราจะต้องฝึกหัด ฝึกฝนอย่างมาก เพื่อให้เราสามารถใส่ความรู้สึกอธิบายสิ่งต่างๆ ให้ผู้ชมเข้าใจ

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที มีความน่าสนใจมาก ข้าพเจ้าคิดว่าสามารถสร้างแรงดึงดูดให้ผู้ชมติดตาม และตื่นตาตื่นใจกับการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ซึ่งการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายในที่นี้มีทั้งการสวมใส่ และการถอดออก หากผู้ออกแบบการแสดงสร้างสรรค์ท่าทางการสวมใส่เครื่องแต่งกาย หรือถอดเครื่องแต่งกายให้มีส่วนร่วมในการแสดง จะยิ่งมีความน่าสนใจมาก เพราะธรรมชาติคนเราสวมใส่หรือถอดเสื้อผ้าด้วยท่าทางที่ต่างกันไป น่าจะเกิดท่าทางในการแสดงที่หลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้น

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์มาก สำหรับกรณีที่มีผู้ชมที่หลากหลาย เช่น ต่างเชื้อชาติ หรืออาจไม่มีความรู้ความเข้าใจกับการแสดงเลย เป็นต้น และยังมีประโยชน์มากสำหรับการแสดงที่ต้องไปแสดงในงานการสัมมนาที่เกี่ยวกับเรื่องการแสดง เพื่อให้ผู้เข้ารับฟังการบรรยายสัมมนามีความเข้าใจ และง่ายต่อการจดบันทึกเรื่องราว

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็น เพราะจะช่วยเสริมให้การแสดงมีจุดดึงดูดความสนใจ เช่น ในช่วงหนึ่งของการแสดง ผู้แสดงอาจต้องเข้าไปเปลี่ยนเครื่องแต่งกายหลังเวที เพราะต้องใช้ผู้ช่วยแต่งตัว ก็อาจใช้สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) เปิด เพื่อดึงความสนใจให้คนดู เวทีจะได้ไม่ว่าง จนเหมือนจบการแสดง

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 เรื่อง/ตอน โดยเลือกตัดตอนมาเฉพาะที่น่าสนใจ และถ่ายทอดความเข้าใจของผู้ชม และอีกประการคือช่วยในเรื่องกำลังของผู้แสดง หากมากจนเกินไปก็อาจทำให้ผู้แสดงอาจไม่ไหวได้ ส่งผลถึงการแสดงจะออกมาไม่ดีเท่าที่ควร

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะจะทำให้การแสดงไม่หลุดลอยเหมือนกับไม่มี แนวความคิด (Theme) อาจทำให้ไม่ตรงกับสารที่ตั้งใจจะสื่อให้กับผู้รับชม

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , ความเป็นไทยอย่างไร

การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นใหม่นั้น ในปัจจุบัน มีหลากหลายชุดด้วย เนื่องด้วยนาฏศิลป์ไทยของเรายังคงเจริญเติบโต และมีการอนุรักษ์ รวมไปถึงการพัฒนา ให้ดำรงอยู่ได้ ในภาวะที่ประเทศไทยของเรามีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น เมื่อมีการสร้างสรรค์การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยขึ้นใหม่ ก็ต้องคำนึงถึงหลายจุดเพราะเราต้องคงรักษาความเป็นจารีตของนาฏศิลป์ไทยเอาไว้เป็นหลักสำคัญ

นางสาวภูพิงค์ นัยยะ อายุ 21 ปี นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วันที่ 16 เมษายน 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

คำว่าคนรุ่นใหม่ในความเข้าใจของพี่นะ คือคนในยุคดิจิทัล หรือยุคเฟสบุ๊กนั่นแหละ เด็กจะมีความเป็นตัวตนสูงเพราะเติบโตในสังคมประชาธิปไตย ทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างอิสระ ยกตัวอย่างง่ายๆ ก็คือเฟสบุ๊ก มันมีความเป็นอิสระและเป็นประชาธิปไตยสูงมาก ใครจะเขียนอะไรก็ได้

รูปแบบของการแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นเพื่อคนรุ่นใหม่ จึงจำเป็นต้องสะท้อนหรือบอกเล่าเรื่องราวความเป็นไปในสังคมในปัจจุบัน (นึกถึงเฟสบุ๊ก มีโต้ตอบ มีวิจารณ์ แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น) เพราะเราไม่ได้รำไทยให้จ้าวดูอีกต่อไปแล้วเหมือนในอดีต แต่รำไทยเพื่อให้คนทั่วไปดู ดังนั้นเนื้อหาหรือเรื่องราวต้องสามารถใส่ความคิดเห็นของศิลปินลงไปได้ ไม่ใช่การลอกเลียนรูปแบบการแสดงเดิมแล้วเปลี่ยนชุด เปลี่ยนเนื้อร้อง ทำให้ตายยังไงคนดูก็เบื่อเพราะมันไม่ได้ไปสร้างจินตนาการหรือพื้นที่ว่างใดๆ ให้กับความคิดของคนดู

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียอดประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

องค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยมีกี่ข้อหว่า 5 ท่ารำ เสื้อผ้า บทร้อง ดนตรี อะไรอีกอันจำไม่ได้ คือพี่มองว่าการที่จะรักษาหรือตัดอะไร ขึ้นอยู่กับเรื่องราว บทบาทและหน้าที่ของตัวละครและการแสดง ไม่ได้ขึ้นกับว่า โบราณทำมาแบบนี้ต้องรักษาไว้ ไม่ใช่ คือถ้าเราจะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ครูท่านคิดสร้างไว้ เรายังก็ต้องมีเหตุผลและหลักการมารองรับ สำหรับพี่ไม่มีอะไรหรอกที่ตัดออกไม่ได้ ลองพิมพ์ในยูทูป ระบุว่าอะไรก็ได้หนึ่งชุด ออกลิบอันรำไม่เหมือนกันเลย แล้วอะไรละที่เปลี่ยนได้ ตัดไม่ได้ ขนาดโขนยังตัดซ้ำปีออก ทั้งที่มันเป็นหัวใจสำคัญของการแสดง อย่างนี้พี่รู้สึกว่าคุณที่ทำไม่มีเหตุผลและหลักการ เพราะเค้าตัดเพื่อให้มันสนุกขึ้น แค่นั้น แต่หัวใจของศิลปะกลับหายไป

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

คำตอบ 30-45 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ขึ้นอยู่กับรสนิยมของผู้ชม คือต้องแยกเป็นฝั่งเอเชีย อเมริกา แล้วก็ยุโรป คือในบ้านเราหรือในแถบเอเชีย ผู้ชมต้องการงานที่สีสัน ชูจุดด อลังการ คืออยู่ไม่นิ่ง อย่างกายกรรม โขน นี่ก็เลยเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้รำไทยกลายเป็นเพื่อการค้าแทนที่จะคงความเป็นศิลปะบริสุทธิ์ไว้ เพราะรำไทยมันซ้ำ เป็นพลังงานนิ่งๆ ไม่ตื่นเต้น เลยตัดผสมจนมั่วไปหมดเพื่อเอาใจผู้ชมโดยไม่คำนึงถึงแก่นของศิลปะที่นี่พอเป็นฝั่งอเมริกา มันจะบ้าเทคนิค อย่างพวกหนังเรื่อง step up แต่ว่าถ้าเป็นในยุโรป มันจะเป็นขบวนการทางความคิดเยอะมาก ผู้ชมจะไม่ค่อยชอบนะพวกงานเต้น แล้วไม่ได้อะไรมากนอกจากสวยงามดูเพลินๆ แต่เค้าต้องการงานที่ดูแล้ว ให้ความคิด หรือทำให้คิดอะไรได้ต่อ หรือดูแล้วรู้สึกอะไรเพื่อจะนำไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง มันคือความแตกต่างทางรสนิยมการเลือกเสพงาน

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

1 สะดวกในการเคลื่อนไหว

2 รองรับกับบุคลิกลักษณะผู้แสดงและตัวละครที่เล่น

3 สร้างขึ้นเพื่อการเล่าเรื่องราวในการแสดง

ดังนั้นเนี่ย เปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยน ควรขึ้นอยู่กับ เนื้อเรื่อง ตัวละคร และการแสดง

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

ถ้าสำหรับรำไทยเป็นดาบสองคม คือ มีบทพากย์ทำให้คนดูรู้เรื่องราว แต่เราต้องยอมรับก่อนว่า รำไทยที่ประกอบด้วย คำร้อง ดนตรี และท่ารำ มันทำงานไม่สัมพันธ์กัน ถ้าตัดเพลงออก เหลือแต่

ท่าว่า คนดูไม่รู้เรื่อง จะเห็นแต่มือทำท่าแต่ไม่รู้เรื่อง นั้นแปลว่า ท่าในรำไทยมันไม่ได้มีไว้เพื่อการสื่อสาร มันไม่ใช่คำพูดปกติแบบเป็นคำๆ แต่มันเป็นกลุ่มคำ หนึ่งท่าเป็นได้หลายความหมาย พวกคำกริยา ไป มา ยังดูรู้เรื่อง การที่มีบทร้องจึงทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ แต่นั่นไม่ใช่ดนตรีเพื่อการแสดง การรำจึงมีความสำคัญเป็นอันดับสองไม่ใช่อันดับแรก

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามามีใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ขึ้นอยู่กับเรื่องราวการแสดง ว่าจำเป็นต้องมีหรือไม่

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ในแง่การแสดงเพื่อความสวยงาม ตื่นตาตื่นใจ ยกตัวอย่าง การแสดงของ Cirque du soleil คือการแสดงนี้ เป็นกายกรรม จะตื่นเต้นตลอดเวลา สีสดฉูดฉาด โลกโผน คือการสร้างงานให้น่าสนใจ คือ การสร้างงานที่คาดว่าจะทำให้คนดูตื่นเต้นตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ ทั้งนี้อาจจะต้องมีองค์ประกอบคือนักแสดงมีคุณภาพ เสื้อผ้าสวยงามแปลกตา สิ่งที่จะทำให้คนดูรู้สึกตื่นเต้นคือความรู้สึกไม่คุ้นชิน บางที่ไม่จำเป็นต้องมองหาจากสิ่งไกลตัวมันคือการค้นหาสิ่งใหม่จากสิ่งเก่า เราจะเล่าเรื่องเงาะป่า 5 รอบยังงั้นไม่ให้ซ้ำเดิมและน่าเบื่อ เช่นเดียวกับการเดินทางไปทำงานโดยขึ้นรถไม่เหมือนกันในแต่ละวัน

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ขึ้นอยู่กับเรื่องราวและวัตถุประสงค์ของการแสดง

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

พวกแนวคิด รูปแบบ องค์ประกอบ เทคนิค ข้อนี้ตอบเรื่องอัตลักษณ์ไทย คำว่าไทย ในความเข้าใจ ไม่ได้หมายถึง บ้านทรงไทย วัดพระแก้ว หรือแค่จับกับตั้งวง แต่หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงอัตลักษณ์ไทย ที่ปรากฏในงานศิลปกรรม รวมถึงสถาปัตยกรรมด้วยนะ คือรูปทรง สามเหลี่ยม และมีลายเส้น shape แบบตัวเอส s หรือหางไหล ทฤษฎีเหล่านี้ปรากฏในงานวิจัยด้านสถาปัตยกรรมไทย และหนังสือ ไทยๆ จากไทยสู่อัตลักษณ์ไทย ก็มีเขียนไว้ ดังนั้นการแสดงที่จะสร้างขึ้นหากต้องการแสดงถึงอัตลักษณ์ไทยควรสร้างจากหลักการพื้นฐานเหล่านี้

นายอภากร โพธิ์สุข นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (18 เมษายน 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะ การแสดงสำหรับคนรุ่นใหม่ควรเป็นการแสดงในรูปแบบการเต้นรำที่สามารถสื่อสารออกมาเป็นเรื่องราว ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาของการแสดง และสามารถดึงดูดผู้ชมให้ชมการแสดงได้ตั้งแต่ต้นจนจบ

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

จารีตของการแสดง เพราะ นาฏศิลป์ไทยเป็นการแสดงที่มีจารีตของการแสดงเป็นสำคัญ ไม่ว่านานาฏศิลป์ไทยไปสร้างสรรค์ชุดการแสดงขึ้นมาใหม่ ก็ควรรักษาจารีตของการแสดงไว้ให้คงอยู่

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ต่อเนื่องนานเท่าไร

8 ถึง 10 นาที ไม่ควรเกิน 12 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

การสื่อความหมายของการแสดง เพราะ ถ้าผู้แสดงสื่อความหมายของชุดการแสดงนั้นๆ ออกมาได้ชัดเจนเท่าไร ก็จะทำให้ผู้ชมมีความสนใจที่จะชมการแสดงชุดนั้นตั้งแต่ต้นจนจบได้ เนื่องจากผู้ชมต้องการทราบที่มา ที่ไปของเรื่องราวในการแสดง เช่นการแสดงสร้างสรรค์ชุด “บังตา” ที่ผู้แสดงสามารถสื่อความหมายผู้คนในพระพุทธศาสนาที่ลุ่มหลงสิ่งอื่นจนเกิดความวุ่นวายออกมาได้

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

เป็นการสร้างความน่าสนใจให้กับชุดการแสดงนั้นๆ มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกประหลาดใจในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย แล้วถ้ายิ่งชุดที่เปลี่ยนแล้วมีความสวยงามมากขึ้นก็จะทำให้การแสดงชุดนั้นมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นไปด้วย

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มี เพราะ จะทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวของชุดการแสดงนั้นๆ มากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแสดง ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชมได้รับอรรถรสในการชมการแสดงมากยิ่งขึ้น

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ทั้งจำเป็นและไม่จำเป็น เพราะ เทคนิคดังกล่าวเป็นเพียงองค์ประกอบที่ทำให้การแสดงชุดนั้นๆ มีความสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น ถ้านักแสดงในการแสดงชุดนั้นๆ มีความสามารถสูงแล้วอาศัยเพียงความสามารถของผู้แสดงเพียงอย่างเดียวที่จะสะกดผู้ชมให้อยู่กับการแสดงได้ เทคนิคต่างๆ ก็ไม่จำเป็นสำหรับการแสดง แต่ถ้าการแสดงนั้นๆ เป็นการแสดงให้เห็นเป็นเรื่องราว และต้องการให้ผู้ชมได้รับอรรถรสในการแสดงหลายๆ ด้านมากยิ่งขึ้น เทคนิคต่างๆ ก็มีความจำเป็นที่จะสร้างความบูรณาการแบบให้กับการแสดงนั้นๆ

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง โดยเลือกตอนที่น่าสนใจ และผู้ชมพอมีความรู้พื้นฐานในการชมการแสดงตอนนั้นๆ แล้วนำการแสดงตอนนั้นมาปรับให้เข้ากับความสามารถของตัวเอง

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะ การแสดงเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว จะทำให้เกิดความน่าเบื่อ ไม่มีความน่าสนใจในการแสดง ไม่สามารถดึงดูดผู้ชมให้ชมการแสดงได้จนจบเรื่อง

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

การสร้างสรรคการแสดงขึ้นใหม่แต่ละชุดควรมีแนวคิดที่แปลกใหม่หรือการนำสิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์มานำเสนอให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นในรูปแบบของการแสดงที่มีความน่าสนใจสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชม โดยเฉพาะผู้ชมรุ่นใหม่ที่ต้องการความแปลกใหม่ ความน่าสนใจจากการแสดง ซึ่งจะต้องมีองค์ประกอบต่างๆ ตามความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องของการแสดงไม่ว่าจะเป็นเครื่องแต่งกาย เพลงประกอบการแสดง รวมทั้งเทคนิคประกอบการแสดงต่างๆ ทั้งนี้การแสดงต้องมีระยะเวลาที่ไม่ยาวนานเกินไป ไม่ควรให้เกิน 8-10 นาที สิ่งสำคัญที่ควรรักษาไว้ในการแสดงทุกชุดก็คือ จารีตของการแสดงนาฏศิลป์ไทย ไม่ว่าจะนำไปสร้างสรรค์หรือปรับปรุงเป็นการแสดงในรูปแบบใหม่ จารีตของการแสดงนาฏศิลป์ไทยก็ถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่ต้องรักษาไว้ให้คงอยู่

นางสาวกนกพร จินนำหน้า 554 68512 35 นิสิตภาควิชานาฏยศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะการแสดงที่จะเกิดขึ้นในสมัยนี้ควรเป็นการแสดงที่มีเรื่องราวเรียงลำดับเหตุการณ์ในเหมาะสมซึ่งจะทำให้ผู้ชมเข้าใจในการแสดงที่ผู้แสดงต้องการสื่อออกมามากขึ้น

**2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยแบบใด ที่
จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)**

องค์ประกอบที่จำเป็นต้องรักษาไว้คือ เรื่อง เพราะ เรื่องราวของการแสดงถ้าตัดส่วนใดออกไปอาจทำให้เรื่องนั้นมีความผิดเพี้ยนไป

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

การแสดงควรมีระยะเวลาประมาณ 15-30 นาที

**4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

เนื้อเรื่อง – เนื้อเรื่องเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ชมเข้าใจการแสดงได้มากขึ้นซึ่งจะทำให้เพิ่มความสนใจในการชมการแสดงนั้น เช่น การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งในการทำการแสดงแต่ละครั้งจะแบ่งเป็นตอนๆ เพื่อให้มีความเข้าใจในง่ายและเห็นถึงประเด็นสำคัญในตอนนั้นๆ

ผู้แสดง – ผู้แสดงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การแสดงมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น อารมณ์ในการแสดงของผู้แสดง

เครื่องแต่งกาย – เครื่องแต่งกายควรสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและอารมณ์ของเรื่องในแต่ละตอน เช่น ระบำนพรัตน์ ที่ผู้แสดงต้องแต่งกายตามสีของอัญมณี

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

ได้ เพราะ จะทำให้ผู้ชมรู้สึกสนใจในการแสดงว่าต่อไปจะเป็นอย่างไร

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

บทพากย์มีประโยชน์กับการแสดงเป็นอย่างมาก เพราะ ทำผู้ชมมีความเข้าใจในการแสดงง่ายยิ่งขึ้น เช่น บทพากย์เจรจาของการแสดงโขน ทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องง่ายขึ้น

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

จำเป็น เพราะ การนำเทคนิคสมัยใหม่มาผสมกับการแสดงช่วยทำให้การแสดงมีสมจริงมากขึ้นและยังช่วยความน่าสนใจยิ่งขึ้น

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

แสดงทั้งเรื่อง

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ การแสดงที่มีความยาวแต่เป็นการแสดงที่มีเพียงเรื่องเดียว ทำการแสดงในคราวเดียวแล้วจบจะทำให้คนดูไม่ต้องคอยมาติดตามตอนต่อไปว่าเป็นอย่างไร

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ชื่อการแสดง “บัวสีเหล่า”

แนวคิด/รูปแบบ : สื่อให้เห็นความแตกต่างกันของบัวทั้งสี่เหล่าโดยนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาถ่ายทอดผ่านการแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัยเพื่อให้คนรุ่นใหม่เข้าใจหลักธรรมได้ง่ายขึ้น

องค์ประกอบ : -ผู้แสดง 4 คน ซึ่งแต่ละคนมีลักษณะที่แตกต่างกัน

1. ดอกบัวที่พื้นน้ำพร้อมที่จะเบ่งบาน
2. ดอกบัวที่อยู่ปริมน้ำ
3. ดอกบัวที่อยู่ในน้ำ
4. ดอกบัวที่อยู่ในโคลนตม

-เครื่องแต่งกายเป็นชุดที่สร้างสรรคขึ้นมาใหม่ให้มีลักษณะคล้ายดอกบัวซึ่งในบัวแต่ละเหล่าจะใช้โทนสีที่ต่างกัน

-สถานที่ในการแสดงจะตกแต่งในคล้ายคลึงกับสระบัว

-เพลงที่ใช้ประกอบการแสดงต้องเป็นเพลงที่แต่งขึ้นใหม่ให้มีการผสมผสานระหว่างดนตรีไทยและสากล ทำนองของเพลงต้องมีความสอดคล้องกับอารมณ์ของบัวในแต่ละเหล่า

ระยะเวลาในการแสดง : ระยะเวลาของการแสดงใช้เวลาประมาณ 8-12 นาที

เทคนิคในการแสดง : ในการแสดงชุดนี้ควรใช้เทคนิคของแสงและเสียงเพื่อช่วยในการสื่ออารมณ์ของบัวเหล่าต่างๆ เพื่อให้บัวแต่ละเหล่ามีความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งจะทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในการแสดงง่ายขึ้น

คงความเป็นไทย : ในการแสดงชุดนี้คงความเป็นไทยด้วยการใช้ดนตรีไทย เครื่องกายกายที่มี
ความเป็นไทย ทำท่างในการแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยแต่เพิ่มความเป็นร่วมสมัยด้วยการใส่
ลีลาและจังหวะที่มีความเร็วขึ้นเพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์ในชุดการแสดงนี้

ชื่อ นางสาววิลาสินี น้อยครบุรี เลขประจำตัวนิสิต 554 68827 35 นิสิตภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2 (วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะการแสดงประเภทนี้เป็นการผสมผสานการแสดงระหว่างการรำ(หรือการเต้น)และละครเข้าด้วยกัน ผู้แสดงนอกจากการรำแล้วต้องสามารถแสดงอารมณ์ ความรู้สึกโดยผ่านทางสีหน้า หรือท่าทางให้ออกมาในรูปแบบของละครได้ เพื่อเป็นการแสดงถึงศักยภาพและเป็นการสร้างอรรถรสให้กับผู้ชม ถือว่าเป็นการทำทลายความสามารถอย่างหนึ่งของนักแสดง ซึ่งคาดว่าน่าจะเหมาะกับคนรุ่นใหม่ ในปัจจุบัน ที่มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ มีความกล้าแสดงออก บวกกับการที่คนรุ่นใหม่ในปัจจุบันเริ่มหันมาเรียนวิชา หรือฝึกทักษะต่างๆ เพื่อที่ตนเองจะได้มีความสามารถได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น การแสดงชุดทูลหวิชัยพบพระขรรค์น้อง ซึ่งผู้แสดงจะร้องเอง และรำเอง ในขณะที่เดียวกันก็ต้องแสดงตามบทบาทไปด้วย ซึ่งทำให้ผู้ชมได้รับอรรถรสในการรับชมมากยิ่งขึ้น

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

ท่ารำ โดยเฉพาะจีบ และตั้งวง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการสร้างสรรค์การแสดงขึ้นมาใหม่แบบใด หากพื้นฐานมาจากนาฏยศิลป์ไทย ก็ควรที่จะมีการประยุกต์นำเอาท่ารำมา ร่วมกับการแสดงในชุดนั้นๆ ด้วยให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของนาฏยศิลป์ไทย เมื่อชาติใดหรือใครที่พบเห็นสามารถรู้ได้ทันทีว่านี่คือนาฏยศิลป์ไทย เป็นศิลปะของไทย เป็นการให้ความสำคัญกับท่ารำ ตลอดจนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่สืบไป

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ประมาณ 7 – 15 นาที หากมากกว่านั้นจะทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่ายได้

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

เครื่องแต่งกาย ถือว่าเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจครั้งแรกให้กับผู้ชมที่ได้พบเห็น ซึ่งถ้าหากเครื่องแต่งกายมีความประณีต ละเอียด วิจิตรงดงาม และอลังการมากเพียงใด ยิ่งทำให้ผู้ชมสนใจการแสดงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เช่น การแสดงชุด ฉุยฉายเบญจกาย เรื่องรามเกียรติ์ ชุดนางลอย

การใช้อุปกรณ์เข้ามาช่วยในการแสดง ทำให้การแสดงมีความสมจริง ตลอดจนให้ผู้ชมเห็นภาพ การแสดงชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น การแสดงชุด คันธมาลีแต่งตัว มีรองเท้า และร่วมเป็นอุปกรณ์ประกอบในการแสดง

เนื้อร้องและทำนองเพลง ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เมื่อผู้ชมได้ฟังเนื้อร้องและทำนองเพลงจะทำให้เข้าใจการแสดงมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นการเพิ่มอรรถรสในการชมการแสดง ยิ่งถ้าเนื้อร้องและทำนองเพลงมีสำเนียงที่แปลกไปจากเดิม ซึ่งไม่ใช่ภาษาหรือสำเนียงที่คุ้นหูจะยิ่งทำให้ผู้ชมที่ได้ฟังเกิดความสนใจ ด้วยเหตุที่เนื้อร้องและทำนองเพลงที่ต่างออกไป เช่น การแสดงชุด ฉุยฉายมังตรา จากเรื่อง ผู้ชนะสิบทิศ ที่มีเนื้อร้องออกไปทางสำเนียงมอญ และทำนองเพลงใช้วงดนตรีปี่พาทย์มอญในการบรรเลง

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูด ได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การแสดงที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที สามารถสร้างแรงดึงดูดผู้ชมได้เป็นอย่างดี เพราะนอกจากจะเป็นการแสดงที่มีความแปลก และผู้ชมจะยากต่อความเบื่อหน่ายกับการแสดงแล้ว กลับกับนั้นผู้ชม จะให้ความสนใจกับชุดการแสดงมากขึ้นยิ่งขึ้น เพราะเป็นชุดการแสดงที่หาชมได้ยาก โดยเฉพาะทาง นาฏยศิลป์ไทยนั้น ไม่ค่อยนิยมเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ซึ่งผู้ชมจะให้ความสนใจในการรับชม ไม่ว่าจะคอยลุ้นว่าเป็นการแสดงแบบไหน ต่อไปจะเป็นชุดอะไร มีวิธีการใส่หรือเปลี่ยนอย่างไร ทำให้ผู้ชมคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ยาก แต่ข้อควรระวังคือ ผู้แสดงจะต้องสามารถเปลี่ยนเครื่องแต่งกายให้ทันกับจังหวะหรือเนื้อร้อง เช่น การแสดงชุด Pendulum ผลงานของศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งผู้แสดงจะมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีขณะที่ทำกายร้ายรำไปด้วย

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

การมีบทพากย์ / บรรยาย มีประโยชน์สำหรับการแสดงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการแสดงโขน ที่ผู้แสดงต้องสวมหัวโขน ทำให้ไม่สามารถพูดหรือร้องได้ จึงจำเป็นต้องมีผู้พากย์ / บรรยาย เพื่อให้ผู้ชมจะได้เข้าใจเนื้อเรื่องประกอบกับการทำท่าทางของผู้แสดงโขน

หากเป็นการแสดงที่ไม่ต้องสวมหัวโขน การที่มีบทพากย์ / บรรยาย ก็สามารถช่วยให้ผู้แสดงมีความรู้สึกและอารมณ์ร่วมกับการแสดง เมื่อผู้แสดง แสดงเข้าถึงบทบาทก็จะสื่ออารมณ์ถึงผู้ชมให้มีความอารมณ์ร่วมไปกับการแสดงได้ อีกทั้งยังการมีบทพากย์ / บรรยาย สามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อเรื่องในการแสดงมากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การแสดงชุด ฉุยฉายพราหมณ์ บทร้องมีการบรรยายถึงพระนารายณ์ซึ่งได้แปลงกายเป็นพราหมณ์น้อยทำการร่ำรำเมื่อตัวละครเกิดความภาคภูมิใจ ที่สามารถแปลงกาย หรือแต่งตัวได้อย่าง สวยสดงดงาม

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

การนำเทคนิคเข้ามาใช้ในการแสดงถือว่ามีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อให้ผู้ชมเกิดความสนใจในการแสดง เพราะนอกจากความสามารถในการรำรำของผู้แสดงที่จะทำให้เกิดความสวยงามแล้ว นั้น การนำเทคนิคต่างๆ เข้ามาใช้เป็นการสร้างอารมณ์ให้กับผู้ชม และทำให้การแสดงมีความสมจริง ทำให้การแสดงเกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นไป เช่น เสียงไก่นก ให้ความรู้สึกและบรรยากาศในตอนรุ่งสาง เป็นต้น

นอกจากนี้การใช้โปรเจคเตอร์ (Projector) ฉายภาพไปยังพื้นหลังของเวที ก็ทำให้การแสดงมีความน่าสนใจและสมจริงยิ่งขึ้น ผู้ชมเมื่อเห็นภาพก็จะเข้าใจว่าผู้แสดงอยู่ในฉากอะไร ทำให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นการสร้างบรรยากาศทำให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ในการรับชมการแสดง

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

แบ่งการแสดงออกเป็นตอน ประมาณ 2 – 3 ตอน และในแต่ละตอนจะมีการแสดงรำหรือระบำคั่นไว้ การที่แบ่งการแสดงออกเป็นตอนๆ นั้น สามารถทำให้เนื้อเรื่องในการแสดงของแต่ละตอนมีความ

กระชั้นขึ้นได้ แต่จะยังคงอยู่ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ การแบ่งตอนจะทำให้ผู้ที่สนใจในเรื่องของเนื้อหา การแสดงมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เพราะมีการแบ่งตอนแยกกันออกไป ทำให้ทราบว่าในแต่ละตอนเกิด เหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง ง่ายต่อการจดจำ ตลอดจนให้มีการแสดงรำหรือระบำคั่นไว้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ผู้ชม เกิดความเบื่อหน่ายกับการแสดง

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะหากการแสดงมีเพียงเรื่องเดียว เนื้อเรื่องตลอดจนการแสดงจะมีความละเอียด มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การแสดงและองค์ประกอบโดยรวมมีความประณีต วิจิตรงดงาม สามารถเก็บ รายละเอียดได้มาก ทำให้การแสดงมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ควรระวังไม่ให้การแสดงมี ความน่าเบื่อจนเกินไป อาจมีการแทรกมุข หรือการแสดงที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันเข้ามาเป็น การแสดงตลกบ้าง

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทย อย่างไร

การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ควรมีแนวคิดแปลกใหม่ หลากหลายไม่ซ้ำใคร แต่ยังคงอยู่ซึ่งเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ด้วยเหตุว่าในยุคปัจจุบันได้เกิดการ เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก หากศิลปวัฒนธรรมไทยจะยังคงอยู่ที่เดิมก็ไม่เกิดการ พัฒนา ที่นำไปสู่ความเจริญ จึงต้องมีการรับวัฒนธรรมเพื่อนบ้านเข้ามาปรับใช้ให้เข้ากับวัฒนธรรมไทยของเรา

ตัวอย่างการแสดงชุด สุรารักษ์ปฐพี

แนวคิด

มนุษย์ในสังคมไทยในปัจจุบันได้ละเลยทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก จนมีผลทำให้ ทรัพยากรธรรมชาติเกิดการร่อยหรอและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งยังส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของคนในชนบทที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรเป็นหลักในการยังชีพ ทำให้ผู้จัดทำเกิดความคิดที่จะ

ทำการแสดงชุดสุวรรณภักษ์ปฐพีขึ้น เพื่อสะท้อนให้สังคมไทยได้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่

รูปแบบ

การแสดงชุดนี้เป็นการแสดงในรูปแบบ นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) โดยแบ่งการแสดงออกเป็น 3 Part

Part 1 ฉากสวรรค์ เทวดาออกมาบรรยายบนสวรรค์อย่างมีความสุข ด้วยความที่มีนิสัยซุกซนจึงแอบหนีลงมายังโลกมนุษย์ และได้เห็นมนุษย์ต่างพากันทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ทุกคนปล่อยปะละเลย

Part 2 ฉากโลกมนุษย์ที่แห้งแล้ง เทวดาได้ร่ายเวทมนต์ให้มนุษย์เห็นถึงภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนผลกระทบที่กำลังจะเกิดตามมา และได้แปลงกายเป็นมนุษย์เข้าไปร่วมกับผู้คนและสอนวิธีการดูแลรักษาธรรมชาติให้กลับคืนมาดังเดิม

Part 3 ฉากโลกมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ เมื่อเหล่ามนุษย์ทำให้ธรรมชาติกลับมาสวยงามดังเดิม เทวดาจึงได้แปลงกายกลับมาในรูปของเทวดา มนุษย์ต่างพากันเคารพบูชาและได้ให้สัญญาว่าจะรักษาธรรมชาติให้คงอยู่สืบไป เทวดาจึงได้กลับขึ้นไปบนสวรรค์เช่นเดิม

องค์ประกอบในการแสดง

- ตัวผู้แสดง ใช้ผู้ชายแสดงเพื่อให้เหมาะสมกับบทบาท
- กระจับปี่ทำรำมีความสง่างาม ทะมัดทะแมง และใช้ท่าคอนเทมๆเข้ามาบ้างในการแสดง
- วงดนตรีใช้วงดนตรีไทยผสมกับวงออร์เคสตรา
- การแต่งกาย ใน Part แรกผู้แสดงแต่งกายเป็นเทวดา มีความวิจิตรงดงาม ต่อมาเมื่อลงมายังโลกมนุษย์จึงเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นแบบชาวบ้าน ซึ่งไม่มีความสวยงามเท่าใดนัก และเมื่อจะกลับขึ้นไปยังสวรรค์จึงเปลี่ยนกลับมาเป็นชุดเทวดาตามเดิม
- ฉาก มีการใช้ฉากเพื่อให้ผู้แสดงได้เล่นกับฉาก ตลอดจนผู้ชมจะได้เข้าใจในเรื่องของการแสดง
- แสงและสี เพื่อให้การแสดงมีความสมจริงยิ่งขึ้น

ระยะเวลาในการแสดง

ประมาณ 15 นาที แต่ไม่ควรเกิน 30 นาที

เทคนิคในการแสดง

ในการแสดงชุดสุรารักษ์ปฐพีนี้ เทคนิคอยู่ที่การเล่นกับเงา การใช้โปรเจคเตอร์ฉายภาพบนพื้นหลัง และการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที

ความเป็นไทย

ถึงแม้การแสดงชุดนี้จะมีการใช้ท่ารำและดนตรีที่ร่วมสมัยไปบ้าง แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ไทยไว้ไม่ให้สูญหายเช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า เราเพียงแต่รับเอาวัฒนธรรมเพื่อนบ้านเข้ามาปรับใช้ให้เข้ากับวัฒนธรรมของเราเอง เพื่อให้ศิลปวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นมรดกอันล้ำค่าได้คงอยู่คู่กับคนไทย ตลอดจนแผ่นดินไทยสืบไป

ชื่อ นางสาวอภิษฐา ปรคณหนูพึ่ง อายุ 22 ปี (วันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) การแสดงในประเภทนี้ จะสามารถถ่ายทอดความรู้สึกของนักแสดงออกมาได้มากในระดับหนึ่ง เนื่องจากการแสดงในรูปแบบนี้ ผู้แสดงจะต้องใช้ทักษะในการแสดงมาก โดยสามารถถ่ายทอดความรู้สึกให้ผู้คนที่รู้สึกได้เหมือนความรู้สึกของตัวนักแสดง โดยแสดงผ่านการเคลื่อนไหว การแสดงออกมาทางลีลาทางการรำร่าย สามารถถ่ายทอดออกมาพร้อมกันทั้งสองอย่างนี้ การแสดงประเภทนี้จึงเป็นรูปแบบที่คนรุ่นใหม่ น่าจะให้ความสำคัญ หากมีโครงเรื่องที่สอดคล้องและเสียดสีต่อทางความรู้สึก หรือให้ความรู้ออกมาในลักษณะเรื่องราวที่ทันสมัย ไม่สร้างความน่าเบื่อ แต่สร้างรอยยิ้ม ที่ซ่อนไปด้วยความคิดของการแสดงถ่ายทอดออกมาให้เห็นในรูปแบบของการแสดงประเภท นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre)

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

การสวมชฎาตามบทของตัวละคร เช่น ตัวพระ-นาง สวมชฎาของพระและนาง ส่วนโขนยักษ์และลิง จะสวมหัวโขน ตามบทบาท สามารถใช้ท่าทางแสดงออกมาให้เข้าใจตามแต่บทบาทของตัวละครที่เลือกมาแสดง โดยผู้แสดงสามารถร้องเอง หรือใช้บทพากย์เข้าเสริมเพื่อให้การแสดงดูราบรื่น และสร้างความสมบูรณ์ให้แก่การแสดง

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ระยะเวลาในการแสดงประมาณไม่น่าจะเกิน 30 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดง ได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

อุปกรณ์ในการประกอบเครื่องแต่งกาย เช่น การแสดงทรงเครื่องเป็นต้น ที่จะบ่งบอกถึงลักษณะเครื่องแต่งกายของแต่ละตัวละคร โดยผู้แสดงจะต้องแต่งกายให้ตรงตามบท โดยมีเครื่องประดับต่างๆ และสีของเครื่องแต่งกายที่ระบุไว้อย่างถูกต้อง

อุปกรณ์ในการประกอบการแสดง เช่น การใช้ฉากเข้ามาทำให้การแสดงดูน่าสนใจ เช่น ฉากป่า ฉากท้องพระโรง เพื่อให้การแสดงดูสมจริง

การใช้แสง สี เช่น การใช้แสง ในลักษณะของตัวละครตามบทที่ต้องมีการเปล่งกาย การใช้แสงจะช่วยให้การเปล่งกายดูสมจริงและผู้ควบคุมไฟสามารถช่วยให้นักแสดงเข้าไปและเปล่งกายออกมาได้ง่าย

การใช้เสียง เสียงจะช่วยให้การแสดงเกิดความเด่นชัดขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นเสียงवादหรือเสียงประกอบต่างๆทำให้การแสดงเกิดความสมจริง

เมื่อองค์ประกอบและเทคนิคหลายๆอย่างรวมตัวเข้าด้วยกันแล้ว การแสดงจะเกิดความสมบูรณ์ได้ยิ่งขึ้น จนทำให้การแสดงเกิดความน่าสนใจ และเป็นที่ต้องตาแก่ผู้ชมได้มาก

ตัวอย่างเช่น การแสดงชุดอุษาขมสวณ แต่งยื่นเครื่องนาง ห่มสไบสีขาว - เหลือง สวมกระบังหน้า ฉากที่ใช้ประกอบการแสดง คือ ฉากในสวน ซึ่งมีต้นไม้ และสระบัวประกอบฉาก

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูด ได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีอาจสามารถสร้างแรงดึงดูดใจให้กับผู้ชมได้ แต่ในส่วนของความคิดของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีเป็นการเสี่ยงต่อการผิดพลาดหรือหากว่าเครื่องแต่งกายมีปัญหา หรือขัดข้องนั้น จะทำให้การแสดงดูไม่ราบรื่น สร้างความไม่เป็นมืออาชีพให้กับนักแสดงและการแสดงในชุดนั้นๆได้

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

การแสดงหากมีบทพากย์และบทบรรยายเข้ามาจะช่วยให้การแสดงมีความสมบูรณ์และสามารถเข้าใจในเรื่องราวของการแสดงได้มากยิ่งขึ้น บางการแสดงที่ผู้แสดงต้องสวมหัวโขนจึงไม่สามารถพูด หรือร้องเข้าประกอบกับดนตรีได้ จึงใช้การพากย์เข้ามาช่วยให้ผู้ชมเข้าใจในเนื้อหาใจความที่ผู้แสดงต้องการนำมาเสนอ เช่น การเชิดหุ่นเช่นเดียวกัน ผู้เชิดหุ่นมีหน้าที่เชิดหุ่นตามกริยาท่าทางของตัวละคร ทางการแสดงจึงต้องใช้ผู้พากย์หรือผู้บรรยายเข้ามาเสริมให้การแสดงสามารถเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่นการบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

การนำเอาเทคนิคต่างๆเข้ามาช่วยในการแสดงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การแสดงมีความสมบูรณ์และเป็นที่น่าสนใจดึงดูด จูงใจให้แก่ผู้ที่มาชม เทคนิคที่เราจะใช้ในการประกอบการแสดงนั้นนอกจากจะสร้างความน่าสนใจแล้ว ยังสามารถช่วยให้การแสดงออกมาดูสมจริงสมจัง ทำให้ผู้ที่มาชมได้รับอรรถรสการชมการแสดงกลับไปด้วย

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

การนำเอาการแสดงรำหรือระบำที่น่าสนใจแบบไม่มีเรื่องราว (นำมาต่อกันแบบปะติด) จะช่วยให้สร้างความน่าสนใจให้กับผู้ชมได้ส่วนหนึ่ง เพราะผู้ชมจะต้องสนใจที่อยากจะทำอะไรต่อไปจะเป็นอย่างไร มีลักษณะการแสดงอย่างไรและสามารถนำมาต่อกันให้มีความสนใจได้อย่างไร ผู้ที่มาชมอาจจะเคยเห็นการแสดงในแบบต่างๆไป แต่หากมาดูการแสดงที่แปลกใหม่ อาจเป็นส่วนหนึ่งทำให้การแสดง ดูน่าสนใจและไม่เกิดความน่าเบื่อ

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะ การแสดงในแบบต่างๆไปนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงที่มีรูปแบบการแสดงเพียง แนวความคิด (Theme) เดียว ผู้ที่มาชมอาจจะคุ้นเคยและสามารถเดาได้ แต่หากเราเลือกการแสดงที่มีเนื้อเรื่องที่ยาว แต่ใช้ แนวความคิด (Theme) ที่มีความคล้ายคลึงไม่แยกจากกันมากเกินไปนัก ผู้ตอบแบบสอบถามเชื่อว่า จะเป็นที่น่าสนใจ และจะทำให้ผู้ชมไม่สามารถรับรู้ได้ว่า ช่วงต่อไปจะเป็นอย่างไร เหตุการณ์จะเกิดอะไรขึ้นบ้าง

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ควรมีแนวคิดที่เข้าใจง่ายเพื่อเอื้อต่อผู้ชมที่ไม่เคยศึกษาการแสดงนั้นๆมาก่อน โดยใช้การนำเสนอในรูปแบบที่ชัดเจนเนื้อหาในการแสดงไม่สลับซับซ้อนยากต่อการรับชม องค์ประกอบในการแสดงดังนี้ ฉาก ต้องเป็นไปตามท้องเรื่องเช่นการแสดงทรงเครื่องต้องมี กระจก เครื่องราชูปโภค ชั้นน้ำ การแสดงที่อยู่ใต้น้ำ ต้องมีฉากเป็นต้นไม้เป็นต้น ดนตรี ต้องเป็นไปตามเนื้อเรื่องของการแสดง

ตัวอย่าง การแสดงชุดปลายชุมพล

แนวคิด ตัวละคร ปลายชุมพล ถือเป็นตัวละครที่มีความโดดเด่นอีกตัวหนึ่งในเรื่องขุนช้างขุนแผน โดยเฉพาะ ตอนพระไวยแตกทัพ จึงเกิดการแสดงชุดปลายชุมพลขึ้น การแสดงชุดนี้จึงมีลีลาที่สง่างามผสมผสานกับความอ่อนช้อยในแบบฉบับการรำของบุรุษที่เป็นตัวเอกในละคร

รูปแบบ

การแสดงชุด ปลายชุมพล ตัดตอนมาจากการแสดงละครเรื่องขุนช้างขุนแผน เป็นการแสดงที่อยู่ในละครเรื่อง แต่เนื่องจากมีผู้นิยมได้นำมาแสดงเป็นเอกเทศ และได้รับความนิยมมาก มีเชื้อชาติมอญ แต่ก็ยังคงความเป็นไทย

องค์ประกอบในการแสดง

- ตัวผู้แสดง ต้องหาผู้แสดงให้เหมาะสมกับบทบาท ใช้ผู้ชายแสดงได้ยิ่งเป็นการดี
- กระจับปี่ทำรำมีความทะมัดทะแมง ผสมผสานทำรำในลักษณะต่างๆ เช่น กระจับปี่ทำรำตีไหล่ออก กระจับปี่ทำรำหอก และกระจับปี่ทำรำขี้ม้า เป็นต้น
- วงดนตรีใช้วงปี่พาทย์มอญ ในบางครั้งใช้วงปี่พาทย์ไม้นวมแต่เปลี่ยน ขลุ่ย เป็น ปี่มอญ และเพิ่มตะโพนมอญเข้าไป
- เพลงที่ใช้ประกอบการแสดงคือ เพลงมอญดูดาว และเพลงพญาลำพอง ซึ่งมีความสนุกสนาน รวดเร็ว

- การแต่งกาย แต่งตัวเป็นชาย นุ่งสนับเพลา และผ้าตาหมากรุก ใส่เสื้อแขนยาว เอาชายเสื้อไว้ในชายผ้านุ่ง ใช้ผ้าคาดเอวทับ สวมเสื้อกั๊กลงยันต์ทับเสื้อแขนยาว ที่คอจะผูกผ้าประเจียดสีขาว โปกศีระแบบมอญด้วยผ้าสีทับทิม

- อุปกรณ์ ในมือผู้แสดงจะมีหอกเป็นอุปกรณ์ในการแสดง

ระยะเวลาในการแสดง

ประมาณ 10 นาที ซึ่งไม่ควรเกิน 15 นาที เพื่อให้ไม่หวั่นเกินไปจนผู้ชมยังอินกับการแสดงอยู่ และไม่ให้อาวเกินไปจนการแสดงน่าเบื่อ

เทคนิคในการแสดง

ในการแสดงชุดพลายชุมพลนี้ เทคนิคสำคัญอยู่ที่การใช้ไหล่ เพราะการใช้ไหล่ในท่าของมอญจะต้อง “ดีไหล่ออก” เสียเป็นส่วนมาก ส่งผลให้ผู้แสดงมีความเท่ ทะมัดทะแมงมากยิ่งขึ้น

ความเป็นไทย

การแสดงจะคงความเป็นไทยได้ก็ต้องตรงตามแบบแผนจารีตของนาฏศิลป์ไทย หากแต่เป็นนาฏศิลป์ไทยประยุกต์ก็ตามเราควรคำนึงถึงจารีตของนาฏศิลป์ไทยไว้เป็นฐาน

นางสาวนนทชา แพทย์สมาน นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะ เป็นการแสดงของการเต้นรำที่สื่อออกมาในรูปแบบของละคร ผู้แสดงจะต้องใช้ความชัดเจนในเรื่องของท่าทางการเต้นรำและอารมณ์ความรู้สึกที่ออกทางสีหน้า ซึ่งน่าจะตรงกันกับการแสดงเดี่ยว ที่เป็นการแสดงที่ใช้ผู้แสดงเพียงคนเดียว ผู้แสดงจึงจะต้องมีความชัดเจนในการแสดงออกเช่นกัน เพื่อให้ผู้ชมมีความเข้าใจในบทบาทและเรื่องราว นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) น่าจะเหมาะสมกับคนรุ่นใหม่ที่มีความสามารถในการเต้นรำที่ต้องใช้การแสดงออกทางอารมณ์ มากกว่าการเต้นรำหมู่หรือการแสดงละครปกติทั่วไป

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

ผู้แสดง เรื่อง บท เครื่องแต่งกาย สถานที่ และระยะเวลาในการแสดง

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

7 - 15 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุพร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ชื่อชุดการแสดง เนื้อเรื่อง ความสามารถของผู้แสดงในการสื่อสารเรื่องราวแก่ผู้ชม และเทคนิคต่างๆ คนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจกับชื่อชุดการแสดงก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะติดตามชมหรือไม่ เนื้อเรื่องก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน เนื้อเรื่องที่ดึงดูดใจและจบอย่างกินใจ มีเหตุผล มีผล ต่อไปคือหน้าที่ของผู้แสดงที่จะต้องมีความสามารถในการสื่อสารเนื้อเรื่องให้ผู้ชมเข้าใจอย่างลึกซึ้งและประทับใจที่สุด และยังสามารถเพิ่มเทคนิคต่างๆ ให้ดูตื่นตาตื่นใจมากยิ่งขึ้น เช่น เวลาเราเห็นโฆษณาเราจะสนใจชื่อชุดการแสดงก่อน ถ้าชื่อธรรมดาเราคงไม่อยากรู้ เมื่อชมการแสดง แรงดึงดูดใจน่าจะอยู่ที่ผู้แสดง ว่าตั้งแต่เริ่มการแสดงมีอะไรน่าติดตามบ้าง ผู้แสดงสื่อสารให้เราเข้าใจในเนื้อเรื่องและอารมณ์ของผู้แสดงได้

มากแค่ไหน ถ้าผู้แสดงตีบทบาบทที่ได้รับอย่างชัดเจน เราจะรู้สึกที่เราได้เข้าถึงเนื้อเรื่องไปด้วย ที่สำคัญต้องไม่น่าเบื่อ การเพิ่มเทคนิคเล็กๆน้อยๆในการแสดง มุขตลก หรือแสง สี เสียงที่แปลกใหม่ อาจจะทำให้เราชื่นชอบและจดจำฉากนั้นได้อย่างขึ้นใจ และถ้าตอนจบการแสดงมีความประทับใจ เราจะรู้สึกว่าการแสดงชุดนี้มีคุณค่าและได้อะไรกลับไป ยกตัวอย่างเช่น ข้อคิด , ความสวยงาม และแรงบันดาลใจ

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที อาจสร้างแรงดึงดูดใจได้เฉพาะบางการแสดง ซึ่งมีบทบาทหรือตัวละครที่ต้องแปลงกาย แต่ไม่ใช่สำหรับทุกการแสดง เราสามารถใช้เทคนิคอื่นมาสร้างแรงดึงดูดใจได้ เช่น อาจจะใช้มุขตลกขบขันให้ผู้ชมมีรอยยิ้มและความสุขในการชมการแสดง

6. ท่านคิดว่า การมีบทบาท / บรรยาย (Voice over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ เนื่องจากการการมีบทบาท / บรรยาย จะช่วยให้ผู้ชมมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น โดยที่ไม่ต้องเสียเวลาแสดงทุกฉากทุกตอน ตัวอย่างเช่น ในการแสดงโชว์ ผู้ที่สวมศีรษะหรือหัวโขนจะไม่สามารถพูดหรือร้องเพลงได้ จึงมีความจำเป็นต้องมีผู้พากย์ / บรรยายแทนตัวละครนั้นๆ

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็น เนื่องจากการสร้างเทคนิคต่างๆเหล่านี้ถือเป็นองค์ประกอบเล็กๆที่มีส่วนช่วยให้ผู้ชมมีความตื่นตาตื่นใจไปกับการแสดง ช่วยให้ผู้ชมมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น ทำให้การแสดงไม่น่าเบื่อ และช่วยสร้างความดึงดูดใจให้ผู้ชมดูการแสดงจนจบได้ อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญอยู่ที่องค์ประกอบหลัก คือ ความสามารถหรือฝีมือของผู้แสดง ที่จะทำให้ผู้ชมมีความสนใจในการแสดงมากน้อยเพียงใด

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 - 90 นาที จะมีวิธี ออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2 - 3 เรื่อง/ตอน เลือกตอนที่น่าสนใจ และมีหลากหลายอารมณ์มาแสดง ที่ สำคัญควรเป็น ตอนที่ต่อกัน เพื่อความเข้าใจง่ายของผู้ชม

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ การแสดงแต่ละชุดจะมี แนวความคิด (Theme) ที่เป็นเอกลักษณ์ของเรื่องนั้นๆอยู่แล้ว อีกทั้งเวลาแสดงก็ต้องแสดงให้จบเป็นเรื่องหรือจบเป็นตอนๆไป เพื่อความเข้าใจง่ายและเรื่องราวไม่ ประปนกัน

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรีแนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทย อย่างไร

เมื่อได้ชื่อว่าเป็นการแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยแล้ว รูปแบบการแสดงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องคงความเป็นไทยไว้ แต่เพื่อให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ แนวคิดในการแสดงควรมีความแปลกใหม่และ เข้ากับยุคสมัย อาจจะมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบันหรือนำการแสดงเก่ามาพัฒนาใหม่ ก็ได้ และแสดงออกมาในรูปแบบของนาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary dance) ใช้เพลง ประกอบการแสดงที่มีทั้งเครื่องดนตรีไทยและสากลบรรเลง เครื่องแต่งกายใช้ชุดไทยประยุกต์ สามารถ ดัดแปลงให้เข้ากับเนื้อหาของการแสดงได้แต่ไม่ควรให้ผิดแบบแผนมากเกินไปในการแต่งกายชุด ไทย ระยะเวลาในการแสดงไม่ควรนานจนเกินไป ประมาณ 5 - 15 นาที อาจมีการเพิ่มเทคนิคหรือ ลูกเล่นเล็กน้อย อาจมีอุปกรณ์เพิ่มเข้ามาแสดงเพื่อให้การแสดงดูน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ

นางสาวศศิพรรณ วงศ์ชิต นิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาศิลปะการแสดง – นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สัมภาษณ์ วันอังคารที่ 16 เมษายน 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะเป็นการแสดงที่มีทั้งการรำไปทำตามท่วงการร้องเพลง และบทต่างๆ จะทำให้ผู้ที่มารับชมการแสดงนั้นๆ มีความความเข้าใจในสื่อที่ผู้แสดงต้องการจะสื่อ อีกทั้งยังเพิ่มอารมณ์ ความรู้สึกต่อการแสดงทำให้เหมาะกับคนสมัยใหม่มากกว่าที่จะเป็นการรำธรรมดาอย่างเดียว

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

ท่ารำที่เป็นแบบแผน และ บท

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

5 – 9 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจหรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุพร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

เนื้อหาที่ผู้แสดงต้องการจะสื่อ เพราะประการหลักของการแสดงที่ทำให้ผู้ชมเกิดความสุนทรีย์ต่างๆ ได้นั้น ก็คือการเข้าใจเนื้อหาของการแสดงแต่ละชุด เมื่อผู้ชมเข้าใจในเนื้อหาของการแสดงก็จะทำให้เกิดความสนใจ และอยากที่จะติดตามจนจบ เช่น เวลาเราเดินผ่านการแสดงตามแสดงที่ต่างๆ ถ้าเราหยุดมองแค่สักครู่และเกิดความเข้าใจในเนื้อหาเราก็จะเ็นชมจนจบการแสดง แต่ในทางกลับกันเราก็จะเดินไปอย่างไม่สนใจ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งก็ต้องขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่ผู้แสดงเลือกด้วยเช่นกัน

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ”

(เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่อย่างไร ฯลฯ)

การจะเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที อาจจะสามารถสร้างแรงดึงดูดได้ในแค่ช่วงเวลานึง แค่นั้นเป็นเวลาช่วงสั้นๆ แต่ในความเห็นส่วนตัวคิดว่าไม่น่าจะมาเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เพราะ ดูจะไม่เข้ากับภาพลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทย แม้กระทั่งจะประยุกต์ก็ตาม

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / บรรยาย (Voice over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ เพราะ จะทำให้มีความหลากหลายของการแสดง เกิดความเข้าใจในงานแสดงมากขึ้น อาทิ การแสดงโขนก็จะมีคนพากย์เพื่อจะก่อให้เกิดความเข้าใจในฉากต่างๆ

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไรเพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่จำเป็น การที่จะนำเทคนิคต่างมาใช้ในการแสดงก็จะช่วยเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดงได้ หรืออาจจะเลือกใช้เทคนิคต่างๆตามสถานที่ แต่ไม่จำเป็นที่ต้องมีสิ่งเหล่านี้ตลอดการแสดงทุกที่ เพราะ การแสดงที่มีแต่ผู้แสดงบนเวทีถ้าบุคคลหรือคณะที่จัดแสดงมีความสามารถในระดับหนึ่งเพียงเท่านี้ก็ก่อให้เกิดความน่าสนใจได้แล้ว

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 - 90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 เรื่อง/ตอน

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะการแสดงส่วนใหญ่จะเป็นแบบนั้น เพื่อให้ผู้ชมไม่ง่วงและเข้าใจง่าย

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมีแนวคิด , รูปแบบ, องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

แนวคิดการ - แสดงนาฏศิลป์ไทยสำหรับคนรุ่นใหม่ก็คงจะเรื่องราวที่น่าสนใจมากขึ้น อยากจะคิดการแสดงขึ้นมาใหม่ เช่นเป็นความรู้สึกรักของตัวละครในวรรณคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รูปแบบในการแสดงก็คงจะต้องเป็น นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยเพื่อจะทำให้ดึงดูดความสนใจได้มากขึ้น ระยะเวลาควรจะประมาณ 7-10 นาทีเทคนิค แสง สี เสียง ต้องปรับแต่งให้เข้ากับเนื้อเรื่องที่จะนำมาแสดง ควรจะรักษาทำรำที่เป็นมาตรฐาน อย่าปรับแต่งจนกลายเป็นเต้นหรือจินตลีลาไปเลยทีเดียว

นางสาวชนกสรณ์ มาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขานาฏศิลป์ไทย (วันที่ 26-05-2556/ 15-04-2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

Drama เพราะ คนรุ่นใหม่สมัยใหม่นี้ ฝึกไปอยู่แต่ในเรื่องของความรัก ทั้งที่มีความสุขและ
โศกเศร้าเสียใจผิดหวังกับความรักทั้งหลายแหล่ แต่ส่วนมากคือการผิดหวังจากความรักนั่นเอง การ
แสดงนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นเพื่อคนรุ่นใหม่ การแสดงแบบละคร (Drama) น่าจะเข้าถึงทุกคนวัยรุ่น
ได้ง่าย เพราะแน่นอน ทุกคนต้องเคยผ่านช่วงเวลาและความรู้สึกผิดหวังกับความรัก ละคร (Drama) นี้
น่าจะสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกได้น่าจะชัดเจน และเข้าใจง่ายมากที่สุดสำหรับคนรุ่นใหม่

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

องค์ประกอบทางด้านนาฏศิลป์ไทย จริงๆแล้วจำเป็นหมดทุกอย่าง แต่ถ้าเลือกอย่างใดอย่าง
หนึ่งสำหรับการแสดงที่จะสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่แต่ยังคงรูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์ไทย เลือกเป็น
การใช้วงและจีบรำมากกว่า เนื่องจากแทบจะทุกคนและทุกที่ ที่ทราบว่าคุณลักษณะมีวงรำแบบนี้จีบ
รำแบบนี้ คือการแสดงนาฏศิลป์ของไทย เพราะฉะนั้นองค์ประกอบทางด้านนาฏศิลป์ไทยถึงจะเป็น
การแสดงสร้างสรรค์ที่คิดขึ้นมาใหม่ อาจเปลี่ยนดนตรีบ้าง ท่วงทำนองบ้าง ลีลาท่าเคลื่อนไหวร่างกาย
บ้างก็ไม่ใช่ไร แต่ที่น่าจะมีไว้คือมีวงรำและมีจีบค่ะ

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

การแสดงเดี่ยว ปกติแล้วเมื่อผู้ชมชมเป็นระยะเวลาสั้นๆ เข้าก็อาจมาอาการเบื่อหน่ายได้ง่ายๆ
การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาไม่น่าเกิน 4-5 นาที เนื่องจากประเด็นสำคัญคือ
ผู้ชมอาจเบื่อหน่ายได้ง่ายๆ แสดงคนเดียว แสดงนานๆ ไม่ค่อยมีอะไรน่าสนใจเท่าการแสดงหลายๆคน

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

สิ่งที่สร้างความน่าสนใจและจะดึงดูดผู้ชมให้อยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับการแสดงเดี่ยวนั้นๆ ที่เด่นชัดที่สุดคืออุปกรณ์ อุปกรณ์นี้ การแสดงใดที่มีอุปกรณ์การแสดงที่น่าสนใจมากๆ ผู้ชมก็ยิ่งอยากทราบว่า การแสดงชุดนี้จะใช้อุปกรณ์นี้อย่างไร น่าตื่นใจมากแค่ไหน ทำให้ผู้ชมติดตามได้มากที่สุด เช่น เคยไปชมการแสดงที่สีทของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ใช้อุปกรณ์คือรองเท้า ซึ่งการแสดงของเค้าใส่รองเท้าเกี๊ยะของญี่ปุ่นร่วมเป็นอุปกรณ์ด้วย ซึ่งน่าสนใจมากกว่าเค้าจะแสดงได้อย่างไร และจะเกิดความผิดพลาดบ้างไหม นักแสดงจะล้มไหม และจะเป็นอย่างไรเมื่อการแสดงที่เคยเห็นแต่ถอดรองเท้าวันนี้ เห็นแบบใส่รองเท้าจะเป็นอย่างไร เป็นต้น

ต่อมาน่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงนั้นๆ ถ้ามีเรื่องราวที่น่าสนใจ เข้าถึงผู้ชมได้ส่วนใหญ่ว่า ก็ดึงดูดผู้ชมได้มากเช่นกัน เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ท้องทะเล แบบนี้ก็ไม่น่าสนใจ ไม่ค่อยเข้าถึงกลุ่มคนมากเท่าไร แต่ถ้าใช้เรื่องราวของความรักความแค้น ซึ่งทุกคนเคยมาอารมณ์นั้น จะทำให้เข้าถึงผู้ชม เข้าถึงคนดูมากยิ่งขึ้น และจะทำให้ผู้ชมอยากทราบการแสดงและเรื่องราวนั้นๆ ได้มากขึ้น

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

คิดว่า การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีนั้น ทำให้ผู้ชมได้ตื่นตื้นตันไปกับการแสดงได้มากยิ่งขึ้นมาก เนื่องจากเคยได้ชมการแสดงละครเวทีเรื่องทวิภพ เดอะ มิวสิคเคิล เค้าได้เปลี่ยนการแต่งกายบนเวที ทำให้ได้เรียกเสียงกรี๊ดได้มาก และชุดที่เปลี่ยนนั้นได้อลังการมาก ทำให้ผู้ชมได้จดจำภาพนั้นและพูดคุยกันหลังการแสดงจบ ซึ่งเป็นผลสำเร็จของงานที่ดีได้มากที่สุดทีเดียว

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

การแสดงที่มีบทพูด บทพากย์ ประกอบการแสดงด้วยแล้วนั้น คิดว่าแล้วแต่ชุดการแสดง ถ้าชุดการแสดงบางชุดมีการบรรยายที่ไม่น่าสนใจ หรือเสียงคนบรรยายก็สำคัญ ถ้าบรรยายมากเกินไปก็อาจทำให้คนรู้สึกไม่ดี อาจรำคาญก็ได้ เช่น เคยชมการแสดงที่บรรยายความสำคัญของผ้า ซึ่งบรรยายยาวมากก่อนการแสดงเกือบ 5 นาที แล้วแสดงไปน่าสนใจสักพัก บรรยายอีกระหว่างการแสดง ทำให้การแสดงถูกเปลี่ยนความสนใจ ผู้ชมกำลังมีอารมณ์สนุกๆ กลับมีเสียงบรรยายแทรกเข้ามา ทำให้

ให้การแสดงนั้นดูรอบลงไปหน่อยหนึ่ง การแสดงที่คิดจะมีการบรรยาย คิดว่าน่าจะบรรยายตั้งแต่แรก และบรรยายยาวพอประมาณ ไม่ควรบรรยายสั้นหรือยาวมากเกินไป จะทำให้ผู้ชมสนใจการแสดงมากขึ้น เพราะได้ทราบเรื่องราวคร่าวๆในการแสดงนั้นๆแล้ว

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ดีมาก เนื่องจาก ได้เพิ่มความแปลกใหม่ ทำให้ผู้ชมไม่เบื่อต่อการแสดงได้มาก ๆ ทุกเทคนิคในการแสดง เมื่อเข้ามาอยู่ในการแสดงเดี่ยวแล้ว เป็นการช่วยนักแสดงที่แสดงเดี่ยวได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ต้องให้นักแสดง ทำกิริยาต่างๆตลอดเวลา เป็นการแอบพักไปด้วนส่วนหนึ่ง และยังทำให้ผู้ชมสนใจเทคนิคต่างๆ แต่ไม่ควรทำให้เกินไปจนเป็นการแย่งซีนนักแสดงหลักได้

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

น่าจะเป็นการแสดงที่หักมุม ทำให้ผู้ชมประทับใจมากยิ่งขึ้น อาจมีเทคนิคการเปลี่ยนนักแสดงบ้าง เหวะเหินบ้าง หรือฉากที่อลังการเป็นต้น

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะเราจะได้จำจุดหรือประเด็นถูกว่า การแสดงนั้นๆจะไปในเรื่องใด ทิศทางใด ซึ่งถ้ากลัวผู้ชมเบื่อหน่ายที่การแสดงยาวๆ ก็ปรับปรุงเรื่องราว องค์ประกอบของการแสดง หรืออะไรที่ประกอบการแสดงแทน อาจเป็นทำนองดนตรีเร็วบ้างช้าบ้าง ใช้อุปกรณ์บ้าง ท่วงท่าลีลาเปลี่ยนแปลงแปลกใหม่บ้าง ทำให้น่าสนใจมากขึ้น ดีว่าการที่มีหลายๆธีม ทำให้ผู้ชมอาจสับสน จับเรื่องราวไม่ถูกได้

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทย ที่สร้างสรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีแนวคิดที่น่า ตื่นเต้นเร้าใจ หรืออาจมีความรุนแรงเกี่ยวกับอารมณ์ของตัวละคร เช่น

แนวคิดอาจมีแนวคิดเรื่องการทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว คนรุ่นใหม่สมัยนี้เริ่มที่จะหันมาสนใจใส่ใจ กับกรรมดีและกรรมชั่วกันมากขึ้น และมีความเชื่อที่สืบทอดกันมาว่า ใครทำดีจะได้ไปสวรรค์ ใครทำชั่วจะต้องตกนรก

รูปแบบการแสดงคอนเทมโพลารี ซึ่งสำหรับการแสดงแบบคอนเทมส่วนมากวันรุ่นสมัยใหม่ นิยมมากขึ้น และง่ายต่อการทำให้เรื่องราวไม่น่าเบื่อ

องค์ประกอบในการแสดง มีอุปกรณ์การแสดง ฉากสวรรค์ ฉากนรก ฉากโลกมนุษย์

ระยะเวลา 20 นาที เพื่อให้ไม่สั้นจนเกินไป อาจทำให้ดูไม่รู้เรื่อง และไม่ยืดยาวนานน่าเบื่อหน่าย ได้

เทคนิคในการแสดง เน้นอนเป็นการแสดงเดี่ยว ยากต่อการเข้าใจของคนดู จึงอาจมีเทคนิค แมปปิ้ง เป็นการสร้างภาพให้คนดูเห็นได้ง่ายและดูมีเทคนิคที่น่าตื่นเต้นมากขึ้น และเงา อาจทำฉาก นรกเป็นเงา อยู่ข้างหลังม่าน และฉากสวรรค์เป็นแมปปิ้งสวยงาม เพื่องามสมจริงมากขึ้น และเทคนิค การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ประกอบระหว่างการแสดงบ้าง แต่อาจไม่ตลอดการ แสดง เนื่องจากจะทำให้ผู้ชมรำคาญได้

คงความเป็นไทยอย่างไร ต้องมีระบำ ในระยะเวลา 20 นาทีนี้ อาจมีระบำ 3 ระบำ เพื่อให้ สนุกสนานต่อผู้ชม ระบำกรรมชั่วจากการทำชั่วฉากนรก ระบำจากฉากขึ้นสวรรค์ และระบำตอนเป็น มนุษย์อยู่บนโลกมนุษย์ที่กระทำดีและชั่ว

นางสาวธัญลักษณ์ จันทร์ รหัสนิสิต 5546865035 นิสิตชั้นปีที่ 2
ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่จะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

สำหรับการแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยนี้สามารถทำได้ทุกรูปแบบ เพราะการที่จะ
สร้างสรรค์การแสดงจะสร้างจากแรงบันดาลใจนำมาซึ่งการเกิดเป็นแนวคิดใน การแสดงโดยผู้
สร้างสรรค์ผลงานจะดูจากแนวคิดว่าจะสอดคล้องเหมาะสมกับการแสดงในรูป แบบใด เพราะการ
แสดงทุกรูปแบบก็ล้วนแล้วแต่มีความโดดเด่น ความน่าสนใจ ที่แตกต่างกันออกไป

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

ในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ไทยควรที่จะรักษาองค์ประกอบ การแสดงไว้
ทั้งหมด

- ท่ารำ ควรคิดประดิษฐ์ท่ารำให้สอดคล้องกับแนวคิดในการแสดง และไม่ควรใช้ท่าที่ออกจาก
ขอบเขตหรือหลุดจากค่านาฏศิลป์ไทย

- เครื่องแต่งกาย จะต้องศึกษาข้อมูลของเรื่องที่จะนำมาแสดงเพื่อที่จะใช้สีชุด เครื่องประดับ
ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับฐานะของตัวละคร

- บทประพันธ์ ควรที่จะแต่งบทหรือบทพากย์ให้เหมาะสมกับเรื่องและตัวละคร

- ดนตรี จะต้องศึกษาในด้านของเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง เพลงที่ใช้ประกอบการแสดง
เพื่อให้สอดคล้องกับตัวละคร

- ผู้แสดง ควรคัดเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะใบหน้า รูปร่าง ให้คล้ายกับตัวละคร

- อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้สร้างสรรค์ผลงานว่าต้องการมี
อุปกรณ์ในการแสดงหรือไม่

- ฉาก ในเรื่องของฉากจะขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่องในการแสดงว่าขณะนี้ตัวละครอยู่ ณ ที่ใด แต่ก็
ขึ้นอยู่กับผู้สร้างสรรค์ผลงานว่าต้องการหรือไม่

- เทคนิคแสง เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชมเกิดความน่าสนใจ เพราะแสงจะช่วยในเรื่องของสีชุด อารมณ์ในสถานการณ์นั้นๆ และจะแสดงให้เห็นเลยว่าผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องการที่จะเน้นสิ่งใดให้ผู้รับชมการแสดงได้ชม

องค์ประกอบในการแสดงที่กล่าวมาข้างต้นนี้ นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ทำให้การแสดงนั้นออกมาสมบูรณ์

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ในการแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทย ควรมีระยะเวลาประมาณ 10-15 นาที เพราะจะได้โชว์ลีลาท่ารำ เครื่องแต่งกาย บทประพันธ์ อุปกรณ์ในการแสดง และเทคนิคต่างๆในการแสดง แต่ถ้าหากใช้ระยะเวลานานเกินไปก็อาจทำให้ผู้ชมเบื่อได้

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ความน่าสนใจในการแสดงข้าพเจ้าคิดขึ้นอยู่กับสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

- อารมณ์ของผู้แสดง ว่าจะสามารถถ่ายทอดอารมณ์ออกมาให้ผู้ชมเข้าถึงอารมณ์นั้นๆ และทำให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ร่วมไปกับการแสดง

- ท่าทางที่ใช้ในการแสดง จะต้องเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครนั้นๆ

- อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง จะเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจให้การแสดงนั้นน่าสนใจ

- บทร้องและดนตรีประกอบการแสดง จะทำให้ผู้รับชมเข้าถึงอารมณ์ในการแสดง

เครื่องแต่งกาย อย่างเช่นถ้าเครื่องแต่งกายอลังการ หรือแปลกตา ก็จะเป็นจุดดึงดูดใจของผู้ชม

ยกตัวอย่างเช่น การแสดงชุด คันทมาลีแต่งตัว เป็นการแสดงละครนอกเรื่องคาวี ตอนคันทมาลีขึ้นเฝ้า ในการแสดงชุดนี้จะเป็นการแสดงที่ต้องใช้อารมณ์ที่ตลกและสนุก มีการใช้คำพูดหยอกเย้าในภาษาที่เรียกว่า นางตลาด มีท่าทางที่ตลก เข้ากับบทบาทของ ตัวละครมีการเล่นกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง ได้น่าสนใจ บทร้องและดนตรี จะเป็นในรูปแบบสนุกสนานใช้บทร้องที่ตลกเหมาะสมกับตัวละคร จึงทำให้ผู้รับชม รู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน และมีอารมณ์ร่วมไปกับการแสดง ทำให้ผู้รับชม อยากติดตามจนจบการแสดง

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีนั้น ถือได้ว่าเป็นการแสดงที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นอย่างมากเพราะการสร้างสรรคงานที่มีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีจะขึ้นอยู่กับผู้สร้างสรรค์ผลงานว่าต้องการเน้นในเรื่องการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีในรูปแบบใด

ยกตัวอย่างเช่นใช้เทคนิคในเรื่องของกริยาท่าทางในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายหรือจะเป็น รูปแบบของความรวดเร็วไว หรือจะเป็นรูปแบบของการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง มาช่วยในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย เช่น พัดใหญ่ ผ้า ร่ม เป็นต้น ทำให้ผู้ที่รับชมรู้สึกตื่นเต้น เกิดความน่าสนใจ น่าติดตามชม

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

การมีบทพากย์หรือบรรยายประกอบการแสดงล้วนแล้วแต่มีประโยชน์สำหรับ การแสดงทั้งสิ้น เพราะการมีบทพากย์หรือบรรยายในการแสดงจะสามารถทำให้ผู้รับชม เข้าใจในเนื้อเรื่องของการแสดงมากยิ่งขึ้น และสำหรับบุคคลที่ไม่ทราบเนื้อเรื่องในการแสดง มาก่อนก็จะสามารถเข้าใจถึงเนื้อเรื่องในการแสดง ยกตัวอย่างเช่น การแสดงโขน การแสดงโขน จะมีบทพากย์เจรจาทำให้ผู้รับชมเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง หรือการแสดงชุดทลวิชัยพบ พระขรรค์น้อง ในละครนอกเรื่องทลวิชัย คาวี จะมีบทร้อง บทพากย์ บทเจรจา เพื่อเป็นการ บรรยายถึงเนื้อเรื่อง อารมณ์ของตัวละครให้ผู้รับชมได้รับอารมณ์ในการชมการแสดง และมีอารมณ์ร่วมไปกับการแสดงด้วย แต่สำหรับบางชุดการแสดงก็จะใช้ภาษาท่า ใช้อารมณ์ ในการสื่อสารให้ผู้รับชมเข้าใจได้โดยไม่ต้องมีบทพากย์หรือบรรยาย

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

การที่จะนำเทคนิคต่างๆเข้ามาใช้ในการแสดง ไม่ว่าจะเป็นการบรรยาย มัลติมีเดีย (Multimedia) การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที อุปกรณ์ประกอบการแสดง ล้วนแล้วแต่ผู้สร้างสรรค์ผลงานว่าควรจะนำเทคนิคใดมาใช้ให้เหมาะสมกับการแสดงของตน โดยส่วนตัวข้าพเจ้าคิดว่า การนำเทคนิคต่างๆนี้เข้ามาประกอบใช้ในการแสดงก็เป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดผู้ชม ทำให้ผู้รับชมเกิดความ

น่าสนใจ ยกตัวอย่างเช่น การบรรยาย ทำให้ผู้รับชมเข้าใจในเนื้อหา อารมณ์ ของการแสดงได้เป็นอย่างดี มาก การใช้เทคนิคมัลติมีเดีย (Multimedia) และการนำเทคนิค แสดงร่วมกับเงา จะทำให้ผู้ชมเกิด ความน่าสนใจ และในเรื่องของ เสียง (Sound) ที่จะทำให้เข้าถึงอารมณ์ร่วมในการแสดง ส่วนในการ เปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้การแสดงดูหลากหลาย ดูน่าสนใจในเทคนิคของ การ เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ประกอบการแสดงก็เช่นกัน ทำให้ผู้ชมรู้สึกคาดหวังว่า จะใช้ อุปกรณ์ประกอบการแสดงนี้ออกมาในรูปแบบใด

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธี ออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ควรจะตัดตอนมาแสดง 2-3 ตอนต่อเรื่อง โดยจะนำตอนที่ได้รับความนิยมชมชอบ มาใช้ ใน การแสดง 2-3 ตอนและนำระบำเข้ามาแทรกประกอบในการแสดงด้วยและใช้เทคนิค ในเรื่องของ แสง สี เสียง ที่อลังการ มีการนำเอาเทคนิคการใช้สลิงมีการใช้เทคนิคในเรื่องของการ เล่นกับเงามาประกอบ ในการแสดงด้วย เพื่อให้เกิดความหลากหลายในเรื่องของการแสดง เป็นการสร้างความน่าสนใจให้กับ ผู้ชมและ ทำให้ผู้ชมรู้สึกตื่นเต้น ตระการตา เพลิดเพลิน สนุกสนาน และอยากที่จะติดตามจนจบการ แสดง เพราะการแสดงที่ใช้เวลานานๆจะทำให้ผู้ชม เกิดความเบื่อได้

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะการแสดงเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียวนั้นเป็นการใช้ระยะเวลานาน มักจะทำให้ ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย นอกเสียจากว่าการแสดงเรื่องนั้นจะมีเนื้อเรื่องที่สนุก มีการนำเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เกิดความน่าสนใจ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม โดยส่วนตัวข้าพเจ้า ก็อยากชมการแสดงที่มีเนื้อหา อารมณ์ การแต่งกาย เทคนิคในเรื่องของท่าทาง เทคนิคในเรื่องของการใช้ท่าทางกับสลิง เทคนิคการ เล่นกับเงา เทคนิคแสง สี เสียงที่หลากหลาย เพราะจะทำให้เราได้รับความรู้ที่หลากหลายจากการ แสดงเพื่อเป็นประสบการณ์ และสามารถ นำมาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

แนวคิด : สื่อถึงจิตใต้สำนึกด้านวัฒนธรรมวิถีชีวิตทางสังคมของผู้หญิงไทยในอดีตจนมาถึงยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน โดยจะแบ่งเป็น 2 ตอน

- 1) ยุคผู้หญิงสมัยโบราณแบบชาววัง
- 2) ยุคผู้หญิงไทยในปัจจุบันที่ต้องการจะสืบทอดศิลปวัฒนธรรมไทย

เพื่อให้คนรุ่นใหม่ทราบถึงวิถีชีวิตขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ของผู้หญิงไทย ที่ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนมาถึงยุคปัจจุบันที่ควรที่จะรักษาจารีต ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมที่ได้สืบทอดกันมานี้ไว้

นำเสนอในรูปแบบของ : นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) โดยจะแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1) ยุคผู้หญิงสมัยโบราณแบบชาววัง คือจะเป็นหญิงไทยที่เรียบริ้อย นอบน้อม รักนวลสงวนตัว ร้อยมาลัย แต่งกายนุ่งผ้าถุงห่มสไบแบบหญิงชาววัง โดยกล่าวถึงเด็กที่สนใจ ในเรื่องของนาฏศิลป์ไทยแอบรำตามผู้ใหญ่ที่กำลังซ้อมรำ(ระบำวิชนี) และไปขอเรียนกับคุณครู(เพลงช้าแบบตัด) จนเป็นผู้ชำนาญและคุณครูก็ได้ฝากฝัง ให้ศิษย์ให้เป็นผู้สืบทอดนาฏศิลป์ไทย

2) ยุคผู้หญิงไทยในปัจจุบันที่ต้องการจะสืบทอดศิลปวัฒนธรรมไทย โดยกล่าวต่อมาว่า เมื่อเด็กผู้นี้เติบโตขึ้นเป็นผู้ถ่ายทอดนาฏศิลป์ไทยให้แก่ศิษย์ในรุ่นต่อไปในเพลงแม่บทเล็ก และสอนศิษย์ในเรื่องของกริยา จารีต วิถีชีวิต(สอนศิษย์ร้อยมาลัย) ประเพณีของคน ในสมัยโบราณและจบด้วย การเพลงรักไทย (ใส่ท่ารำประกอบเพลง) ในเรื่องของกระบวนท่ารำ จะต้องอยู่ในขอบเขตของนาฏศิลป์ไทย คงความเป็นเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทย เอาไว้ให้คงอยู่สืบไป

องค์ประกอบของการแสดง : ผู้แสดง เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบการแสดง ดนตรี บทร้อง และฉาก ให้เหมาะสมกับยุคสมัยที่ต้องการจะถ่ายทอด

ระยะเวลาในการแสดง : ประมาณ 30 นาที เพื่อที่จะไม่ให้การแสดงดูยืดเยื้อ น่าเบื่อ

เทคนิคในการแสดง :

- การใช้เทคนิคการเปลี่ยนตัวนักแสดงในแต่ละตอน
- การใช้เทคนิคเล่นกับเงา
- การใช้เทคนิค สี เปลี่ยนไปตามยุคสมัยให้เข้ากับบรรยากาศเสมือนอยู่ในยุคนั้นๆ
- การใช้เทคนิคเสียง เปลี่ยนไปตามยุคสมัย
- เทคนิคการเปลี่ยนฉากตามยุคสมัย เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ความอลังการตระการตา ใน

การแสดง และฉายจอโปรเจคเตอร์เป็นภาพเคลื่อนไหว ในบรรยากาศในยุคต่างๆ

จัดทำ ณ วันที่ 12 เมษายน 2556

นางสาวธนาภรณ์ วีระเดช อายุ 21 ปี นิสิตชั้นปีที่ 3 ภาควิชานาฏยศิลป์

เอกนาฏยศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วันที่ 10 เมษายน 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

ได้ทุกรูปแบบ เพราะงานศิลปะทุกประเภทต่างมีสิ่งเร้า จึงทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ในการ
สร้างสรรค์งานนั้นต่างกัน บางคนอาจได้จากการเห็นภาพนิ่งแล้วนำมาจินตนาการเป็น movement
หรือภาพเคลื่อนไหวแล้วนำมาประกอบเป็นเรื่องราว บางคนอาจนำเสียง ที่ได้ยินและเกิดความชอบ
นำมาประกอบทำเต้นก็ได้เช่นกัน และทำเต้นที่ ประดิษฐ์ขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับผู้สร้างงานที่จะต้องการสื่อไป
ในทิศทางใด อาจออกมา เป็นในรูปแบบของการเต้นไทยประยุกต์ ไทยดราม่า หรืออื่นๆมากมาย

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

เรื่องและบทบาทของตัวละครที่นำมาแสดง ผู้สร้างงานควรมีคุณธรรม ในเรื่องของความเคารพ
ในความดั้งเดิมของงานเก่าด้วย ตัวอย่างเช่น การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย ที่นี้เมืองไทย ตอนตำนาน
มหาสงคราม The Legend of Songkran ณ เวทีกลางแจ้งซิคเคต้า มาร์เก็ตหัวหิน เปิดเข้าชมฟรี ใน
การนำเสนอของ รูปแบบงานชิ้นนี้ยังคงเค้า เรื่องราวเรื่องแบบดั้งเดิม แต่มีการนำมาปรับเป็นแนวคิด
รูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัย เป็นทำรำที่ประยุกต์ใหม่ แสง สี เสียง ฉาก เวที ที่สื่อออกมานั้นอลังการงาม
ตา สร้างความเพลิดเพลินบันเทิงใจในกับผู้ชมเป็นอย่างมาก การสร้างงาน ขึ้นใหม่ควรคำนึงถึงความ
เป็นมาของโครงเรื่องเก่าที่จะนำมาเล่าใหม่ด้วย เพื่อความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่น่าเสนออย่างถูกต้องกับ
ความดั้งเดิมของต้นฉบับไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา จึงควรอนุรักษ์ไว้เพื่อของเก่าจะได้ไม่สูญหาย
และได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน และต่อไปในอนาคต

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ระยะเวลาต่อเนื่อง 15-20 นาที โดยดำเนินเรื่องอย่างกระชับ เข้าใจง่าย ไม่ยืดเยื้อ

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจ ให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

นักแสดงที่มีชื่อเสียงสร้างความประทับใจ ความจริงใจได้ดีจากผู้ชมที่ติดตามชม จนจบการแสดง ตัวอย่างเช่น อาจารย์ปกรณ์ พรพิสุทธิ์ พระเอกกรมศิลปากรที่มีความงาม ทั้งใบหน้า และลีลาท่าทาง สร้างความชื่นชมชื่นชอบให้กับผู้รับชม ทำให้ผู้ชมซาบซึ้ง กับบทบาทของท่านได้โดยแท้และอยากชมการแสดงของท่านไปจนจบ อีกทั้ง ความโด่งดังทางด้านนาฏศิลป์ไทยของท่านที่มีแต่ผู้กล่าวขานกันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ผู้แสดง ที่มีชื่อเสียงก็เป็นหลักสำคัญขององค์ประกอบของการแสดงเช่นกัน

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ชวนให้ผู้ชมติดตาม อย่างไม่คาดสายตา เพราะผู้ชมส่วนใหญ่มักชอบความแปลกใหม่บนเวที มักชอบสังเกต ความเปลี่ยนแปลงในการแสดงเสมอ ขึ้นอยู่กับกลวิธีในวิธีการแสดงที่จะเปลี่ยนอย่างไร ให้เป็นศิลปะที่สวยงาม มีท่าต่อเนื่องไม่ติดขัด มีท่าทางที่แนบเนียน ตอนเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ที่ทำให้ผู้ชมตกตะลึงแปลกใจในการแสดง ตัวอย่างเช่น การแสดงเปลี่ยนชุดหลายชุด ของต่างชาติ ที่มีการนำอุปกรณ์เสริม เช่น ผ้า กลอง เป็นต้น มาร่วมในการแสดง ทำให้ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นไปอย่างแนบเนียน สร้างความตกตะลึงให้กับผู้ชมอย่างน่า แปลกใจ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีนี้ นับเป็น ความคิดสร้างสรรค์และความแปลกใหม่ ที่เมื่อมีอยู่ในการแสดงแล้ว สามารถทำให้ผู้ชมสนใจและน่าติดตามชม อย่างเพลิดเพลินบันเทิงใจ จนจบการแสดง

6.ท่านคิดว่า การมีบทบาท / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดง หรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

การมีบทบาท/บรรยาย นับว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดง เพราะเป็นการสร้าง อรรถรสให้กับผู้ชมเข้าถึงอารมณ์ในบทบาทของตัวละครนั้นๆ ทำให้ผู้ชมเกิดการ ซาบซึ้งในเนื้อเรื่องจากเสียงพากย์/บรรยาย ทำให้เข้าใจในอารมณ์ของตัวละครมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การแสดงโขนที่มักมีผู้พากย์เจรจา อยู่ข้างๆเวที ส่วนใหญ่การพากย์บรรยายนี้ ทำให้ผู้ชมตื่นตา ตื่นใจ ตื่นเต้นในการแสดง เข้าใจอาการ อารมณ์ของแต่ละตัวละคร ซึ่งเป็นการนำเสนอที่ดี เป็นอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อเรื่องในการแสดง ของผู้สร้างงานที่นำมาเสนอมากขึ้น

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่จำเป็นมากเท่าไร เพราะบางครั้งลีลาท่าร่าที่ประกอบด้วยเสียงเพลง โดยมีฉากประกอบแสดงสีบนเวที ก็น่าจะทำให้คนดูซาบซึ้งถึงความเป็นศิลปะได้ เข้าใจในเนื้อเรื่องที่นำเสนอได้ดี เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย บนเวทีนั้นนับว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ ที่ทำให้การแสดงดูน่าสนใจ แปลกตา สร้างความตกตะลึง ตื่นเต้นให้กับผู้ชมได้ แต่ถ้าไม่มีก็ไม่เป็นไร เพราะไม่จำเป็นเท่า องค์ประกอบในการแสดงหลัก โดยมีนักแสดง แสดง สี เสียง ฉาก ส่วนตัวข้าพเจ้าคิดว่า การมีองค์ประกอบหลักดังกล่าวก็น่าจะเพียงพอกับการแสดงอย่างสมบูรณ์ เพียงแต่ ผู้สร้างสรรคงานบางท่านเกิดอยากให้มี ความแปลกใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง จึงอาจมีความคิดเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีที่สร้างสรรค์ขึ้น ประการนี้ก็ตามแต่ แนวความคิดของผู้สร้างงานที่อยากจะมีหรือไม่มี

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 ตอนของเรื่อง การแสดงจะได้มีความกระชับรวดเร็ว ไม่ยืดเยื้อยาวนาน ผู้ชมไม่เกิดความเบื่อหน่าย ง่วงนอนหรือหลับในระหว่างที่มีการแสดง เพราะผู้ชมมีทั้งผู้ที่เป็นบุคคลที่เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ที่สามารถดูได้อย่างเข้าใจลึกซึ้ง และผู้ชมสามัญชนทั่วไปที่อาจดูเพื่อความบันเทิงใจ ความเพลิดเพลิน ความสวยงาม ความอลังการของการแสดง เป็นต้น ความเข้าใจทางนาฏศิลป์ของผู้ชมจึงแตกต่างกัน ดังนั้นการเลือกตอนในการแสดงจึงควรมีระยะเวลาที่เอื้อแก่ผู้ชมทั้ง 2 ประเภท

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะโดยส่วนตัวข้าพเจ้าชอบดูการแสดงที่มีเนื้อหาที่หลากหลาย การนำเสนอในงานในหลายรูปแบบ เพราะแนวคิด รูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันจะทำให้ผู้ชมรู้สึกสนใจอยากชมการแสดงอย่างตั้งใจไปเรื่อยๆจนจบการแสดง

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ควรรักษาธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาช้านาน ของการแสดง เครื่องแต่งกาย ของนาฏศิลป์ให้คงไว้ เพราะเมื่อไรที่เกิดการสูญเสียนั้นก็จะเกิดการ สูญหายตามไปด้วย วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของการแสดงนาฏศิลป์ไทย นั้นมีความสวยงามไม่แพ้ชาติใด การที่จะนำมาสร้างสรรค์ขึ้นใหม่นั้นก็ควร ให้พอเหมาะพองามให้เป็นศิลปะนาฏศิลป์ที่คงความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้ แม้การเวลาผ่านไปนานเท่าไรนาฏศิลป์ไทยก็จะมีให้ชมอยู่เสมอจะไม่มีทางสูญหาย

ชื่อ นางสาวธัญมณฑล คุวะชาติ อายุ 20 ปี คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาศิลปะการแสดง เอกนาฏศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (15 เมษายน 2556)

1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

เพราะ ถ้าเป็นการแสดงเดี่ยว การการเต้น (Dance) น่าจะสื่อสารเรื่องราวได้ง่ายขึ้น และทำให้คนดูเข้าใจมากขึ้น

2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

สิ่งที่ตัดออกไม่ได้ คือลักษณะทางกายภาพ เช่นการตั้งวง จีบ ล่อแก้ว แล้วจารีตและพิธีกรรมต่างๆที่สืบทอดมายาวนาน เพื่อให้นาฏศิลป์ไทยยังคงอยู่ต่อไป

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร (เวลาสำหรับคนรุ่นใหม่)

ประมาณ 10- 20 นาที การแสดงอาจจะแบ่งเป็น 3 ช่วงคือมีจุดเริ่มต้น ดำเนินเรื่อง และบทสรุปของเรื่อง

4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

การแสดงที่ไม่ยึดเยื้อ เนื้อหาน่าสนใจ เปลี่ยนแปลงแนวคิดจากการแสดง ที่สื่อออกในทางเดียว เรานำเรื่องเดิมกลับมามองในอีกมุมที่แตกต่างจากเดิม นำเรื่องราวมาตีความใหม่ เช่น การยกความรู้สึกของสีดามาทำการแสดงนาฏศิลป์ เพราะธรรมชาติการแสดงรวมเกียรติ มักจะสื่อแค่ความรู้สึกของพระราม ทศกัณฐ์ มากกว่าจะสื่อถึงความรู้สึกของนางสีดา

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่น สามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร)

สามารถดึงดูดได้มาก เพราะ การแต่งกายแบบเดิมก็มักจะมีคนมองเห็นบ่อยแล้ว ถ้ามีการจัดการแต่งกายแบบใหม่ดึงดูดเด่นของการแต่งกายของตัวละครออกมากแล้วนำมาสร้างขึ้นใหม่ อาจจะเปลี่ยนลักษณะของผ้า ให้เบาขึ้น เคลื่อนไหวง่ายขึ้นกว่าเดิม

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ เพราะบทพากย์หรือบทบรรยายช่วยให้คนดูเข้าใจความหมายของการสื่อความหมายง่ายมากขึ้น คนดูก็ยิ่ง เข้าใจที่ผู้สร้างงานอยากจะสื่อ

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มัลติมีเดีย (Multimedia) น่าจะมีความจำเป็นสร้างให้การแสดงมีความน่าสนใจให้การแสดงได้มากขึ้น

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ) แสดงรำ หรือระบำที่น่าสนใจแบบไม่มีเรื่องราว (นำมาต่อกันแบบปะติด)

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มีแนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ แนวความคิด (Theme) เดียวทำให้การตีความของคนดูง่ายขึ้น คนที่ไม่เคยดูการแสดงก็จะเข้าใจมากขึ้น ทำให้คนดูขยายไปในวงกว้างที่ใครๆก็สามารถดูได้

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด, รูปแบบ, องค์ประกอบ, ระยะเวลาในการแสดง, เทคนิคในการแสดง, คงความเป็นไทยอย่างไร (รักษาอะไรของนาฏศิลป์ไทยเอาไว้)

ควรมีแนวคิดที่แตกต่างออกไปจากแบบเดิม มองออกมานอกกรอบมองมุมใหม่ แล้วหยิบยกความน่าสนใจของเรื่องราวออกมา

รูปแบบ ปรับรูปแบบให้เข้ากับสมัยปัจจุบันหยิบเอาเหตุการณ์ที่เป็นไปได้ในปัจจุบันเข้ามาในเนื้อเรื่องเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มคนดูวัยรุ่นได้มากขึ้น

องค์ประกอบ มีการนำเทคนิค มัลติมีเดีย (Multimedia) แสง สี เสียงในการสื่อเรื่องราวให้เด่นชัดน่าสนใจ น่าติดตามมากขึ้น คงความเชื่อจารีตต่างๆของโบราณไว้ ถึงจะเป็นนาฏศิลป์สร้างสรรค์ก็สามารถสร้างแบบฉบับเดิมไว้ได้อย่างงดงาม

ชื่อ นางสาวธัญญ์กร กล้าแดง อายุ 20 ปี คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาควิชานาฏศิลป์
สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วันที่สัมภาษณ์ 15 เมษายน 2556)

**1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะ เป็นรูปแบบการแสดงที่ไม่น่าเบื่อ และมี
รูปแบบให้เลือกนำมาแสดงได้เยอะ การแสดงที่เลือกนำมาแสดงควรมีเนื้อหาเหมาะสม และเข้ากับยุค
สังคมในสมัยปัจจุบัน เหมาะกับกลุ่มผู้ชม และมีจุดเด่น มีความน่าสนใจในชุดการแสดงนั้นๆ เพื่อให้ไม่
ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย

**2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่
จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)**

ภาษาท่าต่างๆของนาฏศิลป์ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งวง จีบ การขยับเท้า ฯลฯ ซึ่งล้วนเป็นท่าที่
แสดงถึงท่ารำไทย และนิยมนำมาประยุกต์ใช้ในชุดการแสดงสร้างสรรค์ต่างๆ

**3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร (เวลาสำหรับคนรุ่น
ใหม่)**

การแสดงเดี่ยว 15-20 นาที ต่อ 1 ชุดการแสดง

**4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

-ผู้แสดง เพราะ การคัดเลือกผู้แสดงที่มีบุคลิกลักษณะเหมาะสมกับตัวละครนั้นๆ ผู้แสดงจะ
สามารถแสดงและถ่ายทอดอารมณ์ในการแสดงออกมาได้อย่างดี เช่น ผู้แสดงในบทนางสีดา ก็
จะคัดเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่าง หน้าตาสวยงามเหมาะสมกับบทนางเอก มีลีลาท่ารำอ่อนช้อยงดงาม หรือใน
บทนางคันทน์มาลีขึ้นหึง ก็จักคัดเลือกผู้แสดงที่มีบุคลิกชัดเจน ว่องไว สามารถแสดงอารมณ์โกรธ หึงหวง
ดึงดูดอารมณ์ผู้ชมให้ติดตาม

-ดนตรี เพราะ ช่วยเสริมอารมณ์ต่างๆของการแสดง ช่วยดึงดูดให้ผู้ชมเข้าถึงการแสดง และเข้าใจอารมณ์ในเหตุการณ์นั้นๆ เช่น อารมณ์เศร้า ดนตรีอาจใช้ขอประกอบ เพราะเสียงของซอมีอารมณ์เศร้า หดหู่ อาลัยอาวรณ์ หรือการตีกลอง ในจังหวะที่ตัวแสดงแสดงอารมณ์ตื่นเต้น ไร้ใจ

-เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ประกอบการแสดง เพราะ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ดึงดูดผู้ชมได้เป็นอย่างดี คนส่วนมากมักมองภาพการแต่งของผู้แสดงเป็นอันดับแรก เช่น ผู้แสดงบทบาทนางเอก นอกจากมีหน้าตาที่สวยงาม หากเครื่องแต่งกายสวยงาม น่าชม ก็จะช่วยดึงดูดให้ผู้ชมอยากดูการแสดงว่าจะออกมาสวยงามเพียงใด ส่วนอุปกรณ์ในการแสดง เป็นองค์ประกอบเสริมที่ช่วยแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้แสดง เช่น จำกริชสุหรานากง ผู้แสดงจะต้องใช้อุปกรณ์คือกริช และผ้าเช็ดหน้าสีแดง จะมีท่าที่ต้องโยน-รับผ้าเช็ดหน้า และแสดงท่าทางภาคภูมิใจเมื่อรับผ้าได้อย่างแม่นยำและไม่ผิดพลาด ผู้ชมก็จะติดตามว่าผู้แสดงจะสามารถรับผ้าได้ทุกทศที่แสดงหรือไม่

-แสง สี เพราะ ช่วยสร้างบรรยากาศในการชมการแสดง และดึงดูดอารมณ์ผู้ชมให้เข้าใจการแสดงนั้นๆ เช่น บทเศร้าอาจใช้ไฟฟอลโลว์ฉายมาที่ผู้แสดงเพียงดวงเดียว โดยบรรยากาศรอบๆมืดหมด หรือไฟสีน้ำเงินที่ใช้ประกอบอารมณ์ที่เศร้าหมอง

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่น สามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร)

สามารถดึงดูดผู้ชมได้ เพราะทำให้เกิดความน่าสนใจในเรื่องของเครื่องแต่งกาย แต่สำหรับการแสดงเดี่ยว ไม่เหมาะที่จะมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีในกรณีที่ไม่มีฉากประกอบการแสดง เพราะผู้แสดงไม่สามารถที่จะนำเครื่องแต่งกายที่ถอดออกวางไว้บนเวที หรือนำเข้าไปเก็บหลังม่าน เพราะจะดูเป็นการไม่สมควร

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์อย่างมาก การมีบทพากย์ หรือบรรยายจะช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องที่แสดง เข้าใจบทบาทของตัวละคร เช่น การแสดงเดี่ยวในบทแต่งตัว บทร้องจะพรรณนาถึงเครื่องประดับ เครื่องแต่งกายต่างๆว่ามีชิ้นใดบ้าง ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจการแสดง

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็น เพราะจะช่วยเสริมการแสดงให้เด่นชัด ดูหลากหลาย เพื่อดึงดูดใจ ผู้ชม เข้าใจและชอบในเรื่องที่แสดง

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 เรื่อง / ตอน

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มีแนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ ผู้ชมจะไม่เกิดความสับสนระหว่างที่ชมการแสดง

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด, รูปแบบ, องค์ประกอบ, ระยะเวลาในการแสดง, เทคนิคในการแสดง, คงความเป็นไทยอย่างไร (รักษาอะไรของนาฏศิลป์ไทยเอาไว้)

-แนวคิด ควรสอดแทรกแนวคิดที่ดี เหมาะสม เข้ากับสังคมในปัจจุบัน

-รูปแบบ เน้นความเป็นไทย เข้าใจง่าย สร้างสรรค์ แหวกแนว สวยงาม มีจุดดึงดูดผู้ชม หลากหลายอารมณ์

-องค์ประกอบ เพลงดนตรีที่มีหลากหลายจังหวะ ไพเราะ, เครื่องแต่งกายที่สวยงาม แปลกใหม่, ฉากหลากหลาย เข้ากับเรื่องที่แสดง, แสง/สี ที่น่าตื่นตาตื่นใจ

-ระยะเวลาในการแสดง 15-20 นาที ต่อ 1 ชุดการแสดง ไม่ควรให้ยืดเยื้อเพราะผู้ชมอาจเกิดความเบื่อหน่าย

-เทคนิคในการแสดง เอฟเฟคต่างๆ เช่น ไดร้อ์ หรือ แสงเสียงฟ้าผ่า ฟ้าร้อง การชักกรอก เป็นต้น

-คงความเป็นไทย มีการไหว้ครูก่อนการแสดง การแสดงนำท่ารำไทยมาใช้ประกอบ เช่น การตั้งวง จีบ การเล่นเท้าต่างๆ

นางสาวอสมารณ์ สุขพลอย นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาฯ

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

อื่นๆ เนื่องจากสภาพของสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไปผู้คนจึงคุ้นเคยกับสิ่งที่รับแรงจูงใจอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายก่อนที่จะเรื่องราวจะดำเนินไปจนจบ จึงสมควรที่จะสร้างการแสดงที่มีระยะเวลา กระชับมากยิ่งขึ้น

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคประกอบทางนาฏศิลป์แบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาเอาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

เสียงเพลงจากเครื่องดนตรีไทย เพราะ บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นนาฏศิลป์ไทย

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ไม่เกิน 1 ชั่วโมง

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจหรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุพร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ความชัดเจนของสิ่งที่นำเสนอ เช่น บทพากย์ต้องมีความชัดเจน

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เช่น สามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่อย่างไร ฯลฯ

ไม่ค่อยเหมาะสม เพราะ อาจจะทำให้เกิดความบกพร่องผิดพลาดมากกว่าเพิ่มความดึงดูดใจน่าสนใจ

6. ท่านคิดว่าการมีบทพากย์/บรรยาย ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีความจำเป็นเฉพาะในบทตอนที่ค่อนข้างนำมาแสดงอย่างแพร่หลายเท่านั้น

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (VOICE OVER) , มัลติมีเดีย (MULTIMEDIA), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อส่งเสริมความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็นอย่างมาก ซึ่งต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ทัดเทียมกับสากล

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏยศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (THEME) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ จะเป็นการทำให้ผู้ชมติดตามเนื้อหาของสิ่งที่นำเสนอเป็นลำดับได้ดี

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยสร้างขึ้นสำหรับคนยุคใหม่ ควรมีแนวคิด รูปแบบองค์ประกอบ ระยะเวลาในการแสดง เทคนิคในการแสดง คงความเป็นไทยอย่างไร

แนวคิดควรรักษาความเป็นมาตรฐานที่ถูกต้องไว้และดึงความเด่นของแต่ละชุดการแสดงออกมาให้มากที่สุด ไม่ต้องมีผู้แสดงมาก เน้นคุณภาพและความสามารถของผู้แสดงจะทำให้การแสดงออกมาสมบูรณ์เป็นการลดปัญหาที่เกิดจากจำนวนคน ค่าใช้จ่าย และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ระยะเวลาในการแสดงในแต่ละตอนไม่ควรเกินหนึ่งชั่วโมง

นางสาวศพร ลีกุล นิสิตภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบ นาฏย
ศิลปการแสดง (Dance Theatre) เพราะ เป็นการแสดงแบบสามารถที่จะแทรกกระบำในบางช่วงกับ
ละครเข้าด้วยกัน ดุมีเรื่องราวที่สื่อส่งผ่านอารมณ์มายังผู้ชมได้ดี เพราะการแสดงต้องแสดงสีหน้า
ท่าทางอารมณ์ให้ชัดเจน เหมาะกับคนรุ่นใหม่เพราะสามารถปรับเปลี่ยนการแสดงให้มีความทันสมัย
สามารถเพิ่มมุขตลกขบขันเข้ามา ให้ไม่น่าเบื่อ ให้ทันเหตุการณ์ปัจจุบันได้ ทำให้เข้าถึงผู้ชมได้ง่าย และ
จะดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้ดี ทำให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมกับผู้แสดง

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์แบบใด ที่จำเป็นต้อง รักษาเอาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ ควรมีผู้แสดง เรื่อง บท เพลง
ดนตรี เครื่องแต่งกาย ระยะเวลาในการแสดง เพราะสิ่งเหล่านี้หากถูกตัดออกไปการแสดงจะไม่
สมบูรณ์ตามแบบนาฏศิลป์ไทยควรรักษาไว้ให้มีอยู่

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ควรมีระยะเวลาต่อเนื่อง 20-30 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจหรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุพร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

สิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ ทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดง
อาจจะเพิ่มให้มีการร้องสลับรำ เพื่อเกิดความน่าสนใจและไม่ดูน่าเบื่อ และมีการเพิ่มลูกเล่นคำพูดที่
แทรกมุขตลกให้ผู้ชมรู้สึกสนุก เพิ่มไปด้วย ตัวอย่างเช่น การแสดงแบบละครนอก ที่จะเพิ่มมุขตลกเข้า
ไปได้ที่อิงเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เล่น ทำให้ผู้ชมสนุกตาม และเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้แสดงมากขึ้น ดูน่าสนใจ
และดึงดูดผู้ชมได้มากขึ้น

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เช่น สามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่อย่างไร ฯลฯ

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ถือว่าเป็นการแสดงที่สามารถสร้างความตื่นเต้นและสร้างแรงดึงดูดให้กับผู้ชมได้มากขึ้นด้วย ดูน่าสนใจและสนุก เพิ่มอรรถรสในการชมให้ไม่น่าเบื่อ ผู้ชมได้มีอารมณ์ร่วมในการชมมากขึ้น ถือว่าเป็นอีกเทคนิคในการแสดงที่สร้างความสนใจให้กับผู้ชมได้ดีอีกหนึ่งวิธีเลยทีเดียว

6.ท่านคิดว่าการมีบทบาท/บรรยาย จะมีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

การมีบทบาท บรรยาย มีประโยชน์สำหรับการแสดง ทำให้ผู้ชมเข้าใจถึงการแสดงท่าทางของผู้แสดงได้ชัดเจน ได้เข้าใจตรงกันกับผู้แสดง และเพิ่มความสนใจในการฟังและดูมากขึ้นอีกด้วย ตัวอย่างเช่น โขน ที่จะมีการบรรยาย เจริญ บรรยายอยู่ด้วยซึ่งจะทำให้ผู้ชมได้อรรถรสมากขึ้น และสร้างความเข้าใจได้ตรงกัน ดูมีเรื่องราวที่น่าติดตาม

7.ท่านคิดว่าการนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (VOICE OVER) , มัลติมีเดีย (MUTIMEDIA),การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อส่งเสริมความน่าสนใจในการแสดง

การนำเทคนิคอื่นๆ เข้ามาใช้ในการแสดง มีความจำเป็น เพราะ การแสดงให้ผู้ชมสนใจนั้นต้องประกอบด้วยเทคนิคต่างๆ เพื่อสร้างความดึงดูดใจในการชมเช่น ต้องอาศัยแสง สี เสียง เพื่อเพิ่มอรรถรสในการชม สร้างจุดเด่น จุดด้อยบนเวที สร้างความตื่นเต้น ให้แก่ผู้รับชม

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ60-90นาที วิธีออกแบบการแสดง ตัดตอนการแสดงมาจากเรื่อง2-3ตอน เลือกตอนที่ น่าสนใจ และโดดเด่นที่สุดมา

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (THEME) เดียว)

หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว ไม่เห็นด้วยเพราะผู้ชมดูนานๆจะไม่ค่อยสนใจต่อ เพราะไม่มีความตื่นเต้น และแปลกใหม่ เป็นเรื่องราวเรื่อยๆทำให้เบื่อได้ง่าย ควรปรับเปลี่ยนเรื่องราว ให้มีความกระชับ ดำเนินเรื่องอย่างต่อเนื่องไม่ยืดเยื้อ เพิ่มความโดดเด่นให้กับการแสดงมากขึ้น อาจมีการเพิ่มการแสดงระบำชุดต่างๆสอดแทรกในเนื้อเรื่อง ให้ไม่น่าเบื่อจนเกินไป

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยสร้างขึ้นสำหรับคนยุคใหม่ ควรมี แนวคิด รูปแบบ องค์ประกอบ ระยะเวลาในการแสดง เทคนิคในการแสดง คงความเป็นไทยอย่างไร

การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด รูปแบบ ควรมี แนวคิดแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย สร้างความแปลกใหม่ตื่นเต้นน่าสนใจ น่าตื่นเต้น มีปรัชญาสอดแทรก อยู่ในลีลาการเคลื่อนไหวมีเทคนิคการเคลื่อนไหวที่สื่อสารท่าทางและเรื่องราวผ่านท่าทาง บอกเล่า ความหมายที่ต้องการสื่อให้ผู้ชมได้คิดและตีความออกมา องค์ประกอบควรมีแสงสีเสียง อุปกรณ์การแสดงประกอบฉาก เสื้อผ้า บรรยากาศ เพิ่มเข้ามาให้ดึงดูด ให้น่าสนใจ ระยะเวลาควรรัดกุมไม่ยืดเยื้อ กระชับดูรู้เรื่อง เข้าใจง่าย และแสดงทัศนคติออกมาได้ดี ให้ผู้ชม ชมแล้วได้ประโยชน์ได้แง่คิด ปรัชญา เทคนิคการแสดงถึงจะร่วมสมัยแต่ต้องแสดงออกถึงความเป็นไทยได้ชัดเจนมีการสอดแทรกวัฒนธรรมของไทยเข้าไป ให้ผู้ชมได้เลือกชมการแสดงที่หลากหลายมากขึ้นกว่าข้อจำกัดเดิมๆ

นางสาว ทิพย์ภรณ์ มอญสุซ่า นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

**1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นใหม่สำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบ การเต้น
(Dance) เพราะ ดูน่าตื่นเต้น สามารถนำมาประยุกต์ให้แปลกใหม่ได้หลายอย่าง หลายแนว ทำให้การ
แสดงน่าสนใจได้ง่าย

**2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ประกอบทางนาฏศิลป์แบบใด ที่จำเป็นต้อง
รักษาเอาไว้ (ตัดออกไม่ได้)**

องค์ประกอบทางนาฏศิลป์ควรมีการรักษาไว้ทุกรูปแบบ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการแสดง
และนาฏศิลป์ของไทยควรมีการรักษาไว้ให้คงอยู่กับคนไทยต่อไปถึงแม้จะมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป
มากมายแค่ไหนก็ตาม

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ควรมีระยะเวลาในการแสดง ต่อเนื่อง 15-30

**4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจหรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุพร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

สิ่งที่สามารถสร้างความดึงดูดใจให้ผู้ชมได้ติดตามการแสดง

- เนื้อเรื่องที่ น่าสนใจ
- ผู้แสดงมีความเชี่ยวชาญ
- มีความแปลกใหม่ในบทละครไม่น่าเบื่อ

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เช่น สามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่อย่างไร ฯลฯ

การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ดึงดูดใจ สร้างความสนุกสนานและประหลาดใจให้กับผู้ชมได้ดี สร้างความดึงดูดให้แก่คนชมได้ง่าย

6.ท่านคิดว่าการมีบทบาท/บรรยาย ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

การมีบทบาท บรรยายมีประโยชน์สำหรับการแสดง เพราะ ในบางครั้งผู้ชมอาจไม่เข้าใจในการแสดง การมีบทบาทอาจช่วยให้เนื้อเรื่องเข้าถึงผู้ชมได้มากขึ้น

7.ท่านคิดว่าการนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (VOICE OVER) , มัลติมีเดีย (MULTIMEDIA),การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อส่งเสริมความน่าสนใจในการแสดง

การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง มีความจำเป็น เพราะการแสดงจะได้น่าสนใจและมีความสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้มองเห็นจุดเด่นในการแสดงได้ชัดเจนมากขึ้น

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ60-90นาที วิธีออกแบบการแสดง แสดงรำหรือระบำที่น่าสนใจ ทำให้ไม่เบื่อ มีการผ่อนคลาย จัดระบำให้หน้าตื่นตาตื่นใจ เพื่อสร้างความดึงดูดแก่คนชม

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (THEME) เดียว)

หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว ไม่เห็นด้วย เพราะ ควรมีความหลากหลายในการแสดง หรือปรับเปลี่ยนองค์ประกอบต่างๆในการแสดงให้มีความโดดเด่นน่าสนใจมากขึ้น

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด รูปแบบ องค์ประกอบ ระยะเวลาในการแสดง เทคนิคในการแสดงคงความเป็นไทยอย่างไร ควรมีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ ทำเป็นละครนอกเพราะสร้างความตื่นตาตื่นใจได้ง่าย ดูมีเรื่องราวที่น่าติดตาม หากจุดเด่นของการแสดง องค์ประกอบควรมีอุปกรณ์การแสดง ฉาก เพิ่ม ระยะเวลาในการแสดงแบบกระชับ เทคนิคคงความเป็นไทยให้ดูไม่แหวกแนวจนเกินไป ยังคงใช้ถ้อยคำและท่าทางตามแบบนาฏศิลป์ไทย

นางสาวธัญญา เลหาวัฒนชะโชติ นิสิตนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะว่าปัจจุบันคนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่จะไม่รู้จักและไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับการแสดงนาฏศิลป์ไทย จึงคิดว่าการแสดงประเภทนี้น่าจะทำให้คนรุ่นใหม่เข้าใจเรื่องราวของการแสดงได้ง่ายขึ้น ควรเลือกชุดการแสดงที่ตลกขบขันเล็กน้อย เพราะจะทำให้คนดูรู้สึกไม่เบื่อ เนื้อเรื่องกระชับและไม่ยาวนานเกินไป มีการแสดงออกทางด้าน อารมณ์ ท่าทาง ที่สามารถจะสื่อสารกับคนดูให้เข้าใจเรื่องราวได้

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

ปัจจุบันการแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นั้นมักจะมีการนำท่ารำและท่าเต้นมาผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดความทันสมัยและแปลกใหม่ แต่ควรรักษานาฏยศัพท์และท่าเฉพาะของนาฏศิลป์ไทยไว้ เพราะบางท่าก็ไม่สามารถที่จะตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงได้

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ประมาณ 10-15 นาที ต่อ 1 ชุดการแสดง

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

- ผู้แสดง การแสดงแต่ละชุดมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ผู้แสดงจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การแสดงออกมาสมบูรณ์ เพราะว่าผู้แสดงจะต้องสื่อสารให้คนดูมีความสุข โกรธ รัก เป็นต้น และอาจถ่ายทอดโดยการปฏิบัติท่าทางหรืออาจจะแสดงออกทางสีหน้าก็ได้ นอกจากนี้ควรเลือกผู้แสดงที่มีบุคลิกลักษณะนิสัยตรงกับการแสดงชุดนั้น ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของการแสดงมากขึ้น

- เครื่องแต่งกาย การออกแบบเครื่องแต่งกายจะต้องมีความสอดคล้องกับการแสดงในชุดนั้น ๆ อาจจะทำแบบชุดที่สามารถสร้างสีสันให้กับการแสดง เช่น ผู้แสดงใส่กระโปรงบานเพื่อที่จะใช้ในการ สะบัด เป็นต้น

- ฉาก การออกแบบฉาก เช่น ในการแสดงโขนของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ฉากวิจิตรตระการตา มีการนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เคลื่อนไหวหรือเคลื่อนที่ได้ เป็นการสร้างความประทับใจเป็นอย่างมาก

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

คิดว่าการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยเหมาะสม เพราะอาจจะทำให้นักแสดงนั้นเกิดความผิดพลาดทางเทคนิคได้ง่าย แต่ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายในขณะที่แสดงจริง ๆ ผู้แสดงก็ควรที่จะฝึกฝนเป็นอย่างดี เพื่อให้การแสดงออกมาอย่างราบรื่นและสมบูรณ์แบบ

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์มาก เพราะผู้ชมส่วนใหญ่อาจจะไม่เข้าใจลักษณะการแสดงที่มีแต่ทำนองเพลง จึงควรที่จะมีการพากย์หรือการบรรยายลงไปในการแสดง เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจในการแสดงมากขึ้น เช่น การแสดงโขน ผู้แสดงไม่สามารถที่จะแสดงสีหน้าและอารมณ์ได้ ทำให้ผู้ชมไม่สามารถเข้าใจได้ว่าผู้แสดงต้องการที่จะสื่อสารอะไร เพราะคนรุ่นใหม่ไม่ค่อยมีความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ไทย จึงจำเป็นต้องมีบทพากย์เจรจาเพื่อให้คนดูเข้าใจบทบาทของตัวละครมากยิ่งขึ้น

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็นมาก เพราะว่าการที่นำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ประกอบการแสดง ทำให้การแสดงในชุดนั้น ๆ มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น สร้างความประหลาดใจและความตื่นเต้นให้กับผู้ชม อีกทั้งยังเป็นการชักชวนให้คนรุ่นใหม่มาชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยกันมากขึ้น

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธี ออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

เนื้อเรื่องที่น่ามาแสดงควรที่จะเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่รู้จัก ไม่จำเป็นจะต้องแสดงทั้งเรื่อง แต่ อาจจะตัดตอนมาแสดงประมาณ 2-3 ตอน เลือกตอนที่น่าสนใจมากที่สุด และเพื่อเพิ่มความ หลากหลายในการแสดงอาจจะมีการแสดงรำหรือระบำที่มีความสวยงามสอดแทรกอยู่ในการแสดงนั้น ๆ ด้วย นำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ประกอบการแสดง เช่น ฉาก เอฟเฟค แสง สี เสียง เพื่อเพิ่มอรรถรสให้กับ คนดูมากยิ่งขึ้น

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะ อาจจะทำให้ผู้ชมรู้สึกเบื่อ และทำให้ไม่มีความน่าสนใจในการแสดงได้

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทย อย่างไร

- แนวคิด สร้างงานที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย นำวรรณกรรมพื้นบ้านมาทำการแสดง แต่ อาจจะประยุกต์ให้เหมาะกับยุคสมัยและคนรุ่นใหม่ การแสดงต้องมีความน่าสนใจ มีความแปลกใหม่ เข้าใจง่าย และมีการสอดแทรกแนวคิด ต่าง ๆ ไว้ในการแสดงด้วย

- รูปแบบ รูปแบบการแสดงนั้นต้องมีความหลากหลาย ควรจะมีหลากหลาย แนวความคิด (Theme) เพื่อให้การแสดงไม่น่าเบื่อ

- องค์ประกอบ องค์ประกอบการแสดง เช่น เพลงดนตรี เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การแสดง ฯลฯ อาจจะประยุกต์และดัดแปลงให้มีความทันสมัยมากขึ้น เพื่อสร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับผู้ชม

- ระยะเวลาในการแสดง เนื่องจากเป็นการแสดงที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ การแสดงต้อง กระชับรวดเร็ว ประมาณ 10-15 นาทีต่อ 1 ชุดการแสดง เพราะถ้านานเกินไปอาจจะทำให้น่าเบื่อได้

- เทคนิคในการแสดง ควรที่จะมีเทคนิคเข้ามาใช้ในการแสดงด้วย เช่น การใช้แสง สี เสียง ที่ เหมาะกับการแสดง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและเพิ่มอรรถรสให้กับผู้ชม นอกจากนี้ยังให้การแสดง ออกมาเสมือนจริงและสมบูรณ์มากขึ้น

- คงความเป็นไทยอย่างไร เป็นการอนุรักษ์วรรณกรรมพื้นบ้านให้คนรุ่นใหม่ได้รู้จักกันมากขึ้น

นางสาวไอลดา แถวโพธิ์ 20 ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คณะศิลปศึกษา สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย
ศึกษา ชั้นปีที่ 3 (16 เมษายน 2556)

**1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะเด็กไทยในปัจจุบันขาดซึ่งความรู้ ความเข้าใจ
ในวรรณคดี หรือการดูการแสดงด้านนาฏศิลป์ไทย ทำให้ขาดซึ่งความสนุก และอรรถรสอื่น ๆ ที่การ
แสดงนั้นๆ ต้องการจะนำเสนอ การแสดงที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่นั้น ควรเป็นการแสดงที่กระชับ
เข้าใจง่าย ดำเนินการแสดงเป็นขั้นเป็นตอน และที่สำคัญคือต้องรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของการแสดง
นาฏศิลป์ไทย

**2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่
จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)**

องค์ประกอบด้านความถูกต้องของนาฏศัพท์ เช่น ต้องการจะสื่อความหมายว่าตัวละครกำลัง
ยิ้ม แต่กลับใช้ฝ่ามืออุ้งหลังใบหู(ที่แปลว่ากำลังโกรธ) เป็นต้น

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ประมาณ 8 - 12 นาที

**4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

ความสวยงามของตัวละคร อุปกรณ์ประกอบฉาก ความไพเราะของทำนองเพลงและบทร้อง
ความสวยงามของกระบวนการ โดยสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการแสดง เพราะ
หากการแสดงขาดซึ่งดนตรีประกอบ ก็กลายเป็นใบ้ และไม่น่าสนใจ แต่ก็สามารถตัดบทร้อง และ
อุปกรณ์ประกอบฉากได้ หากคิดว่าไม่จำเป็น

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

ไม่เห็นด้วยที่จะเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เนื่องจากดูไม่สุภาพ หากต้องการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายหลายชิ้นควรใช้ตัวละคร 2 ตัว สลับกันออกมาแสดง แต่หากเครื่องแต่งกายเป็นเพียงอุปกรณ์ประกอบเล็กๆน้อยๆ ก็ควรใช้กระบวนการทำให้สวยงาม ดูไม่สะดุดตาเกินไป

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

การมีบทพากย์หรือบรรยาย เป็นการทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจในการแสดงนั้นๆ ได้มากยิ่งขึ้น เช่น ต้องการชมโฉมของตน ก็บรรยายถึงความสวยงามของเครื่องแต่งกาย หรือการบรรยายถึงความสวยงามของธรรมชาติรอบด้าน แต่หากไม่มีการพากย์หรือการบรรยาย ก็ควรจะสื่อการแสดงให้ผู้เข้าใจให้มากที่สุด และง่ายที่สุด

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่มีความจำเป็น แต่หากต้องการใช้จริงๆ ควรใช้ประกอบการแสดงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่ควรใช้ตลอดการแสดง

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 เรื่อง/ตอน แต่มีริ้วหรือระบำที่น่าสนใจประกอบการแสดงเพื่อให้ผู้ชมไม่รู้สึกเบื่อ

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะหากใช้เวลาในการแสดงน้อยก็ไม่มีไร แต่หากเป็นการแสดงที่ใช้เวลานานพอสมควร ก็จะทำให้ผู้ชมรู้สึกเบื่อ เพราะไม่มีอะไรดึงดูดความสนใจ

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ควรมีรูปแบบการแสดงที่คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ แต่กระชับ และนำสิ่งใหม่ๆประสมเข้ากับการแสดงนั้นๆ โดยเอกลักษณ์ของไทยไม่สูญหายหรือเปลี่ยนแปลงไป ควรใช้ระยะเวลาให้พอเหมาะ ไม่สั้นเกินไปและไม่ยาวจนเกินไป

น.ส.ภัทราพร แวมมะโนรา(เจน) อายุ19ปี รหัสนิสิต 5546875335

นิสิตสาขานาฏยศิลป์ เอกนาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่2

1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

การเต้น (Dance) เพราะว่าอาจจะได้เห็นการแสดงเป็นเรื่องราวที่แปลกใหม่เค้าโครงเรื่องแบบใหม่สำหรับคนสมัยใหม่ที่มีการพัฒนาการแสดงมากยิ่งขึ้น

2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมืองค์ประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

เครื่องแต่งกาย : ที่ควรจะอนุรักษ์ความเป็นไทยไม่ควรเปลี่ยนแปลงแบบดั้งเดิมที่คนไทยสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ถึงแม้ว่าบางการแสดงจะเน้นทางตะวันตกมากกว่าไทยแต่เมื่อมาผสมผสานกับเครื่องแต่งกายแบบไทยสามารถทำให้การแสดงดูสวยงามและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ระยะเวลาในการแสดงประมาณ 20-30 นาที

4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

-อุปกรณ์ในการแสดง : ถ้าการแสดงได้มีการใช้อุปกรณ์ในการแสดงเยอะและแปลกใหม่อยู่ตลอดเวลา จะทำให้ผู้ที่ชมการแสดงจะรู้สึกประหลาดใจอยู่ตลอดเวลาคิดว่าต่อไปจะทำให้ผู้ที่ชมการแสดงทำอะไรให้เราได้ตื่นตาตื่นใจ จะสามารถเรียกเสียงปรบมือและน่าสนใจได้เป็นอย่างมาก

-เสียงดนตรี : ดนตรีสามารถบ่งบอกถึงอารมณ์ของการแสดงแต่ละฉากได้ เช่น การแสดงที่บ่งบอกถึงความตื่นตาตื่นใจก็จะใช้ดนตรีแบบฮึกเหิมดูตลกใจ หรือการแสดงบทโศก เศร้า ก็จะใช้เพลงที่ช้าอ่อนไหวง่าย อาทิ เพลงมอญร้องไห้

-การแปรแถวแบบแปลกใหม่ : การแปรแถวเป็นการบ่งบอกถึงความพร้อมเพียงการฝึกซ้อมมาเป็นอย่างดี หากมีการแปรแถวที่เป็นแบบใหม่ไม่ซ้ำกับของเดิมๆ การแปรแถวแปลกๆ แปรแบบเป็น

หมู่คณะไปทั้งหมด ผู้ที่ชมจะรู้สึกได้ว่าเป็นการแสดงที่สวยงาม เช่น การแสดงระบำบนเวที ของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เป็นต้น

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

มีความเหมาะสม คือ การแสดงนั้นอาจจะเป็นการแสดงที่จำเป็นจริงๆกับการที่ต้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เสมือนเจาะจงไว้แล้วว่าการแสดงนี้ต้องเปลี่ยนเพื่อสร้างความบันเทิงแก่ผู้ชม เช่น การแสดงมายากล ที่จะสร้างความดึงดูดใจของผู้ชมว่าชุดต่อไปจะเป็นอย่างไร เครื่องแต่งกายจะพิเศษแค่ไหน

ไม่มีความเหมาะสม คือ หากเป็นการแสดงทางด้านนาฏศิลป์ไทย ไม่ควรที่จะเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวทีเป็นอันขาด เพราะคนไทยจะถือเรื่องมารยาทและวัฒนธรรมเป็นสำคัญ ควรมีความเคารพต่อสถานที่นั้นๆที่เราแสดง

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ คือ การแสดงบางประเภทที่มีแต่เสียงดนตรีและผู้แสดงแต่ไม่มีคำร้องถ้าเสริมการบรรยายเข้าไปก็จะทำให้ผู้ชมเข้าใจมากยิ่งขึ้น เข้าใจลำดับเรื่องราวทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เช่นการแสดงความสามารถพิเศษของปลาโลมา หรือการแสดงที่มีบทเป็นภาษาอังกฤษถ้ามีการพากย์แบบไทยเพื่อให้คนไทยได้ชมอย่างรู้เรื่องก็จะมีประโยชน์เป็นอย่างมาก ทำให้เข้าใจและได้อารมณ์มากยิ่งขึ้น

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่จำเป็น เพราะการแสดงสิ่งที่สำคัญคือ เนื้อเรื่องและความสามารถของผู้แสดงที่จะแสดงได้ถึงบทบาท และจะทำให้การแสดงน่าสนใจไปโดยธรรมชาติ

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง 2-3 เรื่อง จะทำให้การแสดงดูไม่น่าเบื่อเกินไปเหมือนแสดงทั้งเรื่อง การเข้าถึงบทบาทให้ได้มากที่สุด เช่นบทโศก ก็ต้องเข้าถึงให้ได้มากที่สุด จำเป็นว่าต้องร้องให้ ต้ออรู้สึกนึกถึงจริงๆ คนดูก็就会有อินเนอร์ไปกับการแสดงนั้นด้วย หรือการใช้อุปกรณ์ในการแสดงที่แปลกตาแบบใหม่ๆ ใช้อุปกรณ์แบบที่ไม่เคยใช้มาก่อน

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะ หากการแสดงเป็นแบบเต็มเดียวจะรู้สึกน่าเบื่อเกินไป แต่หากเป็นการแสดงผลผสมผสานกันทั้งไทยและตะวันตก การแสดงจะดูสวยงามและตื่นเต้นเร้าใจอยู่เสมอ

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

-ชื่อการแสดง สัตตะนารีผล

-แนวคิด : เป็นการแสดงถึงความเป็นไทยที่หยิบเอาเรื่องราวความรักระหว่างผลไม้ครึ่งคนนารีผลที่มีความสวยงามมากและมีกลิ่นกายที่หอมและคนธรรพ์ผู้มีความสามารถในด้านดนตรีในวรรณคดีป่าหิมพานต์ออกมาแสดงให้เป็นรูปธรรม มีการเกิด เจริญเติบโต แสดงถึงช่วงอายุ การเกี่ยวพาราชีของนารีผลและคนธรรพ์ และสุดท้ายคือการจากลาแบบไม่มีวันกลับมาของทั้งสอง

-รูปแบบ : รูปแบบการแสดงจะผสมผสานกันอย่างลงตัวระหว่างท่าทาง รวมถึงดนตรีและเครื่องแต่งกายในการแสดง ทุกอย่างล้วนผสมผสานกันแบบไทยและตะวันตกได้เป็นอย่างดี

-องค์ประกอบต่างๆ เช่น

1.เนื้อเรื่อง : จะเป็นเนื้อเรื่องที่อิงจากของเดิมจะไม่เหมือนซะทีเดียว เพื่อความทันสมัยในรูปแบบใหม่ที่ยังคงความเป็นไทย

- 2.ดนตรี : ดนตรีจะใช้ดนตรีไทยผสมกับดนตรีตะวันตกที่จะผสมผสานกันอย่างลงตัวแต่จะเน้นไปทางดนตรีไทยมากกว่า
- 3.เครื่องแต่งกาย : จะเน้นแบบไทยๆแต่ใช้ผ้าให้พริ้วไหวยิ่งขึ้นเหมือนทางตะวันตก เครื่องประดับไทยหรือจะผสมกับตะวันตกก็ได้
- 4.ท่าทาง : จะใช้มือในการรำเป็นท่าทางอย่างเน้นชัด แต่จะใช้ช่วงลำตัวและขาในแบบคอนเทมโพลารีเพื่อความทันสมัยให้กับคนรุ่นใหม่
- 5.แสง สี ฉาก : แสงสีและฉากจะใช้โทนธรรมชาติ ไฟสลัวเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศป่าหิมพานต์ที่มีแต่ของวิเศษเรื่องราวที่เหนือธรรมชาติ

-ระยะเวลาในการแสดง : ใช้เวลาประมาณ 30 นาที เพื่อให้เนื้อเรื่องกระชับและไม่น่าเบื่อจนเกินไป

-เทคนิคในการแสดง : จะเน้นความเป็นไทยแต่นำตะวันตกเข้ามาผสมผสานด้วย

-คงความเป็นไทย : อันดับแรกคือเนื้อเรื่องที่เป็นแนวไทย การแต่งกาย ดนตรี ท่าทางจะรักษาความเป็นไทยถึงจะมีการนำเอารูปแบบการแสดงทางตะวันตกมาผสมผสานด้วยก็ตาม

น.ส.ธัญญารักษ์ รัชฎาพงษ์พัฒน์ (เมย์) อายุ 21 ปี รหัสนิสิต 5346859135

นิสิตสาขานาฏศิลป์ เอกนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 4

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

เพราะ การเต้น (Dance) คือการแสดงแบบผสมผสาน เป็นแนวร่วมสมัย ใช้ดนตรีสมัยใหม่ คือ ต้องคิดหัวเรื่องทำเต้นใหม่

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

เรื่อง เพราะ คงจะคงเค้าโครงเรื่องไว้ให้สมบูรณ์แบบดั้งเดิมห้ามเปลี่ยนแปลง แต่รูปแบบในการแสดงควรจะปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ตามสถานที่ที่เปลี่ยนแปลงไป

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ไม่เกิน 30 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

- เครื่องแต่งการ เพราะการแต่งการถ้าสวยงามและแปลกตา ก็จะเป็นที่สนใจของคนดู สีของการแต่งการนั้นก็สำคัญมาก การเลือกใช้สี

- ดนตรี เพลง ที่นำมาใช้นั้น ต้องมีแนวหรือจังหวะให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกในการชมท่าทางในการแสดง ให้เกิดความสวยงามในทางสุนทรีมากขึ้น

- เนื้อเรื่องของตัวแสดงนั้น การแสดงออกของนักแสดง สามารถทำให้ผู้ชมรู้สึกไปตามตัวละครนั้นๆได้อย่างลึกซึ้ง

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

มีการแต่งกายแปลก สวยงาม และการใช้สี การเล่นสีในชุดเสื้อผ้า จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ผู้ชมสนใจ

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ เพราะจะทำให้คนดูไม่รู้เรื่องมากขึ้น แต่ไม่เห็นด้วยเพราะจะทำให้การแสดงท่านผู้ชมนั้นเสียอรรถรสในการชม

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่จำเป็น เพราะ ความน่าสนใจควรจะอยู่กับเนื้อเรื่อง และ รูปแบบของการแสดง

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

แสดงทั้งเรื่อง ตัดตอนมาแสดง 2 – 3 เรื่อง/ตอน แสดงรำหรือระบำที่น่าสนใจแบบไม่มีเรื่องราว (นำมาต่อกันแบบปะติด) อื่นๆ

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ ถ้าการแสดงเป็นเรื่องเดียวแล้วสนุกสนาน คนดูจะได้ไม่น่าเบื่อ และ จะได้ไม่ต้องติดตามตอนต่อไป และไม่สับสนกับการแสดง

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

-การแสดงชุด ฉัตรผกาอัปสร

-แนวคิด : ชื่อ ชุดการแสดง ฉัตรผกา เป็นดอกไม้ของสูง เจ้าดอกสีขาของอัปสร ชาวเขมรเขาเรียกว่า ฉัตรผกา แปลว่าดอกไม้ที่ชื่อว่าฉัตร หรือดอกไม้ที่ปก(ศิระษะ) หรือดอกไม้หลวง เป็นการแสดงถึงความสวยงามของดอกไม้

-รูปแบบ : การแสดงจะออกมาในรูปแบบรำไทยสมัยทวารวดี

-องค์ประกอบในการแสดง

1.การแต่งกาย : แต่งแบบสาวสมัย ทวารวดี ผู้แสดงจะสวมเสื้อและกระโปรงที่ทำจากผ้าต่วนหรือผ้าแพร แบบ โบราณคดี

2.ดนตรี : ใช้เพลงโบราณคดีเน้นปีสำคัญ

3.ท่าทาง : ผู้แสดงจะใช้ท่ารำที่มีความอ่อนหวานเปรียบเสมือนดอกไม้

-ระยะเวลาในการแสดง : ไม่เกิน15นาที

-เทคนิคในการแสดง : ใช้แสงสีที่สวยงามมีความเป็นธรรมชาติให้ได้มากที่สุด จะเน้นลีลาท่ารำที่มีความสวยงามอ่อนช้อย เปรียบเสมือนหญิงสาวแรกแย้ม เป็นที่ดึงดูดใจของผู้ที่ได้ชม

-คงความเป็นไทย : ทุกอย่างในการแสดงชุดนี้มีความเป็นไทยทั้งสิ้น ทั้งเครื่องแต่งกายและบทเพลงลีลาท่ารำที่บ่งบอกถึงความสวยงามของไทย

นายอภิญา รุ่งพิทักษ์มานะ นิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(วันที่ 7 เมษายน 2556)

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ แสดงแบบใด เพราะอะไร

เชื่อว่าสามารถทำได้ทุกรูปแบบ เพราะ ทุกการแสดงสามารถดึงดูดความสนใจคนรุ่นใหม่ได้
โดยทั้งนี้อาจต้องอาศัยแนวคิดและกลวิธีแสดงที่เหมาะสม

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทาง นาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

จำต้องรักษาองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใดไว้นั้น น่าจะขึ้นอยู่กับแนวคิดในการ
นำเสนอของศิลปินที่ต้องการจะนำเสนอในเรื่องใด และต้องการตัดองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทย
อย่างไรเพื่อสนับสนุนการแสดงของตน เช่น ในการแสดง โขน "ขาวดำ" ของ คุณพิเชษฐ์ กลั่นชื่น เวลา
การแสดงใช้ 1 ชั่วโมง โดยการแสดงเป็นแนวคิดการนำเสนอในเรื่องของ "ความคิดเพียงเสี้ยววินาทีของ
ตัวละครในรามเกียรติ์" โดยในเรื่องการแต่งกายนั้น ใช้เวลาถอดใส่ชุดแสดงเข้าออกตลอดการแสดง
และใช้เวลาเพียงไม่กี่นาที ในการเปลี่ยนชุด ด้วยเหตุที่ผู้แสดง 1 คน ต้องแสดงมากกว่า 1 ตัวละคร
ขณะทำการแสดง จึงไม่สามารถใช้ชุดการแสดงโขนแบบฉบับกรมศิลปากรได้

จากการที่กระผมสอบถามความคิดเห็นของบุคคลทั่วไปที่เข้าชมการแสดงนี้ เขาก็ยังบอกว่า
"ถึงการแต่งกายของตัวละครอาจไม่ได้ใส่ชุดโขนอย่างที่เคยเห็น แต่ก็รู้สึกได้ว่า นี่คือการแสดงโขน ใน
มุมมองที่ต่างไปจากเดิม"

3 .การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

เท่าไรก็ได้ ตามผู้สร้างสรรค์ต้องการ แต่โดยทั้งนี้ทั้งนั้น คงจะอยู่ที่ปัจจัยในหลายๆเรื่อง เรื่องวิธี
ที่จะนำเสนอ เรื่องเวลาทำการแสดงต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้าง หรือ เจ้าภาพ เรื่อง
งบประมาณ ฯลฯ

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ความแปลกใหม่แบบสร้างสรรค์ เพราะ คนเราชอบแสวงหาสิ่งใหม่ๆ อยู่เรื่อย ตัวอย่าง เช่น การแสดงโขนของกรมศิลปากรในปัจจุบัน เพิ่มความน่าสนใจในการแสดงโดยอาศัยเรื่องของฉาก เรื่องของเทคนิคพิเศษต่างๆ มาใช้ หรือถึงขั้นเปลี่ยนแปลงบท เพื่อให้เหมาะสมและสิ่งที่สำคัญที่สุดคือให้เป็นที่น่าสนใจต่อคนดู

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

สามารถสร้างแรงดึงดูดได้ หากใช้กลวิธีที่น่าสนใจ กระผมเคยชมการแสดงผลงานสร้างสรรค์ทางด้านนาฏศิลป์ไทย ที่นำเสนอแนวคิดในเรื่อง "การแต่งกายของหญิงไทย" โดยผลงานชุดนี้ ใช้เวลาในการแสดงประมาณ 7 นาที โดยผู้แสดงมี 6 ท่าน เป็น ชาย 3 หญิง 3 การแสดงใช้ผู้แสดงชายเป็น symbolic ในเรื่องของกรนำผืนผ้ามาแต่งกายให้กับ ผู้แสดงหญิง ซึ่งก็ทำได้อย่างน่าสนใจ เพราะทำการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นแบบต่างๆ ขณะอยู่บนเวที

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ แต่ทั้งนี้อยู่ที่แนวคิดที่ต้องการนำเสนอ หากการนำเสนอของศิลปินไม่มีบทพากย์หรือบทบรรยายใดๆ แต่สามารถนำพาผู้ชมเข้าถึงการแสดงได้ ก็เสมือนผู้ชมได้เข้าใจภาษาที่ศิลปินต้องการจะสื่อแล้ว โดยอาจไม่จำเป็นต้องมีคำบรรยายใดๆ ดังที่หลายคนกล่าว "ภาพ 1 ภาพ อาจแทนคำพูดได้ นับพัน"

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

บางครั้งก็จำเป็น บางครั้งก็ไม่จำเป็น ขึ้นอยู่กับแนวคิดของศิลปินในการสร้างสรรค์การแสดง โดยเทคนิครูปแบบใหม่ๆ ศิลปินสามารถนำมาสนับสนุนการแสดงของศิลปินได้ ยกตัวอย่าง ศิลปินต้องทำการแสดงสร้างสรรค์เปิดงานกีฬาโอลิมปิก โดยใจหทัยคือ ตอนท้ายต้องไปจุดคบเพลิง เพื่อเริ่มงาน

กีฬาโอลิมปิก เมื่อโจทย์เป็นดังนี้ ศิลปินผู้สร้างสรรค์ย่อมต้องการวิธีทำอย่างไรให้การแสดงน่าสนใจ อาจจะเลือกไม่ใช่เทคนิคพิเศษ โดยออกแบบให้ผู้แสดงแต่งตัวเป็นเทวดาวิ่งครึ่งสนามฟุตบอลไปที่คบเพลิง หรือ อาจเลือกใช้เทคนิคพิเศษ โดยออกแบบให้ผู้แสดงแต่งตัวเทวดายืนอยู่ที่สนามและหันไปชี้ นิ้วที่คบเพลิง และด้วยเทคนิคพิเศษที่ติดไว้ที่คบเพลิง พอเทวดาชี้ไป คบเพลิงก็ติดขึ้น ก็ยอมได้ สรุปคือ ตามแนวคิดของศิลปิน

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธี ออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

เชื่อว่าสามารถทำออกมาในรูปแบบใดก็ได้ ถึงแม้จะแสดงคนเดียว แต่ถ้าสถานการณ์เป็นว่า ขณะเรียนในห้อง อาจารย์ให้นายอาร์ทำการแสดงนาฏศิลป์ไทยคนเดียวเป็นเวลา 1 ชั่วโมง ณ เวลานั้น เลย กระผมคงเลือกแสดงเป็นเรื่อง โดยทำการแสดงเป็นเป็นตัวละครตัวเดียว แต่ใช้กลวิธีในการสร้าง บรรยากาศให้ผู้ชมรู้สึกว่ามีตัวละครอื่นๆ

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ ก็สามารถทำได้ หากศิลปินมีกลวิธีในการนำเสนอที่เหมาะสม

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทย อย่างไร

การสร้างสรรค์ผลงานแสดงนาฏศิลป์ไทย สามารถสร้างแง่ความคิด หรือมุมมองได้อย่างอิสระ ไม่ต่างจาก สาขาศิลปะอื่น อย่างสาขาทัศนศิลป์ในเรื่องการวาดภาพ ที่ก็มีแค่ ดินสอ กับ กระดาษ แต่ก็ สามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้ การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไทยก็เช่นเดียวกัน ซึ่งก็สามารถทำได้ โดยสิ่งสำคัญอยู่ที่ภาพในหัวของศิลปินที่ต้องสื่อให้คนดูเข้าใจถึงผลงานสร้างสรรค์ชิ้นนั้นๆ

นางสาว ธนสุชาพร มิ่งขวัญ นักศึกษา ปริญญาตรีปีที่ 3 เอก นาฏศิลป์ไทย
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใดเพราะอะไร

การเต้น (Dance) เพราะปัจจุบันคนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเต้น หรือ การเต้น (Dance) มากกว่าการแสดงที่เป็นแบบแผน หรือการแสดงออกทางอารมณ์

2. การแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

ควรรักษาองค์ประกอบของความเป็นไทย อย่างเช่น รูปแบบการแสดง เนื้อหาของการแสดง เป็นต้น

3. การแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ระยะเวลาไม่เกิน 20 นาที ไม่สั้นแล้วก็นานเกินไป

4. ท่านคิดว่าสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดง ได้บ้างโปรดระบุพร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

สิ่งที่สามารถดึงดูดใจผู้ชม ให้ชมการแสดงได้ คือ ชื่อชุดการแสดง ควรตั้งให้สั้นกระชับรัด และ น่าสนใจการแต่งกาย ควรมีความสวยงามเหมาะกับการแสดง ดนตรีที่ไพเราะน่าฟังมีทั้งช่วงเร็วช้า เพื่อให้ผู้ชมตื่นเต้นในเวลาชมการแสดง

5. ท่านมีความคิดอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนแปลงเครื่องแต่งกายบนเวที”(เช่นสามารถสร้างดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร)

สามารถสร้างแดงดึงดูดใจ เพราะคนดูจะรู้สึกว่ามีอะไรแปลกใหม่ รวมทั้งผู้แสดงยังมีประสิทธิภาพในการแสดงอีกด้วย

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดง

หรือไม่อย่างไรโดยยกตัวอย่างประกอบ

การมีบทพากย์ บรรยาย มีทั้งดีและไม่ดีขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการแสดงบางการแสดงจำเป็นต้องมีบทพากย์เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจง่าย

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) มัลติมีเดีย การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีประโยชน์และมีความน่าสนใจมากผู้ชมรู้สึกว่าการแสดงมีความแปลกใหม่ รู้จักนำเอาเทคนิค ต่างๆ เข้ามาช่วยเสริมแรงให้การแสดงน่าสนใจ

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 - 90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

แสดงทั้งเรื่องแต่เนื้อเรื่องต้องแทรก บทตลกขบขันเพื่อเสริมอารมณ์ในการชม

9. ท่านมีความคิดอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มีแนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วยเพราะในระหว่างการแสดงอาจเกิดความน่าเบื่อของผู้ชม

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยสร้างขึ้นสำหรับคนยุคใหม่ ควรมี แนวคิด รูปแบบ องค์ประกอบ ระยะเวลาในการแสดง เทคนิคในการแสดง คงความเป็นไทยอย่างไร

-

นางสาว สิริลักษณ์ ประทุมวัน

5546885635 นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร

สามารถ สร้างสรรค์ผลงานได้หลายรูปแบบ และแปลกใหม่

2. การแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จะเป็นต้อง
รักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

ควรคงรักษาแบบแผนนาฏศิลป์แบบเดิม และศิลปะการรำรำของนาฏศิลป์ไทย เช่น ระบำ รำ

3.การแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ระยะเวลาในการแสดงประมาณ 15-20 นาที

4. ท่านคิดว่าสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดง ได้บ้างโปรดระบุพร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ลักษณะท่ารำ ท่ารำที่สวยงาม ให้เข้ากับการแสดงที่สร้างขึ้นมานี้ ลักษณะการแต่งกาย
การแต่งการที่สวยงามสามารถสื่อได้ว่าการแสดงชุดนี้มีรูปแบบการแสดงแบบไหน

5 .ท่านมีความคิดอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนแปลงเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสั
รางดึงดูดได้ หรือไม่ อย่างไร)

เป็นสิ่งที่ดีและสามารถดึงดูดผู้ชมได้ดี และทำให้ผู้ชมได้ลุ้นและติดตามการแสดงชุดนี้

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์
สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

เป็นประโยชน์เพราะสามารถเล่าเรื่องราว และทำให้ผู้ชมได้เข้าใจได้มากขึ้น จะทำให้การ
แสดงน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพราะบางการแสดงท่านผู้ชมยังไม่เข้าใจความหมายของการแสดง

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) มัลติมีเดีย.การเปลี่ยนเครื่อง แต่งกายบนเวที มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

จำเป็นเพราะทำให้การแสดงมีความสวยงามและดึงดูดผู้ชมได้ดี เพราะเป็นการนำเอาเทคนิคต่างๆมาใช้ในการแสดง

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 - 90 นาที จะมีวิธีออกแบบ การแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

แสดงทั้งเรื่อง เพราะการแสดงทั้งเรื่อง จะทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่แสดงได้ง่าย ถ้าเกิดมีการครั้น อาจจะทำให้ผู้ชมเกิดความสับสนต่อการชมได้ แต่ถ้าแสดงทั้งเรื่องต้องมีความสร้างความแปลกตา น่าตื่นเต้น น่าสนใจเข้ามา เช่น ใช้เทคนิคการแสดงแบบแปลกๆที่ไม่ซ้ำเดิมๆ ทำการแสดงแสงสีเสียงที่อลังการ พร้อมการแสดงนำเอาอารมณ์ที่ใช้ในการแสดงหลายๆอารมณ์ให้ถึงรสชาติที่แท้จริง เช่น บทเศร้า ก็ควรเศร้าจริงแบบผู้ชมเศร้าตาม และควรมีบทตลกขบขันแทรกเข้ามาด้วย

9. ท่านมีความคิดอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มีแนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วย จะเกิดความน่าเบื่อ เดิมๆ ลดความสนใจของผู้ชมได้ง่าย

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด รูปแบบ องค์ประกอบ ระยะเวลาในการแสดง เทคนิคในการแสดง คงความเป็นไทยอย่างไร

แนวคิด : เป็นการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ชุดใหม่ ซึ่งจะนำเอารูปแบบการแสดงแบบ การเต้น (Dance) ซึ่งเป็นการนำเอาศิลปะหลายแขนงมารวมกัน เช่น ศิลปะการรำรำ นาฏยกรรม นาฏศิลป์ และลีลาศ ซึ่งจะทำให้สร้างสรรค์ผลงานได้หลายรูปแบบและยังคงเอกลักษณ์วัฒนธรรมของไทยไว้

รูปแบบ : จะสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบของนาฏศิลป์ไทย เช่น ระบำ รำ ร้อง เป็นต้น ความเป็นเอก ภาพของนาฏศิลป์ไทย โดยผู้แสดงต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันความงดงามของท่ารำ และ องค์ประกอบอื่นๆ ได้แก่ ความถูกต้องของแบบแผนท่ารำ ความงดงามของลีลาท่ารำ ความงดงาม

ด้านวรรณกรรม ความงามของผู้แสดงลักษณะพิเศษในท่วงท่าลีลา เทคนิคเฉพาะตัวผู้แสดง ระยะเวลา ใช้ระยะเวลาประมาณ 15 นาที เพื่อเป็นการไม่ยืดเยื้อเกินไปการคิดสร้างสรรค์ในลักษณะประยุกต์นาฏศิลป์ขึ้นใหม่นี้ ถึงแม้จะมีการนำท่ารำใหม่ ๆ เข้ามาใช้ แต่ผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานก็ได้ทำการปรับเชื่อมท่ารำใหม่ให้มีความกลมกลืนกับนาฏศิลป์ไทยที่มีอยู่เดิม เพื่อความคงความเป็นไทย

นางสาวกมลณีย์ นุตยางกุล นักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ห้องเรียนเครือข่ายวิทยาลัยนาฏศิลป์ อายุ 19 ปี

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะ คนรุ่นใหม่จะชอบอะไรที่เคลื่อนไหวไปมา ดู น่าตื่นเต้น และ คิดว่า คนดูจะเข้าใจต่อเรื่องราวได้ง่ายขึ้น

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่ จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

ความถูกต้องในท่ารำและความเหมาะสมของการแต่งกาย

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ต่อเนื่องนานเท่าไร

ถ้าหมายถึงระยะเวลาในการแสดง คิดว่าควรอยู่ในช่วงเวลา 10-15 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

ทำนองเพลง เพราะถ้าได้ยินทำนองเพลงที่แปลกใหม่ คนดูก็จะตื่นเต้น และให้ความสนใจกับการแสดง เช่น เล่นๆ อยู่ก็มีเสียง เสียง น้ำ นก เป็นต้น ผสมเข้ามาให้ดูน่าตื่นเต้น

การแต่งกาย เพราะการแต่งกายที่สวยงาม สีฉูดฉาดจะช่วยดึงดูดสายตาจากคนดูได้ ยิ่งเป็นการแต่งกายแบบใหม่ที่คนไม่เห็น จะยิ่งช่วยดึงดูดสายตาคนดูได้

ลีลาการแสดง ถ้าแสดงลีลาการแสดงได้เหมาะสมเข้ากับเพลงกับชุด จะยิ่งทำให้การแสดงน่าชมยิ่งขึ้น

ในความจริง ทุกองค์ประกอบนั้นสามารถดึงดูดสายตาผู้ชมได้หมด อยู่ที่เราจะทำอย่างไรให้การแสดงดูสมจริง ดูมีพลัง

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

ได้ ได้ในที่นี้มี 2 ความหมายคือ 1.เป็นการเปลี่ยนผ้าที่ว่องไว ดูน่าตื่นตาตื่นใจ ไม่มีข้อผิดพลาดกับ 2. ได้เพราะการเปลี่ยนผ้าบนเวที มีความผิดพลาดจนเป็นที่ดึงดูดสายตาคนดู

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีทำให้คนดูบางกลุ่มที่ไม่เข้าใจในการแสดง สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่เรากำลังนำเสนอได้

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ในปัจจุบันถือว่าจำเป็นสำหรับโชว์ที่ต้องการนำความทันสมัยเป็นตัวดึงดูด จากกลุ่มคนดูอายุน้อย พวกเขาจะนำเทคโนโลยีเข้ามาจะทำให้กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจกับโชว์มากขึ้น แต่ถ้ามองในมุมกลับ โชว์ความเป็นไทยคงเดิมก็มีความน่าสนใจเช่นกัน ทั้งนี้ก็อยู่ที่ผู้จัดงานต้องการนำเสนอในรูปแบบไหน

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

น่าจะตัดตอนมา เพียง 2-3 ตอนที่มีความสำคัญ และมีความน่าสนใจ

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะคนดูบางกลุ่มไม่เข้าใจงานที่เรานำเสนอได้ยาวลึกซึ้ง ซึ่งถ้าเราทำเป็นเรื่องเดียว คนดูก็จะพอเข้าใจได้มากกว่า แล้วไม่สับสนกับการแสดงมากเกินไป เน้นการแสดงเรื่องนั้นให้เด่นๆไปเลย ไม่ต้องจัดทำหลายเรื่อง

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

แนวคิดกตัญญู ต่อสังคม คนรอบข้าง ทุกๆสิ่ง รูปแบบของการใช้อารมณ์เป็นดราม่า องค์ประกอบก็เพลงที่ฟังจังหวะตื่นเต้นและหดหู ระยะเวลาในความจริงส่วนตัวไม่ยากให้เกิน 15 นาที เทคนิค เรื่องของอารมณ์การแสดงน่าจะเป็นหลัก เรื่องคงความเป็นไทย ทำนองเพลง คำร้อง การแต่งกาย และการแสดงที่สอดแทรกทำรำผสมกับการแดนซ์ เพราะคนรุ่นใหม่สมัยนี้ เราต้องค่อยๆ ให้เขาซึมซับความเป็นไทย แล้วต่อไปพวกเขาก็จะอยู่ดู การแสดงที่เป็นไทยล้วนๆโดยไม่มี วัฒนธรรมตะวันตก สอดแทรกได้เลย

สัมภาษณินิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์ ภาควิชาศิลปการละคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

น่าจะมีรูปแบบเป็น นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะมีเนื้อหาที่น่าจะสื่อออกมาเป็นท่ารำได้มาก และเป็นการสืบทอดนาฏวรรณคดีไทยไว้ให้คนรุ่นใหม่ได้รู้จักและเห็นคุณค่าของมรดกไทย

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

องค์ประกอบของการแสดงสามารถเสริมหรือเพิ่มเติมได้แล้วแต่ผู้ที่คิดสร้างสรรค์ พัฒนา เพื่อให้ผลงานนาฏศิลป์ดูแปลกใหม่และเกิดความสวยงามแต่ในสิ่งที่ควรแก่การรักษาไว้ นั่นคือการแต่งกายของผู้แสดง เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมของถิ่นที่อยู่อาศัยแต่ดั้งเดิม จึงสมควรพลิกผันอะไรจนเกินควรที่เห็นว่าเลยขีดจารีตและประเพณี

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องไม่เกิน 2 ชั่วโมง เนื่องจากถ้าแสดงนานเกินไปจะทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่ายและผู้แสดงเองจะเหนื่อยมาก

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้าง สามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบการยกตัวอย่าง

สิ่งที่สามารถสร้างความดึงดูดใจและทำให้เกิดความสนใจ

- การแต่งกายของผู้แสดง เพราะธรรมชาติมนุษย์ชอบดูผู้ที่แต่งกายสวยงาม โดยเฉพาะการแต่งกายชุดไทยที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อและความรู้สึกของคนไทย เช่น ภาคภูมิใจว่าเป็นชุดประจำชาติ เป็นชุดที่จะได้แต่งเพียงในเทศกาลพิเศษ และเป็นเครื่องแต่งกายของเทพบุตรเทพธิดาตามความเชื่อคนไทยตั้งแต่สมัยโบราณ ดังจะเห็นได้จากงานศิลปะต่างๆ เช่น จิตรกรรม สถาปัตยกรรมไทย

- ลีลาท่ารำ เพราะหากรำได้อ่อนช้อยสวยงาม ผู้ชมดูแล้วจะมีความสุข ไม่เบื่อง่าย
- เสียงดนตรีประกอบ เช่น ตอญยกทัพ เสียงดนตรีบรรเลงจะเป็นจังหวะเร้าใจ ทำให้การแสดงน่าสนใจมากขึ้น

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่อย่างไร ฯลฯ)

ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ควรเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที เพราะจะเป็นการหันเหความสนใจไปจากตัวละครอื่นที่กำลังเป็นจุดเด่นอยู่ในฉากนั้นๆ หากจะเปลี่ยนเพราะมีเวลาน้อย เข้าหลังจากไม่ทันก็ควรมีที่บังตาที่มิดชิดและปิดไฟให้มีดีในบริเวณที่เปลี่ยน

6. ท่านคิดว่าการมีบทพากย์/การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

ข้าพเจ้าเห็นว่าการมีบทพากย์มีประโยชน์กับการแสดง โดยเฉพาะการแสดงแบบนาฏวรรณคดีเพราะทำให้ทราบเรื่องราวชัดเจนและสัมผัสสรรพธรรมของคำประพันธ์ในวรรณคดี เช่น การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ หากไม่มีการพากย์ประกอบ ผู้ชมที่ไม่มีความรู้ด้านภาษานาฏศิลป์อาจเกิดความสับสนเรื่องเนื้อหาหรือไม่เข้าใจสิ่งที่ผู้แสดงกำลังสื่อด้วยทำนานาฏยศัพท์

7. ท่านคิดว่าการนำเทคนิคอื่นๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย, การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

การนำเทคนิคอื่นๆ มาใช้ในการแสดงเป็นสิ่งที่ไม่มีความจำเป็น เพราะผู้แสดงนาฏศิลป์ไทยสมัยโบราณสามารถแสดงให้สวยงามได้โดยไม่ต้องพึ่งเทคโนโลยี แต่หากจะนำมาใช้ก็จะทำให้เกิดความน่าสนใจต่อการแสดงมากขึ้น

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทยที่มีความยาวประมาณ 60 – 90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไรจึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ควรตัดตอนมาแสดง 2-3 ตอน เพราะถ้าแสดงทั้งเรื่องและเป็นเรื่องยาว เช่น รามเกียรติ์ จะย่อมาแสดงภายใน 60 – 90 นาทีนั้นยากมาก ส่วนถ้าแสดงเป็นรำหรือระบำที่น่าสนใจแบบไม่มีเรื่องราวอาจจะทำให้ผู้ชมเข้าใจยากและตีความการแสดงต่างๆกันไป

9. ท่านมีคามคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มีแนวความคิด (Theme) ด้วย)

ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเพราะการแสดงเพียงเรื่องเดียวต้องใช้เวลามาก และเป็นการตัดทอน อรรถรสทางภาษาในกรณีที่มีบทประพันธ์จากวรรณคดี อีกประการหนึ่งการแสดงนาฏศิลป์ไทยเป็นการ “สื่อ” ชนิดหนึ่งแต่มีได้มีหน้าที่เพียงสื่อเรื่องราวเท่านั้น ผู้ชมอาจจะทราบเรื่องอยู่แล้วแต่ต้องการมาดูท่าและลีลาการรำที่ละเอียดประณีต ซึ่งการอ่านวรรณคดีเพียงอย่างเดียวสามารถทำให้เกิดขึ้นได้

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมีแนวคิด, รูปแบบ, องค์ประกอบ, ระยะเวลาในการแสดง, เทคนิคการแสดง, คงความเป็นไทยอย่างไร

การแสดงนาฏศิลป์ไทยของคนรุ่นใหม่ควรเป็นไปตามความต้องการของคนรุ่นใหม่แต่ในขณะเดียวกันก็คงความเป็นไทยเอาไว้มีรูปแบบเป็น นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะคนรุ่นใหม่มักชอบชมการแสดงที่เป็นเรื่องราวต่างๆ องค์ประกอบที่ขาดไม่ได้คือ ท่ารำ จังหวะ การแต่งหน้าของผู้แสดง การแต่งกาย ดนตรีทุกอย่างที่รวมเป็นองค์ประกอบของการแสดง ระยะเวลาในการแสดงไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง อาจนำเทคนิคการแสดงสมัยใหม่มาบูรณาการให้มีความน่าสนใจได้ ไม่แสดงตามกระแสการเดินของชาติอื่น หรือการเดินที่ทันสมัยเพราะจะเป็นการบั่นทอนความเป็นคนไทย

น.ส.กวีธิดา เทศแก้ว นาฏยศิลป์ไทย นิสิตภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะว่ามีนาฏยศิลป์ไทยมีความงดงามในตัวอยู่แล้ว จึงน่าจะเอาความงดงามที่มีอยู่ใส่บทบาทเนื้อเรื่องการแสดงนั้นๆ ให้มีสีสันสนุกสนานมากขึ้น เพียงความสวยงามนั้นยังไม่พอสำหรับการรับชมของนาฏยศิลป์ไทยในปัจจุบัน แต่ต้องมีการแสดงออกทางเนื้อเรื่องอารมณ์มากขึ้นเพื่อความเข้าใจและอรรถรส

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

สิ่งที่ยังคงไว้คือการเคารพและให้เกียรติทำรำและเครื่องแต่งกาย เช่น การไม่ใช้สะโพกเอว ในการบิดเหมือนกันดั้มสมัยใหม่มากเกินไป การไม่นำเท้ามาใช้ร่วมกับท่ามือที่ทำให้ดูแปลกพิสดาร หรือสวมชุดนั้นไม่ควรเปื้อนหรือรักรูปแบบโมเดิร์น เป็นต้น

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

3 – 5 นาที

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

อุปกรณ์หรือสื่อผสมเสริมการแสดง เพราะเมื่อเราเห็นอุปกรณ์ในการแสดง เรามักเกิดคำถามว่าเขาจะใช้ทำอะไรบ้าง ต่อไปจะเป็นอย่างไร เช่นเดียวกับสื่อผสม ไม่ว่าจะใช้เป็นแสงเงา ภาพเคลื่อนไหวพื้นหลัง หรืออะไรก็ตาม หากมีการใช้สิ่งใดๆ ในการแสดงนั้นแล้วทำให้เราประทับใจในการนำเสนอครั้งแรก จะทำให้เราติดตามว่าเขาจะใช้ทำอะไรอีก ยกตัวอย่างเช่นการแสดงเงาของคิบบอกซิปปี้ และการแสดงศิลปะการนุ่งผ้า เป็นต้น

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

หากใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย คือเปลี่ยนโดยใช้ท่ารำลีลาต่างๆ แล้วแต่การออกแบบ ก็นับว่าดี จะทำให้เกิดการพัฒนาการออกแบบของผู้คิดมากขึ้น เกิดรูปแบบการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายหลายแบบบนเวทีทำให้คนที่สนใจด้านนี้ได้ชมศิลปะการแสดงหลายรูปแบบมากขึ้น แต่ถ้าเปลี่ยนแบบใช้ผ้ามาบังแล้วให้คนรอดูนั้น ดิฉันคิดว่ามันเขยและไม่น่าสนใจเลยซักนิด

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มี เพราะทำให้เข้าใจจุดประสงค์ของการแสดง ดึงดูดผู้ชมให้ตั้งใจติดตามดู เช่น จัดแพทเทิร์นให้สวยงาม ทำท่าหนึ่งแล้วเปิดเสียงบรรยาย “ใครรานใครรุกตัว แดนไทย.. “ จนจบโคลง เมื่อเพลงขึ้นค่อยขยับตัวทำการแสดง เป็นต้น

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็น เพราะทำให้การแสดงไม่น่าเบื่อ

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

แสดงระบำที่เกี่ยวข้องหรือระบำที่บอกอารมณ์ของตัวแสดงออกมาแทรก

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

ไม่เห็นด้วยเพราะ เป็นการปิดความคิดสร้างสรรค์ผลงานมากเกินไป ปิดการค้นคว้าความรู้หลายๆสิ่งที่แตกต่างกัน รวมถึงเป็นการปิดกั้นทางการเผยแพร่ความรู้ความสวยงามใหม่ๆจากการแสดงอีกด้วย

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

แนวคิดรูปแบบนาฏศิลป์ไทยไม่ว่าจะเป็นแนวคิดรูปแบบไหนก็ควรคงความเป็นเรื่องราวของไทยเดิม ไม่เป็นเรื่องพันทาง เพราะการแสดงนั้นจะช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีไทยได้มากขึ้นผ่านการแสดง องค์ประกอบเป็นแบบแผนเดิมตามความเหมาะสมของการแสดง ระยะเวลาแสดง ไม่เกิน ๖ นาที เทคนิคใช้ได้ตามใจชอบ ไม่ควรมีข้อบังคับ แต่เทคนิคนั้นต้องไม่ส่งผลกระทบต่อท่ารำ ใช้ผู้แสดงมาเสริมในการดำเนินเรื่องช่วยให้การแสดงให้ไม่น่าเบื่อได้แต่ต้องไม่โดดเด่นกว่าผู้แสดงหลัก

นายญาณวุฒิ ดวงดารา นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ คณะศิลปปะนาฏดุริยางค์ สาขานาฏศิลป์ไทย(इनพระ)
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (11 เมษายน 2556)

**1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

การเต้น (Dance) เพราะ คนดูเข้าใจง่าย

**2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุคประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่
จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)**

ฉับ และตั้งวง เพราะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นนาฏศิลป์ไทย

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

7ถึง10นาที

**4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

เพลง : เป็นตัวช่วยส่งให้คนดูเข้าใจจากการฟังที่ผู้สร้างงานจะสื่อ เพลงต้องไปตามอารมณ์
เช่น อารมณ์ตื่นเต้นอาจใช้เสียงกลอง อารมณ์เศร้า อารมณ์รักอาจใช้ เสียงซอหรือขลุ่ย, โครงสร้างของ
การแสดง : ต้องเข้าใจง่าย ไม่ตีความเยอะเกินไปหรือนำเสนอเรื่องราวซับซ้อนเกินไป จะทำให้คนดูไม่
เข้าใจ

**5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งการบนเวที” (เช่นสามารถสร้าง
แรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)**

ได้ เป็นการแสดงลูกเล่นของผู้สร้างงาน ที่ไม่ให้น่าเบื่อ แต่ทั้งนี้ก็ต้องอยู่กับการฝึกฝนด้วย
เพื่อความผิดพลาดน้อยที่สุด

6.ท่านคิดว่า การมีบทบาท / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์ สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ เป็นการช่วยให้คนดูรู้เรื่องราวที่ทำและเข้าใจมากขึ้น เช่น การแสดงเกี่ยวกับข้าว “ข้าวทุกจาน อาหารทุกอย่าง อย่ากินทิ้งขว้าง เป็นของมีค่า หลายคนเหนื่อยยาก ลำบากหนักหนา สงสารบรรดา คนยากคนจน”

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

จำเป็นเพราะ ปัจจุบันเทคนิคมีส่วนที่จะทำให้การแสดงน่าสนใจสนมากขึ้น

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธี ออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

แสดงรำหรือระบำที่น่าสนใจแบบไม่มีเรื่องราว (นำมาต่อกันแบบปะติด)

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ การแสดงไม่ได้ขึ้นอยู่กับมีแนวความคิด (Theme) เดียวหรือหลายๆ แนวความคิด (Theme) ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ โดยเฉพาะผู้แสดงที่ต้องแสดงให้รู้และเข้าใจ

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทย อย่างไร

แนวคิดต้องแปลกใหม่ รูปแบบเข้าใจง่ายให้คนดูเข้าใจ ระยะเวลาไม่นานจนเกินไป เพื่อที่จะไม่น่าเบื่อ องค์ประกอบต้องคำนึงถึงจารีตประเพณีของนาฏศิลป์ไทยด้วย ที่จะคงความเป็นไทย

นายญาณวุฒิ ดวงดารา คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สาขาโขน (พระ)

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

นาฏศิลป์การแสดง (Dance Theatre) เพราะ มีความน่าสนใจและความหลากหลาย ไม่น่าเบื่อ ช้าชาก เหมาะกับกลุ่มผู้ชมที่กำลังอยู่ในช่วงยุคและสมัยที่กำลังพัฒนา นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงที่น่าจะมีเนื้อหาเหมาะสม และเข้ากับยุคสังคมในสมัยปัจจุบันมากที่สุด

2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)

นาฏยศัพท์พื้นฐาน ที่มีมาแต่สมัยโบราณ ไม่ว่าจะเป็นภาษาท่า หรือแม่ท่าต่างๆ ที่บรรพบุรุษสืบทอดกันมาช้านาน และยังเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดของนาฏศิลป์ไทย

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร (เวลาสำหรับคนรุ่นใหม่)

การแสดงเดี่ยว 10-15 นาที ต่อ 1 ชุดการแสดง

4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

1. เครื่องแต่งกาย – นอกจากจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของตัวละครแล้วความแต่งกายสวยและอลังการยังเป็นสิ่งแรกดึงดูดผู้ชมได้ เช่น นางสุพรรณมัทธา นอกจากจะมีเครื่องแต่งกายสีเหลืองนวลอย่างสวยงามแล้ว เอกลักษณ์อีกอย่างก็คือ หาง ที่ติดอยู่ข้างหลังของผู้แสดง นั่นก็เป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้เป็นอย่างมาก

2. ผู้แสดง – การแสดงแต่ละชุดมี ฉะนั้นหากคัดเลือกผู้แสดงได้เข้ากับบทบาท ท่าทาง และอารมณ์ของการแสดงชุดนั้น ก็จะสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมได้เป็นอย่างมาก เช่น การแสดงชุด ฉุยฉายศูรปักษา ควรที่จะคัดเลือกนักแสดงที่มีรูปร่างเพรียวบาง และสามารถแสดงอารมณ์เสแสร้ง

แบบมีเลศนัยแก้งทำสละบดสะบั้ง เหมือนอาการเล่นของหญิงสาวได้ดี เพื่อทำให้ผู้ชมได้เข้าถึงบทบาทของนางศุภรพนักขาได้อย่างชัดเจน

3. อุปกรณ์ประกอบการแสดงและฉาก-ในบางการแสดงอาจจะต้องมีการใช้อุปกรณ์และฉากดั่งนั้นหากทำฉากได้นำสนใจและสวยงามก็สามารถดึงดูดสายตาจากผู้คนได้เป็นอย่างมาก เช่น ฉากหน้าพระลาน นครบัญญัติ เป็นตอนที่นางมโนราห์ต้องเข้าพิธีบูชาญ จึงจะต้องมีกองไฟ เข้ามาเป็นอุปกรณ์ประกอบฉากและการแสดง ถึงจะเรียกว่าได้ดูการแสดงชุดมโนราห์บูชาญอย่างแท้จริง

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่น สามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร)

สามารถดึงดูดผู้ชมได้ เพราะอาจทำให้ผู้ชมเกิดความแปลกใจว่าผู้แสดงจะเปลี่ยนเป็นชุดอะไร ยังไง ทำผู้ชมติดตามการแสดงนั้นอย่างต่อเนื่อง

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์อย่างมาก เพราะผู้คนที่ไปอาจจะไม่เข้าใจกับการแสดงที่ไม่มีบทพากย์ หรือการบรรยาย เพราะฉะนั้นการที่มีบทพากย์และการบรรยายจะช่วยทำให้ผู้ชมเข้าใจการแสดงและบทบาทของตัวละครได้ง่ายมากขึ้น เช่น การแสดงเดี่ยวในบทชมสวน ในบทร้องจะพรรณนาถึงต้นไม้ ดอกไม้ เสียงลม เสียงนกต่างๆ ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจการแสดงมากยิ่งขึ้น

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over), มัลติมีเดีย (Multimedia), การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

เทคนิคต่างๆก็มีทั้งจำเป็นและไม่จำเป็น นั้นขึ้นอยู่กับว่าจะแสดงชุดอะไร เพราะการที่จะเอาเทคนิคเหล่านี้เข้ามาใช้ในการแสดงก็ควรคำนึงว่ามันเหมาะสมกับการแสดงของเราไหม และถ้าใส่เข้าไปแล้วจะช่วยเสริมในทางด้านที่ดีหรือไม่ดีมากกว่ากัน

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏยศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60-90 นาที จะมีวิธี ออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ (ไม่น่าเบื่อ)

อื่นๆ เพราะ นำการแสดงรำหรือระบำที่มีความเกี่ยวข้องกับชุดการแสดงที่เราจะต้องแสดงอยู่ แล้วมาปะติดให้เข้ากัน

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว (มีแนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ ผู้ชมจะไม่เกิดความสับสนระหว่างที่ชมการแสดง

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด, รูปแบบ, องค์ประกอบ, ระยะเวลาในการแสดง, เทคนิคในการแสดง, คงความเป็นไทย อย่างไร (รักษาอะไรของนาฏยศิลป์ไทยเอาไว้)

1. แนวคิด - ควรสอดแทรกแนวคิดที่เหมาะสมเข้ากับผู้ชมสังคมปัจจุบัน

2. รูปแบบ - อาจจะเน้นในความเป็นไทย แต่มีการใส่รูปแบบความทันสมัยเข้าไปบ้างเพื่อความหลากหลายทางอารมณ์

3. องค์ประกอบ – เพลงดนตรีควรมีการผสมผสานความหลากหลายเข้าไปให้ดูแปลกใหม่และ น่าสนใจ เครื่องแต่งกายที่ดูสวยงามน่าจะนำความดั้งเดิมมาผสมผสานกับความทันสมัยเพื่อความสวยงามจากเน้นความอลังการหลากหลาย และความสวยงาม เข้ากับเรื่องที่แสดงได้อย่างดีแสง/สี เพิ่มลูกเล่นที่น่าตื่นตาตื่นใจเข้าไป

4. ระยะเวลาในการแสดง -15-20 นาที ต่อ 1 ชุดการแสดง ไม่ควรให้ยืดเยื้อเพราะผู้ชมอาจเกิดความเบื่อหน่าย

5. เทคนิคในการแสดง – ใช้เอฟเฟ็คต่างๆเข้ามาช่วยให้การแสดงดูน่าสนใจและสมจริงมากยิ่งขึ้น

6. คงความเป็นไทย – ก่อนการแสดงควรมีการไหว้ครูเพื่อขอพรให้การแสดงผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

นางสาวอรุณิชา จิระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 ภาควิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

การเต้น (Dance) เพราะ นาฏศิลป์ไทยเกิดจากการเต้น หรือการฟ้อนรำ อาจสามารถ
ปรับเปลี่ยนให้ร่วมสมัยขึ้นได้ เพื่อให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ เพียงแต่คงไว้ในสิ่งควรรักษา เพื่อให้เป็น
เอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทย

**2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ประกอบทางนาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่
จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)**

บทเพลง เพราะ บทเพลงบางเพลงไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ และการตีความจากท่ารำ ซึ่งท่า
รำบางที่มีความหมายที่ตายตัวอยู่แล้ว ควรเลือกท่ารำไปใช้ให้ถูกต้อง

3. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ไม่ควรเกิน 20 นาที เพราะคนรุ่นใหม่ไม่ชอบดูอะไรที่นานเกินหรือเยิ่นเย้อ

**4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตาม
ชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

- ฉาก เช่น การแสดงโขน ยิ่งฉากสมจริงหรือเข้ากับเนื้อเรื่องการแสดง ยิ่งทำให้ผู้ชมสนใจ และเข้าใจ
การแสดงมากขึ้น
- เครื่องแต่งกาย ความสวยงามของเครื่องแต่งกายจะเป็นที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชม แต่ควรแต่งกาย
ให้เหมาะกับเนื้อเรื่อง ฉาก และอารมณ์ของการแสดง
- เนื้อหารายละเอียดของการแสดง หรือ เรื่องย่อของการแสดง ว่าเป็นเนื้อหาที่น่าสนใจหรือไม่

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

สามารถสร้างแรงดึงดูดได้ เพราะสามารถทำให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจกับลูกเล่นครั้งนี้ และสามารถแสดงถึงศักยภาพของผู้แสดงได้อีกด้วย

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ เพราะ จะทำให้ผู้ชมที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทย สามารถเข้าใจการแสดงได้ง่ายขึ้น เช่น การพากย์บทเจรจา ซึ่งจะใช้พากย์ในบทที่จำเป็นหรือเข้าใจยาก

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การบรรยายระหว่างการแสดง (Voice Over) , มัลติมีเดีย (Multimedia) , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่จำเป็น เพราะ หากใช้เวลานานเกินไป อาจทำให้ผู้ชมรู้สึกเบื่อหรือง่วงนอนได้ และอาจลดระดับความสนใจในการแสดงน้อยลง

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง เพราะ ทำให้ผู้ชมรุ่นใหม่ และ ผู้ชมที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทย เข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างง่าย และใช้เวลาระยะสั้น หรือ พอประมาณ เพื่อไม่ให้ผู้ชมเบื่อ แต่ควรใช้เรื่องที่น่าสนใจ และ ผู้ชมส่วนมากรู้เรื่องมาก่อน

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี แนวความคิด (Theme) เดียว)

เห็นด้วย เพราะ ไม่ทำให้ผู้ชมสับสน และ ถ้าการแสดงเป็นการแสดงที่น่าสนใจ และเป็นการเข้าใจง่ายแก่ผู้ชม ไม่สับสน

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ควรมีแนวคิดเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว เพราะปัจจุบัน คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับสถาบันนี้น้อยลง หรือจะนึกถึงเป็นครั้งสุดท้าย รูปแบบการแสดงเป็นแบบ นาฏยศิลป์การแสดง (Dance Theatre) องค์ประกอบในการแสดง ใช้บทเพลงที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบ ความหดหู่และความสดใส ระยะเวลาในการแสดง ไม่ควรเกิน 20 นาที เทคนิคในการแสดง ใช้แสงสี

เข้าช่วยเพื่อให้ส่งถึงอารมณ์ และ นักแสดงใช้อารมณ์ส่งถึงคนดู สิ่งที่คงความเป็นไทยคือ นอกจากจะใช้บทเพลงและท่ารำแบบไทยแล้ว เครื่องแต่งกายก็ยังใช้แบบไทย เพียงแต่ปรับเปลี่ยนเพื่อให้สะดวกแก่การเคลื่อนไหวและสวยงาม แต่คงความถูกต้องเอาไว้ ยังสื่อถึงการให้ความสำคัญของคนไทยกับสถาบันครอบครัวอีกด้วย

นางสาวอรนันท์ เทียรสูงเนิน นิสิตภาควิชานาฏยศิลป์ สาขาวิชานาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏยศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการแสดงแบบใด เพราะอะไร

Dance เพราะ นาฏยศิลป์ไทยเกิดจากการเต้น หรือการฟ้อนรำ อาจสามารถปรับเปลี่ยนให้ร่วมสมัยขึ้นได้ เพื่อให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ เพียงแต่คงไว้ในสิ่งควรรักษา เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของนาฏยศิลป์ไทย

2.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมียอดประกอบทางนาฏยศิลป์ไทยแบบใด ที่จำเป็นต้องรักษาไว้(ตัดออกไม่ได้)

บทเพลง เพราะ บทเพลงบางเพลงไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ และการตีความจากท่ารำ ซึ่งท่ารำบางท่ามีความหมายที่ตายตัวอยู่แล้ว ควรเลือกท่ารำไปใช้ให้ถูกต้อง

3.การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

ไม่ควรเกิน 20 นาที เพราะคนรุ่นใหม่ไม่ชอบดูอะไรที่นานเกินหรือเยิ่นเย้อ

4.ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการแสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง

- ฉาก เช่น การแสดงโขน ยิ่งฉากสมจริงหรือเข้ากับเนื้อเรื่องการแสดง ยิ่งทำให้ผู้ชมสนใจ และเข้าใจการแสดงมากขึ้น

- เครื่องแต่งกาย ความสวยงามของเครื่องแต่งกายจะเป็นที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชม แต่ควรแต่งกายให้เหมาะกับเนื้อเรื่อง ฉาก และอารมณ์ของการแสดง

- เนื้อหารายละเอียดของการแสดง หรือ เรื่องย่อของการแสดง ว่าเป็นเนื้อหาที่น่าสนใจหรือไม่

5.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที” (เช่นสามารถสร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)

สามารถสร้างแรงดึงดูดได้ เพราะสามารถทำให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจกับลูกเล่นครั้งนี้ และสามารถแสดงถึงศักยภาพของผู้แสดงได้อีกด้วย

6.ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / บรรยาย (Voice over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่ อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ เพราะ จะทำให้ผู้ชมที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทย สามารถเข้าใจการแสดงได้ง่ายขึ้น เช่น การพากย์บทเจรจา ซึ่งจะใช้พากย์ในบทที่จำเป็นหรือเข้าใจยาก

7.ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่นๆเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น Voice over , มัลติมีเดีย , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

ไม่จำเป็น เพราะ หากใช้เวลานานเกินไป อาจทำให้ผู้ชมรู้สึกเบื่อหรือง่วงนอนได้ และอาจลดระดับความสนใจในการแสดงน้อยลง

8.ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

ตัดตอนมาแสดง เพราะ ทำให้ผู้ชมรุ่นใหม่ และ ผู้ชมที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทย เข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างง่าย และใช้เวลาระยะสั้น หรือ พอประมาณ เพื่อไม่ให้ผู้ชมเบื่อ แต่ควรวีธีเรื่องที่เข้าใจง่าย และ ผู้ชมส่วนมากรู้เรื่องมาก่อน

9.ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี Theme เดียว)

เห็นด้วย เพราะ ไม่ทำให้ผู้ชมสับสน และ ถ้าการแสดงเป็นการแสดงที่น่าสนใจ และเป็นการเข้าใจง่ายแก่ผู้ชม ไม่สับสน

10.การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด ,
รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทย
อย่างไร

ควรมีแนวคิดเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว เพราะปัจจุบัน คนรุ่นใหม่ให้
ความสำคัญกับสถาบันนี้น้อยลง หรือจะนึกถึงเป็นครั้งสุดท้าย รูปแบบการแสดงเป็นแบบ Dance
Drama องค์ประกอบในการแสดง ใช้บทเพลงที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบ ความหดหู่และความสดใส
ระยะเวลาในการแสดง ไม่ควรเกิน 20 นาที เทคนิคในการแสดง ใช้แสงสีเข้าช่วยเพื่อให้ส่งถึงอารมณ์
และ นักแสดงใช้อารมณ์ส่งถึงคนดู สิ่งที่คงความเป็นไทยคือ นอกจากจะใช้บทเพลงและทำท่าแบบไทย
แล้ว เครื่องแต่งกายก็ยังมีแบบไทย เพียงแต่ปรับเปลี่ยนเพื่อให้สะดวกแก่การเคลื่อนไหวและสวยงาม
แต่คงความถูกต้องเอาไว้ ยังสื่อถึงการให้ความสำคัญของคนไทยกับสถาบันครอบครัวอีกด้วย

นางสาวนิตยา ทองอาจ 554 687 01 35 เหลือ

นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**1. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ น่าจะมีรูปแบบการ
แสดงแบบใด เพราะอะไร**

อื่น ๆ เพราะ น่าจะมีการนำเสนอในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อที่จะได้ดึงดูดและเรียกร้อง
ความสนใจจากคนรุ่นใหม่

**2. การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีองค์ประกอบทาง นาฏศิลป์ไทยแบบใด ที่
จำเป็นต้องรักษาไว้ (ตัดออกไม่ได้)**

รูปแบบและจารีตในการแสดง

3 .การแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่นี้ ควรมีระยะเวลาต่อเนื่องนานเท่าไร

การแสดงควรมีระยะเวลาในการแสดงประมาณ 45 นาที หรือ 1 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับแนวคิด
ของผลงานชิ้นต่างๆ

**4. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างสามารถสร้างความดึงดูดใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามชมการ
แสดงได้บ้าง โปรดระบุ พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบการยกตัวอย่าง**

มีการใช้เทคนิคพิเศษเพิ่มขึ้นมา หรือใช้ฉากเพื่อให้เห็นภาพสมจริงมากยิ่งขึ้น เช่น โขน
สมเด็จฯ ในตอนศึกมัยราพย์ เค่าก็จะมีการใช้ฉากหนุมานที่แปลงกายให้ใหญ่เพื่ออม พลับพลาไว้ และ
ลูกตาของหนุมานสามารถกลิ้งกรอกไปมาได้ เสมือนว่าหนุมานมีชีวิตจริงๆ

**5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ “ การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ” (เช่นสามารถ
สร้างแรงดึงดูดได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ)**

สามารถดึงดูดความสนใจได้ เพราะ มันมีความน่าตื่นเต้นและคนดูก็จะคอยลุ้นว่าต่อไปจะแต่ง
กายเป็นยังไง

6. ท่านคิดว่า การมีบทพากย์ / บรรยาย (Voice over) ว่ามีประโยชน์สำหรับการแสดงหรือไม่อย่างไร โดยยกตัวอย่างประกอบ

มีประโยชน์ เพราะ จะทำให้คนดูบางคนที่ไม่เข้าใจหรือไม่เคยรู้เรื่องมาก่อนจะได้เข้าใจ และจะทำให้การแสดงไม่น่าเบื่อ

7. ท่านคิดว่า การนำเทคนิคอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการแสดง เช่น Voice over , มัลติมีเดีย , การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายบนเวที ฯลฯ มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดง

มีความจำเป็น เพราะ จะช่วยให้คนรุ่นใหม่ที่ไม่รู้เรื่องนาฏศิลป์ได้เข้าใจการแสดงได้มากยิ่งขึ้น และจะได้สร้างความแปลกใหม่ให้กับการแสดง

8. ท่านคิดว่า หากต้องแสดงเดี่ยวนาฏศิลป์ไทย ที่มีความยาวประมาณ 60 -90 นาที จะมีวิธีออกแบบการแสดงอย่างไร จึงจะสร้างความน่าสนใจ(ไม่น่าเบื่อ)

เลือกมาเฉพาะตอนที่มีความน่าสนใจ สนุกสนาน เพื่อที่จะได้สร้างความน่าสนใจ ดึงดูดใจผู้ชม

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว(มี Theme เดียว)

ไม่เห็นด้วย เพราะ บางทีการแสดงเป็นเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียว อาจทำให้มีความน่าเบื่อก็เป็นได้ เพราะฉะนั้น ควรมีการแสดงเรื่องใหม่ๆ หรือตอนใหม่ๆ เพื่อไม่ให้คนดูไม่เบื่อ

10. การแสดงเดี่ยวประเภทนาฏศิลป์ไทยที่สร้างขึ้นสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรมี แนวคิด , รูปแบบ , องค์ประกอบ , ระยะเวลาในการแสดง , เทคนิคในการแสดง , คงความเป็นไทยอย่างไร

ควรมีแนวคิด รูปแบบ เทคนิคอะไรใหม่ๆ เพื่อที่จะดึงดูดคนดูในปัจจุบัน องค์ประกอบ เช่น เสื้อผ้า ก็ควรมีความเป็นสมัยใหม่มากยิ่งขึ้น แต่ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นสมัยใหม่มากเกินไป อาจคงความเป็นไทยอยู่บ้าง การแสดงก็ไม่ควรใช้เวลานานเกินไปมากนัก เพราะจะสร้างความน่าเบื่อให้กับคนดู และมีเทคนิคใหม่ๆ เข้ามาแทรกในการแสดงเพื่อที่จะได้สร้างความตื่นเต้นให้กับคนดู และสร้างความแปลกใหม่ให้กับการ

ภาคผนวก

เพลงที่ใช้ประกอบการรำตราสบาเหล่า(รำกรีข)

ในการรำตราสบาเหล่าฉบับของรองศาสตราจารย์ผู้สดี หลิมสกุล มีจำนวนเพลงที่ใช้ในการแสดงรวม 5 เพลง ประกอบด้วยเพลง ฝรั่งควง เพลงสระหม่า เพลงตะเข็ง-เจ้าเซ็น เพลงโอด และเพลงเชิดฉิ่ง โดยเพลงโอดจะบรรเลง 2 ครั้งซ้ำ โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ ฝรั่งควง 1 นาที เพลงสระหม่า 5 นาที เพลงตะเข็ง-เจ้าเซ็น 8 นาที เพลงโอด 1 นาที เพลงเชิดฉิ่ง 2 นาที และเพลงโอด(ซ้ำ) 1 นาที รวม 18 นาที

ความหมายของเพลง

1. **เพลงฝรั่งควง** เป็นเพลงเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “เพลงฝรั่งเร็ว” เป็นเพลงทำนองเก่าประเภทหน้าทับสองไม้ มีท่อนเดียว ร้อยโทสิต สุนทรโชติ ได้นำมาแต่งขยายเป็นอัตราสามชั้น และตัดแต่งเป็นอัตราชั้นเดียวครบเป็นเพลงเก่า เมื่อ 2490 แต่ในการรำตราสบาเหล่า เพลงฝรั่งควงที่ใช้เป็นอัตราสองชั้น ลักษณะจังหวะธรรมดา คือมีจังหวะสม่ำเสมอ ไม่ช้าไม่เร็วเกินไป เป็นเพลงเริ่มต้นเพื่อเปิดตัวผู้รำ

2. **เพลงสระหม่า** เป็นเพลงสำเนียงชาวอัตราชั้นเดียว ใช้บรรเลงประกอบการรำอาวูธ เช่น กรีข กระบี่กระบอง เป็นต้น นิยมบรรเลงต่อท้ายด้วยเพลงแปลงซึ่งมีจังหวะเร็ว ลีลารุกเจ้าอารมณ์ เพลงนี้ถ่ายทอดอารมณ์ที่ตื่นเต้น ใจ รุกเร้า ความรู้สึกจากเสียงปี่และกลอง

3. **เพลงตะเข็ง** เป็นเพลงสองชั้น ทำนองเก่า ใช้ประกอบการแสดงละคร และประกอบในเพลงระบำนิยมใช้ควบคู่ไปกับเพลงเจ้าเซ็น เรียกรวมกันว่า “ตะเข็ง-เจ้าเซ็น” ใช้เป็นเพลงร้องในระบำดาวดึงส์ที่ขึ้นต้นว่า “ดาวดึงส์เทวโลกมโหฬาร” และใช้ในฝรั่งรำทำตามบทของสุหรานากง ตอนทำววดาหาบวงสรวง จากบทพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 2 เรื่องอิเหนา

4. **เพลงเจ้าเซ็น** เป็นเพลงประกอบระบำและใช้ประกอบละคร เป็นทำนองเก่า มีสำเนียงแขก เช่น รำตะเข็งออกเจ้าเซ็น ในระบำดาวดึงส์เป็นสองไม้ และเพลงเร็วในเพลงเรื่องระบำสี่บท หรือเรียกอีกอย่างว่า เรื่องพระทอง จะเห็นได้ว่า เพลงตะเข็ง – เจ้าเซ็น มักจะบรรเลงคู่กันเสมอ ดังปรากฏในการแสดงชุดอื่นๆมากมาย

5. **เพลงโอด** เพลงหน้าพาทย์สำหรับประกอบกิริยาอาการร้องไห้ เสียใจโศกเศร้าของตัวละคร ใช้ทั่วไปทั้งโขน ละคร และลิเก เพลงนี้นางตราสบาจะอยู่ในอารมณ์โศกเศร้า ร้องไห้คร่ำครวญ และอีกช่วงหนึ่งของการรำ จะใช้เพลงนี้ตอนที่นางตราสบาใช้กรีขแทงตัวตาย

6. **เพลงเชิดฉิ่ง** เพลงห้าพาทย์ประกอบกิริยาอาการไล่จับกันของตัวละคร ทำนองเพลงเหมือนเพลงเชิดกลอง แต่ใช้ฉิ่งประกอบจังหวะโดยไม่ตีกลองทัด จึงเรียกว่า "เชิดฉิ่ง" นอกจากการไล่จับกันของตัวละคร ยังใช้ในโอกาสที่ต้องแสดงความน่าตื่นตื้นต่อผู้ชม เช่น ตอนที่พระรามแผลงศร ตอนศุภลักษณ์วาดรูป ตอนนางจรณาเสียดวงมาลัย ฯลฯ สำหรับการรำตราสแบบเหล่านั้น เพลงเชิดฉิ่งถือเป็นการรำอวดฝีมือ มุ่งหมายถึงความสวยงามของกระบวนท่ารำ และประกอบกิริยาในการใช้อาวุธกิริยาในตอนต้นของทำนองเพลงเชิดฉิ่ง ส่วนในตอนท้ายของทำนองเพลงจะเน้นอารมณ์ ความรู้สึกครั้งสุดท้ายของนางตราสก่อนที่จะฆ่าตัวตาย เพลงนี้นางตราสจะอยู่ในอารมณ์ที่แสดงถึงการรวบรวมสมาธิให้แน่นแน่ว ครั้นสุดท้ายก่อนฆ่าตัวตาย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นางมาลินี อาชายุทธการ

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

การศึกษา

- ปีการศึกษา 2535 จบการศึกษาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต(ศปบ.)
สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปีการศึกษา 2537 จบการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต(ศคม.) สาขาวิชา
นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปีการศึกษา 2554 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต(ศปบ.)
สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

- อาจารย์ประจำภาควิชาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 – ปัจจุบัน
- อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมนาฏศิลป์และการละครไทย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 – ปัจจุบัน
- อธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่
ปี พ.ศ.2546 – 2553

ผลงานทางวิชาการ

- หนังสือพื้นฐานนาฏยประดิษฐ์ เมื่อปีพ.ศ. 2547
- บทความเรื่องการจัดแสดงนาฏศิลป์ไทยในต่างประเทศ วารสารศิลปกรรมศาสตร์ ปีที่ 8
ฉบับที่ 13 2543